

ÚJ ÁR
1395 Ft!

CP

Otthon a modern világban

Computer PANORÁMA

2006. január · 1395 Ft

DIGITÁLIS KÉPKIDOLGOZÁS

Verhetetlen ár
csak CP-kuponnal!

MÁR
25 Ft-tól

Kupon a 34. oldalon

DUPLA
RÉTEGŰ DVD

EXTRA FILM

FÁRAÓK
ÉS KIRÁLYOK
A Biblia nyomában
(1. rész)

Discovery

Xara XS
Nagyszerű
grafikai program

TELJES VERZIÓ

ConceptDraw
Project
Projektszervező
szoftver

TELJES VERZIÓ

+ egyéb hasznos
programok

Még több kényelem, biztonság, dizájn

Hightech otthon – már neked is lehet

ÁLMAID HÁZA

16-27. oldalig

MEGKERESTÜK A LEGJOBB AJÁNLATOKAT

mobiltelen
mint távirányító

fáradhatlan
robotporszívó

ujjlenyomat-
felismerő ajtó

multimédiás
hűtőszekrény

programozható
kávéfőző
és mikró

e-mailező
gépek

Széles sávon ingyen: hogyan cseveghetünk webkamerával

- Tippek**
- Titkosítsa fájljait XP alatt
  - Így készíthet gyorsan blogot
  - Feltuningoltuk a hordozható PlayStationt

Szoftver

- Ability Office 4 Pro
- ConceptDraw Project
- Namu Freemotion 2006

XVII. ÉVF. Előfizetéssel csak 1160 Ft
www.cp.hu

Lépésről lépésre: DVD-meghajtó beszerelése a CD-ROM helyére

Nem álmodik.

Ez a valóság: 35 féle
SONY VAIO noteszgép
ajándék áron,
0 Ft kezdőrészlettel!

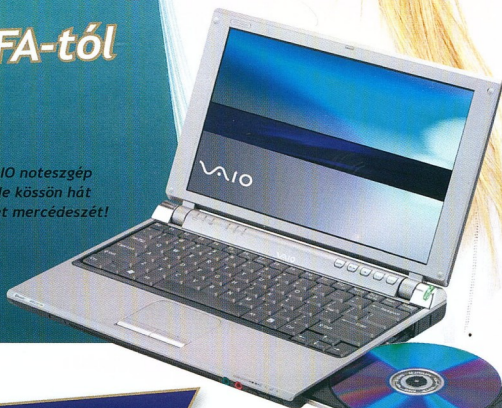

159,000 Ft + ÁFA-tól

Lepje meg magát
egy hatalmas ajánddal!

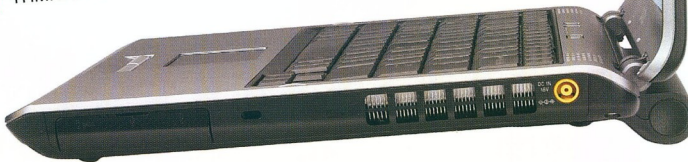
Bármelyiket is választja a 35 féle SONY VAIO noteszgép
közül, 0 Ft kezdő befizetéssel hazaviheti. Ne kössön hát
kompromisszumot, válassza a számítógépet mercedeszét!

VAIO

0 Ft + 7,638 Ft-tól

BUDAPEST BANK THM: 24.42%

ACOMP PÓLUS CENTER
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel.:/Fax: 419-4091, 419-4092
Nytva: minden nap 10-20 óráig.

ACOMP PEST
1134 Budapest, Róbert károly krt. 68.
Tel.:/Fax: 339-5647, 339-5648
Nytva: H-P: 9.00 - 17.00, Szo-V: Zárva

Az ACOMP kft
a magyar olimpiai csapat
hivatalos informatikai szállítója.

Új év, új lendület

Ilyenkor, január közepén nehéz újra lendületbe hozni magunkat, hiszen mozgalmas évet tudhatunk magunk mögött, a karácsonyi eszem-iszom és a szilveszteri mulatozás pedig már a múlté. De nézzük csak, milyen évünk is volt? Talán megbecsülhető, hogy magunkkal kezdjük, hiszen a Computer Panoráma életében is bőven hozott változást a 2005-ös esztendő. Friss élmény még, és óriási sikere volt Karácsonyi Nyereményőzön játékunknak, ahol csaknem 1 millió forint értékben sorsoltunk ki ajándékokat a helyes megfejtők között, és talán nem árulunk el titkot azzal, hogy olvasóink a jövőben is számíthatnak hasonló nagyszabású játéka.

A tavalyi év legnagyobb húzása a mi szempontunkból mégiscsak az volt, hogy a DVD-s lapunkat a CD-s változattal azonos áron kínáltuk, így olvasóink plusz kiadás nélkül még több programhoz, sőt a Discovery Channel egy-egy filmjéhez is hozzájuthattak. Gondoltunk azokra is, akik gyűjtik a DVD-lemezeinket, így minden számban megtalálhatják az aktuális lemez borítóját, amelyet csak ki kell vágni, és a korong máris kerülhet fel a polcra.

Mi hiszünk a DVD térnyerésében, hiszen ma már egy DVD-meghajtó mindössze bruttó 4–5 ezer forintot kóstál, 10–12 ezerért pedig már DVD-írórt is vásárolhatunk. Míg a CD korongokra 650–700 Mb-nyi adat fér rá, addig egyetlen DVD lemezen 4,7–9 Gb-ot is tárolhatunk, ami pár évvel ezelőtt még egy merevlemez kapacitásának felelt meg. Így azután a DVD-s dokumentumokat, filmeket, zenéket és szoftvereket is egyszerűen és biztonságosan tárolhatunk. Am talán még fontosabb az otthoni mozizás, hiszen a jó öreg VHS hamarosan végleg eltűnik, így aki szereti a filmeket, az aligha lehet meg PC-be szerelhető vagy asztali DVD-lejátszó nélkül. Hogy a beszerelés se jelentsen gondot, „Váltsunk DVD-re!” című írásunkban lépésről lépésre bemutatjuk, hogy miénten is szerelhetjük be a frissen megvásárolt meghajtót.

A 2005-ös esztendőben az informatikai világ is nagyot változott körülöttünk, és bár első pillantásra úgy tűnhet, hogy igazi újdonságok nem születtek, az informatikai masinák közben észrevehetően a szakszerekekből a hipermarketek polcaira kerültek, valahova a tévék és a mosógépek közé. Manapság ha PDA-ra, notebookra, pendrive-ra, DVD-lejátszóra, digitális fényképezőgépre, esetleg GPS helymeghatározó masinára van szükségünk, akkor ezeket akár a mosóporral és a liszettel együtt is beszerezhetjük, a postaldobozba bedobott prospektusaiukon pedig a forgalmazók egymás alá ígérnek az áráikkal. Ez persze egészen új helyzetet teremtett, hiszen olyanok is informatikai fogyasztóvá váltak, akiket a masinák belseje, működési elve egyáltalán nem érdekelt. Mint ahogy az autót vezető többsége is csak akkor nyúl bele a motorháza, ha feltétlenül muszáj, és barkácsolás helyett inkább a gondtalan vezetés élményét várja a járgányától.

Ennek megfelelően idén mi is folytatjuk a megkezdett utat, és a „motorház” helyett inkább a „vezetésre” koncentrálunk, hogy segítsünk olvasóinknak eligazodni az új, modern ketyerek és technológiák világában. Megmutatjuk, hogy hol érdemes vásárolni, a termékárakban melyek a jobban, illetve a kevésbé sikerült masinák, és persze megkeressük és bemutatjuk a legújabb, legérdekesebb és leghasznosabb szoftvereket is.

Mi a magunk részéről ezzel szeretnénk új lendületet adni olvasóinknak a 2006-os évben, használják bár a technika legújabb vívmányait munkára, szórakozásra vagy éppen tanulásra!

Fülöp Norbert

Nyeremény!

Decemberi számunk nyereményjátékában a helyes megfejtést beküldők között három Britannica Hungarica Világenciklopédiát sorsoltunk ki.

Nyertesek:
Hartyáni Sándor
Kiskunfélegyháza

Torma Ottó
6900 Makó,

Kollárovcis Károly
7500 Nagyatád

A nyerteseket e-mailben vagy telefonon értesítjük.

Következő számunk február 9-én jelenik meg.

ITmédiabOLT

1067 Budapest, Teréz Krt. 47.

(Nyugati pályaudvarnál)

Telefon: (1) 814-1109

Fax: (1) 888-3499

E-mail: terjesztes@vogelburda.hu

Nyitva tartás:

Hétfő-péntek: 9-20, szombat-vasárnap: 9-15

MOZAIK

Aktualitások, érdekességek	8
Mobil tarifacsomagok verseny – Válts olcsóbbra!	13
Havi kedvenc – Intelligens focilabda	14

CÍMLAPSZTORI

Álmaid háza	16
IQ-bajnok házak – Nézd meg magad!	18
Amitől okos egy otthon – Még csak botani sem kell	21
7 megoldás az álmaink házára – Ki, mit, mennyiért kínál?	24

TOPTÉMA

Mit hoz 2006? – Jövőnézőben	28
Fotókidolgozás a weben – Melyik a jobb? Melyik az olcsóbb?	30
Online képkidolgozás – Megnéztük, mit tudnak	36
Elromló ajándékok – Ha jön a baj	38

HARDVER

Videodigitalizálás egyszerűen – Filmet a DVD-re!	40
Új Apple iMac G5 – A leghasznosabb szobadisz	45
Fotónyomatók tesztje – Előhívás otthon	46
Webkamerák, csevegőprogramok – Ne csak írj, figyelj is!	52
Váltunk DVD-re! – Viszlát, CD!	56
Kiegészítők MP3-lejátszókhöz – Mindentudó MP3	58
Teszt/HDDGuarder Recovery Card	62
Teszt/Pretec i-Disk Diamond	62
Teszt/Loox N500 és Loox N520	62
Teszt/MPIO One	63
Teszt/MSI S260	63
Teszt/Tidium pendrájvok	63
Teszt/SimpleTech SimpleTransfer	64
Teszt/Altec Lansing GT5051R	64
Teszt/Apple iPod	64
Teszt/ASUS CT-479	65
Teszt/AVerMedia AVerTV Hybrid+FM Cardbus	65
Teszt/Wacom Graphire Bluetooth	65
Számítástechnikai bolondságok – Dióda-óra és USB-darts	66

SZOFTVER

A legjobb ingyenes képezelő programok – Fotólabor – otthon	68
Videokatalogizáló programok – Rendet a filmek között!	72
Ability Office 4 Pro – Irodába, olcsóbban	75

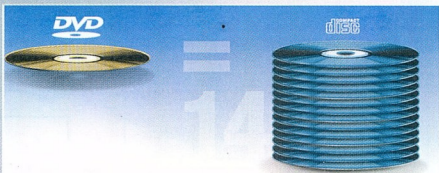

16 CÍMLAPSZTORI Álmaid háza

Mit szólna hozzá a kedves Olvasó, ha reggel a kávé magától lefőne, ha a redőny varázstsütésre futna fel, és úgy általában minden úgy menne, mintha egy tündér keze irányítaná a történéseket. Sajnos tündérrel nem szolgálhatunk, ám összeállításunkban megmutatjuk, hogy a legújabb technológiákkal felvértezve mi mindenre képes egy csúcstechnológiájú otthon.

52 SZÉLES SÁVON INGYEN Webkamerás csevegők

A csevegőprogramok népszerűsége megjelenésük óta egyre nő, s nincs ez máshogy Magyarországon sem. Egyre többen használnak immár széles sávú internetet, amely minden bizonnyal tovább növeli majd a chatprogramok felhasználóinak a táborát, hiszen az egyszerű csevegés mellett a széles sáv a videobeszélgetésekre is alkalmat kínál – cikkünkben megmutatjuk, hogyan.

56 VÁLTUNK DVD-RE! Viszlát, CD!

Manapság már 10 ezer forint körüli áron vásárolhatunk DVD-írókat, ezért ideje, hogy végleg megszabaduljunk a CD lemezekről. A váltással a felhasználók – azon túl, hogy egyetlen lemezen több adatot tárolhatnak – más előnyöket is élvezhetnek. Írásunkban nemcsak ezekről ejtünk szót, hanem a meghajtócsere lépéseit is bemutatjuk.

82 SZORÍTÓ: OPERA 8.5 VS. FIREFOX 1.5 Böngészők harca

Kedves Olvasóink! A bal sarokban a böngészők királynője, a komolyzenéhez semmilyen szinten nem kapcsolódó, ám nevében mégis komoly és zenei... Opera! A jobb sarokban a sokak által ismert, fiatal és feltörekvő, gőzgép módjára harcoló tehetség, a tűzróka, azaz a Firefox! Lássuk az összehasonlítást!

90 NETTESZT: Sielős weboldalak

A sielés remek sport, a korcsolyázás pedig igazi társas esemény, ahol a család vagy a haverok úgy érezhetik jól magukat, hogy közben még mozognak is. A sielés egyike a legkedveltebb sportoknak, telente honfitársaink százezrei veszik birtokba a hazai, de főleg a külföldi lejtőket. A sielés persze nem egyszerű dolog, sok mindenre – felszerelésre, pályára és óra – van hozzá szükség, és persze az sem árt, ha az ember profi oktatóktól tanulja a fortélyokat. Összeállításunkban annak járunk utána, hogy mit találhatunk a weben erről a sportról.

116 A HORDOZHATÓ PLAYSTATION TITKAI Játékgéptuning

Az elmúlt év szeptemberében végre Magyarországra is megérkezett a PlayStation Portable (PSP). Azóta göröcs alá vettük a kis masinát, és megállapítottuk: lehetőségeink csak egy töredékét használja ki. Cikkünkben bemutatjuk az új hordozható multimédia központtal kapcsolatos legjobb tuningolási tippeket és trükköket.

Xara Extreme – Extrém funkciók rajzoláshoz	76
Paragon Drive Backup – Adatfeltámasztás	77
Namo Freemotion 2006 – Nem kell mindig Flash	78
ConceptDraw Project – Tartsd kézben a munkáidat!	80
Szorító: Opera 8.5 vs. Firefox 4.5 – Böngészők harca	82
Börze/Reg Organizer 3.1	86
Börze/SmartBackup	86
Börze/IconEdit2	86
Börze/IrfanView	87
Börze/ByteSweeper	87
Börze/Advanced MP3 Catalog	87
Játékbeutatók/Enemy Territory: Quake Wars	88
Játék: Kis hírek	88
Játék: Angol eladási toplista	88
Játékbeutatók/King Kong	89
Játékbeutatók/Prince of Persia: The Two Thrones	89

KOMMUNIKÁCIÓ

Sielős weboldalak – Minden jó, ha HÓ a vége	90
Frapp! – Tedd térképre a barátaid!	94
Frapp! – Lépcsőről lépésre: Hogyan csatlakozhatnak a Computer Panoráma olvasóinak térképéhez	98
Játékok mobiltelefonokra – Konzolokat megszegyenítő jövő	100
VoipBuster hotspot – Négyforintos mobil percdíj	103

GYAKORLAT

Fájtitkosítás az XP-n – Egyszerű védelem	108
Nagy dokumentumok szerkesztése – Hosszú szövegek felügyelete	110
Blogkészítés – Kedves (net)naplóml!	113
A hordozható PlayStation titkai – Játékgéptuning	116
Kerekítés az Excelben – Hogy egyezzen az összeg	119
Bemutatókészítés a PowerPointal – Hogy ámuljon a főnök	122

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-infó	3
Tartalom	4
CD/DVD-tartalom	6
Olvasók fóruma	126
DVD-borító	128
A CP Online ajánlja	129
Impresszum	129
Előzetes	130

GRAFIKA

Alleros 3D 2.5
 ArtCursors 4.21
 AZ Paint Pro 6.1e
 Batch It! 4.55
 ConvertMovie 1.2
 DVD to iPod Suite
 Easy Graphic File Converter 4.89
 Edge Diagrammer 4.15
 EnhanceMovie 2.0
 Kalimages
 My Pictures 3D 0.9
 Panorado 3.3
 Retouch Pilot
 ShapeArt 1.007
 Video Pilot
 VISCOM Video Converter
 Visual Similarity Duplicate Image Finder 1.301
 VizUp 2.02

HÁLÓZAT

Asset Tracker for Networks
 Easy HTML Construction Kit 7.39
 Emotions Mail 3.2
 Free Internet Window Washer
 Free SMTP Server 2.2
 HTML Link Validator 4.37
 HTML-Optimizer
 Keywords Meta Tag Generator 4.99
 Network Assistant 4.1
 No Spam Today! For Workstation 2.3
 Paypal Shop Builder 1.5
 Radmin Communication Server 3.0
 Share'n'Sync 1.0.1
 UrlSearch
 Web Image Protector 1.0
 Webmonitor 3.0
 Winpopup NET 1.0
 Xenon Web Lightning XP 3.0
 X-Netstat Professional 5.45

ZENE

#1 DVD Ripper 2.0
 Test MP3 Tag Editor 4.95
 AudioStreamer 2.5
 Audiotools 5.34
 Auto Volume Control Generation Next 2.0
 Create-Ringtone 3.1
 Direct MP3 Splitter Joiner 2.0
 DVD Audio Extractor 3.4
 DVDCutter Stream Mp3CDWav Converter 4.1
 Organizer MP3 4.0
 Rainbow 5.02
 Ripper Gold
 RipVinyL
 Rm 2 MP3 WAV Converter 2.25
 SoundEdit Pro 2.1
 WindSword Sound Processor 1.2

FELHASZNÁLÓI

A Better Calendar 1.92
 ABC Security Protector 5.2
 AutoPlay Menu Builder 5.1
 Birthday 2.23b
 D-Fend 2.0
 DOSBox 0.63
 Drivesitter 1.401
 EF StartUp Manager 2.2
 Gentee Programming Language
 Macro Mania 10.2
 MultiTimer 1.9
 PTFB Pro 2.44
 Public PC Desktop 2.2
 Search and Recover 3.0
 Security Administrator 10.1
 SFV Checker
 ShutDownOne
 SoftBurner 3.12
 The Mop 3.54
 The Ultimate Troubleshooter 2.61
 Tidy Start Menu 2.6
 Xplorer2 Pro

Photoshop Album 3 Starter Edition

Teljes verzió Az *Adobe* nagyszerű képkatalógus szoftverével nemcsak könnyedén eligazodhatunk digitális képeink között, hanem egyszerűen retusálhatjuk is kevésbé jól sikerült fotóinkat. Sőt naptárakat, katalógusokat, üdvözlőkártyákat is nyomtathatunk vele, néhány kattintással.

Xara XS

Teljes verzió A *Xara* régóta ismert név a grafikus alkalmazások piacán és a szakemberek körében, főleg egyedi megoldásainak köszönhetően (ez különösen igaz a vektoros ábrázolás területére). Olvasóink most teljes verzióban használhatják a *Xara XS* vektorgrafikai szoftvert. A program használatához ingyenes internetes regisztráció szükséges.

Xara X^s

CD1

Az édesvízek gerinctelen állatai

Teljes verzió A *Kossuth Kiadó* interaktív multimédiás barangolásra invitálja olvasóinkat, hogy megismerjék hazánk édesvízeinek élővilágát. E rengeteg képkel illusztrált, videókkal tarkított programból szinte mindent megtudhatunk az édesvízek gerinctelen élővilágáról.

CD2

Welcome to
Ulead PhotoImpact 11

PhotoImpact 11

Ulead PhotoImpact 11

Próba verzió A *Ulead PhotoImpact* az egyik leg sokoldalúbb képszerkesztő program. A félelmetes mennyiségű extra lehetőség ellenére azonban használata nem igényel „pilótavizsgát”.

Paragon Drive Backup 2004

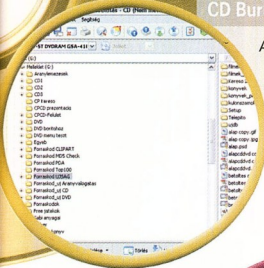
Teljes
verzió

Munkánkat és rendszerünket időről időre archiválnunk kell, hiszen bármikor bekövetkezhet olyan esemény (például merevlemezünk jobblétre szenderül), amely archiválás nélkül végzetes lehet. A *Drive Backup* egy „képet” (image-et) készít a merevlemezről vagy annak egy részéről. Ebben a pillanatképből azonban nemcsak a fájlok, hanem a rendszerfájlok, boot-rekordok, kódolt (encrypt) és rejtett fájlok is benne lesznek – egyszóval gyakorlatilag minden, ami a merevlemezben található. A CP olvasói a teljes verziót ingyenesen regisztrálhatják az interneten.

CD Burner XP 3.5.101.4

Az egyik legjobb ingyenes CD/DVD-író alkalmazás. Nagy előnye, hogy felülete immár magyarul is elérhető, így azok is könnyen használni tudják, akik nem mélyültek el az angol nyelv rejtelmeiben.

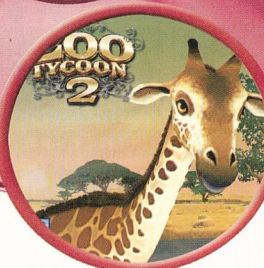

ToCA Race Driver 3

Játszható Eljött a száguldás ideje. Fantasztikus járgányok és igazi kihívást jelentő pályák gyönyörű grafikával fűszerezve. Kell ennél több?

Zoo Tycoon 2 Endangered Species

Játszható A téli hidegben kevesebben jutnak el az állatkertbe. De semmi vész, készíthetünk magunknak virtuális állatkertet is, amelyben aztán akár látogatóként is feltűnhetünk – persze csak virtuálisan.

CD3

DVD

EXTRA TARTALOM

TÁJÓLÓ,

interaktív multimédiás magazin

Téli barangolás a természetben ■ Debreceni séta ■ A badacsonyi borvidék ■ Pálos kolostorromok a Balaton-felvidéken ■ Csoposkopács tempeloma

Novemberi játékunk nyertesei, akik 1-1 csomag Civertan Bt. légifotóival illusztrált francia kártyát nyertek: Mocsári Tünde, Kadarkút; Vajna István, Gödöllő; Asztalos Aladár, Budapest (A nyerteseket postán értesítjük.)

FILM: E hónapban új sorozatot indítunk úttjára, a *Discovery Channel* jóvoltából. A film természetesen nemcsak számítógépen, hanem asztali DVD-lejátszón is megtekinthető.

FÁRAÓK ÉS KIRÁLYOK – a Biblia nyomában

David Rohl író egy olyan Egyiptomba kalauzol el bennünket, amely egyetlen utazási iroda ajánlatában sem található meg. A „fáraók földje” meghatározó volt az ókori világ történelmében, de még napjainkban is titkokat rejtget. *John Woodhead* régészprofesszor archeológiai bizonyítékok alapján állítja: „a régészek alapvető hibákat követnek el a régészeti emlékek azonosításakor...” A rejtélyek megfejtéséhez új időrendbe kell állítani a bibliai történeteket, és új szempontok alapján kell vizsgálni a régészeti felfedezéseket.

Mandriva 2006 Free

A *Mandriva Linux* ingyenes változatának három CD-jét találják meg olvasóink ISO formátumban mellékletünk Linux mappájában. A három ISO fájlból bármelyik CD-író szoftverrel – és persze egy CD-íróval – elkészíthető a teljes (3 CD-ből álló) telepítőkészlet.

Mandriva Linux Live 2006

Ha nem szeretnénk Linuxot telepíteni, de szívesen kipróbálnánk annak lehetőségét, a *Mandriva Linux 2006 Live* változata is megtalálható mellékletünkön.

■ SKYPE 2.0

Videóval bővülve

Kiadták a népszerű webtelefonos szoftver legújabb bétaváltozatát (letölthető a www.skype.com címről), amelynek legfontosabb újdonsága a széles sávú internetkapcsolaton keresztül használható videotelefonálási lehetőség. A videóképet teljes képernyős méretűre nagyítható, és egy ablakban azt is megtekinthetjük, hogy miképpen nézünk ki beszélgetőpartnerünk képernyőjén. A program novu-

mai között megemlíthető még az Outlookban megjelenő eszköztár, amelynek révén egy egérrattintással kezdeményezhetünk telefonhívásokat a levelezőprogram címjegyzékéből, a felhívni kívánt személyek nevének begépelésékor segítségünkre siető keresőfunkció, valamint a kapcsolatok csoportosításának lehetősége, amelynek köszönhetően egyszerűen létesíthetünk konferenciabeszélgetést.

■ WINDOWS LIVE LOCAL

A háromdimenziós térkép

Műholdas képeket felvolumatoló *MSN Virtual Earth* térképszolgáltatását helyi kereső funkciókkal és 45 fokos szögben készült képekből álló madártávlati nézettel kiegészítve létrehozta *Windows Live Local* névre keresztelt oldalát (<http://local.live.com>) a *Microsoft*. Az egyelőre próbatüzemben működő szolgáltatás sokkal plasztikusabb képet ad a településekről, mint a 90 fokos szögben készült műholdas felvételeket alkalmazó nagy rivális *Google Earth*.

Több mint 3 millió

videót töltek le az *iTunes* új szolgáltatásának megindítása óta eltelt két hónapban, ami azt jelenti, hogy a napi letöltések száma meghaladta az ötvenezret. A forgalom a kezdeteitől fogva stabilan az átlagérték körül ingadozik, vagyis jó hír az üzemeltető számára, hogy a kezdeti lelkesedés nem esökkent.

■ GOOGLE MAIL

Automatikus vírusellenőrzés

Minden egyes alkalommal, amikor mellékletet csatolunk egy levélhez, vagy mellékletet tartalmazó e-mailt kapunk, a *Google* ingyenes levelezőszolgáltatása újban automatikusan ellenőrzi, hogy a mellékletben nincs-e vírus.

Ha a *Gmail* nevezetű szolgáltatás a beérkező levélben vírust talál, megpróbálja eltávolítani azt, ha pedig ez nem sikerül, megakadályozza a fertőzött állomány merevlemezre mentését. Ha pedig az elküldendő levélben talál vírust, addig nem küldi el az üzenetet, amíg el nem távolítottuk belőle a fertőzött mellékletet.

■ XBOX 360

Forrósódó hangulat

Meglehetősen „hot” termék az *Xbox 360*, amelynek első árusítási napját megelőzően a boltok előtt éjszakáztak a türelmetlen vásárlók, azt azonban senki se gondolta volna, hogy valódi forróságért fogják perelni a *Microsoft*-ot. Márpedig Amerikában ez történt: egy chicagói férfi azért fordult bírósághoz, mert szerinte a játékkonzol – egy tervezési hiányosság következtében – túlságosan melegszik, ami aztán a tönkremenetelét okozza. A felperes kártérítést követel, a *Microsoft* szerint viszont nem történt hiba a tervezés során.

GOOGLE

Ingyenes kapcsolat

A vezető internetes kereső már teszteli új szolgáltatását, amelynek keretében közvetlen telefonkapcsolatba hozza a találati listán megjelenő hirdető cégeket az érdeklődő internetezőkkel. Az információkérőnek nem kell mást tennie, mint kattintani az online hirdetés mellett található telefon ikonon, majd a megjelenő mezőbe begépelni a telefonszámát. A Google felhívja a megadott számot, és az érdeklődőt összekapcsolja a hirdetővel.

A szolgáltatás igénybe vétele ingyenes, és a Google nem adja át a telefonszámokat sem a hirdetőnek, sem más cégeknek, hanem 4 hónapi tárolás után – ez az idő az adott felhasználó utolsó jelentkezésétől számítódik – törli azokat. Az információkérő telefonján viszont megjelenik a hirdető telefonszáma, amit a készülék memóriájába elmenthet, így bármikor előkereshető.

LOGITECH

Decemberi díjeső

Újszerű formatervezése és műszaki megoldásai elismeréseként a Logitech hét terméke kapta meg december elején a 2006 CES Innovations díjat. A kitüntetettek illusztris listája: a G5 lézeres egér – amely a számítógépes alkotóelemek kategória legrangosabb elismerését, a Best of Innovations dí-

jat kapta –, a G7 vezeték nélküli lézeres egér, a noteszgépekhez készült V400 vezeték nélküli lézeres egér, a Cordless Desktop MX 5000 Laser vezeték nélküli

egér–billentyűzet kombináció, a G15 billentyűzet, a Harmony 895 univerzális távirányító és a notebookokhoz használható Quick Cam for Notebooks Pro webkamera.

NÉPSZERŰ NOTESZGÉPEK

Tízből négy

Magyarországon mind többen választják a noteszgépet az asztali PC helyett, derül ki az IDC nemrégiben közzétett jelentéséből. Olyannyira, hogy tavaly már minden tíz eladott számítógépből négy notesz volt, annak köszönhetően, hogy az átlago-

san 10 százalékkal növekvő piacon a hordozható gépek 30 százalékos fejlődést értek el. A legnagyobb piaci részesedéssel a HP büszkélkedhet, ezt követi az Acer, a Lenovo, az IBM és a Dell.

5 Gbájtnyi

tárterület a jutalma a free.web.hu-n azoknak a netezőknek, akik a bejelentkezés során a www.altavizsla.hu webhelyen regisztrált e-mail címet adnak meg, és ezt az címüket a későbbiekben aktívan használják.

WIFI

Hatalmas bővülés

Az In-Stat piacutató cég és a Wi-Fi Alliance vállalatok csoport legfrissebb felmérése szerint 2005-ben 64 százalékkal növekedtek a WiFi-kompatibilis berendezések eladásai, és meghaladták a 120 millió darabot. Ez hatalmas előrelépésnek számít, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy mennyire új technológiáról van szó. A Wi-Fi Alliance 2000 óta mintegy 2200 termék esetében adta ki a kompatibilitást igazoló bizonyítványt. További örvendetes tény

a technológia fejlődése szempontjából, hogy a tavaly eladott noteszgépek 90 százalékat már felszerelték a vezeték nélküli csatlakozást lehetővé tévő WiFi adapterrel.

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Canon - Fuji - Nikon Pentax-Olympus-Sony Casio-Panasonic-Minolta Samsung-Sanyo-Kodak

- Canon EOS 200-3500 PS Pro1 G6 870060
- Nikon CoolPix 5600
- Olympus E-300 E-1 Camedia 7070 70 70 765 500-480 55 470 370 mju500/mimi
- Sony CyberShot F828 H1 T7733 W715 P200
- Panasonic Lumix FZ20 FZ5 FZ4 FX7 L2211
- Pentax *ist Da Optio 750 S62 S5545 SVI
- Casio R81 Exilim PRO 7001805 Z750157 S800
- Minolta Dynax 7D Dimage A200 Z5 Z20

CompactFlash, SecureDigital xD, MemoryStick memóriák OLYMPUS hangrögzítők, táveszevek

Canon, Sony, Panasonic miniDV / DVD kamerák

CREDIGEN árúhitelezés

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 55.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

MediaCenter
domain regisztráció és professzionális tárhely szolgáltatás elérhető áron!

WEB KOMBI LIGHT
1db .hu domain regisztráció, 150 MByte tárhely, 5 db e-mail cím
9.900 Ft/év

WEB KOMBI
1db .hu domain regisztráció, 150 MByte tárhely, PHP+CGI, 5 db e-mail cím
13.900 Ft/év

WEB KOMBI PRO
1db .hu domain regisztráció, 150 MByte tárhely, 5 db e-mail cím, MySQL használat, PHP+CGI
18.900 Ft/év

Áraink nem tartalmazzák a 25%-os ÁFA-t.
www.mediacenter.hu
tel.: 76/575-023

MOBILHASZNÁLAT

Káros vagy nem?

A TNS Hungary piackutató cég reprezentatív mintavételű kutatása során ötszáz, 18 éves vagy ennél idősebb magyar állampolgár fejtette ki véleményét a mobiltelefonok vélt vagy valós veszélyeivel kapcsolatban. Több mint 20 százalékuk vélekedett úgy, hogy a telefonok sugárzása súlyosan károsítja az egészséget, ám körülbelül ugyanennyien vannak azok, akik nem tartják veszélyesnek a készülékeket. Nem meglepő módon leginkább

az intenzív mobilhasználók 18–29 éves korosztály bízik abban, hogy a mobilozás nem egészségtelen, ugyanakkor a 60 év fölöttiek aggódnak a legjobban egészségük miatt, annak ellenére, hogy a statisztikák szerint ez a korcsoport használja a legkevésbé a mobil. A felmérésből az is kiderül, hogy a válaszadók 60%-a hajlandó lenne többet fizetni egy olyan készülékért, amely bizonyítottan alacsonyabb szintű sugárzást bocsát ki.

SULINET EXPRESSZ

Kétéves mérleg

A Sulinet programnak köszönhetően 150 ezer új PC került az otthonokba, mintegy 500 ezer számítógépet újítottak fel, és 600 ezer család jutott számítástechnikai eszközökhöz, ismertette december elején a kezdeményezés főbb statisztikai adatait az oktatási tárca. Az adókedvezményt igénybe vevők 94 százaléka alkalmazott, 80 százalékuk éves jövedelme pedig nem haladja meg a 3,5 millió forintot. A 2003. július 1-jén indult program nyújtotta adókedvezményt kezdetben az oktatásban részt vevők – a pedagógusok, a szülők és a diákok – vehették igénybe. 2004. július 1-je óta a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó minden magánszemély jogosult a programban részt venni, ha jövedelme nem éri el az évi 4 millió forintot, tavaly november eleje óta pedig kizárólag teljes PC-konfigurációk vásárolhatóak meg a program keretében.

NOD 32

Biztonságos PC vakoknak

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete elkészítette a NOD32 vírusirtó program látáskárosultak számára optimalizált dokumentációját, valamint azokat a szkripteket, amelyek a széles körben használt, Freedom Scientific által forgalmazott JAWS for Windows képernyőolvasó program segítségével könnyen kezelhetővé teszik az antivírusrendszer kezelőfelületét vakok és gyengénlátók számára. A vírusirtó letölthető: www.nod32.hu/jaws.

A T-Mobile

tovább bővítette harmadik generációs hálózatát, amely a fővároson kívül immáron Debrecenben is elérhető. Az új szolgáltatás megfelelő készülékekkel egyszerűen, azonnal és automatikusan használható, csupán a videotelefonáláshoz szükséges egyszeri, díjmentes regisztráció. A videotelefonálásra, tévénézésre és gyors internetezésre hivatott hazai 3G hálózat lefedettségével november végén már meghaladta a 15 százalékot.

VIKI MAJD SEGÍT

Információs terminálok a plázákban

A gombamód szaporodó plázákban az ember gyakran szembesül a bőség zavarával, hiszen a több száz üzletben megtalálni azt, amit éppen keresünk, kemény dió. A kihelyezett térképek nyújthatnak némi segítséget, és az információs pultoknál is szerencsét próbálhatunk, de az üzletek aktuális kínálatáról, akcióiról így sem tudhatunk meg többet.

Ám, úgy tűnik, hogy VIKI majd segít a dolgon. VIKI de-

cember közepén tűnt fel, először a Duna Plazában, de hamarosan több bevásárlóközpontban is találkozhatunk vele. Ám ne hölgyet keressünk, ha arra járunk, ugyanis a VIKI rövidítés a Vásárlói Információs Kioszkot takarja. A VIKI hatalmas érintőkijelzőjén keresztül egy egy robotszoftver szólít meg bennünket, tájékoztat az üzletekről, sőt útba is igazít, ha éppen nem találunk valamit, de a napi akciókat is megnézhetjük, így biztosan semmiről sem maradunk majd le.

INTERNETES VÁSÁRLÁS Karácsonyi roham

Az ünnepek közeledtével mintegy 30–40 százalékkal megugrott a megrendelések száma, tudatta a közel 100 forgalmazót tömörítő Depo.hu online piactér. Ennek alapján megállapítható, hogy már az elmúlt év végén is egyre többen igyekeztek elkerülni a zsúfolt üzleteket, és inkább otthonról, karosszékeikben ülve intézték a karácsonyi aján-

dékok beszerzését. A műszaki cikkek kategóriájában a legnépszerűbb termékek 2005-ben a digitális fényképezőgépek és az mp3-lejátszók voltak, de sokan vásároltak számítástechnikai részegységeket, monitorokat, háttértárat és alaplapokat is. Karácsony előtt 14–16 ezer látogató fordult meg a Depo.hu oldalain.

The screenshot shows the DEPO ONLINE PIAC website interface. At the top, there are navigation tabs for different product categories: AUTÓMŰ, SZÁMÍTÁSTECHNIKA, SZÓRAKOZTATÓ ELEKTRONIKA, BÉRFONKSZÁMÍTÁSTECHNIKA, GPS, FÉNYKÉPEZŐKÉPEK, and TELEKOMMUNIKÁCIÓ. Below this, there's a search bar and a 'KERESÉS' button. The main content area displays several product listings with images, prices, and category information. For example, one listing shows a '3.1 Megapixel CCD, 26.990 Ft (2x 134 Ft)' camera. The right sidebar contains a 'KATEGÓRIÁK' section with a tree view and a 'RÉSZLETES INFORMÁCIÓ' section for a selected product.

KERESŐHÁBORÚ Gazdagok Google-ja

A befektetési lehetőségek kutatásával foglalkozó S.G. Cowen & Co. LLC cég felmérése szerint a webtartalmak felkutatására a Google-t használók – legalábbis az Egyesült Államokban – tehetősebbek és több internetes tapasztalattal rendelkeznek, mint az MSN-t, a Yahoo-t vagy az

America Online-t előnyben részesítők. Ami a keresők piaci részesedését illeti, a legtöbben (52

százalék) a Google-t látogatják, a második a Yahoo a maga 22 százalékával.

WIFI NEW ORLEANSBAN Megújuló metropolisz

A katasztrófa sújtotta New Orleans lesz az Egyesült Államok első városa, ahol a település egészét lefedő ingyenes, vezeték nélküli internet-hozzáférési lehetőséget alakítanak ki, és a szolgáltatás önkormányzati tulajdonban lesz, jelentette be a város polgármestere. A pezsgő üzleti élet mielőbbi visszatérése érdekében először a vá-

ros központi kereskedelmi negyedéből és a híres francia negyedből lesz ingyen elérhető világháló. A szükséges technikai eszközöket nagy cégek – köztük az Intel – szállították, adományként a szeptemberi hurrikánban szinte teljesen elpusztult városnak. A hálózathoz szükséges adóvevők lámpaszlopokra telepítik.

300 millió
kamerával felszerelt mobiltelefon értékesítettek a gyártók 2005-ben, vagyis az összes tavalyi bevőre talált mobilkészülék 38 százaléka lehet fényképet készíteni.

ADATHALÁSZAT Célkeresztben

Minden negyedik egyesült államokbeli internetező adathalász-támadások célpontja lehet, derül ki az America Online és a National Cyber Security Alliance kutatásából. A helyzetet súlyosbítja, hogy a család által készített hamisított e-mailek kapók 70 százaléka nem is sejtje, hogy ezek a levelek nem valódiak. A felmérés arra is rámutatott, hogy az Amerikában használt otthoni PC-k több mint 80 százalékán nem alkalmaznak a biztonságos internetezéshez elengedhetetlenül szükséges három óvintézkedés – az operációs rendszer biztonsági javításokkal való frissítése, a tűzfelhasználás és az antispyware program futtatása – valamelyikét.

BUDAPEST RÁDIÓ
FM 88.1 BUDAPEST
FM 97.3 DUNAKANYAR

RENDSZERGAZDA
Informatikai műsor
a
Budapest Rádióban

Pénteken 18³⁰-19³⁰

A Computer Panoráma
szakmai támogatásával

CP Computer
PANORÁMA

PANNON GSM MOBIL DATA

Ajándék kártyatelefon

Noteszgépbe helyezhető mobil modemet, úgynevezett kártyatelefont ajándékoz a Pannon GSM azon új, számlás előfizetőinek, akik 2006. március 17-ig legálább egy évre megrendelik a Mobil Data 500 vagy 1000 csomagot. Havi átalánydíj fejében e csomagok 500, illetve 1000 MB-

os adatforgalmat biztosítanak, amely bőségesen elegendő az út közbeni levelezéshez és internetezéshez egyaránt. Az előfizetők a mobilszolgáltató kínálatában szereplő három modell – Mobicard, Mobicard Plusz és Option GlobeTrotter 3G/GPRS – bármelyikét választhatják.

1,7 milliárd

dolláryi tőkét fektet be Indiában fejlesztési projektjei támogatására az elkövetkező négy év folyamán a Microsoft, jelentette be Bill Gates, a szoftvergyártó orias elnöke. A bővítés során alkalmazottak 4000 fős létszámát 3000-re növelik.

SULINET EXPRESSZ

Kétéves mérleg

A Sulinet programnak köszönhetően 150 ezer új PC került az otthonokba, mintegy 500 ezer számítógépet újítottak fel, és 600 ezer család jutott számítástechnikai eszközhöz, ismerette december elején a kezdeményezés főbb statisztikai adatait az oktatási tárca. Az adó-

kedvezményt igénybe vevők 94 százaléka alkalmazott, 80 százaléka éves jövedelme pedig nem haladja meg a 3,5 millió forintot. A 2003. július 1-jén induló program nyújtotta adókedvezményt kezdetben az oktatásban részt vevők vehették igénybe. 2004. július 1-je óta a sze-

mélyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó minden magánszemély jogosult a programban részt venni, ha jövedelme nem éri el az évi 4 millió forintot, tavaly november eleje óta pedig kizárólag teljes PC-konfigurációk vásárolhatók meg a program keretében.

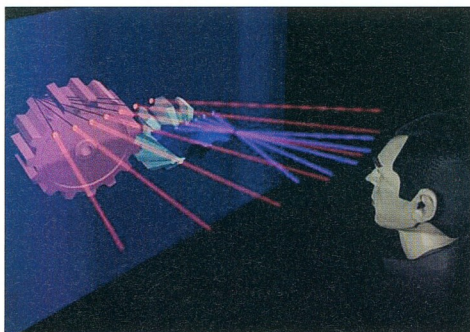
TECHNOLÓGIAI ÚTTÖRŐK

Az elitben a Holografika Kft.

Kihirdette a 2006-os év 36 technológiai úttörőjének névsorát a Világ gazdasági Fórum, amely technológiai pionír programján keresztül az egész világon figyelemmel kíséri, és felkarolja azokat a cégeket, amelyek új technológiák kialakításával és fejlesztésével foglalkoznak. A kelet-közép-európai régióból egyedül a holografikus technológiák és háromdimenziós meg-

jelentők fejlesztésével foglalkozó Holografika Kft. került be az illusztris társaságba.

Az általuk szabadalmaztatott HoloVizio technológiájának köszönhetően a háromdimenziós kép speciális szemüveg nélkül is látható, nincs szükség pozicionálásra vagy követésre, és „ablakszerű”, természetes látványt nyújt egyidejűleg több néző számára.

■ NEC

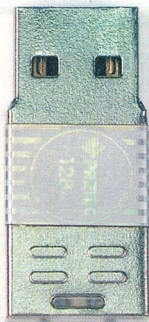
Szupervékony akku

Egy milliméternél vékonyabb, rugalmas kialakítású, fél perc alatt feltölthető akkumulátort fejlesztettek ki a NEC mérnökei. Az energiatárolót a termékek azonosítására használt aktív RFID címkék tápellátására használják majd. A cégnek nem ez az első ilyen jellegű fejlesztése, korábban bemutatott már egy nagyobb méretű változatot, amely személyi számítógépek vésszáramforrásként szolgálhat. Ez elegendő energiát képes biztosítani arra az időre, amíg egy teljesen lemerült akkumulátorú noteszgép lemezre tudja menteni a megnyitott állományokat, és biztonságosan lezárja az operációs rendszert. Ezt biztos mindenki értékeli majd, akinek veszett már el így fontos dokumentuma.

■ PRETEC

A legkisebb USB-kulcs

Minden bizonnyal megnyerné a világ legkisebb USB-kulcsa címért kiírt versenyt a Pretec 128 Mb-átos kapacitású tárolóeszköze, a CU-Flash, amelynek mérete csupán 21×11,9×1,9 mm. A további miniatürizálásban nyilvánvalóan csak az USB-csatlakozó mérete akadályozta meg a tervezőket.

Ember legyen a talpán, aki képes eligazodni a mai mobiltarifák között, így persze nem könnyű megtalálni a számunkra legkedvezőbb csomagot sem. Segíthet a választásban a Nemzeti Hírközlési Hatóság új internetes rendszere, a Tantusz, amelyet persze azonnal ki is próbáltunk.

Próbat tettem a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tantusz névre keresztelt online rendszerével (www.tantusz.nhh.hu), amely a mobilszolgáltatók tarifadzsungelében való eligazodást hivatott megkönnyíteni. Megnéztem hát, hogy nekem vajon mit ajánl!

Talán nem árt tudni, hogy a Tantuszt az Internet Exploreren kívül a Netscape, az Opera és a Firefox böngészőkkel is elérhetjük, ami sajnos nem minden webes alkalmazásról mondható el. Ahhoz, hogy a program megtalálja a számunkra legmegfelelőbb csomagot, néhány adatot mindenképpen meg kell adnunk.

Attól függően, hogy mennyi időt szánunk a dologra, három megoldás közül választhatunk. Ha pár perc alatt végezni akarunk, akkor az egyszerűsített megoldás lehet a nyerő, amikor nincs más dolgunk, mint megadni, hogy havonta körülbelül hány percet beszélünk, hány SMS-t és MMS-t küldünk, illetve hozzávetőleg mekkora a GPRS forgalmunk.

Nagyobb munkát jelent, ám pontosabb eredményt kaphatunk, ha adatainkat a számlánkon látható formában írjuk be, de a legpontosabb kétségtelenül az, ha a harmadik megoldást választjuk. Ez már túlzásnak is tűnhet, hiszen miért is kell nekem órára pontosan megadni, hogy mikor mennyit be-

TANTUSZ - Felhasználói szókások számla jellegű megadása Újratöltés

Kérjük adja meg az egy hónap alatt igénybevevett szolgáltatások listáját

Szolgáltatás	Irány	Ország	Összesen
Beszélő	Vezetékes		60 perc
Beszélő	T-Mobile		24 perc

Hozzáad Módosít Töröl Becsüls

Szolgáltatás: Beszélő Irány: T-Mobile

A felhasznált mennyiség időszakonként (Nappal=09-18 Reggel=18-08):

	perc / hónap	db / hónap	átlagos hossz
H-Cs 09-18	24	12	2
H-Cs 18-08	0	0	4
P 09-18	0	0	2

Válts olcsóbbra!

szélem, SMS-eztem és wapoztam? Én az arany középutat választottam, azaz a mobilszámlámon szereplő adataimat adtam meg, ami nem volt nehéz, mivel éppen kéznél volt egy korábbi számlám. A probléma csak az volt, hogy a jelenlegi csomaggal bárkit, bármikor ugyanazon az áron hívhatok, mint ahogy az SMS-ek ára is független a napszaktól, így értelemszerűen a számlám sem tűntetnek fel csúcsidőt. A programban viszont külön-külön kell beírni, hogy mennyit telefonáltunk hétfőtől csütörtökig, pénteken, illetve szombaton és vasárnap, amire én a számla alapján nem tudtam válaszolni. Mivel nekem a munkámhoz kell a mobil, általában hétköznapokon napközben telefonálok, próbáltam eszerint megadni az adatokat, míg az, hogy melyik szolgáltató hálózataba mennyit telefonáltam és üzenetem, már a számlán is rajta volt.

Ami a GPRS WAP-ot illeti, apró anomália, hogy a számlámon kilobájtban adják meg a forgalmat, míg a Tantusz megabájttal kér, de ez könnyen átváltható, hiszen egy megabájt 1024 kilobájt. A program előre megadott hívásidőkkel számol, így hétköznap átlagosan kettő, míg hétvégén négy percesre becsül egy-egy beszélgetést, azaz ez alapján saccolja meg a hívások számát. Persze ha mi tudjuk magunkról, hogy hosszabban szeretünk trécselni, akkor ezeket a szá-

matok átállíthatjuk, így pontosabb eredményt kaphatunk.

Amikor mindezzel végeztem, akkor a **Becsülés** gombra klikkeltem, ahol tovább szűkíthettem a nekem megfelelő csomagok körét. Kérhetjük csak az előfizetéses vagy csak a prepaid kártyás csomagokat, de ha van, akkor a törzsvásárlói fokozatunkat is adjuk meg, mert így az olyan csomagokat is felajánlja a program, amelyek csak ezzel érhetőek el. A jobb összehasonlítás miatt beállíthatjuk, hogy a belépési költségeket is vegye figyelembe a szoftver, mégpedig egy évre elosztva, így ez a becsült havi költséget a belépési díj 1/12-ed részével emeli majd meg.

Ha mindezzel megvagyunk, akkor már csak azt kell eldöntenünk, hogy az összes csomag között szeretnénk-e keresni, vagy csak azok között, amelyeket mi választunk ki. Az utóbbi akkor praktikus, ha például azt szeretnénk megtudni, hogy pár csomag közül melyikkel is járnánk a legjobban.

Én szabad kezet adtam a Tantusznak, hadd lássam a teljes kínálatot, hátha akad valami olcsóbb megoldás, hiszen már akár a jól bejártatott számomat is megtarthatom. Az eredmény meg is lepett, meg nem is, ugyanis kiderült, hogy a szoftver szerint nem kell szolgáltatót váltanom, ám egy másik csomaggal némi pénzt spórolhatnék.

F.N.

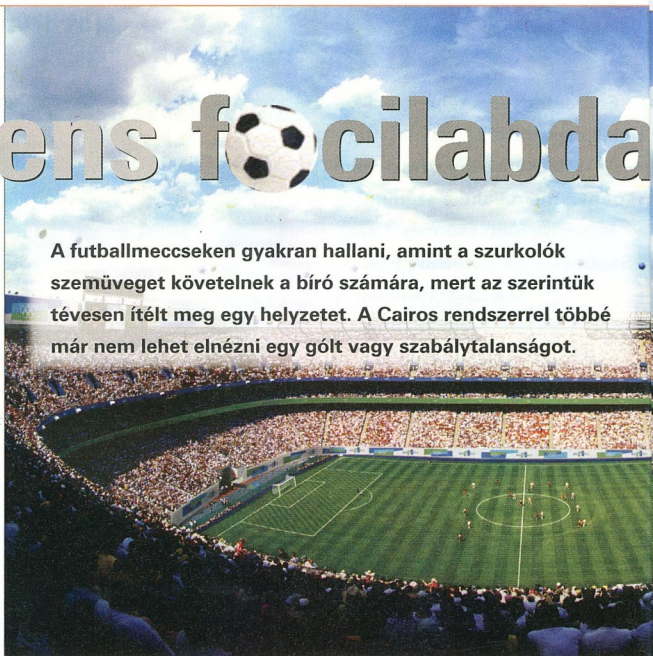
Intelligens focilabda

A Cairos Technologies AG vezetői nélküli rendszere jövőtől a bírók pontosan követhetik a sporteseményeken történteket, de a szurkolók is különleges élményben részesülhetnek.

A puding próbája a foci

A Cairos rendszerét a legkülönfélébb sportágakban lehet alkalmazni, ám legelőször focimeccseken tesztelték. A labdába és a játékosok ruházatába épített jeladókból, a pálya körül elhelyezett vevőkből és számítógépprogramokból álló rendszer valós idejű adatokat szolgáltat a nézőknek, a játékezőknek és az edzőknek. Azonnali és pontos információt kaphatunk az olyan helyzetekről, mint amilyen a „gól”, a „labda kint” vagy a „lesállás”. Ezen felül minden egyes játékos teljesítményét, fizikai adatait is nyomon követhetjük.

A futballmeccseken gyakran hallani, amint a szurkolók szemüveget követelnek a bírók számára, mert az szerintük tévesen ítél meg egy helyzetet. A Cairos rendszerrel többé már nem lehet elnézni egy gólt vagy szabálytalanságot.

A vevőket a pályán kívül helyezik el

A számítógép elemzi és továbbítja az információkat. Működésük független, valamint vizuális pozíciót, sebességet

Több németországi stadionban használták már a rendszert

Videó a lemez mellékleten

Ha olvasóink közül valaki működés közben is kíváncsi az intelligens focilabdára, az a lemez mellékletünkön található videóval ezt is megteheti.

Az adatokat élő tévéközvetítéseknél is felhasználhatják

Az edzők folyamatosan nyomom követhetik játékosaik teljesítményét és pillanatnyi fizikai állapotát

Olcsó közvetítések

Az automatikus kameramozgatással megoldható, hogy akár operatőrök és kiszolgáló személyzet nélkül is rögzíteni lehessen egy-egy forduló minden mérkőzését. Elég csak egy-két kamerát beállítani minden stadionba, és azokat az automatikus labdakövetésre programozni. A kiemelt mérkőzéseken további kamerák rögzíthetik a sztárjátékosokat. Ezután már csak a rendezőnek kell kiválasztania, melyik kamera képe kerüljön adásba.

Adó-vevő

A labdarúgó mérkőzéseken 20 gramm mikroérzékelők vannak a labda közepében és a játékosok mindkét sípcsontvédőjében. Az érzékelők másodpercenként 200–2000 nagy pontosságú adatot továbbítanak. Ilyen adat például a játékos pontos helyzete centiméteres pontossággal, a lövőerő, fejelések-nél az ugrás magassága és ereje, a labda pozíciója, forgatónyomatéka, ereje. Szintén megoldható minden egyes játékos orvosi adatainak eljuttatása az edzőhöz.

A pálya szélén helyezik el a vevőket, amelyek felfogják a szenzorok jeleit, és a számítógéphez továbbítják az adatokat. Innen már csak a fantázia szab határt a külön-

böző felhasználásoknak. Ilyen lehet például az adatok tárolása egy adatbázisban, vagy elküldésük a tévéállomásoknak, az internetre és a játévezetőkhöz. Ez utóbbi esetben a bíró egy karórába épített készüléken keresztül optikai, hang és rezgő formában kap jelentést a helyzetekről, ami segíti a döntéshozatalban. Vitatható helyzetekben arra is módja van, hogy egyetlen kattintással a stadion videoképernyőjére küldhesse az adatokat, ezzel is alátámasztva döntését.

Elkényeztetett tévénezők

A rendszerhez kifejlesztett szoftverek új eleményekhez juttatják a televízió előtt ülő szurkolókat is. Így például a tévéközvetítés vezetője beállíthatja, hogy a stadionban működő egyik kamera automatikusan kövesse a labdát vagy valamelyik játékost. Ezentúl nem fogunk lemaradni egy gyakorlatlan operátor miatt a gyors lövésekről sem.

A néző a tévé előtt ülve számos adathoz és statisztikához is hozzáférhet. Megtudhatja, hogy melyik játékos volt eddig legközelebb a labda közelében, ki a leggyorsabb, vagy kinek volt a legjobb lövése.

Még kommentátorra sincs szükség, hiszen a képernyő alján folyamatosan láthatjuk, kinél van éppen a labda, vagy milyen sebességgel hasítja a levegőt. Ezek az információk eljuttathatók a világ minden részére az interneten keresztül. Az országos és nemzetközi szervezetek összegyűjthetik, értékelhetik az adatokat, és továbbíthatják a játékos-közvetítőknél és tehetséggutatóknak. Természetesen csak abban az esetben, ha a csapatok és a játékosok is beleegyeznek.

A CD-melletteken található videó működés közben mutatja be a Cairos rendszert.

Gyarmati László

Mi ilyennek képzeljük

ÁLMAID HÁZA

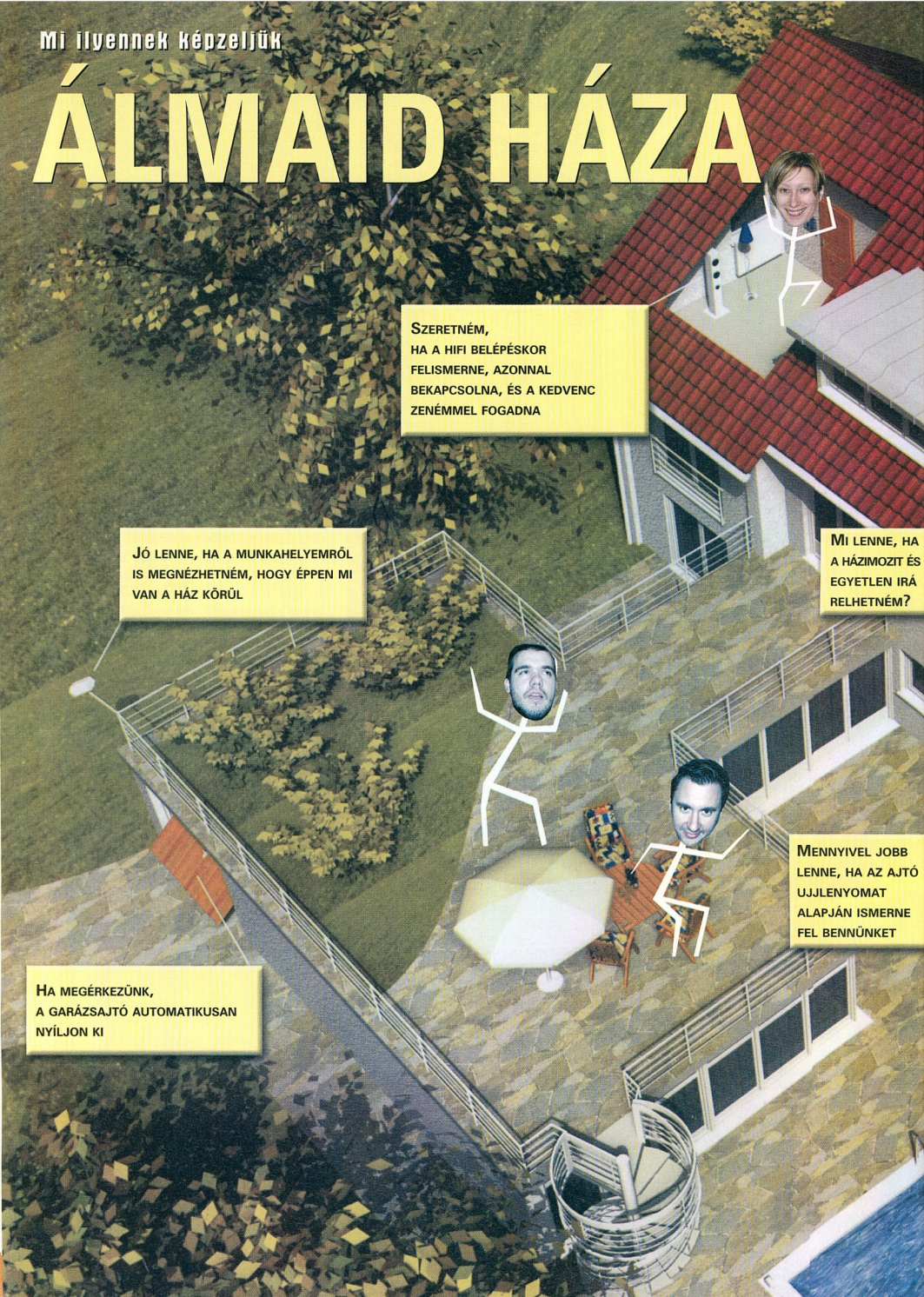
SZERETNÉM,
HA A HIFI BELÉPÉSKOR
FELISMERNE, AZONNAL
BEKAPCSOLNA, ÉS A KEDVENC
ZENÉMMEL FOGADNA

JÓ LENNE, HA A MUNKAHELYEMRŐL
IS MEGNÉZHETNÉM, HOGY ÉPPE
N MI
VAN A HÁZ KÖRÜL

MI LENNE, HA
A HÁZIMOZIT ÉS
EGYETLEN IRÁ
RELHETNÉM?

HA MEGÉRKEZÜNK,
A GARÁZSAJTÓ AUTOMATIKUSAN
NYÍLJON KI

MENNYIVEL JOBB
LENNE, HA AZ AJTÓ
UJJLENYOMAT
ALAPJÁN ISMERNE
FEL BENNÜNKET

A DOLGOZÓSZOBA
SZÁMÍTÓGÉPÉN LÁTHATOM,
HOGY ÉPPEN KIK VANNAK OTTHON

HA SÜT A NAP,
AZ ÁRNYÉKOLÓ MAGÁTÓL
NYÍLJON LE

HA UGAT A KUTYA ÉJJEL, JÓ
LENNE, HA BENTRŐL IS LÁT-
HATNÁM, HOGY KI ÓLÁLKODIK
A HÁZ KÖRÜL

SZERETNÉM, HA AMIKOR ELME-
GYEK, EGYETLEN GOMBNYOMÁS-
SAL MINDENT KIKAPCSOLHATNÉK

IFIT, A TÉVÉT,
ÁTÉKKONZOLT
TÓVAL VEZÉ-

REGGEL
A REDŐNYÖK MAGUKTÓL HÚZÓDJANAK
FEL. HÉTVEGÉN PERSZE KÉSŐBB!

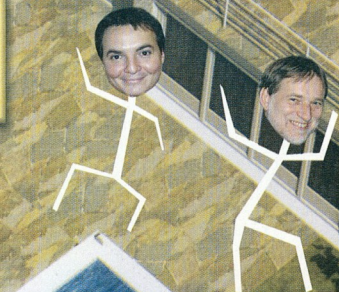
ÁZT AKAROM, HOGY NAPOZÁS
KÖZBEN ANÉLKÜL VEZÉREL-
HESSEM A HÁZ DOLGAIT,
HOGY FEL KELLENE KELNEM
AZ ÁGYBÓL

A CP szerkesztősége berendezte a maga álmai házát, amelybe minden olyan modern ketyerét megálmodtunk, amely kényelmesebbé teheti az életünket. Ha Önnek is megvan álmai otthona, akkor összeállításunkban megtudhatja, mit, hol és mennyiért kaphat meg manapság.

Tartalom

IO-bajnok házak	18
Amitől okos egy otthon	21
Ki, mit, mennyiért kínál	24

NE KELLJEN
ESTÉNKÉNT A MEDENCÉT
TAKARÓ FÓLIÁVAL SZENVEDNEM

Mit szólna hozzá a kedves Olvasó, ha reggel a kávé magától lefőne, ha a redőny varázsütésre futna fel, és úgy általában minden úgy menne, mintha egy tündér keze irányítaná a történéseket. Sajnos tündérrel nem szolgálhatunk, ám összeállításunkban megmutatjuk, hogy mi mindenre képes egy csúcstechnológiájú otthon

Nézd meg magad!

Képzeld csak el, hogy reggel kellemes dallammal ébreszt bennünket a rádió, és ha egy kicsit még lustálkodunk is, az elektromos kávéfőzőből áradó friss kávé illatára mégiscsak könnyebb kikászalódní az ágyból. Közben a redőny magától felemelkedik, ha pedig kinézünk a kertre, talán éppen azt láthatjuk, ahogy az öntözőrendszer beindul – bár ezt így télen nehéz elképzelni –, és mindez anélkül történik, hogy nekünk bármit is tennünk kellene. Ez azonban csak ízelítő abból, hogy mire is képes egy valódi intelligens otthon. A dolog lényege minden esetben a kényelem, hogy a több tucat kapcsoló és eszköz között a lehető legkevesebb munkával élhessünk.

Itt van például az otthoni mozizás. Amikor leülünk a tévé elé, előbb bekapcsoljuk a tévét, utána a DVD-lejátszót, majd lekapcsoljuk a lámpát, hogy a fény ne zavarjon. Mennyivel egyszerűbb lenne, ha mindehhez elegendő lenne egyetlen gombnyomás. Sőt, ha az eszközök felismernek a kezelőjüket, mert én például olvasólámpa mellett szoktam mozizni, és azt szeretem, ha kicsit halkabb a tévé, míg a család többi tagja esetleg lámpa nélkül, hangosabban szeret tévézni. De a lehetőségek korántsem érnek véget a nappaliban, hiszen a világítást, a fűtést, a kaputelefont, a kapunyitót, az épületbiztonsági rendszerét mind hálózatba köthetjük.

De ha éppen nem vagyunk otthon, a jelenlét-szimulációs program akkor is fel- és lekapcsolhatja a lámpákat, vagy más módon trükközhet, így még a legfurfangosabb KGB ügynököket is megteveszhetjük – hát még a szokásainkat fűrkésző betörőket.

High-tech berendezésekből is bőven akad mostanság. Itt vannak mindjárt az úgynevezett multimédiás hűtőszekrények, amelyek monitorán főzés közben is tévézhetünk, de akár azt is megnézhethjük, hogy éppen milyen élelmiszerek vannak készleten, a hiányzó dolgokat pedig a weben keresztül akár azonnal meg is rendelhetjük.

De vásárolhatunk magunknak webre köthető és onnan recepteket letöltő mikrohullámú sütőt is, mint ahogy találni már olyan mosógépet is, amely a mosás lejártaáról SMS és e-mail üzenetben értesít bennünket.

Míg évekel ezelőtt a személyi számítógépekkel összekötött internetkapcsolat elsősorban az irodában létezett, addig mára megtalálta méltó helyét az otthonokban is: a dolgozósobából átkerült a nappaliba, és egyre inkább a szórakozás csatornájává vált. Ma már az újdonságok iránt fogékony otthoni internetezők zöme széles sávú elérést használ.

E felhasználói körnek kínálja az *Axeleró* és a *Linksys* – a *Cisco* Systems otthoni felhasználóknak szánt eszközeit gyártó divi-

zója – a digitális nappali koncepcióját, amelyet a *Lakástrend* és *Design 2005* kiállítás látogatói élőben is kipróbálhattak.

A lakásba vezetéken érkező internet-

A háziasszonyok álma: robotporszívó

Az intelligens ház mellé nem árt, ha intelligens háztartási eszközeink is vannak – olyanok, amelyek például leveszik vállunkról a háztartási munkák terhé! Mondjuk egy olyan porszívót, mint az *Electrolux Trilobite*, amely most már a második verzióján tart. A nevét a tengeri öslénylőtől kölcsönöz (kinézete alapján) takarítórobot a mindennapi takarítás egy részét képes átvenni tőlünk. A készülék használata meglehetősen egyszerű: a beépített akkumulátor töltésére is szolgáló bázisállomással együtt el kell helyeznünk valamelyik sarokban, majd elindítanunk: a porszívó ezek után elkezd dolgozni, le-fel járkalni a szobában. Szenzorainak köszönhetően a bútorokat kikerüli (sőt helyüket meg is tanulja, így ha nem rendezzük át a szobát, egy idő után fel is gyorsul a működése), ha pedig úgy érzi, hogy eleme merülően van, automatikusan visszatalál a töltőhöz „egy kis ebédre”. Bár a por-

A T-Com ház Berlinben

kapcsolat WLAN (vezeték nélküli) konfiguráción keresztül jut el nem csak a számítógépekhez, de a multimédiás szórakoztató és egyéb eszközökhöz is. A jövő nappalijában tehát minden mindennel kapcsolatban áll: a hang, a kép, a film és más digitalizálható információk vezeték nélkül közlekednek a különböző készülékek, illetve a széles sávú internet segítségével az otthonok és a külvilág között, a felhasználók pedig mindezt a kanapéjuk kényelméből élvezhetik.

De mi az, amit valójában vezérelhetünk egy házban? Viccen kívül: bármit. Mindent, ami elektromos árammal működik, mindent, aminek szabványos csatlakozói vannak. A kávéfőző természetesen csak akkor tudja elkészíteni reggel a kávé, ha azt előző este bekészítettük, a ház időzített központja pedig az amúgy bekapcsolt kávéfőzőt a hálózatra kapcsolja – mire kiérünk, le is főtt a kávé. De mi a helyzet a mosógéppel, a hűtővel és az egyéb háztartási eszközökkel?

Nincs már messze az idő, amikor a háztartási gépeink vezetékekkel vagy anélkül kommunikálnak majd a házukkal, a robotporszívó akkor és ott takarít, ahol és amikor azt a ház (azaz mi) megengedjük neki – mindezt teljesen automatikusan. Az egész csupán kommunikációs szabványok kérdése, amelyeket a már most megvásárolható rendszerek is egészen biztosan támogatni fognak. Ilyen talán az EIB (European Installation Bus) is, amely bár eredetileg ipa-

ri rendszernek készült, most mégis a háztartások kommunikációs alapjának szánják németországi alkotói – az első gépek már el is készültek (például Miele).

Felmerülhet persze a kérdés, hogy mivel irányítjuk mindezeket? Erre is számos megoldás létezik: például akár tévén keresztül, távirányítóval is vezérelhetjük a ház berendezéseit, de vannak megoldások hagyományos, vezeték nélküli és mobiltelefonokra is, esetleg használhatunk notebookot vagy PDA-t is, sőt az interneten keresztüli irányítás is nagyon izgalmasnak tűnik.

Az intelligens ház víziójával persze már évek óta traktálnak bennünket a cégek: a

Jobban megy az edzés, ha közben mozizhatunk

Microsoft például csaknem egy évtizede megépítette már saját épületét Redmondban, a vállalat központjában. A hálózati eszközök specialista, a Cisco Systems ugyancsak a saját intelligens épületében mutatja be eszközeit, míg a T-Com és a Siemens nemrég Berlinben építette fel saját házat, amelynek az a különlegessége, hogy lakói is vannak.

T-Com ház Berlinben

Berlin központjában található az ügynevezett T-Com ház. A távközlési óriáscég mellett a fő „beruházó” a házépítéssel foglalkozó WeberHaus és a Siemens volt. Utóbbi szállította a tulajdonképpeni „intelligenciát”: egyfelől a cég Gigaset rendszereivel működő Gigaset Home Control, másfelől a Surpass Smart Home megoldást.

A T-Com ház egyébként nem valami „passzív múzeum”, hanem valódi lakóház, amelyben egymást váltják a szerencsés kiválasztottak. A kétemeletes, egy egész család számára kényelmes lakást biztosító épületben a legnagyobb hangsúlyt a szórakoztatásra helyezték. Szinte valamennyi szobában található plazmatévét (na jó, a fürdőszoba kivételével), amely egy központi szerzerrel áll kapcsolatban – ez utóbbit WLAN hálózaton keresztül érhetjük el.

Ennek megfelelően az épület vezérlésében központi szerep jut a WLAN-képes Fujitsu-Siemens PDA-knak, amelyeket minden lakó megkap. Az ezeken futó speciális keretprogram segítségével gyakorlatilag a teljes

szívó szívóteljesítménye nem hasonlítható egy „normál” változathoz, mivel akár naponta többször is automatikusan, munkaidő alatt is kitakarít, a végeredmény

azért egész jó lesz. Nekünk pedig nem marad más dolgunk, mint időnként kiüríteni a porzsákat – azt ugyanis még nem teszi meg helyettünk.

Távírányítás telefonnal

A különféle berendezések távvezérlése alapvető feltétel egy intelligens házban. Erre többféle megoldás is van, ezek közül talán az egyik legegyszerűbb a *Siemens Gigaset* telefonjaihoz kapcsolódó *Home Control* rendszer. A 2006-os év elején piacra kerülő termék a már számos otthonban megtalálható DECT rendszerű telefonokra épül.

Az ezen rendszer segítségével hálózatba kapcsolt eszközök egy normál Gigaset telefonon keresztül irányíthatók. Ebben az esetben a kézbeselő egy LCD kijelzővel ellátott távirányítóként szolgál, míg a bázisállomás összekapcsolja a ház belső hálózatát a telefonhálózattal – így lehetővé válik például a távoli elérés is, például mobiltelefonról.

Így például a bejáratú csengő megnyomásakor telefonunk csöng majd, és ezen keresztül beszélhetünk látogatónkkal, illetve nyithatjuk ki az ajtót is. A megfelelő kiegészítő modul beszerelésével a külső kamera közzétette képet tévében is figyelemmel kísérhetjük.

A Siemens Gigaset telefonjaival is irányíthatjuk az otthonunkat

felkészített háztartási eszközök már elérhetőek a piacon (ilyenek például a *Siemens Serve@Home* sorozat tagjai), a Gigaset rendszerhez való illesztést lehetővé tevő modul pedig ez év áprilisától szerzhető majd be. A további kényelmi szolgáltatások elérésére a *GAMMA wave* elnevezésű termékcsalád használható. A sorozatba tartozó kapcsolók, dimmerek és más elektronikus berendezések a szabványos EIB/KNX buszra csatlakoznak, és a lámpák fényerőjétől a redőnyökig szinte minden vezérelhető segítségükkel.

ház távirányítható. Az talán természetes, hogy az egyes plazmaképernyőkön futó programok külön-külön beállíthatók (legyen szó akár normál, akár IPTV, akár majd a jövőben induló HDTV adásról), de természetesen internetezhetünk is.

A rendszer elég intelligens egyébként ahhoz is, hogy „makrókat” is megadhassunk: ha beállítjuk például, hogy DVD-t szeretnénk nézni, a redőnyök leereszkednek, a világítás elhalványul, a plazmaképernyőn pedig megjelenik a DVD menüje. Ha pedig elmegyünk otthonról, a fűtés automatikusan alacsonyabb teljesítményre kapcsol, a lámpák lekapcsolnak, a riasztórendszer pedig bekapcsolódik. Az intelligens háztartási eszközök jóvoltából például a repülőtérről is ellenőrizhetjük, nem maradt-e bekapcsolva a mosógép vagy nyitva valamelyik ablak.

A központi médiaszerver merevlemezű videofelvevőként és zeneszerverként is használható. Kisgyerekes szülők számára jó szolgálatot tehet az egyik emeleti szobába telepített babakamera, amely természetesen IP-kamera, és „adását” bármelyik kijelzőn megtekinthetjük.

Ennél futurisztikusabb azonban az elektronikus falijűség, amelyen a családtagok

üzenhetnek egymásnak – képpel, hanggal. A nekünk szóló üzeneteket saját belépési kódunkkal (vagy mágneskártyánkkal) olvashatjuk le. Ilyen üdvözlőlet egyébként az ajtón kívülről is hagyhatunk.

Microsoft Home

De nem kell ilyen messzire mennünk, ha csúcstechnikával felszerelt lakást akarunk látni, hiszen a budapesti Millenáris parkban nemrégiben megnyílt Jövő Háza kiállításon a *Microsoft Home* koncepcióját saját magunk is kipróbálhatjuk.

Nagy Levente, a Microsoft oktatási programmenedzser a nyitás előtti napon kálauzolt bennünket végig a házon, megmutatva, hogy mit is tudhat ma egy high-tech lakás. Az ajtón a kulcslyukak felesleges keresnünk, ugyanis a belépőket egy üjjenyomat-leolvásós azonosítja, ha pedig saját profil adunk meg, akkor például beállíthatjuk, hogy milyen fények, netán zene fogadjon bennünket. Az előszoba érintőkijelzőjén azt is láthatjuk, hogy éppen kik vannak otthon, de ha már itt vagyunk, akkor a nekünk címzett szöveges, hang- és videoüzeneteket is megtekinthetjük.

A nappaliban tulajdonképpen ma is létező eszközöket találunk, hiszen a *Microsoft Media Center* és a hatalmas plazmakijelző ma is megvásárolható, így egyetlen eszközzel keresztül tévézhetünk, nézhetünk DVD

A jövő konyhája, ahogy a Csoadék Palotájában láthatjuk

A kivittett klaviatúrán akár a lisztes konyhapulton is használhatjuk a netet

filmet vagy éppen digitális fotókat. A lakás különböző pontjain találunk érintőkijelzőket, amelyekkel a világítást és a fűtést szabályozhatunk, de akár a bejáratú ajtót is egyetlen gombnyomással bejuthatunk. A konyha kijelzőjén a hűtőnk tartalmát ellenőrizhetjük, sőt akár azt is meg tudhatjuk, hogy a meglévő alapanyagokból milyen ételt készíthetünk.

K. Zs., F. N.

Amitől okos egy otthon

Még csak bontani sem kell

Bármilyen fárasztónak is tűnik, legelőször mindenképpen meg kell ismerkednünk a hálózatok topológiájával, ez ugyanis a kulcsa annak, hogy a házunkat behálózó rendszerrel hosszú távon is elégedettek legyünk.

Ha a készülékeket összefogó rendszerünk csillagpontos, akkor minden egyes kapcsolóhoz, érzékelőhöz és csatlakozóhoz külön-külön vezeték tartozik, amelyek a központi vezérlőrendszerrel találkoznak. A különféle vezérlőpanelek, a ház hangrendszerének tartozékai is mind-mind a központhoz csatlakoznak – egy nagyobb ház esetén a központban méretes kábelkorbakok futnak össze.

A csillagpontos rendszerek előnye, hogy megbízhatóan működnek, és a sebességükre sem lehet panasz, hiszen az egymástól független egységek kommunikációja nagyon egyszerű. Az általában csavart érpáras vezetékeken digitális vagy analóg jeleket is továbbíthatunk, így például a házi hangrendszer megvalósítása sem ütközik akadályokba.

Csillagpontos rendszert használn például a Brill AudioVisual Kft. Crestron házautomatika rendszere. Ez esetben nem kell tartal-

Az intelligens ház alapja a megfelelő hálózat, hiszen az érzékelőket – például kapcsolókat, fényérzékelőket – össze kell kötni a relékkel, fényerőszabályozókkal vagy éppen a ventilátorokkal. Olvasóink most megtudhatják, hogy milyen megoldások közül választhatnak, ha intelligens házon törik a fejüket.

nunk attól, hogy ha a jövőben egy új elemmel kell bővítenünk a házunkat, akkor azt nem tudjuk a rendszerbe integrálni – gyakorlatilag nincs olyan probléma, amelyet ne tudnánk megoldani vele. A csillagpontos rendszer hátránya viszont, hogy utólag meglehetősen sok fálbontással jár, így érdemes még a lakásfelújítás vagy a házépítés előtt megtervezni és kiépíteni.

Falbontás nélkül is megúszhatjuk

Az intelligens ház hálózatának másik változata a buszos technológiára épül, amelynél a vezérlőközpontokhoz nem egyenként, hanem „csoportokban” kapcsolódnak az eszközök. Éppen ezért az egy csoportba tartozó összes eszközt saját azonosítóval ren-

Az i-pronto internetes távirányítójával a teljes lakásunkat vezérelhetjük

delkezik, a vezérlőegység tehát egy azonosítót és egy tevékenységkódot küld a hálózatra, ettől pedig megváltozik a címnek megfelelő készülék működése. A (villany) kapcsolók gombjukk lenyomásakor a saját kódjukat és állapotkódjukat küldik el a hálózatra, amelyet csak és kizárólag a vezérlés tud értelmezni.

Ez a rendszer sokkal kevesebb vezetékezési munkát igényel, még az is előfordulhat, hogy egy régebben épült házban egyáltalán nem kell falat vésnünk. A tisztán buszos rendszerek közé tartozik az X-10 (neve egészen egyszerűen a közel harminc éve megalkotott „Experiment No.10”-ből származik), valamint ennek egyik vezeték nélküli, továbbfejlesztett változata, az *Insteon*.

Az X-10 egészen egyszerű megoldáson alapul, használatához nincs szükség új ve-

zetékek falba húzására: minden vezérlési információ a villamos hálózaton keresztül jut el az egységekhez, amelyekben a villamos hálózatra méretezett modem is jelen van.

Az előnyök talán nyilvánvalóak: egy intelligens házat ezzel a rendszerrel pár nap alatt fel lehet építeni, az idő nagy részét pedig a működési módok beállítása emészti fel.

Hátránya, hogy a villamos hálózaton történő kommunikáció az X-10 adatkódolása miatt problémás lehet, ha a hálózaton túl sok mikrohullámú sütő, fűtőgép, gyenge minőségű kapcsolólüzemű tápegység működik, ezek ugyanis tetemes mennyiségű zavaró jelet „modulálnak” a hálózatra.

A probléma helyi elhárítása természetesen megfelelő konnektorok, zavarászűrők használatával megoldható, ám külső forrásból is érkezhettek zavarok. A villamos hálózatot használt jelek nagy távolságokra is képesek eljutni, csak a közeletenként elhelyezett transzfórállomás szab határt terjedésüknek. Képzelnék csak el, hogy a szomszéd lakás elektromos berendezései felett is átvehetjük az uralmat, ami egy zajos házibuli esetében akár még jó is lehet, ám ha fordított a helyzet, azért az már kicsit ijesztő.

Az X-10 rendszerben ezért minden készüléknek saját azonosítója van, amelyen egészen egyszerűen csak egy házkódot és egy eszközkódot kell csak beállítanunk, így

legfeljebb 256 eszköz lehet egy hálózaton. Ennek következtében igen csekély a valószínűsége, hogy még a szomszédainkkal együtt is ilyen sok készülékünk legyen.

Az X-10 rendszert, illetve készülékeket az *ENDOR Computer* népszerűsíti, de a *P5 Kft.*-nél is kaphatunk ilyen eszközöket. Erre a rendszerre mondhatjuk azt, hogy olyan, mint a LEGO: csak azokat a részeit kell megvennünk, amelyekre igazán szükségünk van, fejleszteni pedig később is bármikor ráérünk.

Elő a vésővel!

Az adatokat továbbító busz nemcsak a villamos hálózaton lehet: az elektronikát nagy mértékben egyszerűsíti, a biztonságot pedig növeli, ha a speciális buszrendszer saját vezetékeket használ. Ez esetben a rendszer még mindig azt feltételezi, hogy a szobába szerelt kapcsolóknak és végpontoknak saját azonosítójuk, illetve beépített elektronikájuk van. A vezérlő figyeli a kapcsolók által küldött adatokat, azok hatására pedig jeleket küld a vezérlendő egységekhez, így például a hálószobában bekövetkezett gombnyomás hatására a mellékhelyiség vezető utat halovány fénybe tudja borítani.

Az ilyen rendszerek dinamikus programozhatók, a busznak köszönhetően korlátlanul bővíthetők – csak a gyártó és az itthoni forgalmazó rugalmasságától függ, hogy az újonnan megjelent termékekhez és technológiákhoz készítenek-e megfelelő interfészt.

Ahhoz képest, hogy ennél a rendszernél is általában szét kell vésnünk (vésetnünk) a szobák falait, kevesebb vezeték kell a fal-

ba húzni, mint a csillagpontos rendszerrel. Ezt a munkát egyik megoldásnál sem ússzuk meg, ráadásul a buszos készülékek elektronikája árban több-kevesebb kompenzálja a kivitelezés alacsonyabb árát.

Buszos rendszert használ a Niko (*Nikobus*), amelyben a vezérlés busz topológiájú, a készülékekhez eljutó elektromos áram – a lámpák, eszközök egyetlen helyről való kapcsolhatósága miatt – pedig csillagpontos. A Niko nagyon korán felismerte, hogy a hagyományos biztosító-kapcsoló-fogyasztó felépítésű hálózat az otthonokban is fejlődni fog, ezért rendszerének minden eleme a felhasználók és az építőipar igényeire illeszkedik: ami nem vezeték nélküli készülék, azt még akár egy villanyszerelő is be tudja kötni. A rendszerrel együtt természetesen a különféle megjelenésű kapcsolók közül is választhatunk, igény szerint.

A kijelzőn megnézhetjük, hogy éppen mi van itthon, de a weben keresztül akár rögtön be is vásárolhatunk magunknak

Vegyes megoldások

Értelemszerűen hibrid megoldások is léteznek, amelyek igyekeznek a legtöbbet kihozni mind a két rendszerből. Ilyen például a hazai fejlesztésű *FutureNow* rendszer, amelyben a központi egység szerepét egy „általános” célszámítógép, a *HomeVision* látja el; ez általános soros és speciális buszrendszerek keresztül egyszerre tartja a kapcsolatot a ház videorendszerével, az internetes, illetve GSM-alapú kommunikációért felelős kis szerverekkel és a ház érzékelő és beavatkozó egységével. Ez utóbbi a házban lévő kapcsolókat, konnektorokat, hőmérséklet- és egyéb érzékelőket (és még sorolhatnánk) egyedi vezetékeken, csillagpontos rendszerben éri el. A rendszer tehát megőrizte a bővíthetőségét, emellett a szolgáltatások terén is tud újat mutatni, a rendszer kezelésére szolgáló érintőpanelek, egyéb kiegészítő kábeles csatlakozása esetén viszont további felváltás és átalakítás vár ránk. A fejlesztés célja az volt, hogy a már meglé-

A ház eszközeit érintőkijelzőn keresztül is vezérelhetjük

vő készülékek mindegyike úgy kapcsolódjon a rendszerbe, hogy a felhasználónak semmiben ne kelljen kompromisszumot kötnie kényelmét és ízlését illetően, ráadásul a rendszer elérje a legjobb ár/tudás arányt.

Az eddig magyar-amerikai, most már szinte kizárólag magyar fejlesztésű – és mindvégig folyamatosan fejlesztett – *Int'louse* rendszerben egy perifériákat vezérlő egység és egy grafikus felületet nyújtó egység dolgozik együtt. A rendszer mellé nem kell semmilyen járulékos áramkört (pl. riasztórendszert) vennünk, az elemek ugyanis egy komplett intelligens házat alkotnak. A vezetékezés idejét illetően nincs semmilyen megkötés, a ház villamos rendszerén nem kell módosítanunk.

A falba húzott vezérlőkábeleken tetszőleges adatok folyhatnak, így például a termosztát fal csatlakozóját bármikor PC-hálózati csatlakozóvá alakíthatjuk. A rendszer előnye, hogy a hagyományos kapcsolók gyártója bárki lehet, mint ahogy a kábelezés struktúrája is közömbös. Az optimális kialakításban a cég segítséget ad, a beépítés tehát akár az építkezés alatt, akár utána is történhet.

A riasztórendszerhez használt mozgásérzékelők és a falakba épített infrakapuk segítségével a rendszer meg tudja határozni a helyzetünket, ennek megfelelően vezérelve a világítást, a riasztót vagy akár a légkondicionálást. A szórakoztatóelektronikai készülékek is vezérelhetők a rendszerrel, és bár a szobánkénti zeneközvetítésre (*MultiRoom Audio*) is lehetőség van, már most folyik a fejlesztés a komplett HTPC rendszerbe integrálására.

A hibrid rendszerek között olyant is találunk még, amelynek részegységeit nagyobb nemzetközi cégek által készített termékek alkotják. Ilyen a *SmartHome* hálózati rendszere, amely a *Teletask Micros* központi egység köré épül.

Ez a vezérlés igen fejlett: a közvetett és közvetlen csatlakozású érzékelők illesztése mellett a rendszer PC-re is kapcsolható (a program ingyenes), ahonnan minden paraméter lekerdezhető, módosítható. A 230 V-os hálózatot igénylő készülékekhez termé-

zetesen csillagpontos hálózatot, a szobánkénti szabályozott világítás vezérlőegységéhez dedikált busz teremt kapcsolatot, míg a villany- és egyéb fali kapcsolók közvetlen kifeszültségű hálózaton csatlakoznak a vezérléshez. Ez már önmagában elég lenne egy intelligens házhoz, de a falba építhető vezérlőpanelekhez, a távirányító érzékelőkhöz és a különféle kommunikációs interfészekhez egy *AutoBus*-nak nevezett soros busz vezet, így a bővíthetőségből sem kell semmit feláldoznunk.

Nemcsak a technika, de a design is fontos

A kezelőszervek megjelenésében és az audiorendszerben nincs megkötés: a legtöbb ismert márká készüléke csatlakoztatható, így akár a *Philips Pronto* távirányítóival is megadhatjuk például, hogy a *Bose* hangrendszerünk zenéje melyik szobában szóljon.

Hazai fejlesztés, jó áron

Magyar fejlesztésekben nincs hiány: a *Silex Kft.* által fejlesztett *FreeDome* rendszer a legfejlettebb PLC technológiát használja. A rendszer egy vezérlőből és csomópontokból (node) áll. A szobákban elhelyezett csomópontokhoz csatlakoznak az érzékelők, így a rendszer fastruktúrába szerveződik.

Egyetlen node több szobát is kezelhet. A rendszer különlegessége, hogy a node-ok és a központ között IP-alapú kommunikáció zajlik – mint a legtöbb ilyen rendszernél, itt is *Cat5-Cat6* szabványú kábeleket használnak, éppen mint az UTP kábelnél.

A rendszerben minden eszköznek saját címe van, ezen keresztül utasításokat adhatunk neki. A központi egység PC-ről programozható, de önállóan is működőképes. A hálózatba gond nélkül illeszthetünk érzékelő- és beavatkozó szerveket (relét, hőmérőt stb.), időzíthetünk, logikai kapcsolatokat képezhetünk, és PC-ről nyomon követhetjük a legapróbb egység működését is.

Köhler Zsolt

Ki, mit,

1 Ebben a csomagban a legegyszerűbb módon vezérelhető világítást, fűtési rendszert, valamint a redőnyök és a konnektorok vezérlését követeltük meg, és meg egy egyszerű biztonsági rendszert, amely beépített mozgás- és nyitászérzékelőket tartalmaz.

2 Az előző rendszer riasztóját kiegészítettük házimozink teljes vezérlésével (pl. a DVD nézésekor leereszkedő redőnyvel), valamint a riasztórendszerünk védelmét tűz-, füst- és nedvségérzékelővel.

Mivel a Computer Panoráma (CP) szerkesztői meglehetősen kényelmes emberek, ráadásul kíváncsiak a legújabb technológiai megoldásokra, összeállítottuk a szerkesztőség álmházát, amely mindent tud, amit ma idehaza elérhetünk. Ezért elküldtünk a cégnek egy kitálat alaprajzú házat, amelyet meg akartunk okosítani. Három különböző igény szintet állítottunk össze, és azt szeretnénk volna meg tudni, ezekre mennyiért, milyen megoldásokat kínálnak.

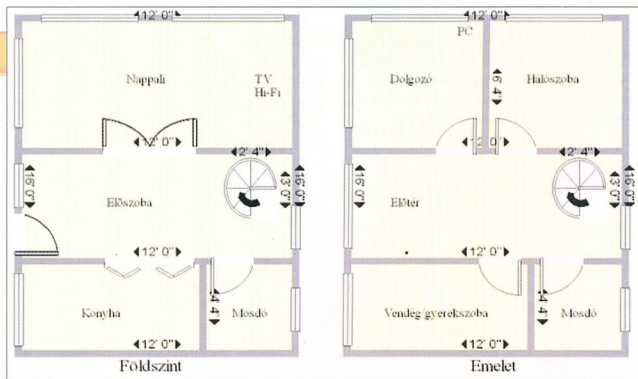
3 A legnagyobb csomagban a gyártó által kínált legteljesebb kiépítést kértük, így ha a korábbiaknak nem volt szerves része, akkor PC-kapcsolat, telefonkezelést (SMS-en keresztüli adminisztrációt), internetes kapcsolatot, PDA-s vezérlést. Korlátok nélkül!

1. Nikobus

A kezdőcsomagunkban a két szint valamennyi villamos eszközt kapcsolhatjuk, így a konnektorokat is, ezenkívül minden szobában programozható kapcsolót és egy szabad mozgást lehetővé tevő, 16 funkció rádiós távirányítót kapunk.

A riasztórendszer bármilyen lehet, ezt a rendszerhez kapcsolhatjuk (riasztáskor a központ feladatokat hajt végre, például villogtatja a kert fényeit). Itt már kapunk jelenlétszimulációt is (első a biztonság), kiegészíthetjük a ház- és bekapcsolásokat, választhatunk a fűtés két fokozata közül, és minden redőnyt mozgathatunk. A rendszert csupán két kezelőgomb segítségével, a LED-eket figyelve programozhatjuk – ez egyszerűbb, mint SMS-t küldeni. A csomag nettó 765 404 forintba kerül.

Az érintőképernyős, rádiós (Philips Pronto) vagy bármilyen tanítható infravörös távirányítóval nem csak a nappali hífi készülékeit, de a ház minden elemét vezérelhetjük. A tűz-, füst- és nedvségérzékelőket nekünk kell beszerezniük, ezeket minden gond nélkül a rendszerhez csatlakoztat-hatjuk. Ennek ára nettó 949 259 forint.

A csúcscsomagban fényerőszabályzást is kapunk, mégpedig akár időzítéssel együtt (például a gyerekszoba fénye húsz perc alatt halványul el), a korábban csak kapcsolt sémákhoz fényerő-sémákat is rendelhetünk, a hangulatunknak megfelelő világítást gombnyomással állíthatjuk be. A telefonos interfésszel három telefonszámra kaphatunk értesítést például betörés esetén, és ugyanígy vezérelhetjük főbb készülékeinket is (például a szaunát).

Az alkonykapcsolót nekünk kell beszerezniük, a PC interfésszel pedig lehetőség nyílik a véletlenszerű jelenlétszimulációra, a több hétre előre programozott működésre, de az internetes távfelügyeletet is megvalósíthatjuk vele. Kapunk még hozzá falba süllyesztett, 15" méretű érintőképernyőt, amellyel szintén mindent grafikus felületen adminisztrálhatunk. A komplett rendszer ára nettó 2 061 258 forint, ám ezért már teljes szolgáltatást kapunk.

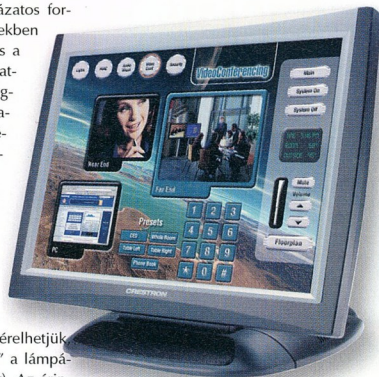

mennyiért kínál?

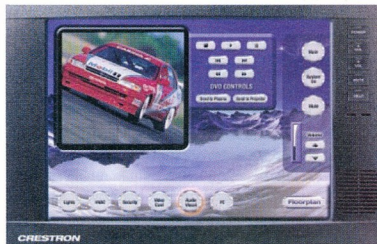
2. Creston

A cégtől abszolút részletes, táblázatos formájú ajánlatokat kaptunk, amelyekben a kapcsolók száma, a kellekés és a munkadíj is szerepelt. Az árajánlatból kitűnik, hogy minden csomaghoz külön vezérlőegységet kaphatunk, amelyek funkcióik tekintetében felülről kompatibilisek a többivel.

Az alaprendszerben távirányítót nem, de egy bárhol elhelyezhető, a vezérlőhöz kábellel kapcsolódó érintőképernyőt és kilenc, több kapcsolót magában foglaló fali nyomógombpanelt is kapunk. A konnektorokra közötti készülékeket még nem vezérelhetjük de négy zónában „dimmelhetjük” a lámpákat (változtathatjuk a fényerejét). Az érintőképernyő menüjének személyre szabásához egy külön programot is kapunk, ha hónapokkal később változtatni szeretnénk az érintőképernyő menüjén vagy a funkciókon. Mintaházunk kezdő ára így nettó 1978 800 forint, ami első hallásra kicsit borsosnak tűnik.

A hifi készülékeinket is vezérlő központi egység „cseréjén” túl nyolc készülékhez használható infravörös vezérlőt, szebb és nagyobb asztali érintőképernyőt, két-két hőmérséklet- és nedvességszabályozót, valamint két fali termosztátot kapunk, így a ház két

▲ A Creston érintésérzékes képernyőjén akár filmet is nézhetünk

szintjét különbözőképpen fűthetjük. Az ár így nettó 3 923 000 forint.

A mindenre kiterjedő kiépítésben a Creston AV2 vezérlő helyett Pro2-t, ezenkívül Ethernet és RS-232 (soros) portot, valamint a további bővítéseket garatoló Cresnet hálózati modult kapjuk. A ház bármely pontjáról használható WiFi-s, színes érintőképernyő is jár hozzá, ezt pedig szokás szerint igényeink szerint konfigurálhatjuk. Mindezt nettó 5 929 700 forintért.

3. Okos otthon

Mivel az X10-es rendszer minden eleme külön-külön is működőképes, a bővítések pedig bármikor, a cég külön telepítése nélkül is elvégezhetjük, az árak valójában a termékek árát jelentik (nincs telepítési, konfigurálási díj). A cég honlapjának árlistáját ajánlotta, innen csemegéztük ki az általunk elképzelt házhoz a szükséges elemeket.

Az alapsomag 40-50 ezer forinttól indul, ha csak pár lámpát és konnektort kell vezérelnünk. A mi csomagunkban RF jeladó modul, érintőképernyős RF-IR távirányítót találunk (így már a hifit is vezérelhetjük). Hűsz, konnektorhoz csatlakoztatható eszköz távirányítás vezérlését oldhatjuk meg vele, amelyből kétfő nagy teljesítményű (kávéfőző és mikrohulláműtő). Ezek mellett minden szobában kapcsolható vilá-

gítást, no meg a rendszerhez feltétlenül szükséges három DIN fázis jelismétlő modul is rendeltünk azért, hogy a ház villamos rendszerében a három különböző fázison lévő készülékek is elérhetőek legyenek egymás számára. Végül a cég által forgalmazott házi riasztót is rendeltünk, amelyben a mozgás- és füstérzékelők, az ajtó/ablak szenzorok és egy külső sziréna is benne foglaltatik. Ha riasztóra nincs szükségünk, a rendszer végleges, nettó 900 500 forintos árából közel négyszázezeret is megspórolhatunk.

A közepes rendszerben a fentiek kivül a nappali függönyeit (ígyen szerint rolót) is vezérelhetjük, akár a fényérzékelő jelét figyelembe véve, a lámpákat pedig mozgásra aktiválhatjuk – ehhez sajnos csak a riasztótól független érzékelőket használhatunk. A

nappaliban található házimozzi képét a tévé-antennán továbbíthatjuk például a hálósobában lévő tévére. Itt egyébként egy rendszerbe kapcsolt digitális óra gondoskodik az ébresztésünkről, elhúzza a függönyöket vagy felkapcsolva a lámpát. Természetesen csörög is ☺. A rendszer ára így 1 259 490 forint körül alakul.

A legnagyobb csomag természetesen mindenre fel van készítve, így azt érintőképernyős, fali vezérlőpaneltől programozhatjuk. A nyolczónás öntözőrendszer-vezérlő kertünk frissességéről gondoskodik, a riasztónkat a kaput figyelemmel kísérő színes, mikrofonos kamerával és a kertet pásztázó nyolc éjjellátó kamerával egészítettük ki. A teljes rendszerért körülbelül 1 millió 700 ezer forintot kell fizetnünk.

4. FreeDome (Silex)

Az alapkiépítésű rendszerben egy központi egységet, az érzékelőktől függő mennyiségben négy darab úgynevezett node-ot, valamint a nagy áramú egységekhez öt relét kell vennünk. A központi egység már PC-re is köthető, de modemhez is csatlakoztatható. A riasztó funkcióit csak egy külső szírelával kell kiegészítenünk, mivel a rendszer a mozgásérzékelőket is kezeli – csak időzítés kérdése, hogy mikor funkcionál riasztóként vagy kapcsolóként. A hagyományos riasztókhoz hasonlóan számgombos billentyűzetet is használhatunk, ezt ízlés szerint külön is megvehetjük. A rendszer alkatrészei 360 500 forintba kerülnek, míg a házunk kábelezése körülbelül 300 ezer forintot kóstál, így az alapszervezetre 660 500 forint körül alakul.

Az alapszervezethez bármilyen érzékelő illeszthető, így infravörösökkel kiegészítve bármelyik szobában használható távirányítóval, akár a hifi eszközök és a redőnyök-lámpák működése is összehangolható. Mivel a rendszer IP-alapú, egy WLAN router rendszerbe illesztésével nem csak távolról

adminisztrálhatjuk házunkat (ezt biztonsági okokból érhető módon nem ajánlják), de egy WLAN-képes PDA-val a ház bármely részéből elérhetjük. Az extra érzékelőket (nedvesség, fényintenzitás stb.) bármikor beilleszthetjük. Rendszerünk az előbb említett kiegészítésekkel (PDA nélkül) körülbelül 710 500 forintba kerül.

A teljes kiépítéshez akár érintésérzékelvény, falba is építhető képernyő és dedikált PC is

jár, amellyel a rendszer programozását(!) kényelmesen el lehet végezni. Ez akkor hasznos, ha otthoni gépünkkel egyáltalán nem akarjuk elérni a házunk egységeit – de ki ne akarná? Az ilyen megoldás nem titkoltan a VIA EPIA platformot alkalmazza, mert csendes és stabil eszköz. A PC és a képernyő együtt plusz 250 ezer forint, a minden jöval ellátott rendszerünk így 960 500 forintból készíthető el.

Ilyen egy high-tech konyha

5. FutureNow

A FuturePad kijelzőjén jól látszik, hogy éppen mely lámpák égne

Az igen részletes árajánlat első részében alkatrészek és munkadíjak is nagyon pontosan szerepeltek, méghozzá különbontva a házrendszer és a biztonsági rendszer részére – így ha már lenne a házunkban riasztó, akkor azt nem kellene lecserelnünk. Az ajánlatban 18 kapcsolt dugalj, illetve lámpa szerepelt, három helyen fényerőszabályzással, 12 motoros redőnyel. Már itt csoportok, szabályzási minták hozhatók létre, amelye-

ket fali kapcsolókkal érhetünk el. Ez a rendszer nettó 1 320 000 forintba kerül munkadíjjal és programozási díjjal együtt, de ha a vagyonvédelmi rendszert is kérjük, további 300 ezer forintért kaphatjuk meg.

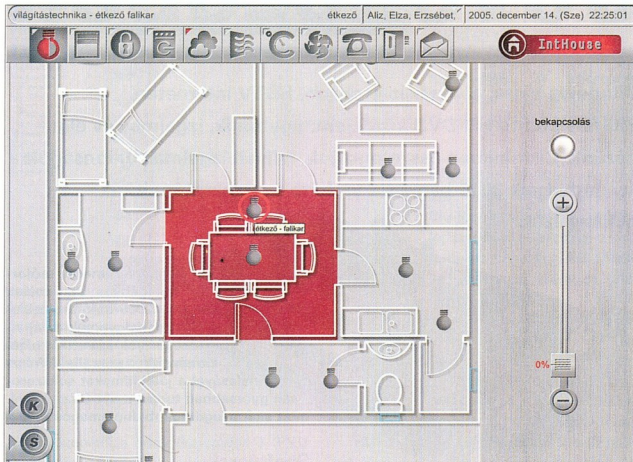

Akár az irodából is bekukkanthatunk az otthonunkba a Veo IP kamerájával

Itt már a gépészeti szelepeket is vezérelhetjük, semmi akadálya annak, hogy nyaraláskor automatikusan elzárassuk a vizet és a gázt. Az előbbit az értékelheti igazán, a kinek a nyaralójában már fagytak szét a csövek, mert elfelejtette elzárni a vizet. A rendszer méri a külső és a belső hőmérsékleteket. Az infravörös, érintőképernyős távirányítóval a rendszert és a Hifi eszközeinket vezérelni tudjuk, ehhez a cég minden alkatrészét megad. A rendszer anyagára és munkadíjára együtt nettó 2 347 000 forint.

A luxuscomagban grafikus kezelői felületet kapunk, amelyet interneten keresztül bármikor elérhetünk. Az SMS rendszer integrált, a PDA-s kezeléssel sincs gond, így akár külföldről is megnézhetjük, mi a helyzet otthon. Rossz környéken ez nem is rossz dolog. Tűzérzékelőt csak ebben a csomagban kapunk. A megfelelő kiegészítőket és a falba építhető érintésérzékelvény képernyővel együtt a teljes rendszer 3 337 000 forintba kerül, amelyből esetleg megspórolhatjuk a távirányítót és a biztonsági rendszer programozását, ami 170 000 forint.

6. InstHome

Végre egy szép és magyar nyelvű kezelői felület

A cégtől három árajánlatot kaptunk, egy egyszerűsített eszközlístával és egy alapos szöveges ajánlattal, amelyben nem csak az általunk vázolt funkciókra tértek ki. Ha a kényelmet választjuk, akkor már a legolcsóbb változatnál meg kell vennünk a perifériákat

összefogó központi egységet és a rendszer kezelésére szolgáló vezérlőegységet (ezek ára szenzorokkal és kábelekkel együtt 896 500 forint). Ehhez legalább egy kijelzõt kell társítanunk, ami akár a számítógépünk monitora is lehet, de azért egy 15"-os érint

töképernyõt is ajánlanak a nappaliba (500 ezer forint a kezelõfelülettel együtt), illetve egy 7 colosat a hálószobába (270 ezer forint, kezelõfelülettel együtt). A cég már ehhez a csomaghoz is ajánlotta a szobánkénti két fényfórrást, amelyek egyike szabályozható fényerejű, így már itt kapunk minket követõ fényeket, buli esetén pedig változó világítást. Már ez a rendszer is idõzítve kezeli az öntözõrendszert, CO-érzékelõt, vízszivárgás-érzékelõt és mágnesszelepeket, ezért bővítéskor csak az új épületgépészeti egységeikért kell fizetnünk. Az alapsomagért potom 1 666 500 forintot kérek.

Minden szobába kapunk komfortérzékelõket, ezek egyesített hőmérséklet- és páratartalom érzékelõk. A rendszer a telefonhálózatot is kezeli, így például nap közben a délutáni pihenõ alkalmával a gyerekszobában nem csörög a telefon, mindenhol máshol igen. A kényelmi érzékelõkkel kibõvített változatért alig többet, 1 688 500 forintot kell adnunk.

A mindenre kiterjedõ változatban, amelyet PDA-val (százezer forint), vagy internetrõl (236 250 forint) is vezérelhetünk, multimédiás központi egységet is kapunk (464 070 forint), a komplett rendszer így 2 518 820 forintba kerül virtuális házukban, ami a mezõnyben igazán jó árnak számít.

7. Smarthome

Az alaprendszer, amelyet a fűtésszabályozás és a riasztó funkció is benne van, bruttó 700 ezer forint, erre még rájön a ház csövezése és kábelezése, amelyet elõzetes egyeztetés után bármilyen kivitelezõvel elvégezethetünk – ha kell, természetesen ezt a munkát a cég is elvégzi.

A közepes rendszerben az úgynevezett IR generátor hat eszköz hangját tudja elosztani hat szobába (esetünkben a nappaliba; a fürdõkbe, a hálókba és a konyhába); ezt a készüléket a Teletask által ajánlott bármilyen távirányítóval (például a Philips Prontóval) vezérelhetjük. A kész rendszer így már bruttó 860 ezer forint, de ehhez még hozzájön az általunk vásárolt hangszórók és szerelvények ára és a kibõvített rendszer programozási díja is. Természetesen, ha például mindenhova szeretnénk hangszórót, vagy hatnál több szórakoztatásteletronikai készülékünk van.

A full extrás csomagot is kérhetjük részegységenként, az internetet és az otthoni hálózatot vezérlõ egységért további 370 ezer forintot (plusz programozási díjat), a videós kaputelefont és a televíziós interfészt kezelõ egységért további 150 ezerért, a 16 eszközt vezérlõ érintõképernyõt 80 ezerért, a filmet

is lejátszani képes színes kezelõpanelt pedig 800 ezer forintért szerelhetjük be. A teljes csomag ára így a programozási díjak nélkül – ennek konkrét árát nem tudjuk, de biztosan nem vésses – bruttó 2 millió 180 ezer forint körül alakul.

Köhler Zsolt

PC-technika

A legszembetűnőbb PC-s újdonság: 2006-ban már olyan szoftver is napvilágot lát, amelyik a grafikai processzorral (GPU) végzett speciális számítási munkákat, például a videók újradolását különböző formátumokra. Ami különösen kedvező: a GPU-k jóval gyorsabbak lehetnek a CPU-knál, így munkájukkal rengeteg időt megtakarítanak. A processzoroknál egyre több maggal találkozhatunk, s a többmagos megoldások értelme is az, hogy adott idő alatt a lehető legtöbb adatot lehessen feldolgozni.

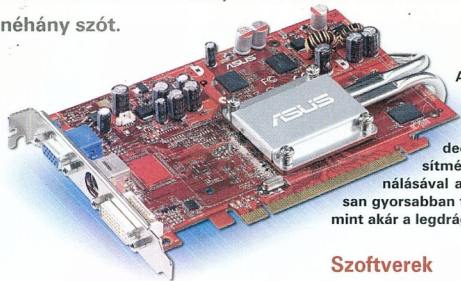
Figyelemre méltóak lesznek 2006-ban az új merevlemezek is, amelyek az eddig megszokott kapacitások többszörösét kínálják – ezt az új, Perpendicular Recording nevű technika teszi majd lehetővé (lásd még keretes írásunkat). Az optikai tárolóknál sem lesz unalmas az élet: 2006-ban kerülnek a piacra a Blu-Ray- és a HD-DVD-meghajtók. Hogy végül melyik szabvány fog elterjedni, az ma még talány. Bennfentes pletykák szerint a Samsung már veszélyesen közel áll az első multiformátum-meghajtó kifejlesztéséhez, amely mindkét szabványt támogatja. A merevlemezek és az optikai adathordozók tehát drámai kapacitásnövekedés előtt áll-

Merevlemezek: tízszer sűrűbben

Az adatbitek függőleges elhelyezésével 2006-tól a merevlemezek az új *Perpendicular Recording* (merőleges rögzítés) technikával jelentősen nagyobb adatsűrűséget kínálnak majd, mint a szokványos lemezek, amelyek vízszintesek. Az újfajta lemezek az új fejtechnika mellett a tulajdonképpeni adatréteg alatt egy elektromosan vezérelhető réteg is található – így hosszú távon akár 5 terabájtos merevlemezek is piacra kerülhetnek.

Jövönézőben

Windows Vista, tévézés mobilon, HDTV interneten, Blu-Ray kontra HD-DVD küzdelem: úgy tűnik, izgalmas év elé nézünk. Cikkünkben összefoglaljuk, milyen izgalmas újdonságokra számíthatunk 2006-ban, és a várható trendekről is ejtünk néhány szót.

A videók rémesen erőforrás-igényes átkódolása 2006-ban drasztikus felgyorsul: az új videokártyák számítási teljesítményük optimális kihasználásával a játékfilmeket sokszorosan gyorsabban tudják majd átszámítani, mint akár a legdrágább duplamagos CPU-k

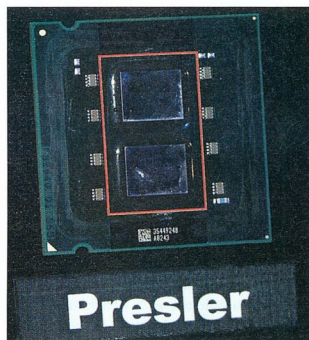
Szoftverek

2006 a Microsoft éve lesz. A gyártó egyszerre három új termékkel jelenik meg a piacon. A *Windows Vista* operációs rendszernél a remek biztonság hatékonysággal és kényelmes kezeléssel párosul. A Vista kihasználja a legújabb videokártyák lehetőségeit, hogy áttetszőséggel és 3D-hatásokkal teremtsen új multimédiás élményt.

Ugyancsak új és nem kevésbé izgalmas a 12. generációs *Office-csomag*, amely teljesen új felülettel kápráztatja el a felhasználót. Intelligens menük lépnek a régről ismert legördülő menük helyébe. Ez a következőt jelenti: ha épp egy szöveget írunk, csak azokra az eszközöket és beállításokat lehetőségeket látjuk, amelyeknek közvetlenül ehhez a tevékenységhez van köztük. A grafikai eszközök vagy a nyomtatási beállítások csak akkor jelennek meg, ha egy kép aktív, vagy nyomtatást készítsünk elő.

A 7-es verzió megjelenésével az *Internet Explorer* is teljesen új külsőt és sok új funkciót kap 2006-ban. A redmondi fejlesztők figyelmé egyértelműen a biztonságra összpontosul: így például az új Microsoft böngészőnek olyan új mechanizmusokat és technológiákat kell tartalmaznia, amelyek hatások az adathalászat, a spyware-ek és a vírusok ellen.

Persze a Microsoft-világon kívül is akad újdonság: így például jövőre minden DVD-íróprogram támogatni fogja a Blu-Ray-t és a HD-DVD-t.

Dupla mag kettős mag helyett: az Intel következő Pentium D 900 sorozatánál (Presler kódnevű) a két CPU-mag a processzor fizikailag is el lesz választva egymástól

nak, és az internetelérések is egyre szélesebb sávúak lesznek, s még ha az átlagfelhasználó 2006-ban is 6 Mbit/s körüli maximális sebességgel fog szörfözni, úvegcszálon akár 50 Mbit/s-os adatáramlás is elérhető lesz. Ez pedig azt jelenti, hogy már a HDTV is jöhet interneten keresztül. Még szerencse, hogy a vele járó adatárakat a jövőbeli, jelentősen nagyobb teljesítményű adattárolók helyet is talál magának.

Újdonságok röviden

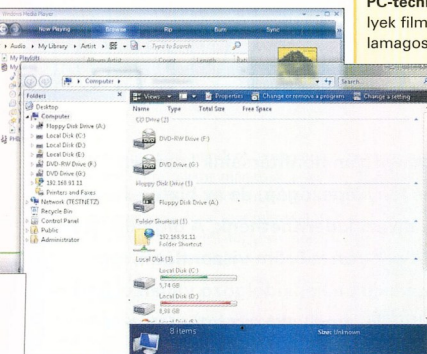
PC-technika: ■ grafikus kártyák, amelyek filmet rögzítenek ■ vadonatúj duplamagos processzorok ■ tízszeres kapacitású merevlemezek ■ Blu-Ray- és HD-DVD-n meghajtók ■ 50 Mbit/s internet bányák

Szoftverek: ■ Microsoft Windows Vista ■ Office 12 új menükkel ■ Internet Exp-

plorer 7 ■ íróprogramok Blu-Ray-támogatással

Szórakoztatás: ■ Sony PlayStation 3 – Blu-Ray-lejátszóval ■ Média PC-k a nappaliban ■ új megjelenítők ■ nagyfelbontású tv és videó ■ ultrakönnnyű, párányli LED-kivetítők

Mobiltechnika: ■ tévé a mobiltelefonon ■ 240 Mbit/s WLAN ■ notebookok üzemyanycellákkal ■ Side-Show kijelzők

A legfeltűnőbb változások az MS új operációs rendszerén: az Apple aktuális Mac OS-tól való optikai kölcsönzések és a programvilágnyers betöltése

Szórakoztatás

2006 közepétől a Sony Playstation 3 (PS3) okoz majd nagy felbolydulást: az innovatív Cell processzor egy fogatban az Nvidia RSX grafikus processzorával kétségkívül csúcstechnológiát képvisel. A PS3 (konkurencia) nyilvános fegyvere azonban feltehetően az

A Toshiba és a Canon kifejlesztette az új SED képernyőtechnikat, amely fényesen és elkenődés nélkül (kb. 1 ms reakcióidővel) mutatja meg a nagyformátumú képeket

Végre eljutottak a piaci megjelenésig: a LED-es mini kivetítők annyira kevés áramot fogyasztanak, hogy elemekkel is működnek. Ráadásul könnyűek, és a világítóanyaguk hosszú életű. Sajnos a használataukhoz elsőtétített környezet szükséges

integrált Blu-Ray-meghajtó lesz, amely a nagyfelbontású Blu-Ray lemezek teljes értékű lejátszóává avasználja a készüléket. A Microsoft Xbox 360-asa ezzel szemben csak egy közönséges DVD-meghajtót kínál. Bár a pletykák szerint az Xbox 360-nak is tervezik egy HD-DVD-s utódváltozatát, a Microsoft az igazi többletet a készülék médiakiterjesztő funkciójában látja. És ezzel már meg is érkeztünk következő témánkhoz: média-PC-k a nappaliban.

Már évek óta foglalkoztatja a fejlesztőket, hogy szó szerint „szalonképesse” tegyék a nappali szobai PC-t, s egyre több példát látni arra, hogy a választékosan kialakított kiejűző, csendes PC-knek létjogosultságuk van a nappalikkban. 2006-ban már csak az eladásokat kell növelni.

2006 lesz az az év is, amikor a Toshiba először viszi piacra a Canonnal közösen fejlesztett SED (Surface-conduction Electron-emitter Display) képernyőtechnikat. Ennél a technikánál minden pixel úgy működik, mint egy kis cső; főleg a reakcióidejük (kb. 1 ms) zavarba ejtő. Az 55 colos és nagyobb képernyők 8000 eurós ára azonban nagyon magas lesz.

A másik nagy újdonság az új, kicsi LED-kivetítők jelentik: gyártóik, mint a Toshiba, a Samsung és a Mitsubishi ezekkel az eszközökkel különösen a PDA-k vagy okostelefonok használóit akarják megfogni, akik őrözben szeretnék videótartalmakat prezentálni. A LED-technika előnye a csekély áramfelhasználás és a felhasznált világítódiódák nagy terheirása. Egy nagy hátrány azonban van a kis kivetítőknek: a maximális 300 lumenes fényerősző – egyelőre még – be kell töltíteni a vetítőtermet.

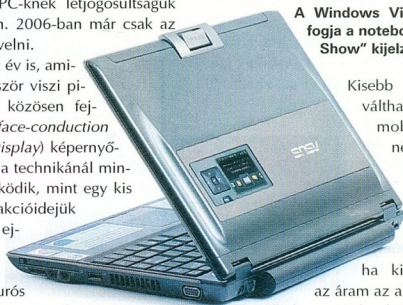
Mobiltechnika

2006-tól a notebookokon egy új kis kiegészítő képernyő fog megörvendeztetni min-

ket: a Microsoft Vista bevezetésével ugyanis létjogosultságot nyernek az úgynevezett Side-Show kijelzők, amelyek a notebookon kívül helyezkednek el, és a legkülönbözőbb információkkal szolgálnak. Így például a felhasználó – anélkül, hogy elindítaná a notebookot – letöltheti az e-mailjeit, vagy navigációs térképet nézegethet.

A WLAN-on keresztüli adatátvitelben is előrelépés várható 2006-ban: a legérdekesebbnek pillanatnyilag az új Airgo lapkaszakcslet tűnik. Az Airgo célzóan az adatátviteli sebesség növelésére használja a MIMO-mechanizmusokat, így az ilyen chipsett felszerelt készülékek akár 240 Mbit/s-os bruttó adatátviteli sebességet is elérhetnek (lásd még keretes írásunkat).

A Windows Vista támogatni fogja a notebookok új „Side-Show” kijelzőjét.

Kisebb formadalmat válthat majd ki a mobilkészülékek-nél az üzemyanycellák energiahordozóként történő piaci bevezetése is:

ha kifogyóban van az áram az akkuból, az erre alkalmas notebookok egyszerűen feltöltik egy metanol patronnal. Az üzemyanycellák szinte maradéktalanul árammá alakul, csupán kis vízgőz marad hátra. S végül 2006 nagy slágere lesz a mobiltelefonon történő tévézés is, amelynek hajtómotorja természetesen az ideai labdarúgó VB lesz. ■

Mi az a MIMO?

A MIMO a Multiple In – Multiple Out kifejezésből képzett betűsző. Annyit jelent, hogy a router az összes rendelkezésre álló csatornát felhasználva egyszerre kommunikál, egy részükön oda, a másik részükön vissza irányba.

Melyik a jobb?

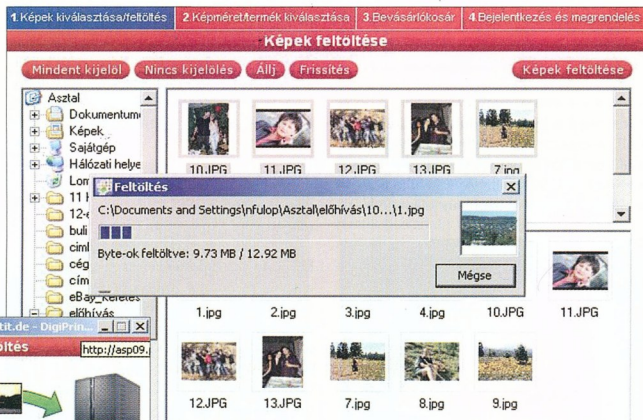
Nem tudom, hogy karácsony táján honfitársaink kezében hányszor sült el a digitális fényképezőgép, de az biztos, hogy komoly számat kapnánk, ha ezt kideríthetnénk. A digitális képek közül a legsikerültebbeket papíron is öröm viszontlátni, így januárban bőven akad munkájuk a képkidolgozó vállalkozásoknak. Írásunkban azokat próbáltuk ki, amelyekre az interneten is feltölthetjük a képeinket, hogy megtudjuk, melyik mit kínál.

A digitális fotóelőhívás többnyire macerás dolog, hiszen vagy otthon nyomtatjuk ki a képeket, ami meglehetősen lassú és költséges feladat, vagy elviszük egy laborba kidolgoztatni. Próbálkozhatunk még a hipermarketekben működő képkidolgozó automatákkal is, amelyek primán dolgoznak, de csaknem mindig sor áll előttük, várakozni pedig senkinek sincs kedve. Ráadásul az ember nem minden képet szeretne papírra vetni, sőt az sem biztos, hogy mindegyikből ugyanazt a méretet kérjük, viszont a szöszmötölés az automatáknál hamar népharagot vált ki.

Ha képeinket memóriakártyán vagy CD-n viszük be, az valamelyest könnyebb megoldás, de előtte ott is fel kell írunk, hogy melyik fotóból, milyen méretben, mennyit kérünk. Mennyivel egyszerűbb lenne mindez, ha otthon, kényelmesen állíthatnánk össze a rendelést, majd miután végeztünk, egy kattintással elküldhetnénk a szolgáltatóknak, hogy azután pár nap múlva már csak el kelljen ugrni érte, vagy írni a postást. Hát, éppen ezt tudják az internetes fotókidolgozó szolgáltatások, amelyek közül a legjobbakat nem csak bemutatjuk, de ki is próbáltuk.

PhotoHall – www.photohall.hu

A PhotoHall DigiPrint szolgáltatásához a megszokott módon regisztrálhatjuk magunkat, ám a pár perces procedúra után már elvileg használhatjuk is az online szolgálta-

tást. A belépést követően azonnal rávetettük magunkat a **Fotókidolgozás** menüpontra, ahol nehéz döntés elé állítottuk bennünket: a kényelmes vagy inkább a gyors rendelést választjuk? Elsőre kicsit ellentmondásos a dolog, hiszen általában a gyorsabb megoldások egyben kényelmesebbek is.

Hamar kiderült azonban, hogy tulajdonképpen két feltöltő kliens program közül választhatunk: a kényelmes rendelést az *Internet*

Explorer, míg a gyors rendelést a más böngészőt használóknak ajánlják. Amennyiben a kényelmet választjuk, akkor figyeljünk oda arra, hogy a böngészőnkben az ActiveX vezérlő engedélyezve legyen, mert különben hibáuzenet helyett csak azt vesszük észre, hogy sehogyan sem akar működni a dolog. Az ActiveX vezérlő engedélyezéséről keretes írásunkban részletesen is olvashatunk. Ha sikerül a beállítás, akkor már minden flottul megy, a géptűnkön ugyanis úgy kereshetünk, hogy közben a fotókat kis méretben láthatjuk, a kiválasztott képeket pedig csak át kell húznunk egyik ablakból a másikba.

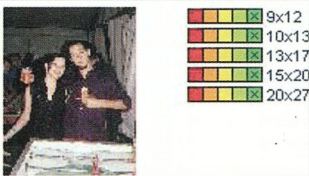
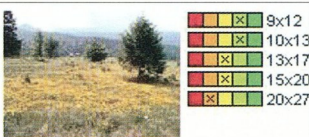
Melyik az olcsóbb?

Ha összegyűjtöttünk mindent, amit papíron szeretnénk látni, akkor már csak a *Képek feltöltése* gombra kell kattintanunk. A feltöltés automatikus, és a sávszélességtől, valamint a képek méretétől függően hosszabb-rövidebb ideig tart. Sajnos a két nagy méretű (1,9 és 13 Mbájtos) tesztfotónk (amelyeken a felbontást ellenőriztük volna) megakadt a rendszer torkán, így ezeket nem tudtuk előhívni, a többi fotó azonban pár perc alatt átjutott a szolgáltató szerverére.

Ha mindezzel megvolumánk, akkor újfent választás elé állítanak bennünket, ugyanis attól függően léphetünk tovább, hogy minden képből ugyanannyit kérünk-e, ugyanabban a méretben, vagy a méretet és a darabszámot egyenként akarjuk beállítani. Mi a gyorsabb megoldást választottuk, így azonnal a *Bevásárló kosárhoz* jutottunk, ahol megrendel-

Fotós naptár, bögre, póló

Az ünnepek alatt készült fotóinkat nem csak papírra vethetjük, de akár személyes, egyéni naptárat, bögrét, kirakós játékot vagy éppen sapkát is készíthetünk velük. Sőt olyan is akad, ahol a fényképek mellé akár saját szöveget is írhatunk. A jópofa ajándéktárgyak egyetlen hátlütője a meglehetősen borsos ár, ám a szerkesztőségben tapasztalt ajándékrendelési láz arra utal, hogy biztosan sokan nem tudnak majd ellenállni a dolognak.

jelenthet problémát, a feltöltött képeket pedig a képtárhelyünkön belül galériákba rendezhetjük, amelyekből azután egyszerűen rendelhetünk papírképeket, vagy valamilyen fotóval díszített tárgyat. Itt a képek átméretezésére, szerkesztésére nincs mód, így ha fotóinkról szeretnénk például a vaku miatti vörös szemetek eltüntetni, ezt még rendelés előtt, valamilyen képszerkesztővel tehetjük meg.

Érdeemes figyelni a képarányokra is, itt ugyanis nem minden méret felel meg a digitális kamerák képarányainak. Ez azt jelenti, hogy mivel a fotókat nem csonkítják, hogy a teljes kép ráférjen a papírra, fehér csíkok lehetnek a széleken, ami nem valami mutató. Ezért ha hagyományos képarányú papírméretet választunk, előtte érdemes átméreteznünk a fotóinkat.

sünket tételesen is megnézhettük, illetve választhatunk a személyes átvétel és a postai kézbesítés között. Mivel van a környékünkön PhotoHall üzlet – ugyanis magunk választhatjuk ki, hogy melyikben szeretnénk átvenni a képeket –, mi az előbbi mellett döntöttünk, már csak azért is, mert így 299 forintot transzfer költséggel megfiztük a dolgot, míg a kiszállítás 1900 forintot fejtelt volna meg a költségeket. Mindenképpen figyeljünk arra, hogy a szerverre felkerült megrendeléseket visszavonni már nem lehet, amit az ügyfélszolgálaton is megerősítettek.

A végleges megrendelést azután kinyomtatunk, de pár perc múlva e-mailben is kaptunk

viszazigazolást a megrendelés számával, amire a fotók átvételekor kellett hivatkoznunk.

Tár.hu – www.tar.hu

A www.tar.hu oldalon régóta kínálnak online fotókidolgozási szolgáltatást, amelyet a megszokott regisztrációs procedúra után érhetünk el. Egyenként maximum 5 képet tölthetünk fel, összesen 5 Mbájt méretben, ezért érdemes inkább a gyorsabb és kényelmesebb FTP feltöltést választanunk. A mi ismeri még az FTP rejtelmeit, az itt részletes leírást talál arról, hogy miként lehet a *Windows Commanderral* FTP kapcsolatot létesíteni.

A leírás alapján a dolog a kezdőknek sem

Fotólabor – otthon

Nem kell kétségbe esni, ha nem sikerültek túl jól karácsonyi felvételeink, netalán elkeveredtek a merevlemezemen tárolt képtengerbe. „Fotólabor – otthon” cikkünkben ugyanis számos remek ingyenes programot mutatunk be, amelyek nemcsak a képek menedzselésében, javításában segítenek, hanem különféle képtrükkök, mi több, még hangulatos diashow elkészítését is lehetővé teszik.

Jó pont, hogy a Tar.hu-nál a különböző típusú megrendeléseinket együttesen is feladhatjuk, így ha például a gyerekek puzzle játékok, az asszonyoknak minket ábrázoló bögrét, magunknak pedig egy posztszerűt szeretnénk, akkor ezt egy rendelésben küldhetjük el, és egy csomagban kapjuk meg, vagy vehetjük át, attól függően, hogy mit kértünk. Arra figyeljünk, hogy az oldalon feltüntetett árak nem tartalmazzák a postai és a bolti átvétel költségeit, az előbbi 799 forint, az utóbbi 299 forint plusz kiadást jelent. Az áraból jól látszik, hogy a postai szállítást csak nagyobb értékű megrendelésnél kifizetődő, de a kiterjedt boltláthatóság miatt egyébként is nagy az esély

arra, hogy találunk a közelünkben üzletet, ahol személyesen is átvehetjük a fotókat.

A megrendelésről itt is hamarosan e-mail visszaigazolást kaptunk, amelyben minden fontos információ szerepel.

Fujinet – www.fujinet.hu

A *Fujinet* online képkidolgozó szolgáltatása igazán felhasználóbarátra sikeredett, így ha valaki fél a technikai kihívásoktól, az valószínűleg itt is könnyen elboldogul majd. A könnyű használat azonban kompromisszumokkal is jár, mert például tömörített álló-

mányokat itt nem tölthetünk fel a cég szerverére, mint ahogy FTP-t sem használhatunk, pedig ez sok kép esetén megkönnyíteti az életünket.

A *Fujinet*-en a fotóinkat egyenként tölthetjük fel, a dolog rendkívül egyszerű, ám több száz képnél ez már idegőrlő munka lehet. Minden egyes feltöltött képnél beállítjuk a méretet, a papír fajtáját (matt vagy fényes), valamint a papíron való elhelyezést (fill-in vagy fit-in), ami a nem digitális arányú papíroknál lehet érdekes. A méretválaszték bőseges, a 9×13-as-tól egészen a 25×38-asig ter-

Mit jelent a fill-in és a fit-in előhívás?

A digitális fényképezők képaránya 1:3, míg a hagyományos kamerák képaránya 1:5, ami akkor jelent problémát, ha az előbbivel készült fotókat hagyományos papírra nyomják. Ilyenkor két megoldás közül választhatunk, attól függően, hogy a digitális kép egészét szeretnénk-e viszont látni, vagy nem

bánjuk, ha egy része lemarad. A gyakoribb az utóbbi, az úgynevezett fill-in eljárás, amikor a képet addig nagyítják, míg végül a papír teljes felületét kitakarja. A fit-in eljárásnál a felvételünket csonkítatlanul láthatjuk viszont, ám a papír két oldalán fehér csík lesz, ami enyhén szólva zavaró.

Mit kínálnak és mennyiért a fotóelőhívók?

Webcím	Legolcsóbb kép	Legnagyobb méret	Panoráma kép	Online képszerkesztés	Fotós ajándéktárgyak	Feltölthető formátumok	Szállítási módok és árak (fotónál)
www.photohall.hu	10×13 cm: 49 Ft (100 kép felett)	20×26 cm: 699 Ft	nincs	nincs	bögre, naptár, puzzle, egérpap, baseballsapka, kispárnahuzat, konyhai kötény, Teddy maci, bögre, puzzle, egérpap	JPG, TIFF, PNG ZIP, RAR,	posta: 1900 bolti átvétel: 299 Ft
www.tar.hu	10×15 cm: 35 Ft (75 kép felett)	30×40 cm: 599 Ft	nincs	nincs	mágikus bögre, gyermek partedi, kispárnahuzat, konyhai kötény, baseballsapka, Teddy maci, bögre, puzzle, egérpap	JPEG, Exif/JPEG, TIFF, BMP	posta: 799 Ft bolti átvétel: 299 Ft
www.fujinet.hu	9×13 cm: 29 Ft	60×100 cm: 11 500 Ft	nincs	nincs	nincs	JPEG, BMP, TIFF, PNG	bolti átvétel: nincs plusz költség
www.spar.hu	9×12 cm: 39 Ft	20×27 cm: 399 Ft	nincs	nincs	baseballsapka, egérpap, konyhai kötény, póló, bögre, varászbögre, puzzle, naptár, Teddy maci	JPEG, ZIP, RAR	személyes: 199 Ft transzferdíj
www.fotomax.hu	9×13 cm: 25 Ft (100 kép feletti rendelés esetén)	21×31 cm: 390 Ft	van	fekete-fehér, szépia, keret	mágnéslap, ehető papír (tortára), falióra, egérpap, hűtőmágnés, mágnéslap, vászonszatyor, üvegre dispó	JPEG, BMP, TIFF, PNG, ZIP	posta: 563 Ft futárszolgálat: 750–1125 Ft személyes átvétel: ingyenes
www.fotomarket.hu	9×13 cm: 30 Ft (75 kép felett)	30×45 cm: 690 Ft	nincs	nincs	póló, bögre, korszó, puzzle, egérpap, párnahuzat, baseballsapka, gyertya, mágnéslap, ehető papír (tortára), Teddy maci	JPEG, ZIP, RAR	posta: 900 Ft futárszolgálat: 900 Ft személyes átvétel: ingyenes 10 ezer Ft rendelés felett nincs szállítási költség
www.foto-x.hu	9×13 cm: 35 Ft	24×30 cm: 390 Ft	van	retusálás (felárért), részletre nagyítás	nincs	TIFF, JPEG, GIF, PSD, EPS, RAW	posta: 400 Ft személyes átvétel: ingyenes
www.gigilabor.net	10×15 cm/ 11×15 cm: 35 Ft	30×40/ cm 30×45 cm: 399 Ft	nincs	fekete-fehér, szépia, keret	nincs	JPEG, ZIP, RAR	futár: 1000 Ft, személyes: ingyenes
www.fotokidolgozas.com	9×13 cm: 55 Ft	25×38 cm : 800 Ft	nincs	nincs	nincs	JPEG, ZIP, RAR	nincs

jed, de poszterből akár 60×100 centiméter-est is rendelhetünk.

Spar – www.spar.hu

Talán elsőre meglepő, hogy egy hipermarket is felbukkan a cikkünkben, persze, ami minden akad egy ilyen áruházban, miért éppen a fotókioldozás maradna ki. A fotókioldozás felirata cikkkelve a PhotoHallhoz meglehetősen hasonló felületre jutunk, ami azért lehetséges, mert mindkét üzlet ugyanazon külsős szolgáltató rendszerét használja. Ám jobban megnézve az oldalt, szembeütünk néhány különbséggel, ezért érdemes a két szolgáltatásról külön is írni.

A kezdetekkor itt három lehetséges út közül választhatunk. Ha Windowst és Internet Explorer-t használunk, akkor az ActiveX vezérlős megoldást érdemes használnunk, míg ha más böngészővel netezünk, akkor a Java technológiát használva is feladhatjuk rendeléseinket. Ha csak pár képet szeretnénk előhívni, akkor a „gyors” megoldás is választhatjuk, amikor minden különösebb hajhó nélkül, egyenként kell feltöltenünk a fotókat. Mivel alap esetben Firefox böngé-

zőt használók, a javás megoldás felé vettük az irányt, és pár pillanat töltődés után máris megjelent egy felület, amelyen keresztül a gépen tárolt fotók közül kényelmesen válogathattunk. Így persze pillanatok alatt vé-

gezünk a válogatást, majd egyetlen egyszerű mozdulattal áthúzzuk a képeket a megrendelőlapra, amelyek mindegyike mellett ott volt a méret, a darabszám.

Sajnos itt is találkozhatunk azzal a problémával, hogy többajta terméket, például fotót és fényképes bögrét egy megrendelés keretében nem adhatunk fel, ha pedig a felső menüben rendelés közben váltunk, akkor amit addig beírtunk, mind elvész.

A képek feltöltése nagyon lassan indult, ám azt nem tudni, hogy ennek mi volt az oka. Mivel nem láthatjuk, hogy a feltöltés éppen hogy áll, pár percig vártunk, ám mivel adatforgalom a gépünkön nem volt, végül feladtuk. Próbálkoztunk kisebb képekkel is, de azokkal is kudarcot vallottunk, így a papírképek minőségét végül nem nézhettük meg.

A varázsbögrével ugyanakkor szerencsével jártunk, ez a rendelésünk rendező elem, és pár pillanat múlva a visszaigazoló is megkaptuk e-mailben.

ActiveX vezérlővel könnyebb

Az online fotóelőhívásnál gyakran kényelmesebb az ActiveX vezérlővel, mint a Java technológiával. Az online fotóelőhívásnál gyakran kényelmesebb az ActiveX vezérlővel, mint a Java technológiával. Az online fotóelőhívásnál gyakran kényelmesebb az ActiveX vezérlővel, mint a Java technológiával.

FotoMax – www.fotomax.hu

A FotoMax oldalán hamar megtaláltuk az online képkidolgozási szolgáltatást, ahol a papírképeken kívül a legelképezhető tárgyakra vállalják műveink rámásolását. Kérhetünk például saját faliorát, bögrét, mágneslapot vagy üvegre húzható fényképes pólót, ezek néme-lyike pedig komolyan lázba hozta szerkesztő-ségünk hölgytagjait. Maga a feltöltés mehet egyenként, mechanikusan, de több száz vagy ezer fotónál már érdemesebb tömörített, zip állományokkal próbálkoznunk. A feltöltés viszonylag gyorsan megtörténik, és a folyamatot végig nyomon követhetjük.

A fotók először az *alap albumba* kerülnek, ahol láthatjuk, hogy az adott kép minősége milyen méretre elegendő, és innen válogathatjuk ki azokat, amelyeket papíron is viszont akarunk látni. Ezt követően a képek a *kosárba* kerülnek, ahol egyenként megadhatjuk, hogy milyen méretből mennyit kérünk, de ha mindegyikből ugyanazt akarjuk, akkor ezt egy mozdulattal megtehetjük. A dolog azonban ezzel még korántsem ér véget, ugyanis néhány extra szolgáltatással

még különlegesebbé tehetjük a fotóinkat. Választhatunk például a fit-in és a fill-in eljárások közül (lásd keretes frásunkat), de szépiában, fekete-fehérben, matt felülettel vagy fehér szegéllyel is viszontláthatjuk alkotásainkat.

FotoMarket – www.fotomarket.hu

A FotoMarket Online Fotóáruházban első-sorban digitális fényképezőgépeket és kame-rákat kínálnak, ám bővítendő a portfoliót internetes fényképkidolgozást is vállalnak. A szokásos regisztrációs procedúrán itt is ha-mar átestünk, ezt követően ismét több lehe-tőség közül választhatunk. A HTML felüle-ten való feltöltési mód itt is a legegyszerűbb, ám mivel egyenként kell bemásolnunk a fo-tókat, nagyobb mennyiség esetén idegőrlő lehet. Azoknak ajánlják ezt, akik még csak ismerkednek a számítógép rejtelmeivel, vagy valamilyen oknál fogva nem akarják engedé-lyezni gépükön a JavaScriptek futtatását. A kezelőfelület nagyon jó, minden felmá-solt képnél egyenként beállíthatjuk a méretet, a képképtöltést (fill-in vagy fit-in), valamint a da-

rabszámot. Ezzel a módszerrel egyszerre ma-ximum 100 képet másolhatunk fel.

A JavaScript varázslóval lényegesen kényelmesebben boldogulhatunk, itt még azt is megnézhetjük, hogy a kiválasztott kép ho-gyan mutat majd a fotópapíron fill-in és fit-in formában. Ez a rendelési felület az összes kö-zül a legszebb és legjobban használható volt, ami azért fontos, mert a digitális fényképezés ma már nem az informatikai guruk kiváltsága, itt pedig bárki könnyedén elboldogulhat.

Képkidolgozás verhetetlen áron

A karácsony a fotózás időszaka, hiszen ki ne szeretné megörökíteni a családokkal, barátokkal töltött boldog pillanokat. Ám bármennyire is a digitális korban élünk, a legsikerültebb fotókat a legjobb mégiscsak papírra vetni, hiszen az album nézegetését a monitor aligha pótolhatja.

A Computer Panoráma éppen ezért az eBolttal együttműködve különlegesen kedvezményes fotókidolgozási lehetőséget kínál Önnek, így már **25 forintért** kidolgozthatja papírra legsike-rültebb alkotásait. Ráadásul mindehhez ki sem kell mozdulni otthonról, hiszen a fotókat az interneten keresztül lehet feltölteni, az elkészült képeket pedig futár hozza házhoz, vagy személyesen vehetik át.

A kedvezményes fotókidolgozás a www.fotomax.hu címen, de természetesen a www.ebolt.hu oldalon keresztül is elérhető. A különlegesen kedvezményes árakat az újságban megtalálható kóddal veheti igénybe.

Kedvezménykód: „ComputerPanoráma1122”

A kedvezménykódot a megrendelés feladásakor a Kedvezmények mezőben kell megadnia, így Ön már rögtön a legkedvezőbb árakon rendelhet, amely egyébként csak 100 db-os rendelések felett lenne érvényes.

Kedvezményes árak a Computer Panoráma olvasóinak:

9 x 13 kép: 25 Ft
10 x 15 kép: 30 Ft
11 x 15 kép: 40 Ft

A kedvezménykód **2006.02.15-ig** használható fel.

FOTOMAX
www.fotomax.hu

Kedvezményes képkidolgozás
CP-KUPON
Kedvezménykód:
„ComputerPanoráma1122”

CP Computer
FOTOMAX
www.fotomax.hu

A digitális fotókidolgozásnál nagy állományokat kell átréselnünk a neten keresztül a szolgáltatók számítógépére. Ez a hagyományos feltöltésekkel gyakran problémás, ugyanis ha megszakad a munka, akkor az egészet újra kell kezdenünk, míg FTP-vel a dolgot onnan folytathatjuk, ahol abbahagytuk. A legegyszerűbb program erre a célra a *Total Commander*, amelyben a *Parancs* menü belől az *Új FTP kapcsolat* menüpontban hozhatunk létre új kapcsolatot. Most nem foglalkozunk az elmélettel, inkább leírjuk, hogy pontosan mit is kell olvasnaink tennie ahhoz, hogy használhassák az FTP-t. Az *Új kapcsolat létesítése* ponton belül írjuk be a szolgáltató által megadott azonosítót és jelszót, majd meg kell adnunk egy tetszőleges nevet, amelyről majd később is ráismerünk erre a kapcsolatra. Fotókidolgozásnál például érdemes a cég nevét bepötyögni. Ha minden jól megy, akkor a csatlakozás sikerül, és a TC egyik oldalán, mint egy új meghajtó, megjelenik a szolgáltató szervere. Ezután nincs más dolgunk, mint a másik oldalon megkeresni az átmásolandó állományokat, és áthúzni a szerverre, éppen úgy, mintha egyik meghajtóról másolnánk a másikra.

Természetesen választhatunk FTP feltöltést is, ami bár ugyancsak nem ördögösség, sokaknál mégis halandzsának tűnik. A megfelelő pontra kattintva kérhetünk FTP-hozzáférést, a kiszolgáló címével, az azonosítóval és jelszóval. Ez nagyobb mennyiségű foto esetén a leggyorsabb és megbízhatóbb megoldás, hiszen ha megszakad menet közben a kapcsolat, a program a megszakadás helyétől folytatja a feltöltést, míg más különben újra kell kezdenünk az egészet.

Mi a javascriptes megoldást választottunk, és tulajdonképpen minden jól is ment, kivéve azt, hogy két kép mindig hibásan töltődött fel. Ezek a képek méretben és formátumban nem különböztek a többitől, ráadásul a többi szolgáltatónál nem akadt velük ilyen probléma, így érthetetlen a dolog.

tött képekről nem kaptunk visszaigazolást, így pedig nem tudhattuk, hogy fotóink valóban célba értek-e? Majd kiderült, hogy megrendeléseinket nem nézhetjük meg, így utólag sehogyan sem ellenőrizhetjük, hogy mit kértünk, mint ahogy azt sem, mennyi pénzt is kell magunkkal vinni, ha személyesen vesszük át a fényképeket. Amikor telefonon érdeklődtünk, akkor egy nagyon segítőkész úriember elismerte a hiányosságokat, és azt javasolta, hogy inkább e-mailben, csatolt fájlként küldjem el a fotókat. Ez azonban nagyobb fájlok esetén aligha működő megoldás, így ezt a szolgáltatót nem igazán tudjuk ajánlani.

www.digilabor.net

A *Digilabor.net* bár meglehetősen informatív, elsőre kicsit gondban voltunk, hogy miként is tölthetnénk fel képeinket, hogy azután pa-

Amennyiben saját fotós ajándék tárgyat szeretnénk, ez is könnyen megy, legfeljebb arra figyeljünk, hogy a naptárhoz és a pólóhoz csak nagy felbontású, illetve megfelelő formátumú (álló vagy fekvő) képeket használhatunk, a többit kegyetlenül kirostatja a rendszer.

FTX DigitalCenter – www.foto-x.hu

Itt ajándéktárgyakat nem találunk, ám a fényképek méretválasztéka kárpótolhat bennünket, sőt még panorámaképet és diát is vállalnak, így ismerőseinknek akár egy kis vetítést is szervezhetünk a karácsonyi bulirol.

De ne is megedjünk bele jobban a dologba, ugyanis próbánk során kiderült, hogy az elsőre ígértesnek tűnő szolgáltatás gyakorlatilag használhatatlan. Először az tűnt fel, hogy a feltöl-

telendéseinket közvetlenül feladhatjuk. A szoftver új, 2.2-es verziója azonban még többet tud, például közvetlenül innen létesíthetünk FTP kapcsolatot, amelynél beállíthatjuk, hogy megszakadás esetén automatikusan próbálkozzon az újabb feltöltéssel. Amennyiben az elkészült fotókat személyesen akarjuk átvenni, akkor a programban lévő térképről választhatjuk ki a hozzánk legközelebb lévő üzletet. Képkorrekcióra is módunk van, például kérhetünk fekete-fehér, szepia vagy keretes fotót, ezzel is feloldva legsikerültebb alkotásainkat.

www.fotokidolgozas.com

Ezen az oldalon – ahogy ezt több helyen is láthatjuk – a fényképezőgépek árusítása mellett kínálunk fotókidolgozást is. A szolgáltatás használata nagyon egyszerű, ám éppen ezért túl sok plusz szolgáltatást nem várjunk, itt a képeken csak a kidolgozáshoz szükséges minimális korrekciókat végzünk el. A feltöltés is nagyon egyszerű, egyenként, illetve tömörített állományként másolhatjuk fel a fotókat, ez utóbbiakat a program automatikusan kicsomagolja, így egyenként is láthatjuk.

Fülöp Norbert

pírképet készíthessünk ezekből. Egy kis tanácsatlanság után kiderült, hogy ahhoz, hogy a szolgáltatást használhassuk, előbb egy programot kell letöltenünk, ám ezzel viszonylag hamar végezhetünk, és a szoftver nyújtotta többlétszolgáltatások igazán kárpótolnak a fáradságért. A szoftverben a képeinket alumba rendezhetjük, tulajdonságaikat (méret és korrekció) egyenként beállíthatjuk, ha pedig mindennel végeztünk, akkor innen

Megnéztük, mit tudnak

Összeállításunk végén a tesztlaborunk szakembereit is segítségül hívtuk, hogy megtudjuk, a mérések szerint milyen minőségű képekre is számíthatunk. Arra is választ kerestünk, hogy mikor jobb előhívatni, illetve otthon kinyomtatni a képeinket.

Az első kérdés tehát az, hogy melyik a jobb? Az otthoni nyomtató vagy a bolt? A helyzet az, hogy egyértelmű választ bizony nehéz adnunk – mindkét megoldásra megfelelő érveket tudunk felhozni. A fotónyomtatók mellett szólhat például, hogy nem kell várunk házibulikon, vendégszobán ez például igen jól jöhet. Nem érheti kritika a nyomtatók minőségét sem: a mai modellek – különösen, ha az első használat után némi pénz és időt szánunk a finomhangolásra – képmínőségben egyáltalán nem maradnak el a hivatásosoktól, sőt!

Ezzel szemben a fotólaborokban jóval olcsóbban dolgoznak – egy nyaralás után a száz legjobban sikerült kép előhívásán akár 2-3 ezer forintot is spórolhatunk –, arról nem is beszélve, hogy maga a nyomtató is pénzbe kerül, amely ugyan csak egyszeri, de viszonylag komoly beruházásnak minősülhet.

Megváltozik azonban a helyzet, ha valami miatt különleges igényeink vannak: az otthoni nyomtatók – egyes speciális modellektől eltekintve – többféle méretben is ké-

pések dolgozni, akár még panorámaformátumban is, ez pedig nem minden fotólaborban oldható meg.

A labor működése

A mai digitális minilaborok a nyomdai eljárásban is használt levilágító berendezésekhez hasonlóan működnek, azaz nagyfelbontású LCD panelek segítségével hagyományos fotópapírra vetítik a képet, és az ott hívódik elő – éppen úgy, mintha egy diaképet vetítettünk volna rá. Online-előhívó tesztünkben a laborok feladata ugyanazon képek előhívása volt, mint amelyekkel a fotónyomtatókat is vizsgáltuk, egyfajta szubjektív minőségi sortrendet is fel tudtunk volna állítani, ha nem lett volna túl sok egyforma végeredmény! Ennek egyébként valószínűleg az az oka, hogy hiába a több labor, az általuk használt gépek valószínűleg ugyanazoktól a gyártóktól származnak, ezen masinák finomhangolására pedig szinte senki sem fordított figyelmet. A fotót kidolgozó munkatárs a színeken maga is állíthat, amiről – ha szerencsénk van

– akkor a papír hátulján lévő nyomtatott feliratról tájékozódhatunk. Megemlítjük, hogy ha a kép hátulján az NNNN felirat szerepel, akkor az azt jelenti, hogy a laborás egyik színen sem korrigált. Ha színhelyes a kép, akkor ezzel nincs is semmi baj, ám ha gond van a színekkel, akkor ez már inkább csak lustaság, hanyagság.

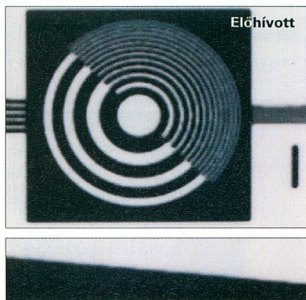
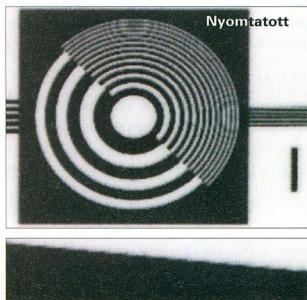
Összehasonlítás

Összehasonlítva őket az asztali fotónyomtatókkal, a részletgazdagság és a színek „folyamatossága” területén egyértelműen a laboroké az elsőbbség, ám a színhűség és az ábrázolható színek száma szerint már nem ilyen tiszta a sorrend. A legjobban – legalábbis a színek tekintetében – a *Sigma Bt.* által készített kép tetszett, ám mivel ez 9×13 cm-es méretű, a részletgazdagság terén nem hasonlítható össze a többi, 10×15-ös fotóval.

A részletgazdagság tekintetében az érdekes helyzet állt elő, hogy *látszólag* a fotónyomtatók teljesítenek jobban – ám nagyítóval megvizsgálva a képet kiderül, hogy a különbséget a nyomtatók pixeleinek köszönhető optikai csalódás okozza –, valójában az előhívott fotók tartalmaznak finomabb részleteket.

Jól megfigyelhető ez a jelenség az *1. ábrán* is, ahol erős nagyításban látható egy nagyfelbontású tesztábra két-két kivágott részlete. Az első páron (amely a szegélyek kontrasztosságát mutatja) látható, hogy a képpontok nem ismerhetők fel, ám a fehér/felete közötti átmenet (az eredeti kép 224 Mpixeles felbontású, és ez az átmenet egy pixel széles) éleltennek tűnik. Ezzel szemben a nyomtatott változaton a nagyobb képpontok szórása miatt, bár a vonal élesebbnek tűnik, a fekete/fehér átmenet valójában nagyobb területet fed le.

Rosta Gábor

Az erős nagyítással készült képeken jól látszik, hogy amíg az előhívott fotó egyenes, de lágy kontúrokkal rendelkezik, addig a nyomtató élesebb, de pixelezett vonalakkal dolgozik

Computer Panoráma DVD-melléklettel!

Még jobb áron

CSAK 1395 Ft!

DIGITÁLIS KÉPKIDOLGOZÁS
Már 25 Ft-tól!

Hightech otthon - már neked is lehet
ÁLMAID HÁZA
MEGKERESÜNK A LEGJOBB AJANLATOKAT

CP Computer PANORÁMA
DIPLA RETEGRÓ DVD

EXTRA FILM
Kara XS Nagyszára profilált program
ConceptDraw Project projekttervezési szoftver

TELJES VERZSÓ

TELJES VERZSÓ

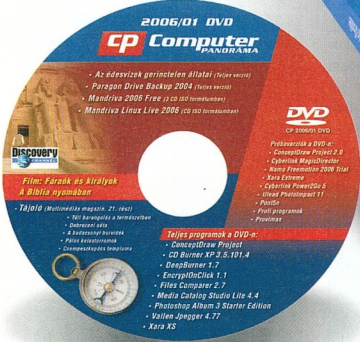
+ egyéb hasznos programok

**Széles sávon ingyen:
hogyan cseveghetünk web**

- Titkosítsa fájljait XP alatt
- Így készíthet gyorsan blogot
- Feltuningoltuk a hordozható

Tipppek

ésről lépésre: DVD-meghatá

cp Computer PANORÁMA
Otthon a modern világban

Vége a karácsonynak, és végre alkalmunk van kiélvezni a szuperebbnél szuperebb ajándékainkat. Ám mi van akkor, ha csak most derül ki, hogy hibás masinát kaptunk? Mielőtt még őrjöngeni kezdenénk, adunk néhány tanácsot a teendőkről.

Ha jön a baj

Vége a karácsonyi vásárlási és ajándékozási láznak, ilyenkor jön el az ideje, hogy számba vegyünk új szerzeményeinket. Januárban már több időnk jut elolvani a terjedelmes használati útmutatókat és műszaki leírásokat, és pár órát rászánni arra, hogy megismerkedjünk a masinánkkal.

De ne rohanjunk annyira előre. Először is tegyük el a jól a számlát és a jótállási jegyet, hiszen meghibásodás esetén ezekre feltétlenül szükségünk lesz. Mivel ezt jogszabály írja elő, ha hanyagok voltunk, nem érdemes veszekedni az eladókkal, inkább próbáljunk meg a jóhiszeműségükre apellálni.

Míg a garanciához a jótállási jegy és a számla kell, addig a szavatossághoz csak a számlát kell megőriznünk. A számla azonban a szavatossági idő lejárta után is jól jö-

het, ugyanis a forgalmazónak a javításról és az alkatrészellátásról ezt követően is gondoskodnia kell, ha pedig mégsem teszi, akkor az üzletben ezzel reklamálhatunk.

Az alkatrészellátás határidejét egyébként a jótállási jegyen találjuk. Amennyiben megszűnt az üzlet, ahol a masinát beszereztük, akkor is jól jöhet a jótállási jegy, hiszen ilyenkor az ezen feltüntetett importőrhöz fordulhatunk.

Bár nincs olyan jogszabály, amely előírja, hogy a csomagolást meg kell őriznünk, a fogyasztóvédelem szakemberei szerint ez mégis praktikus, mert lehetnek rajta olyan információk, amelyeknek még hasznát vehetjük a reklamációnál. Én mindenesetre a dobozokat soha nem tartom meg, egyszerűen azért, mert nincs a lakásunkban elegendő hely.

Van remény számla és jótállási jegy nélkül?

Előfordul, hogy a karácsonyi ajándékokat számla és jótállási jegy nélkül kapjuk meg, sokszor azért, mert nem szeretnénk, hogy lássuk, mennyit is költötték ránk. Ha elromlana az új masina, akkor persze elkérhetjük a papírokat, de talán praktikusabb a számlát egy lezárt borítékban odaadni az ajándék mellé. Ha a számla hiányzik, akkor a vásárlás helyén kérhetünk újat, míg a jótállási jeggyel ugyanitt, a szervizben vagy a termék forgalmazójánál próbálkozhatunk. Jó tudni, hogy erre jogszabály nem kötelezi őket, így próbáljunk meg a jóindulatukra apellálni.

Mi a különbség: szavatosság, jótállás, garancia

A Polgári Törvénykönyv rendelkezései alapján minden fogyasztói szerződés (azaz vásárlás) esetén érvényes a szavatosság. Ez azt jelenti, hogy amennyiben rejtett hibás vagy rossz minőségű eszközt vettünk, és mi erről előre nem tudtunk (például éppen ezért árazták le a masinát), akkor ez jogi bifanyelven hibás teljesítésnek számít, amiért a forgalmazó a felelős. A szavatossági idő tartós használatra rendelt dolog esetében 3 év, egyéb új termékéknél 2 év, míg használt masina esetén 1 évről van szó.

A jótállásról a 151/2003. Korm. rendelet rendelkezik. Fontos, hogy a rendelkezés hatálya alá tartozó termékkör 2005. június 1-jei hatállyal megváltozott, azaz a karácsonyi ajándékainkra már az új melléklet érvényes. Ez legtöbbünk számára mindenképpen jó, hiszen így a DVD-felvevőhöz hasonló új technikai eszközök is bekerültek a jótállási körbe.

A jótállás a fogyasztó számára a szavatossághoz képest többletjogokat tartalmaz, amelyeket a későbbiekben még részletesen

kifejtünk. A jótállás és a szavatosság közötti legfontosabb különbség mégis az, hogy a jótállás ideje alatt a forgalmazónak kell bizonyítania, hogy a meghibásodás a nem megfelelő használat miatt következett be, míg ennek lejártá után a tulajdonosnak kell bizonyítania az igazát.

Természetesen a jótállás lehet a jogszabályban előírtnál hosszabb idejű is, a lényeg az, hogy ettől a vásárlóra nézve negatív irányba nem lehet eltérni.

Nem minden jótállás egyforma

A márkás termékekre a gyártók sokszor a jogszabályban előírtakhoz képest jobb feltételekkel kínálnak garanciát, ami természetesen többletszolgáltatást jelent, így vásárlásnál ezt se hagyjuk figyelmen kívül. Vannak például gyártók, amelyek úgynevezett világgaranciát adnak, azaz a Föld bármely részén romoljon is el a masinánk, azt a legközelebbi forgalmazón keresztül megjavíthatjuk. Ez különösen külföldi vásárlásnál előnyös, hiszen aligha fogunk több száz, esetleg ezer kilométereket utazni azért, hogy az adott üzlet vagy szerviz visszautazunk. Sok cég illet nem kínál, így ha itthon szeretnénk ilyenkor a jótállást érvényesíteni, akkor a hazai forgalmazó nem segít, mondván, vigyük oda a masinát, ahol megvásároltuk.

Amit a jótállásról tudnunk kell

A 151/2003. (IX. 22.) Korm. Rendelet szerint a jótállás ideje egységesen 1 év, amit többnyire a vásárlás napjától kell számolni. A jótállási jegyet a kereskedőnek kérés nélkül át kell adnia, ha meghibásodna a készülék, akkor az ezen lévő szervizekben intézhetjük a javítást. Fontos, hogy a javítás során kizárólag új alkatrészt építhetnek be a gépünkbe. Ugyancsak lényeges, hogy amennyiben a jótállási jegyet nem kaptuk meg, esetleg hibásan töltötték ki, mindezek a jótállást magát nem érintik, így az üzlet erre hivatkozva nem utasíthat el bennünket. Persze ehhez mindenképpen be kell mutatnunk a számlát.

Amennyiben a termék nagyobb – 10 kilogrammnál súlyosabb, vagy olyan terjedelmes, hogy tömegközlekedési eszközön nem szállítható (például egy plazmatévé) –, akkor a helyszínen, azaz az otthonunkban kell megjavítani. Amennyiben erre nincs mód, akkor a szállításról a szerviznek kell gondoskodnia.

Mihez mi kell?

Garancia érvényesítése: jótállási jegy és számla

Szavatosság érvényesítése: számla

Ha karácsonyi ajándékról van szó, akkor erről már lekéstünk, ám mindenképpen jó tudni, hogy a szerzeményünk a vásárlástól számított három napon belül mondja be az unalmast, akkor azt a forgalmazó köteles kicserélni.

Meddig tarthat a javítás?

Felmerülhet persze a kérdés, hogy a meghibásodott eszközt a szerviz mennyi idő alatt köteles megjavítani, hiszen elvileg azért vásároltuk meg, mert szükségünk van rá. A jogszabály 15 napot ír elő, azaz ha ennyi idő alatt nem sikerül megjavítani a masinánkat, akkor a forgalmazó már törvényt sért.

És ha nincs alkatrésze?

A megvásárolt termék alkatrészellátásáról a forgalmazónak kell gondoskodnia. Amennyiben az előre meghatározott (a jótállási jegyen is szereplő idő) előtt a javítás alkatrésze hiányában nem lehetséges, akkor a forgalmazó köteles kárpótolni bennünket. Erre vonatkozóan nincs jogszabály, ám az üzletek általában ugyanazon gyakorlat szerint számítják ki a kárpótlás összegét.

Adott például egy 80 ezer forintos eszköz, amelyre 8 éves alkatrészellátási kötelezettség vonatzik, ám azt 5 év használat után alkatrésze hiányában nem lehet javítani. Ekkor a következő egyenlet szerint számítják ki az értékcsökkenést.

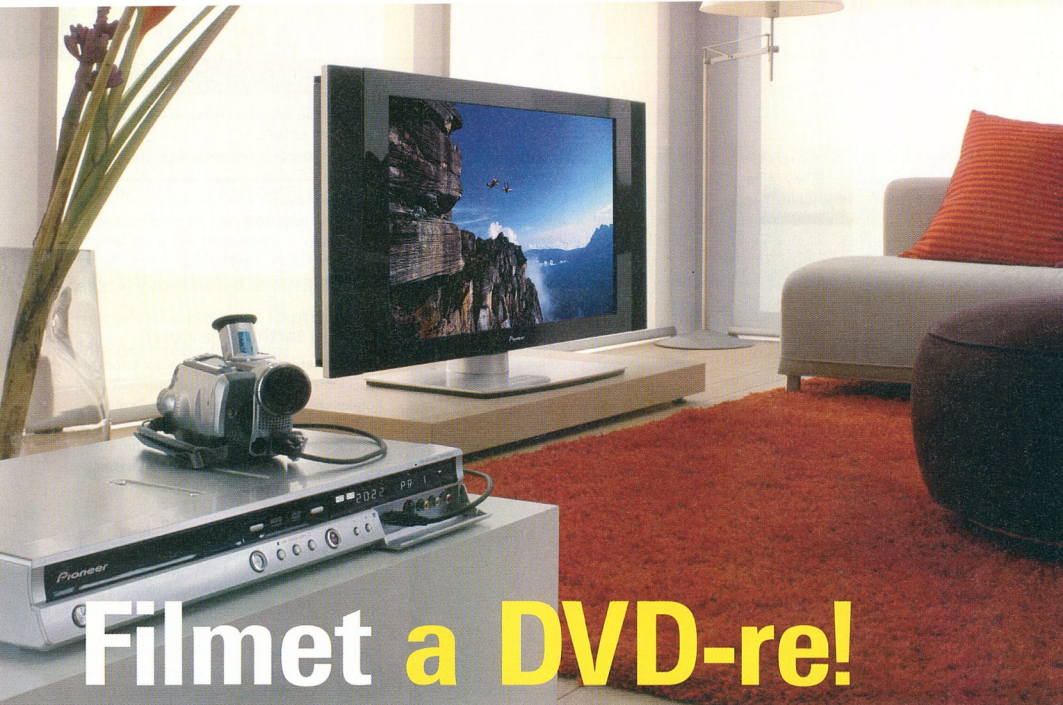
$$\frac{80\,000 \text{ Ft} \times 5 \times 365 \text{ nap} (1825 \text{ nap})}{8 \times 365 \text{ nap} (2920 \text{ nap})} = 50\,000 \text{ Ft}$$

Eszerint az értékcsökkenés 50 ezer forint, mi pedig 30 ezer forinttal vizsgálatólhadtunk. Nem is olyan rossz, ha ezt valóban sikerül kialaknunk.

Írjunk be a panaszkönyvbe!

Amikor az üzlettel szemben panaszunk van, például mert nem akarják elismerni, hogy a készülék a hibánkon kívül hibásodott meg, akkor minden esetben írjunk be a panaszkönyvbe. Később ugyanis majd ezzel bizonyíthatjuk, hogy a helyszínen panaszt tettünk, ami szükséges lehet, ha a Fogyasztóvédelmi Felügyelőséghez, a Békéltető Testülethez vagy bírósághoz fordulunk. A vásárlók könyvét, ha kérjük, mindenképpen oda kell adniuk, mégpedig az írószerszámmal egyetemben, ezért ne fogadjuk el az olyan kibúvákat, hogy elvesztett vagy éppen a főnökéül van. A könyv indígy, így egy lapot mindenképpen vigyünk magunkkal, mert az egyezkedési próbálkozásunkat majd ezzel igazolhatjuk.

Fülöp Norbert

Filmet a DVD-re!

A karácsonyi ünnepek és az azokat követő néhány nap az év ama időszaka, amikor az egész család együtt van. Nem véletlen, hogy a nyaralások mellett ilyenkor készül a legtöbb videofelvétel. A képsorok rögzítése azonban csak az első lépés a filmkészítésben, hiszen az anyagot még át is kell írunk – a kor követelményeinek megfelelően – DVD lemezre. Írásunkban megmutatjuk, miként lehetnek ebben segítségünkre a videodigitalizálók.

Mi is az a videodigitalizálás? A fogalom régebben azt a folyamatot jelentette, amelynek során az analóg formátumban tárolt felvételeinket digitális adatfolyammá alakítottuk át, illetve tároltuk el. Ma már nem ennyire egyértelmű a helyzet, hiszen a digitális videokamerák digitális elven rögzítenek, analóg-digitális átalakításról tehát esetekben szó sincsen.

Tehát akkor mi is az a videodigitalizálás? Az egyszerűség kedvéért azt a folyamatot nevezzük így, amelynek során a felvételt a számítógépen megszerkesztjük, majd DVD-re írjuk.

Miért jó ez nekünk?

A DVD lemezeknek több előnyük is van az elavult VHS kazettákkal szemben. Termé-

szetesen mindezek a digitális adattárolásból erednek. Az előnyök részben a DVD lemez elkészítése előtt, részben pedig utána jelentkeznek.

A felvétel kiírása előtt például lehetőségünk van a képsorok pontos és gyors szerkesztésére, és még menüt is készíthetünk.

A megírt DVD lemez az asztali lejátszókkal (is) használható, azaz továbbra is a tévén nézhetjük meg a felvételeket. Mivel azonban a DVD lemez adathordozó rétege nincs kitéve fizikai igénybevételnek, az ilyen lemezeken tárolt anyagok az adathordozó teljes élettartamáig (DVD lemeznél ez kb. 25–50 év) megőrzik eredeti minőségüket, függetlenül attól, hogy hányszor játszottuk vagy éppen másoltuk le őket. Az olvasófej szabad mozgása révén pedig nincs szükség

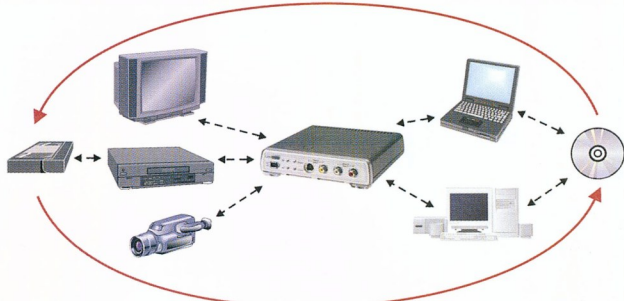
folytonos tekergetésre, egyből a kívánt anyaghoz ugorhatunk.

Ha pedig később kölcsön akarjuk adni valakinek a videoanyagot (legyünk önzők, és soha ne adjuk oda az eredeti lemezt), akkor sokkal egyszerűbben készíthetünk róla másolatot. És ha majd egyszer valamilyen formában fel szeretnénk használni a felvételt egy-egy képkockáját vagy részletét, akkor az sem jelenthet problémát.

Mikor van szükségünk ilyen berendezésre?

Akkor, ha a videoakazettán tárolt anyagból szeretnénk DVD lemezt készíteni. Ilyen berendezésre van tehát szükségük az analógvideokamera-tulajdonosoknak, a DV, Digital-8 és Sony Micro MV kamerák gazdáinak és persze azoknak, akik a VHS kazettáikat szeretnék időtálló formában megőrizni.

Nincs szükségünk viszont ilyesmire (legalábbis a hardverre) akkor, ha DVD-re vagy merevlemezre rögzítő készülékkel van dolgunk, ezekről az eszközökről ugyanis a felvételeket mindenféle segédprogram nélkül is a PC-re másolhatjuk.

Néhány szóban a kínálatról

Egy évvel azután, hogy felvásárolta a Dazzle-t, hasonló sorsra jutott a Pinnacle is: őt az Avid vette meg. A felvásárlás szerencsére ezúttal sem jelenti a márkanév megszűnését (azaz a Pinnacle és a Dazzle termékeket továbbra is megtaláljuk a boltok polcain). Az alapsomag továbbra is a Dazzle DV Editor 2005 és Dazzle Movie Compressor, a full extras (vagyis hardveres tömörítésre is képes) termékek neve azonban megváltozott: a MovieBox helyét a Studio 700 USB vette át. E két megoldás érdekessége, hogy a nagyfelbontású videoanyagokkal is megbirkóznak. A középkategóriában helyezkedik el az 500-as sorozat (Studio 500 és Studio 500 USB), illetve a Dazzle DVC-150-es. A termékekhez minden esetben a Pinnacle Studio valamelyik változatát kapjuk. Ez egyébként az egyetlen olyan alkalmazás, amely magyar nyelvű kezelőfelülettel is elérhető.

Az ADS Tech eszközei között szinte csak külső eszközöket találunk, vélhetően azért, mert így az eszközök asztali és hordozható számítógéppel egyaránt használhatók – meg persze a fejlesztési és gyártási költségek is kedvezőbben alakulnak. Ez persze semmit sem von le a termékek minőségéből és használhatóságából.

Számít a PC sebessége?

Igen is, meg nem is. Ha hardveres tömörítéssel működő videodigitalizálót vásárolunk, akkor elegendő, ha a processzor PIII-as. A csak szoftveresen tömörítő eszközöknél már legalább 2,4 GHz-es processzorra van szükség. Van azonban még valami! A szerkesztés és az effektezés, majd legvégül a felvétel DVD formátumba való tömörítése annál hamarabb készül el, minél gyorsabb a processzorunk, ezért mégiscsak azt mondhatjuk, hogy minél gyorsabb a CPU, annál jobb.

Bár a termékfejlesztés nyilvánvalóan nem állt le az ADS-nél, a cég termékpalettája – ha csak a digitalizálókat, azon belül is a hardvereket nézzük – régóta szinte változatlan. (A közelmúltban bejelentett három ADS újdonság mindegyike TV-tuner, több fél éve kapható modell pedig már nincs az árlistákban.) Ennek ellenére az ADS termékei között mindenféle feladatra megoldást találunk: csak analóg vagy csak digitális eszközéppig akad közöttük, mint hibrid változat. A digitális videokamerához a Pyro Basic 1394 DV modellt ajánljuk, amelynek érdekessége, hogy nem a kommersz kategóriájú Ulead valamely termékét kapjuk hozzá, hanem az Adobe Premiere egyszerűsített változatát, az Elements-t.

A leggyorsabb termék az Instant Video MPX, amely mindössze egyetlen átalakítót tartalmaz, és amely a VHS magnókhoz és az analóg videokamerákhoz használható. Ha komolyan bele akarjuk ásnunk magunkat a digitalizálásba, az Instant DVD 2.0 vagy az Instant DVD 2.0 DV jelentheti az ideális megoldást.

A szoftverek továbbra is a Uleadtól származnak, azzal a különbséggel, hogy a VideoStudio 7-est az egyetlen nagyobb verziószámú változatra cserélték.

A Plector mindössze két modellel képviselti magát a termékek piacán. A CovertX PX-M402U-ról előző tesztünkben már bővebben írtunk: az ezüstszínű, rendkívül tet-

Videodigitalizáló csomagok

A piacon kapható videodigitalizálókat három csoportba oszthatjuk. Az elsőbe azok a masinák tartoznak, amelyek csak az analóg forrást kezelik (elsősorban a régebbi videokamerák, illetve a VHS magnók tartoznak ide, illetve minden más olyan berendezés, amely kompozit vagy S-Video kimenettel rendelkezik), a másodikba pedig azok, amelyek csak a digitális, azaz a DV formátummal boldogulnak. A harmadik csoportba soroljuk a kombó eszközöket, amelyek az analóg és a digitális forrást egyaránt feldolgozzák. Ez eddig világos, de hogy a dolog mégse legyen olyan egyszerű, a termékeknek sajnos van még egy jellemzőjük, amely meghatározó szerepet tölt be – az árkategória és a minőség szempontjából egyaránt. Nem mindegy ugyanis, hogy az eszközök nyújtanak-e hardveres támogatást a tömörítéshez – természetesen az a jó, ha igen.

	Dazzle DV Editor 2005	Dazzle Movie Compressor	Pinnacle Studio 500/500 USB	Pinnacle Studio 700/700 USB	ADS Instant Video MPX	ADS Pyro Basic DV 1394	ADS Instant DVD 2.0 DV
Csatlakozófelület:	PCI	USB	PCI/USB	PCI/USB	USB	PCI	USB
Analog forrás:	nincs	van	van	van	van	nincs	van
Digitális forrás:	van	nincs	van	van	nincs	van	van
Bemenetek:	DV	Composit, S-Video, RCA Audio	DV, Composit, S-Video, RCA Audio	DV, Composit, S-Video, RCA Audio	Composit, S-Video, RCA Audio	DV	DV, Composit, S-Video, RCA Audio
Kimenetek:	DV	-	DV	DV, Composit, S-Video, RCA Audio	-	DV	DV, Composit, S-Video, RCA Audio
Hardveres tömörítés:	-	-	-/MPEG-1/2	MPEG-1/2	-	-	MPEG-1/2
A szerkesztőprogram által ismert formátumok:	MPEG-1/MPEG-2*, DV, DivX, WMV RealVideo,	DV, DivX, WMV MPEG-1/MPEG-2*, RealVideo,	DV, MPEG-1/2, DivX, WMV, RealVideo	DV, MPEG-1/2, DivX, WMV, RealVideo	MPEG-1/2, DV, DivX, WMV	MPEG-1/2, DV, DivX, WMV	MPEG-1/2, DV, DivX, WMV
Videoszerkesztő szoftver:	Pinnacle Studio QuickStart (magyar)	Pinnacle Studio QuickStart (magyar), InstantDVD Recorder, Media Manager, Studio Bonus DVD	Pinnacle Studio 10 (magyar), InstantDVD Recorder, MediaManager, Studio Bonus DVD	Pinnacle Studio Plus 10 (magyar), InstantDVD Recorder, MediaManager, Studio Bonus DVD	Ulead Video Studio 8 SE Basic	Ulead Video Studio8 Basic, Ulead DV Movie Factory, Ulead Picture Show	Ulead Video Studio 8 SE DVD, Ulead DV Movie Factory 3, Ulead Movie Producer
Forgalmazó:	Axico Kft.	Axico Kft.	Axico Kft.	Axico Kft.	AT Comp	AT Comp	AT Comp
Ár (Ft):	7625	19 379	26 000/28 250	46 375/51 875	18 250	7750	49 750

*Az MPEG-2 támogatásért külön kell fizetni

szetős készülékhezba rejtett masina azért tűnt ki az akkori mezőnyből, mert nemcsak hardveres MPEG-1 és MPEG-2, hanem még MPEG-4 tömörítést is kínált, így a legjobb választást jelentette és még jelenti most is abban az esetben, ha asztali DivX-lejátszóval is rendelkezünk, vagy ha felvételeinket elsősorban az internet segítségével szeretnénk megosztani.

A PX-M402U utóda a *PVR PX-TV402U* nevet viseli, és ebből már sejthetjük, az öregebbik modell tv-tunerrel felturbózott változatával van dolgunk. A digitalizáló egység képességeit tekintve nem változott, a szoft-

verkörités is csak annyiban, hogy a megújult *WinDVD Creator* mellett a *TV402U*-hoz a *WinDVD-r*t is megkapjuk.

A *Terratec* termékpalettáján PCI-os belső, USB-s külső és PCMCIA sínrre csatlakoztatható termékeket egyaránt találunk, amelyek között akad hardveres és szoftveres masina is. A legegyszerűbb megoldást a *Terratec*

Indulócsoomag

Mielőtt vásárlásra adnánk a fejünket, nézzük meg, hogy jelenlegi konfigurációnk nem alkalmas-e eleve a videodigitalizálási feladatok elvégzésére. Ha például analog forrásról szeretnénk DVD-re kiírni anyagot, elegendő lehet, ha van a PC-ben valamilyen TV (netán VIVO-s) videokártya. Ha alaplapunk nem túl régi, akkor biztos, hogy van rajta FireWire csatlakozó: ehhez már csak egy kábelle van szükségünk, és DV kameránk máris összeköthető a PC-vel. Máris spóroltunk néhány ezer forintot, hiszen ha nincs videoszerkesztő programunk, akkor már csak azt kell beszereznünk. De még az is lehet, hogy van ilyen programunk: a Nerohoz ugyanis a gyártó honlapjáról letölthető a *Nero Vision* – a Nero-tulajdonosoknak természetesen díjmentesen. (Ne feledjük, hogy a DVD-írókhoz a legtöbb esetben ezt a szoftvert mellékelik.)

Grabster DV 200, illetve a *Grabster AV 250* jelenti. Előbbi értelemszerűen DV, utóbbi pedig analog forrásokhoz használható, mindenféle hardveres támogatás nélkül. Ezek a masinák (de főleg az AV 250) akkor ajánlhatók, ha gépünkben erős, legalább 2,4 GHz-es processzor dolgozik.

A *Grabster AV 400*, illetve a *Cameo Convert 800* már hardveres tömörítést ígérnek – persze áruk ehhez mérten elég magas –, míg a hordozható számítógépek tulajdonosainak a PCMCIA slotba illő *Grabster AV 400 mobile* a megfelelő választás.

A *Terratec* már jó ideje leparkált az Uleaddel, így a csomagolásban ezúttal is ennek a cégnek a termékeit találjuk: a *Grabster* sorozathoz a *Ulead Video Factory*, a *Cameo Convert 800*-hoz pedig a *Video Studio 8*-at.

Formátumok

Sajnos nem kerülhetjük el azt, hogy legalább alapszinten megismerjük a videodigitalizálásnál használatos képfarmátumokat. Az analog kamerák adattárolási eleme nem érdekes, mert az ilyesfajta felvétele-

Plexor ConvertX PX-M402U	Plexor ConvertX PVR-TV402U	Terratec Cameo Convert 800
USB	USB	USB
van	van	van
nincs	nincs	van
Composit, S-Video, RCA Audio	Composit, TV, S-Video, RCA Audio	Composit, S-Video, RCA Audio
MPEG-1/2/4	MPEG-1/2/4	MPEG-1/2
MPEG-1/2, DV, DivX, WMV	MPEG-1/2, DV, DivX, WMV	MPEG-1/2, DV, DivX, WMV
InterVideo WinDVD Creator 2	InterVideo WinDVD Creator 2	Ulead Video Studio 8 SE DVD, Ulead DVD Movie Factory 3, Ulead Movie Producer
Ramiris	Ramiris	Pixel
21 000	45 800	62 375

ket a szoftver mindenképpen betömöríti. Nézzük meg inkább, hogy a digitális kamerák hogyan tárolják az adatokat.

A legnépszerűbbek a DV AVI formátumban rögzítő termékek. A DV AVI legjobb tulajdonsága, hogy nagyon alacsony tömörítési aránnyal dolgozik, megőrizve ezzel a felvételek kiűnő minőségét. Hátránya sajnos, hogy a merevlemezeken nagyon sok helyet emészt fel: egy teljes kazetta nagyjából 15 Gb-átot.

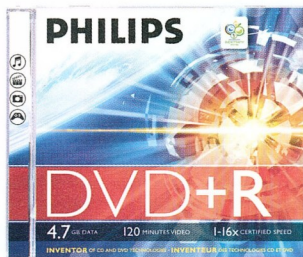
A DVD-re, memóriakártyára vagy merevlemezre rögzítő kamerák már az MPEG-2 formátumot használják, amely nagyobb tö-

mörítésű, de valamivel rosszabb minőségű is. Persze nem kell megijedni, hiszen ezt a formátumot használják a DVD lemezeknél is! Az ilyen felvételek előnye az, hogy sokkal könnyebben kezelhetők.

Egy jótanács: analóg forrásnál, ha lehet, MPEG-2-ben tömörítsünk, egyébként pedig olyan formátumot válasszunk a szerkesztéshez, amelyben a kamera a felvételeket rögzítette: a képmínőség így lesz a legjobb.

A szoftvekről dióhéjban

A digitalizálás során használt szoftverek feladata igazán sokrétű. Attól függően, hogy milyen hardver köti össze a képrögzítőt és a PC-t, a videodigitalizáló alkalmazásnak kell átmásolni, sokszor azonban betömöríteni is a felvételeket. A folyamattal a hétköznapi feladatok teljesítése során csak annyira érdemes foglalkozni, hogy beállítsuk a legjobb formátumot (ezzel kapcsolatosan lásd keretes frásunkat és a videokamerák kézikönyvét), és hogy aktiváljuk az automatikus jelenetfelismerés funkciót. Utóbbi nagyon fontos, hiszen a programok manapság már elég pontosak ebből a szempontból, és így nagyon megkönnyítik a későbbi munkálatokat.

A szerkesztés alapvető mozzanata a felesleges videorészletek eltávolítása. Ma már valamennyi szoftver képkocka pontossággal lehetővé teszi az egyes részek szétválasztását, így működésük legalábbis ebből a szempontból minden igényt kielégít. A programok projektrendszerben működnek. Ez azt jelenti, hogy egyszerre nemcsak egy, hanem számtalan állományt megnyithatunk, lehetőségét teremtve ezáltal arra, hogy egy-egy

Legyünk résen!

Vigyázzunk, az USB-csatlakozó megléte a videokamerán önmagában még nem jelenti azt, hogy a felvételeket ezen az interfészen keresztül is át-másolhatjuk a PC-re. Azok a felvételek, amelyek videokazettára rögzítenek, csak akkor tartalmaznak USB-csatlakozót, ha MPEG-4-es felvétellel is képesek, esetleg webkameraként is funkcionálnak, illetve ha fényképezőgépként a képeket külön memóriakártyára készítik. Ezeket a termékeket általában hiába kötjük hozzá a PC-hez USB-kábellel, a videófelvételeket nem másolhatjuk át!

DVD lemezt/videofilmet több felvételtől állítsunk össze, vagy hogy képeket (például digitális fényképezőgéppel készített felvételeket), hanghatásokat adjunk hozzá a munkánkhoz.

A munkálatok helyszíne a szerkesztőszó: ide kell az egérrel behúzni a felvételrészleteket, és a felvétel valamennyi többi alkotóelemét is. A felvételek minőségén, akár egyetlen is, szűrők segítségével javíthatunk. Nemcsak a fényerőt, a kontrasztarányt és a szintelítettséget változtathatjuk meg, hanem sokszor a kézremegés utólagos megszüntetése is alkalmunk nyílik, sőt stroboszkóp, régi film, mozaik vagy szépia hatásokat is kérhetünk. Az egyes részek közé – ha kedvünk tartja – átmeneti effekttel is tehetünk, és a videókat is kedvünkre feliratozhatjuk.

A szerkesztés pontos menete az egyes programoknál némileg eltérő, de kis gyakorlással aránylag könnyen elsajátítható. A gyártók ugyanis felismerték, hogy az emberek nagy része nem szeret a különleges beállításokkal bajlódni. A tájékozódást – az utóbbi idők sz trendjének megfelelően – nagyméretű ikonok segítik.

Miután összeállítottuk a felvételt, végleges formába kell öntenünk. A szoftverek legálább a DVD, SVCD és VCD profilokat ismerik, ez a legtöbb esetben elég is, hiszen az esetek túlnyomó részében *Video-DVD*

Coomp-Ker

"Az okos kereskedő áruháza..."

www.coomp-ker.hu

lemezt szeretnék készíteni. Az olcsó DivX-lejátszók terjedésével azonban lassacskán e formátum iránt is nő az igény. Ha ezen a téren még nem is beszélhetünk 100%-os támogatottságról, a fejlesztők jó úton járnak. (A szoftvekről, azok képességeiről bővebben a gyártók honlapján olvashatunk: www.pinnacle.com, www.ulead.com, www.intervideo.com, www.nero.com.)

A *Studio 10*, a *WinDVD Creator 2* és a *Nero Vision 4* sokkal egyszerűbb üzemmódban is képesek működni. Ezeket a termékeket oly módon is használhatjuk, hogy a felvételt egyből a DVD lemezre kerüljön. Kétségtelen előny ebben az esetben, hogy a lemez egy lépésben készül el, és emiatt nagyon egyszerű a folyamat, valamint az, hogy a merevlemez nincs szükség átmeneti tárolókapacitásra.

Hátrányként említhető ugyanakkor, hogy a felvételek szerkesztésére ebben az esetben nem lesz lehetőségünk. Ha azonban csak arról van szó, hogy a VHS kazettán tárolt felvételeket szeretnénk minél gyorsabban DVD-re másolni, ez a megfelelő üzemmód!

Pinnacle Studio 10 és Studio 10 Plus

A *Pinnacle* és *Dazzle* termékekhez a *Pinnacle Studio* különböző verzióit kapjuk. A jelenleg a *10-es* verziózámmal járó szoftver külső jegyei alapján csak kisebb frissítéssel esett át, a „színpad mögött” azonban jóval nagyobb volt a változás: a szoftvert megkapta a jóval fejlettebb *Liquid* motorját. A stábils révén a szoftver fejlesztői gyorsabb és stabilabb működést vártak (és kaptak is).

A *Studio 10* legnagyobb erénye a kitűnő menükészítés lehetősége. A további fontos

Ügyeljünk a sorrendre

Ahhoz, hogy hatékonyan állíthassuk össze a felvételeket, be kell tartanunk a munkafázisok helyes sorrendjét.

1. Teljesen egyértelmű, hogy a felvétel merevlemezre másolásával kell kezdenünk a munkát.

2. A második lépésben osszuk fel több részre a videoanyagot, oly módon, hogy egy-egy részbe vagy csak olyan képkockák kerüljenek, amelyeket szeretnénk szerepeltetni a filmbe, vagy csak olyanok, amelyek a továbbiakban már nem lesz szükségünk.

3. Ezután húzzuk egyszével a „hasznos” anyagokat a szerkesztősávbá.

4. Ha szükség van rá, végezzük el a minőségi javításokat: állítsuk be a zajszűrést, világosítsuk, sötétítsük a képet, változtassuk meg a kontrasztarányt vagy a színtelítettséget.

5. Ha szeretnénk feliratokat, kezdőképet készíteni, tegyük meg. A képek beillesztésekor pontosan ugyanúgy kell eljárni, mintha egy újabb videórészlettel lenne dolgunk – persze ne felejtjük el beállítani, hogy a kép mennyi ideig legyen látható.

6. Következhet a személyes kommentárok és a kísérőzene hozzáadása.

7. Most jöhetnek a speciális effektusok, például az átmeneti hatások, szépiá stb.

8. Ha minden mással készen vagyunk, adjuk hozzá a menüképernyőt is a projekthez, és végezzük el a szükséges beállításokat.

9. Válasszuk ki a programban a DVD lemez készítése menüpontot, és várjuk meg, amíg a program elkészíti és DVD-re írja a fájlokat.

hatások mellett 3D-s effektet, kép a képen funkcióit, croma-key és feliratozási lehetőségeket is kapunk.

InterVideo WinDVD Creator 2

Az *InterVideo* alkalmazása a két *Plextor* termékhez jár, szerencsére az erősebb *Platinum Edition* kiadásban. A szoftvert elsősorban DVD lemezek készítésére helyezték ki, ennek megfelelően a menükészítésben jeleskedik igazán. Számos előre elkészített séma közül választhatunk, illetve ha azok egyike sem nyeri meg a tetszésünket, akkor saját változatokat is tervezhetünk. A programot leginkább mégis az *Advanced Smart Rendering* technológia miatt ajánlhatjuk, főleg az MPEG-2/MPEG-4 formátumú eszközökhez. A program ugyanis képes felismerni, hogy melyek azok a videorészletek, amelyeket szerkesztettünk, és melyek azok, amelyek érintetlenül maradtak, így csak a szükséges részleteket kódolja újra. Ez azért fontos, mert így a felvételek minősége jobb lesz, mintha más programot használtunk volna! A *Disc Manager* rész elindítása után közvetlenül DVD lemezre is rögzíthetünk.

Nero Vision

A *Nero Vision* (amely jelenleg a 4-es verziózámmal jár) nagyon széles körben elérhető: a legális Nero szériaszám-tulajdonosok ingyen letölthetik a gyártó honlapjáról. A szoftver ugyanolyan könnyen kezelhető, mint a Nero többi alkotóeleme, használata ezért vélhetően senkit sem fog zavarba hozni.

Higyed Gábor

jellemzők között említhetjük a DivX kodek támogatását, az automatikus jelenetfelismerést, a 16:9-es képarány ismeretét és a közvetlenül DVD-re való felvétel lehetőségét, illetve azt, hogy a program jó néhány speciális trükkre is képes. A telepítőcsomag egy DVD lemezt is tartalmaz, amelyre átmeneti hatások, képek és hangok kerültek fel.

Ulead Video Studio 8,

Ulead Video Factory 3

Talán az egész mezőnyben a *Ulead* programjai kezelhetők a legegyszerűbben. Az ilyesfajta programokat használó termékek azonban valamelyest mégis hátrányban vannak, mert a verziófrissítésekre elég sokat kell várni. Cikkünk elkészítésekor például már kapható volt a *Video Studio 9* és a *Movie Factory 4*, a videodigitalizálással azonban egyelőre még csak a 8-as és 3-as verziókat szállítják.

DVD-re rögzítő kamerákhoz egyébként mindenképpen jó választás a *Ulead*, hiszen mind a kötőjeles, mind a minuszos VR lemezekkel elboldogul. A felvételek látványossá tételéhez az egyszerűbb átmeneti

A leghasznosabb szobadísz

Beépített kamera

Az új iMac G5 immár egy iSight kamerát is tartalmaz, 640x480-as VGA felbontással. A videokonferencia tökéletesen működik az iChat szoftverrel.

Gyorsabb grafikus kártya

A 17"-os változatban egy X600 Pro, a 20"-os változatban pedig egy X600 XT teljesít szolgálatot. A 17"-os változat maximális felbontása 1440x900 pixel, a nagyobbik gépé pedig 1680x1050 pixel.

Megújult belső

A 17"-os változat lelke az 1,9 GHz-es G5-ös processzor. A 20"-os változatban egy 2,1 GHz-es chipet találunk. Mindkét változat 512 Mb-át DDR2-es memóriát használ, amelyet 2,5 Gb-igjt növelhetünk. A merevlemez 160, illetve 250 Gb-át.

Tetszetős ház

Az új iMac háza még vékonyabb lett, legalábbis az alsó és felső részén. Nemcsak kevés helyet foglal, hanem egyenesen a lakás díszévé válhat.

DVD-író és csatlakozók

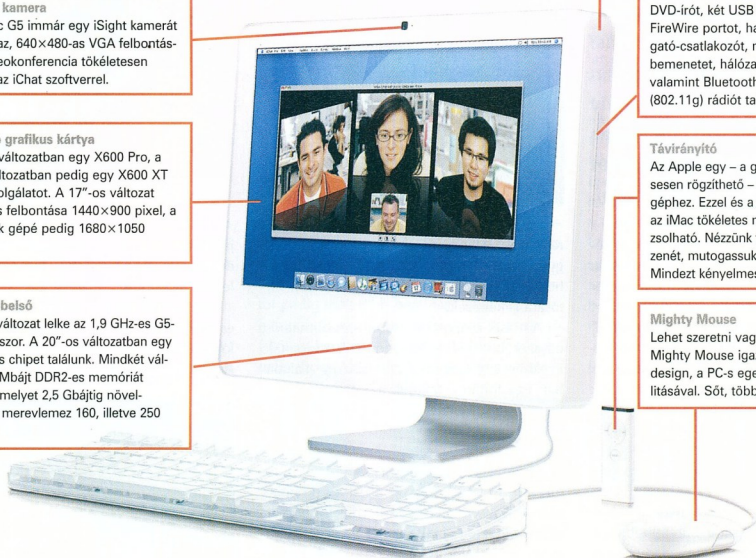
DVD-író, két USB 2.0 portot, két FireWire portot, hangszórót, fejhallgató-csatlakozót, mikrofont, line in bemenetet, hálózati csatlakozót, valamint Bluetooth (2.0+EDR) és Wi-Fi (802.11g) rádiót találunk.

Távírányító

Az Apple egy – a gép oldalához mágnesesen rögzíthető – távírányítót is ad a géphez. Ezzel és a Front Row szoftverrel az iMac tökéletes médiaközponttá varázsolható. Nézzünk filmeket, hallgassunk zenét, mutogassuk a családi képeket. Mindezt kényelmesen, a foteleiből.

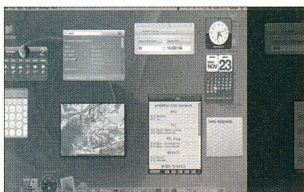
Mighty Mouse

Lehet szeretni vagy gyűlölni, de a Mighty Mouse igazi egyéniség. Apple-design, a PC-s egerek teljes funkcionálisával. Sőt, többirányú görgetéssel.

Az egy hetes nyúzás során a gép nem okozott csalódást, az OS X Tiger operációs rendszer az új iMac-en is hozza a formáját: gyors volt és látványos. Bár a kisebbik modellt kaptuk, 512 Mb-át memóriával, nem tudunk kifogni rajta, pedig az összes számunkra fontos program – Mail, Safari, iChat, iTunes, iCal, Address Book, Adium, MissingSync stb. – futott a háttérben. Felteztünk rá játékokat, Photoshopt, fejlesztőrendszereket, 3D alkalmazásokat – mindennel megbirkózott. A játékok közül egyedül a Nanosaur 2 akadozott néha, de ezt megbocsátott nekí, mert 3D szemüveggel nézve Anaglyph módban egyszerűen fantasztikus élmény volt szárnyalni a dínók között. A

Battlefield 1942 és a Ford Racing 2 mindenestre fennakadás nélkül futott. Az iChatben videotelefonáláskor – a beépített iSight kamerával – mind a hang, mind a kép

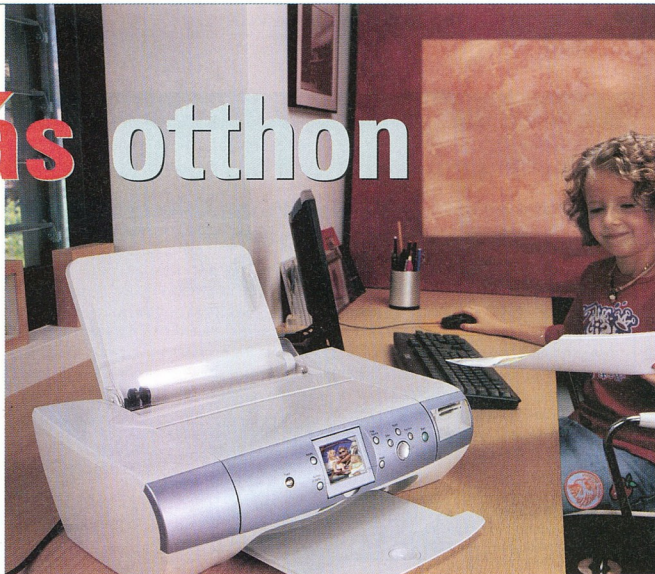
A Dashboardon a várható időjárásról a tévéműsorig mindent megtudhatunk

tökéletes. Az iMac kijelzője gyönyörű színeket ad vissza, játékoknál sem tapasztalható zavaró szellemkép vagy frissítési probléma, bár látunk már gyorsabb válaszidejű TFT-t is. A 17"-os változat legnagyobb felbontása 1440x900 pixel, ugyanez a 20"-os esetében 1680x1050 pixel. Mindent egybevetve a megszállott Mac-hívők ismét egy jó gépet kaptak, amelyre érdemes átnyergelni a régebbi modellekről, az áttermi szándékozó PC-felhasználók (avagy Switcherek) pedig újabb érvet hozhatnak fel a Mac-re váltás mellett. Leszámitva a borsos árat, minden szempontból jól járunk, ha a lakásban egy iMac G5 állodgal az asztalon. Akár szórakozni, akár dolgozni szeretnénk.

Nákovics L.

Előhívás otthon

A rendkívül népszerű digitális fényképezőgépeknek és most már a jó minőségű kamerás mobiltelefonoknak is köszönhetően robbanásszerűen nő az otthoni fotónyomtási kedv. Ma már egyre több olyan modell kapható, amely számítógép nélkül is képes fotóminőségű képeket nyomtatni.

Működési elvük szerint ezek a készülékek két csoportra oszthatók: tintasugaras és termo-transzfer nyomtatókra. Az előbbieket, mint valamennyi tintasugaras nyomtató, apró tintacseppekből állítják össze a képet. Erre a célra több különböző színű tintát használnak (a legújabb modellek már gyakran 6-8-félt is), és ezek keverésével állítják elő a színeket. A keverés egyébként szó szerint értendő, többen közülük ugyanis az egyes festékcseppek összekeverésével állítják elő a színeket. A keverés egyébként szó szerint értendő, többen közülük ugyanis az egyes festékcseppek összekeverésével állítják elő a színeket. A keverés egyébként szó szerint értendő, többen közülük ugyanis az egyes festékcseppek összekeverésével állítják elő a színeket. A keverés egyébként szó szerint értendő, többen közülük ugyanis az egyes festékcseppek összekeverésével állítják elő a színeket.

A tintasugarasok nagy előnye, hogy nem csak fotónyomtatóként használhatók. Ha nem kifejezetten a 10x15-ös, normál méretű fényképek előállítására a cél, az A4-es mé-

retben is dolgozó modellek jó minőségű és gyors asztali nyomtatóként is megállják a helyüket, így egyszerre több készülék kiváltására is képesek.

A másik csoportba a termo-szublimációs, egyszerűbb néven hőnyomtatók tartoznak. Ezeknek egy különleges hordozón – általában egy fólián – találjuk az alapszíneket (a ciánt, bíbort és sárgát, azaz CMY-t), amelyeket a nyomtatófej szó szerint átvasal (színenként egy-egy menetben) a papírra. Bár fizikai felbontásuk elmarad a tintasugaras nyomtatókétól (300-400 dpi, szemben az utóbbiak akár 4-5 ezer dpi értékével), mivel a hőmérséklet változtatásával a színek erőssége is nagyon jól beállítható, ráadásul folyamatos színátmenetek létrehozására is képesek, az általuk előállított kép kiváló minőségű. További előnyük, hogy velük lehet előállítani a legtartósabb képeket, amelyek gyakorlatilag egyenértékűek a hagyományos fotókkal. Sajnos azonban ezek a nyomtatók másra nem igazán használhatók: általában csak 10x15 vagy maximum 15x20 cm-es méretben dolgoznak, a szöveget pedig csak nagyon rossz minőségben tudják megjeleníteni.

Jó képhez, jó tinta és papír

Nem szabad megelégednünk azonban a jó minőségű fotók másik két „alapanyagáról”, a papírról és a tintáról sem – ha nem megfelelő anyagokat választunk, akkor a végeredmény sem lesz tökéletes. Ebből a szempontból a termo-transzfer nyomtatók kevesebb gond van, mivel ezek csak sa-

ját gyári fóliával, illetve papírral képesek dolgozni, képminőségből tehát mindig a legjobbkat kapjuk.

Más a helyzet a tintás világban: itt gyári és utántöltött patronok, különféle márkájú fotó- és egyéb papírok között válogathatunk. Amíg azonban a mindennapi (általában szó-

Nyomtató	Dedikált, csak fotónyomtatóra	
	HITI 640JD	HITI 730PS
Nyomtatósi eljárás	hő-szublimációs	hő-szublimációs
10x15 cm-es kép elkészülési ideje (p.m.p)	1:15	0:58
Legnagyobb papírméret	10x15 cm	15x20 cm
Panoramakép	Nem	Nem
Színes LCD kijelző	Igen	Igen
PictBridge/USB Direct Print	Nem	Nem
Extrák	-	-
Egy 10x15 cm-es kép költsége (kb. Ft)	80	83
Forgalmazó	Origami Systems Kft.	Origami Systems Kft.
Ár (Ft)	50 000	88 000
+	részletgazdag, tartós képek	részletgazdag, tartós képek
-	a pontos színhűség eléréséhez manuális állítgatás szükséges	a pontos színhűség eléréséhez manuális állítgatás szükséges

veges, esetleg egy-két színes ábrát tartalmazó dokumentumok nyomtatásakor az olcsóbb kellékanyagokkal is kielégítő eredményt érhetünk el, addig a fotónyomatáshoz lehetőleg mindig gyári patronot választunk, jó minőségű fotópapírral. (Figyelem! Nem minden nyomtató használható minden papírral – a fotópapírral nyomtató párosítások tesztjét következő számunkban olvashatják.) Ezeknek nemcsak a tinta beszívódása egyenletes, hanem a színek is élénkebbek, képeink pedig tartósabbak lesznek.

Dedikált készülékek

A tesztünkre érkezett készülékeket még a vizsgálatok megkezdése előtt két csoportra osztottuk tehát: A4-es nyomtatásra is képes, illetve erre nem képes nyomtatókra. Kezdjük az ismerkedést most az utóbbiakkal, ugyanis a valódi fotónyomtatók is ezek közé tartoznak.

HiTi 730PS és 640ID

Következzenek elsőként a hőszublimációs elven működő nyomtatók: a *HITI 730PS* és *640ID*. Bár egyik készülék sem számít igazán újdonságnak (jó ideje piacon vannak már), ha fotónyomatásról van szó, mindenképpen érdemes őket is számitásba venni. Tekintettel arra, hogy a képességeik – a nyomtatható méreteket kivéve – ugyanazok, így most csak a kisebbik 640ID-t mutatjuk

be – a nagyobbik plusz szolgáltatásaként legfeljebb a 15×20 cm-es nyomtatható képméretet érdemes megemlíteni.

A jellegzetes külsejű nyomtató számítógéppel is összeköthető, de a beépített CompactFlash III, SD, MMC, SmartMedia és MemoryStick kártyák fogadására képes kártyaolvasónak, valamint az *USB Direct-Print* képességnek és az LCD kijelzővel ellátott vezetékes távirányítóknak köszönhetően önmagában is tökéletesen használható.

A nyomtatási technológiának megfelelően a kellékanyagok (fólia és papír) pontosan adagolt „csomagokban” kaphatók; a dobozban indulókészletként nyolc lapot, egy 4×4-es és egy 4/2/4-es matricát, valamint mindezekhez elegendő festékszalagot kapunk, a továbbiakban pedig ötvenes papír/fólia készleteket vásárolhatunk hozzá (ezen felül különböző méretű öntapadós matricák is rendelkezésre állnak).

A nyomatok minőségével az első képt után nem voltak elégedettek – bár a színmeneteket a nyomtató szépen ábrázolta, a színhűséggel eléggé hadilábon állt: valamennyi fotó túl sok sárgát tartalmazott. Ezen szerencsére segíteni tudtunk a nyomtató beállításai menüjében (a számítógépen keresztül pedig még több beállítási lehetőséget érhetünk el), így végeredményben egészen jó fotókat kaptunk. Érdemes külön kiemelni még, hogy – ellentétben a tintasugarasok

legtöbbjével – a különálló képpontokat még 30-szoros nagyítás alatt sem tudjuk megkülönböztetni.

HP Photosmart 475

Szerkesztőségünkben nem számítanak új vendégnek a *HP Photosmart* sorozatának kisebb, vekni méretű tagjai – ezek közül mostanság a 475 képviseli a csúcspontot. A nyomtató legnagyobb különlegessége, hogy a HP fejlesztői nem egyszerűen egy nyomtatót, hanem egy komplett fotóstúdiót alkottak: a fémgóntányús printer saját beépített 1,5 Gb-ás flashmemóriával rendelkezik! Erre a beépített kártyaolvasóval (amely a szokásos formátumokon felül az xD kártyát is olvassa), a külön megvehető Bluetooth adapterrel, az USB-portról (*PictBridge*-támogatással) vagy számítógépről tölthetjük fel fotókat. A készülék különlegessége, hogy az USB-porton keresztül külső CD-íróra is felírhatjuk a belső memóriában tárolt fotókat.

A bárhová magunkkal vihető és opcionálisan elemről is működő printer vagy a 2,5

való készülékek		Tesztünk legjobbjai		A4-es készülékek		Tesztünk legjobbjai				
HP Photo-smart 475	Epson PictureMate 100	Lexmark P450	Samsung SPP-2040	Canon PictureMate 6000D	HP Photo-smart 8250	HP Photo-smart 8750	Epson Stylus Photo R240	Epson Stylus Photo R300	Epson RXS20	Lexmark P915
tintasugaras, PhotoRÉT III		tintasugaras	hőszublimációs	tintasugaras	tintasugaras, PhotoRÉT IV	tintasugaras, PhotoRÉT Pro	tintasugaras	tintasugaras	tintasugaras	tintasugaras
1:42	1:33	2:36	1:06	1:41	1:39	2:28	1:27	6:54 (SHQ)		3:03
13×18, 10×30	10×15 cm	10×15 cm	10×15 cm	A4	21×61 cm	33×48 cm	A4	A4	A4	21×43 cm
Igen	Nem	Nem	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem	Nem	Nem	Igen
Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Nem	Igen	Nem	Igen	Igen
Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen
1,5 GB tárhely, tv-kimenet, távirányító	-	beépített CD-író, tv-kimenet	-	-	-	-	-	-	Teljes all-in-one megoldás skennerrel/fénymásolóval	-
79	74	98	56	73	73	79	75	69	99	94
HP Magyarország	Epson Magyarország	Ceemark	Samsung Magyarország	Canon Hungária	HP Magyarország	HP Magyarország	Epson Deutschland GmbH	Epson Deutschland GmbH	Epson Deutschland GmbH	Ceemark
69 990	39 990	44 990	48 900	46 058	59 990	139 990	33 990	31 990	49 990	26 269
sok szolgáltatás, beépített memória	kiváló képminőség	képek archiválására is jó	szép kép, olcsó működés	kiváló minden	rengeteg szolgáltatás, ötletes tintarendszer	kiváló minőség, hatalmas képek előállítására – főleg profiknak	jó képminőség	olcsó működés mellett is kiváló képek	igazi mindentudó	remek ár
kicsit drága	legfeljebb 4600×4600 pixeles képek nyomtatására képes	néha lefagy, csak közepes képminőség	csak 10x15-ös képek	viszonylag drága	viszonylag drága	nincs színes LCD kijelző, drága	kicsit drága	kifutó típus, nincs színes LCD	a sok funkció miatt kissé bonyolult	alacsony felbontású fotók, drága működés

Így teszteltünk

A „versenyzőknek” első feladatként egy „sima” SD-kártyáról kellett pár fotót előhívniuk. Ezek között átlagos

tájfotó, színhúséget mérő tesztábra, apró részleteket tartalmazó, több különálló képből készült nagyfelbontású fénykép egyaránt volt. A nyomtatók működési sebességét az első, normál fotó elkészítésével mértük. A subjektív mérés ennél jóval egyszerűbb volt, egyszerűen leraktuk magunk elé a fotókat, és összehasonlítottuk őket abból a szempontból, hogy melyik adja vissza legjobban az általunk lefotózott látnivalót?

Ezt követően a nyomtatók szolgáltatásait vetettük össze: hány és milyen kártyát képesek fogadni, rendelkeznek-e színes TFT monitorral, esetleg képesek-e infravörös porton keresztül nyomtatni mobiltelefonról és így tovább.

Végül, de nem utolsósorban kiszámoltuk, hogy mennyi egy átlagos 10×15-ös kép előállítás költsége. Ha megnézzük ezeket az adatokat, és összehasonlítjuk őket az online fotóelőhívási szolgáltatásokat tesztelő cikkünkben szereplő adatokkal, láthatjuk, hogy az otthoni nyomtatás nem az ára miatt éri meg, hanem azért, mert a képeket azonnal kezünkbe foghatjuk.

hüvelyes színes LCD kijelzővel, vagy a kompozit videokimenet segítségével tévén (projektoron stb.) képes megmutatni ezeket a képeket – kívánság esetén pedig ott helyben ki is nyomtathatjuk a legjobbakat. A könnyű kezelhetőség érdekében egyikéknél még távirányítót is kapunk hozzá.

A PS475 alapesetben 10×15 és 13×18 cm-es fotók készítésére használható, de képes 10×30 cm-es panorámaképek nyomtatására is. A készülékben viszontlátjuk a gyártó fényképezőgépeiből már ismerős *Real Life* technológiákat, így például eltüntethetjük a vörösszem-effektust, megpróbálhatunk javítani az alulexponált fotóinkon, és így tovább...

Epson PictureMate 100

Legutóbbi tesztünk után nagy izgalommal vártuk az akkori tesztgyőztes *PictureMate* utódát – és nem is csalódtunk benne. A 100-as sorszámot viselő, a HP kisméretű nyomtató számára konkurenciát jelentő készülék formaterve nem sokat változott, ám az eddi-

gi karakteres LCD kijelzőt mostanra egy „rendes”, színes TFT monitor váltotta fel. Ennek segítségével megtekinthetjük a nyomtatni kívánt képeket, és egyszerűbb effekteteket is használhatunk. A készülék a beépített kártyaolvasón kívül képes egyenesen a fényképezőgépről és egy külön Bluetooth adapteren keresztül mobiltelefonról is nyomtatni.

Bár a nyomtató a tintasugaras technológiát használja, a kellekanyagok betöltése meglehetősen „hőnyomtatós”: az összesen négy színt tartalmazó vékonyka kazettát a nyomtató aljába kell behelyeznünk. Bármelyik színi kifogyásakor sajnos az egész egységet cserélnünk kell, ami ugyan nem a legtakarékosabb megoldás, de legalább egyszerűen kezelhető.

A nyomtató képminősége igen jónak mondható, különösen a színhűség tekintetében, amely egyszerűen kiváló. A képek elkészítésére sem kell sokat várni, bár a kártyaolvasó sebessége nem a legnagyobb. A korlátozások között meg kell említenünk, hogy maximálisan 4600 pixel felbontású képekkel dolgozhatunk (azaz bármely irányban ennél több pixelből álló képet csak számítógépről nyomtathatunk ki).

Lexmark P450

Az eddigiek sorába tökéletesen illeszkedő nyomtató a *Lexmark P450*-es, amelynek legkülönlegesebb tulajdonsága, hogy saját, beépített CD-íróval rendelkezik, így nemcsak felvételeink nyomtatására, de archiválására is lehetőségünk van. Maga a készülék teljes mértékben fotónyomtatásra készült – annál is inkább, mivel számítógépes csatlakozóval nem is rendelkezik, így PC-ről nem képes nyomtatni. Ezzel szemben meglehetősen

sokféle memóriakártyáról, CD-ről, USB-meghajtóról, PictBridge-kompatibilis fényképezőgépről és egy külön adapter beszerzése után Bluetooth eszközökről (mobiltelefon, PDA...) igen. A maximálisan 10×15-ös fotók kiválasztására a menükben való navigációra a felső oldalon elhelyezett, kihajtható 2,4 hüvelyes LCD kijelző szolgál. A nyomtató kezelése kifejezetten egyszerű, ráadásul a fotók apróbb módosítására is lehetőségünk van, így például kivágásra, vörösszem-eltávolításra és színeffektusok használatára.

Samsung SPP-2040

Ha a fotónyomtatók kerülnek szóba, nem feltétlenül a *Samsung* neve jut először az

eszünkbe, ez azonban az *SPP-2040* jóvoltából akár meg is változhat. A hőszublimációs elven működő nyomtató tesztünk legegységesebb darabja, amely tökéletesen illeszkedik például egy modern nappaliba. A meglehetősen tömzsi, szögletes nyomtató tetején egy kihajtható, 2 hüvelyes LCD monitort találunk, körülötte pedig a kezeléshez szükséges gombokat – a teszt példányunkon még koreai feliratokkal.

Kicsit szomorúan fedeztük fel, hogy a monitor nem tartozik a legjobbak közé (ez különösen a Samsung más termékeinek ismeretében meglepő), így igazán részletgazdag képmegjelenítésre nem alkalmas. A képeket számítógép hiányában egy PictBridge-kompatibilis USB-port, egy gyakorlatilag minden létező kártyaformátumot (ide értve az xD-t is) fogadni képes kártyaolvasó, illetve az opcionálisan megvehető Bluetooth adapter segítségével nyomtathatjuk ki. A nyomtatás előtt pár alapvető szerkesztési lehetőség is rendelkezésünkre áll, így például állíthatunk a kontrasztot, illetve egyes részleteket ki is nagyíthatunk.

A 300×300 dpi-s felbontásra képes hőszublimációs motor által előállított képek a közvetlen versenytárs HiTi-hez képest egy hajszálnival kevesebb részletet tartalmaz-

nak, színei azonban valamivel pontosabbak (finomhangolás nélkül).

A4-es nyomtatásra is képes modellek

A most következő néhány készülék jó minőségű hagyományos asztali nyomtatóként is használható, ennek megfelelően azoknak is ajánljuk, akik nemcsak a fotózáshoz, de a mindennapi munkához is keresnek printert.

Canon 6000D

A Canon 6000D már nem először szerepel a teszttünkben, ám sajnos az újabbik, 6600D

típusjelű modellel nem érkezett meg határidőre, így nem tudtuk összehasonlítani a két készüléket. A 6000D teszttünk egyik legsokoldalúbb nyomtatója: nemcsak különálló fotólaborként, de automatikus kétoldalas nyomtatásra és CD/DVD-nyomtatásra is képes asztali printerként is használható. Külalakját tekintve meglehetősen masszív, tömzsi eszköztől van szó, amely ugyanakkor méretéhez képest viszonylag kevés helyet foglal az asztalunkon. Fotónyomtatóként legfeljebb A4-es keret nélküli fényképek készítésére használhatjuk, saját beépített kártyaolvasójának, PictBridge-kompatibilis USB-portjának és színes LCD monitorjának segítségével. A hat különálló patron hasznos tulajdonsága, hogy átlátszóságuknak köszönhetően egyszerű szemrevételezéssel is megálapítható a tinta mennyisége.

A nyomtató kezelése meglehetősen egyszerű, menürendszere könnyen átlátható. A nyomtatási minőség módosítására számtalan lehetőségünk van, így például több szinten is beavatkozhatunk a színek árnyalatába, illetve bekapcsolhatjuk a meghajtóprogramból is ismert *Photo Optimizer* és más el-

Nemcsak otthon lehet

Ha ön mégsem akarja otthon ki-nyomtatni digitális fényképeit, bíz-e munkát az online fotólaborokra. Hogy miként érheti el ezeket, arról *Fotókidolgozás a weben* cikkünkben részletesen is olvashat.

járásokat. A kinyomtatott képek kiváló minőségűek, mind a színhűség, mind a részletgazdagság tekintetében, ráadásul a tintasugaras nyomtatók közül ennek a készüléknek a képei tartalmazzák az egyik legfinomabb „pontrendszert”, azaz a képet alkotó pontok alig észrevehetőek.

30. oldal

Processzor akció a Blufishnél a Computer Panoráma olvasóinak!

Vágja ki a lap alján található kupont, és vásároljon kedvezményesen a Blufish boltjaiban!

Intel Celeron D 335 2,8GHz Processor 19 990 Ft helyett 18 865 Ft

- Prescott mag
- 4x133 FSB
- 256K Cache

Intel Celeron D 335 2,8GHz Processor 19 990 Ft helyett 18 865 Ft

Vágja ki a kupont, és hozza magával!

Az üzletek címei a www.blufish.hu oldalon találhatóak.
Az akció a készlet erejéig, de legkésőbb 2006. február 6-ig érvényes!
Vásárlásként egy kupont fogadunk el!

HP Photosmart 8750, 8250

A HP nagyobb Photosmart nyomtatói között két különleges darab is akad: az új *Single Ink* tintarendszert használó, A4-es méretben dolgozó 8250-es, és a hagyományosabb tintával működő, de már félprofi felhasználóknak szánt, A3+-os méretig működő 8750-es.

A 8250-es különlegessége az új, színenként különálló patronokkal működő tintarendszer, amellyel kapcsolatban a HP minden eddigit felülmúló takarékosagot ígér. Erről nem tudunk nyilatkozni, mivel nem vártuk meg a patronok teljes kifogyását, a rendszer mindenesetre a minőség és a sebesség szempontból jól vizsgázott. Bár tesztünkben fotónyomtatókat vizsgáltunk, meg kell említenünk, hogy a 8250-es rendkívül gyorsan nyomtat fekete-fehérben is: draft üzemmódban gyakorlatilag a leggyorsabb tintasugaras nyomtató, amely valaha megfordult nálunk.

Fotónyomtatóként használva legfeljebb A4-es méretig dolgozhatunk vele, ám panorámaképek esetében hosszabb, akár 610 mm-es(!) papírcsíkokra is nyomtathatunk. Képességei és menürendszere hasonló a

többi Photosmart nyomtatóéhoz (így például a 475-öshöz is), ennek megfelelően könnyen kezelhető, valamint tartalmazza a fontosabb képjavító algoritmusokat is (vörös-szem-eltávolítás, digitális „vaku” stb.). Nyomatási minősége is jónak mondható, szép színekkel és részletgazdagsággal, annak ellenére, hogy a képet alkotó pontok nem a legkisebbek.

A következő modell a nagyméretű 8750-es, amely már inkább a professzionális felhasználók számára készült. Ennek megfelelően sokkal inkább használható számítógéppel összekötve, mint önmagában: nincs ugyanis színes LCD monitora, csak egy

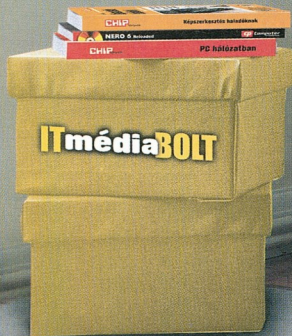
nagyméretű, karakteres kijelzője. Ennek ellenére természetesen nem kötelező PC-re kötni, hiszen kártyaolvasóval is felszerelték, indexkép nyomtatása után pedig színes monitor nélkül is kiválogathatjuk a kívánt fotókat.

A nyomtatás minősége nagyon jó, ám könnyű szívvel igazán csak azoknak ajánlunk, akiknek szükségük van például 330x480 mm-es méretű képek készítésére.

Epson R300, RX520

Az Epson nagyobb nyomtatói közül kettővel volt alkalmunk közelebről is megismerkedni: az R300-zal és a valójában multifunkciós RX520-szal. Az R300 – a Canon 6000D-hez hasonlóan – öszi tesztünkben már szerepelt, ráadásul igen jó eredményt is ért el. Nos, ez mostanra sem változott: az R300 nemcsak

Rendeljen kényelmesen otthonról!

Utolsó pillanatban

Epson Stylus Photo R240

Testünk lezárása után – de még lapzárta előtt © – érkezett meg az *Epson* új sorozatának első tagja, az *R240* fotónyomtató. A kedvező árú, négytintas rendszert használó eszköz kártyaolvasóval és színes LCD kijelzővel rendelkezik, valamint PictBridge-kompatibilis eszközök csatlakoztatása is lehetséges. A legnagyobb használható papírméret A4-es, amelyre természetesen PC nélkül is lehetséges például 4 képet kinyomtatunk

oldalanként. A nyomatok minőségét jókán ítéltük – de nem kiválónak, ráadásul a 4 tintás rendszernek köszönhetően el is maradt az *R300*-étől (ami pedig már több mint 2 éves modell).

sokoldalú, de igen jó minőségben is dolgozik, igaz, kicsit lassan. A fotónyomtatáshoz kapcsolódó szolgáltatások tekintetében ma már kicsit fapadosnak tűnik, hiszen nincs színes kijelzője (van ugyan hozzá egy külön megvásárolható kijelző, ám az nem tartozék), így a fotók kiválogatására először egy indexoldalt kell készítenünk. Ettől eltekintve azonban a nyomtató egész könnyen használható, ráadásul nemcsak fotónyomtatóként, hanem A4-es asztali készülékként és CD/DVD printerként is működik. A képmínőség tekintetében nagyon jó eredményt ért

el, kiváló színhűséggel és remek részletgazdagsággal. A másik készülék, az *RX520* tesztünk messze legtöbbet tudó készüléke, ugyanis nemcsak önállóan használható fotónyomtató, hanem színes fénymásoló, sőt diákkal is működő szkennerek. Ennek megfelelően akár arra is használhatjuk, hogy diáinkat papírképpé „nagyítsuk” – akár A4-es méretig is, számítógép nélkül.

A készülékek egyébként az összes létező memóriakártyáról, illetve PictBridge- és USB Direct Print-kompatibilis eszközökről is képes nyomtatni. A fotók kiválasztására, mani-

pulálására az előlapon elhelyezett LCD kijelző szolgál, kezelése pedig nem igényel pilótavizsgát (bár a rengeteg funkciót miatt nem árt elolvasni a kézikönyvet).

Lexmark P915

A Lexmark nagyobbik fotónyomtatója nem tartozik a nehézsúlyú versenyzők közé – a P315-höz hasonlóan pedig inkább az árba, mint a lehangoló minőségre helyezi a hangsúlyt. Az igencsak kedvező árú nyomtatót kártyaolvasóval és 2,5 hüvelykes LCD kijelzővel látták el, nyomtatási rendszere pedig hat különböző tintát használ. A kezelhetőségével és a kínált szolgáltatásokkal meg voltak elégedve, ha pedig nincs szükségünk fotónyomtatásra, a három „fotó-tintát” tartalmazó patronn egy nagyobb kapacitású feketére cserélve olcsó, viszonylag gyors asztali A4-es tintasugaras nyomtatót kapunk. Sajnos a képek minőségével már nem voltunk ennyire elégedettek: a nyomtató mind a színhűség, mind a részletgazdagság tekintetében az átlag alatt teljesített, ráadásul a képek bizonyos területein enyhe csíkozást is megfigyelhettünk.

Rosta Gábor

NOTEBOOK CENTRUM

www.notebookcentrum.hu • www.compal.hu • www.clevo.hu

Compal AL51

15" XGA (1024x768) TFT kijelző,
Intel Extreme II 128MB VGA, Intel 915 Alvisio PM chipset,
Táska, kb: 2,4 Kg, Infra, Párhuzamos port
Nettó: 159 800-tól Bruttó: 199 750-tól

Clevo M120W

12.4" WXGA TFT kijelző, Intel 855 GM chipset,
Intel video 64MB, 256-1024 MB DDR-RAM,
kb:1,8kg, Táska!, VGA monitor csatló
Nettó: 179 800-tól Bruttó: 224 750-tól

Compal AL50

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző,
ATI Radeon X600 128MB PCI Express,
Intel 915 Alvisio chipset, Táska, kb: 2,4 Kg,
4 x USB 2.0, Infra, Párhuzamos port
Nettó: 199 800-tól Bruttó: 249 750-tól

Clevo M375S

15.2" WSXGA TFT kijelző, 56K Modem,
10/100 Mbit Ethernet, PCMCIA, 2 x USB2.0,
VGA monitor csatló, Táska!
Magyar billentyűvel!
Nettó: 129 800-tól Bruttó: 162 250-tól

Compal DL70

15,4" WSXGA+ (1680x1050) TFT kijelző,
ATI Radeon X600 128MB PCI Express,
Intel 915 Alvisio chipset, AV Bemenet,
Beépített TV Tuner+tváryntó, kb:2,6 Kg, Táska
Nettó: 219 800-tól Bruttó: 274 750-tól

Clevo M570A

17" WXGA vagy WSGA+ 1680x1050 Glaretype TFT,
!!!!ATI Radeon X800 XT 256MB DDR!!! (PCI-X16)!!!,
4xUSB 2.0, Intel 915 Alvisio chipset
Nettó: 329 800-tól Bruttó: 412 250-tól

1115 Budapest, Somogyi út 19. Etele tér, Kelenföldi pályaudvar

infóvonal

06-1-481-06-60

A csevegőprogramok népszerűsége megjelenésük óta egyre nő, s nincs ez máshogy Magyarországon sem. Egyre többen használnak immár széles sávú internetet, amely minden bizonnyal tovább növeli majd a chatprogramok felhasználóinak a táborát, hiszen az egyszerű csevegés mellett a széles sávú videobeszélgetésekre is alkalmasat kínál. Lássuk, hogyan!

Mindannyian használtunk már valamilyen csevegőprogramot, így azok működését, úgy véljük, nem kell bővebben ecsetelnünk. Szolgáltatásaik révén ezek a programok a kapcsolatteremtés második legjobb módját jelentik (a személyes kontaktus után, természetesen), hiszen amellett, hogy az aktuális beszélgetőpartnerrel üzeneteket válthatunk, a fejlődésnek hála immáron egymás hangját is hallhatjuk, sőt ha webkameránk is van, vizuális kontaktust is teremthetünk. És ha még ez sem lenne elég, akkor vegyük hozzá mindehhez, hogy a csevegőpartnerek a világ ellentétes oldalán, több ezer kilométernyi távolságban is lehetnek.

A csevegőprogramok használata, ha úgy tetszik, ingyenes, de legalábbis – a széles sávú kapcsolattal rendelkezők számára – nem jelent többletterhet. Ha pedig ez így van, akkor – például a telefonálással ellentétben – nem kell mindenféle időkorlátra figyelniük. Az ilyesfajta szoftverek tehát kiválóan alkalmasak arra, hogy ismeretségeket, barátságos-

Ne csak írd, figyeld is!

kat kössünk, illetve hogy meglévő kapcsolatainkat ápoljuk. Írásunk szempontjából első sorban most az utóbbi kapcsolatok az érdekesek, hiszen a legtöbben csak azokkal az emberekkel szoktak videobeszélgetni, akiket már jól ismernek, akikben már megbíznak.

Még így is rengeteg olyan élethelyzet adódhat, amikor a webkamerák jó szolgálatot tehetnek: vegyük egyszerűen csak azt az esetet, amikor a barátok tartják ily módon a kapcsolatot, vagy amikor egy család valamely tagja néhány hónapra – munkája miatt – külföldre kényszerül.

A legnépszerűbb csevegőprogramok

A felhasználók manapság több termék közül is választhatnak. A legnépszerűbb alkalmazások közé tartozik a *Microsoft* saját programja, az *MSN Messenger* (<http://messenger.msn.com>), a *Yahoo Messenger* (<http://messenger.yahoo.com>), valamint az *ICQ* (www.icq.com).

A programok közös jellemzője, hogy a felhasználók számára ingyenesen letölthetőek és használhatóak. A szoftverek nemcsak *Windows* rendszer alatt működnek, a klienseknek létezik *Mac OS* alatt használható változata is. Sőt az *MSN* és az *ICQ* *PDA* eszközökkel és *Symbian OS*-t használó telefonokkal is működik, míg a *Yahoo Messenger* *Unix*- és *FreeBSD*-támogatást is nyújt.

A programok mindegyike ötféle főbb

szolgáltatást nyújt. Az első az üzenetküldés lehetősége, amely nemcsak chatelést jelent, hanem elektronikus üzenetek küldését is. A chat a leghatékonyabb üzenetküldési forma, hiszen a billentyűzet segítségével nagyon gyorsan gépelhetünk, a válasz pedig nagyon gyorsan érkezik. A különféle hangulatjelző ikonok (*emoticons*) segítségével pedig számtalan szesztest is egyszerűen kifejezhetünk.

A csevegőprogramokkal emellett képeket, hang- és videófájlokat (vagy a merevlemezünkön található bármilyen állományt) is átküldhetünk a beszélgetőpartner gépére, il-

Forgalomkorlátozás csapda

Ha *ADSL* vagy *Chello* előfizetésünk forgalomkorlátozás, figyeljünk arra, hogy a webkamera aktív használatával jelentős adatforgalmat generálunk. Hétvégenként 2-3 óra csevegést feltételezve simán összejöhet akár az 1 Gb/tnyi adatforgalom is a hónap végére. Ha ehhez még hozzávesszük a napi internet- és e-mail forgalmat, könnyen túlléphetjük az adatforgalmi limitet!

	A4Tech PK-635
Állókép max. felbontása	640×480
Videó felbontása (30 fps)	640×480
Árcikövető	nem
Fókusz	fix
Bééipített mikrofon	●
Külső mikrofon	○
Szerelhető	asztalra, falra
Szoftverek	AMCAP, Ulead PhotoExpress, Ulead Cool 360
Információ	www.kellytech.hu
Forgalmazó	Kelly-Tech Kft.
Tájékoztató ár (Ft)	4675

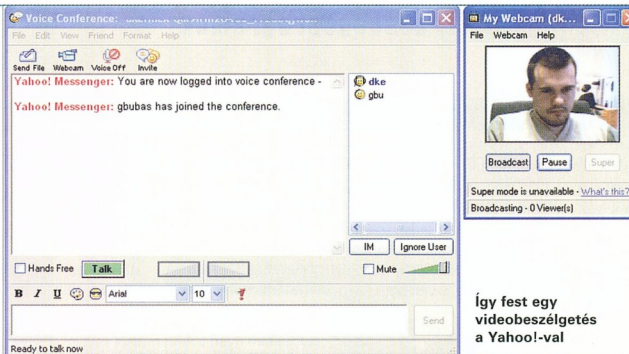
letve természetesen fájlokat is fogadhatunk. Ezekhez a műveletekhez a számítógépen és a telepített programon kívül semmilyen más segédeszközt nem lesz szükségünk. Ha azonban igazi beszélgetést szeretnénk folytatni, akkor ahhoz mikrofon és persze hangfal(ak) is kellenek. A videobeszélgetéshez pedig értelemszerűen még egy webkamerát is be kell szereznünk.

Multiplatform-program

A különféle csevegőprogramok felhasználói egy-egy közösséget alkotnak. Sajnos, mivel a fejlesztőknek nem érdekük, hogy a rivális termékek is támogassák, a fentebb említett csevegőprogramok nem kompatibilisak egymással, azaz a közösségek között lényegében nincs átjárás. Ez azért baj, mert szinte biztos, hogy ismerőseinknek csak egy része használja ugyanazt a programot, mint ami a mi kedvencünk is.

A helyzet orvoslására a leginkább kézenfekvő – de nem a leghatékonyabb – megoldás, ha telepítjük valamennyi szükséges csevegőalkalmazást. De ez sem az igazi. Egyfelől azért, mert egy a PC erőforrásait a kellenetén jobban lefoglaljuk, másfelől pedig egyszerre akár 3-4 program eseményeit is figyelemmel kell(ene) követnünk. Ha egyszerre több programot használunk, akkor ráadásul még azzal a hátránnyal is meg kell küzdünk, hogy bizonyos hardverekhez, így például a webkamerákhoz is egy időben csak egy alkalmazás férhet hozzá.

Akkor tehát mi a teendő? Használjunk olyan kliensprogramot, amely többféle csevegőprogram szerepét is átveheti. Az egyik ilyen alkalmazás a *Trillian* (letölthető a www.ceruleanstudios.com címről), amely az AOL Messenger, az MSN Messenger, a

így fest egy videobeszélgetés a Yahoo!-val

Szemet gyönyörködtető dizájnú mondhat magáénak a Philips SPC700NC

Yahoo Messenger, az ICQ és számtalan IRC szoftver helyett használható. Gazdag funkcióválasztékából természetesen a videokonferencia szolgáltatás sem hiányzik. A Trillian kétféle verziója közül a *Basic* változat ingyenes, a felhasználói fiókokat is kezelő *Pro* változatát azonban már fizetnünk kell.

A hardver

Ahhoz, hogy ne csak mi lássuk a „vonalt” másik végén ülő valakit, hanem ő is minket, szükségünk lesz egy webkamerára. Ha tüze-

tesen átnézzük a piacon kapható termékek listáját, láthatjuk, hogy a kamerák ára és ezzel együtt az alapvető jellemzőik is széles skálán mozognak. Felmerülhet a kérdés, hogy melyek azok a legfontosabb szempontok, amelyek alapján a kamerák közül az igényeinknek és a pénztárcánknak legmegfelelőbb modellt kiválaszthatjuk. Itt szeretnénk megjegyezni, hogy a mellékelt táblázat elkészítésekor a piac feltérképezése nem volt, nem is lehetett a célunk (hiszen jóval több, mint 50 féle modell került volna összegyűjtésünk), csupán néhány ötletet szeretnénk volna adni.

Ahhoz, hogy az imént feltett kérdésre válaszolhassunk, először is nézzük meg, hogy miből is áll a webkamera. Ezek a csöppnyi jószágok két fő egységet tartalmaznak. Az egyik az optika, amellyel általában csak annyi ideig kell foglalkoznunk, hogy miután a kamerát végős helyére tettük, beállítsuk a fókuszáltságot.

A másik részegység a CCD érzékelő. Erről – a digitális fényképezőgéphez hasonlóan – azt mondhatjuk, hogy minél nagyobb a felbontása, annál jobb. A manapság haz-

Creative WebCam Ultra	Creative WebCam Live! Motion	Genius VideoCAM Messenger	Logitech QuickCam Messenger Plus	Logitech QuickCam Sphere	Philips SPC700NC	Mustek Webcam 300
1280×960	1280×960	1280×960	640×480	2560×1920	800×600	640×480
640×480	640×480	640×480	640×480	640×480	640×480	320×240
igen (szoftveres)	igen (motoros)	nem	nem	igen (motoros)	igen (szoftveres)	nem
kézi	kézi	kézi	kézi	kézi	kézi	kézi
○	○	○	●	○	nem	●
●	headset	○	headset	○	headset	○
asztalra, monitorra	asztalra, monitorra	asztalra, laptopra	asztalra, monitorra	asztalra	monitorra, laptopra	asztalra, laptopra
Creative WebCam Center, ArcSoft Photo-Impression/Video-Impression, ArcSoft Collage Creator, ArcSoft Multimedia Mail	Creative WebCam Center, ArcSoft Photo-Impression/Video-Impression, ArcSoft Collage Creator, ArcSoft Multimedia Mail	Genius VideoCAM, NetMeeting	Logitech DeskTop Manager, Logitech QuickCam, Logitech Print Service, Logitech Mobile Video, Logitech Video Call	Logitech DeskTop Manager, Logitech QuickCam, Logitech Print Service, Logitech Mobile Video, Logitech Video Call	NetMeeting, VideoLink Pro, ArcSoft Video-Impression, ArcSoft PhotoBase 3	Ulead PhotoExplorer 8, Ulead VideoStudio 7, Ulead Cool 360
www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www.genius.hu	www.logitech.hu	www.logitech.hu	www.procomp.hu	www.ramiris.hu
Ramiris	Ramiris	Genius	Logitech Magyarország	Logitech Magyarország	Procomp Kft.	Ramiris
21 000	35 800	6535	10 990	41 990	15 990	5200

nálatos készülékekkel 1280×960 vagy 640×480 képpontos állóképeket és 640×480 vagy 320×240 képpontos videofelvételeket készíthetünk. (Nem vettük figyelembe azokat a választható felbontásokat, amelyek csak interpolációval érhetőek el.)

Az állóképekre vonatkozó adat „nagysága” akkor lehet fontos, ha inkább pillanatfelvételeket szeretnénk küldözgetni – mondjuk e-mailen keresztül –, míg a videobeszélge-

A Creative Live olyan, mint egy éleire állított szem ©

Az arckövetés nagymestere: Creative Live! Motion!

téshez elvileg a második adat fontosabb. Azért csak elvileg, mert a videotelefonáláshoz/videostreaminghez nemcsak kameránk képességeire, hanem gyors internetkapcsolatra is szükségünk van. A valóságban pedig ez utóbbi paraméter általában gyengébb, mint kellene (még ADSL előfizetéssel is), és ezért a 320×240-es felbontás is éppen csak, hogy kihasználható.

Webkamera-ajánló

Összegyűjtöttünk néhány olyan készüléket, amelyeket érdemesnek tartottunk, és legfontosabb adataikat táblázatos formába (is) rendeztük. (Mivel nem akartunk több egyforma képességi, olcsó kamerát szerepeltetni, a kamerák átlagára kicsit szigorú.)

Az A4Tech egyetlen kameráját azért válogattuk be, mert optikája fix fókuszú, azaz állítás nélkül is éles képet produkál (ilyesfajta lencsét használnak a legtöbb mobiltelefonban is). A kamera dizájnja meglehetősen egyedi: a hosszú és vékony nyak szabadon forgatható és hajlítható, ami igazán nagy könnyedséget jelent a kamera optimális elhelyezésében (sőt, a talpzatba fúrt lyuk segítségével a kamera akár a falra is felszerelhető).

A Creative legnépszerűbb sorozata a webkamerák között is a Live! utótágot viseli. A kamerák vérbeli chates eszközök: külső mikrofon is jár hozzájuk, ami nagyon könnyen elhelyezhető, illetve a kamerák követni tudják a felhasználó mozgását, hogy mindig a „beszélgető” ára legyen a középpontban. A Live! Ultra és a Live! Motion kamerák belső felépítésén alapvetően azonos (mindkettőben ugyanakkora felbontású CCD található), a két kamera ára közötti jelentős eltérést ebből adódik, hogy míg az Ultra esetében a kamera valójában nem követi a felhasználó arcát, hanem csak szoftveres trükkökkel van szó, addig a Motion készülék hátát apró motorok mozgatják a helyes irányba.

A Creative kameráihoz kapott gyári szoftver nagyon jó: bár számtalan funkciót kínál, mégis nagyon könnyen kezelhető. A szoftver legérdekesebb képességei: mozgásra aktiválódó videofelvétel és periodikus felvétel, valamint a felvételek automatikus kiküldése megadott e-mail címre.

A Genius VideoCAM Messenger egy teljesen átlagos kamera, akár képességeit, akár árát nézzük. Kialakítása mindenestre modern, hiszen talpzatát úgy alakították ki, hogy elsősorban TFT monitorokon érezze magát jól. A kamera a hozzá való szoftverek révén könnyen használható: a gyors képkészítést például a kamerára szerelt Easy Touch gomb és a Genius saját alkalmazása együtt biztosítja. A kamera abban az esetben is ajánlható, ha nemcsak a csevegőprogramokhoz szeretnénk használni, hiszen „gyárilag” is kínál mozgásérzékelésre aktiválódó felvételi funkciót.

A legzölésebb termékpalettát vitathatatlanul a Logitechnél találjuk. A két kiválasztott termék közül a kedvezőbb árú modell a QuickCam Messenger Plus nevet viseli, mégpedig azért, mert a csomagolásában egy ajándék headset is lapul, amelynek használatával a szokásosnál jobb hangminőség ér-

A legnagyobb termékpalettával – bár ez képpünkről nem derül ki – a Logitech büszkélkedhet

A Genius kamerája TFT monitorra való

hető el. Érdekes a miniólványzat kialakítása: a hajlítható „hernyótalp” révén a készülék nemcsak az asztalon, hanem bármely monitoron stabilan megáll.

Az állványzatnál maradvia: a QuickCam Sphere legérdekesebb tulajdonsága is ezzel kapcsolatos. Ez a kamera is arckövető, mégpedig hardveres módon, azaz motorok segítségével. A kamera 189 fokot képes fordulni, a dőlésszöge pedig akár 102 fokot is változhat. Az apró eszközt sajnos csak az asztalra helyezhetjük, de hogy a kamera szeme a mi szemünk magasságába essen, 23 cm-rel feljebb emelhetjük.

A kamera képernyőkézőjének felbontása 1,3 Mpixel (tényleges érték), amelynek révén a szokásosnál valamivel élesebb képet kapunk, és ha szükséges, akár 4 Mpixeles állóképet is készíthetünk.

Stílusos megjelenésével hódíthat igazán a Philips SPC700NC jelzésű kamerája. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a kamera technikai paramétereiben bármi kifogásolható találatnánk: 640×480 képpontos videofelbontást, beépített digitális mikrofont és ráadásként még szoftveres arckövetést is kapunk. A kamerához ezúttal is egy kiváló hangminőséget nyújtó headsetet mellékelnek, a drájerben pedig egy érdekes és hasznos beállítást is találunk: az automatikus fényerőszabályozást használva a kamera rossz fényviszonyok mellett az átlagosnál jobban használható.

A Mustek WCAM 300A igazán kedvező ára és alkalmazkodóképessége miatt érdemli meg, hogy külön is szóljunk róla. A néhány ezer forintos vételár leszurkolása után a kamera tulajdonosa 320×240 képpontos felbontású videofelvételeket készíthet (kiválasztható 640×480 képpont is, ha beérjük másodpercenként 15 képkockával), amely az internetkapcsolat sebességét is figyelembe véve még éppen elegendő. A kamera asztalra és monitorra egyaránt elhelyezhető, illetve talpzatának ötletes kialakítása révén még a hordozható számítógépek TFT kijelzőjének oldalára is ráerősíthető.

Higgyed Gábor

Csatlakozunk fel! – lépésről lépésre

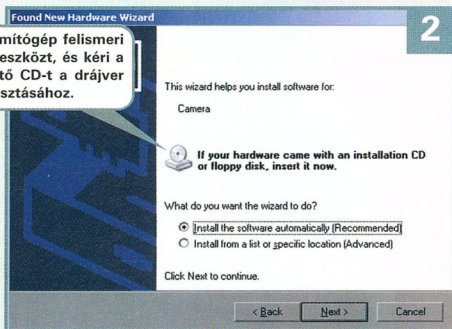

1
Először is csatlakoztassuk a webkamerát a számítógép-hez.

A videokamerák csatosorba állítása nem túl nehéz feladat, de azért akad néhány olyan beállítás, amelyre oda kell figyelni. Az alábbiakban az ICQ 5-ös verziója és egy Logitech webkamera segítségével megyünk végig a telepítési lépésein.

4
Válasszuk ki azt a felhasználót, akinek csatlakozni szeretnénk, és kattintsunk a neve mellett található webkamera szimbólumra. A szoftver ekkor elküldi a Video Chatre vonatkozó kérdést.

2
A számítógép felismeri az új eszközt, és kéri a telepítő CD-t a drájer kiválasztásához.

This wizard helps you install software for:

Camera

If your hardware came with an installation CD or floppy disk, insert it now.

What do you want the wizard to do?

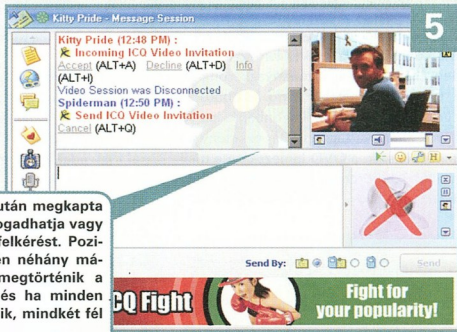
- Install the software automatically (Recommended)
- Install from a list or specific location (Advanced)

Click Next to continue.

< Back Next > Cancel

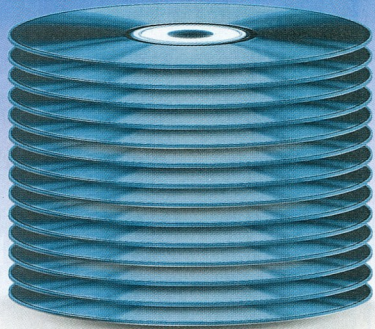
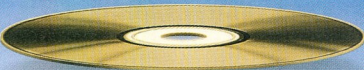
3
Indítsuk el a csevegőprogramot, és jelentkezünk be. (Természetesen akkor, ha még nem regisztráltunk az ICQ hálózatra, előtte ezt is meg kell tennünk.)

5
A másik fél, miután megkapta az üzenetet, elfogadhatja vagy elutasíthatja a felkérést. Pozitív válasz esetén néhány másodperc alatt megtörténik a szinkronizáció, és ha minden rendben működik, mindkét fél látja a másikat.

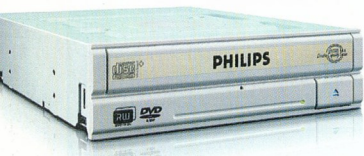
6
A kamera képméretét kívánságra természetesen meg is változtathatjuk, ha a videoablakra kattintunk a jobb egérgombbal (Small/Medium/Large a választható opciók).

Manapság már 10 ezer forint körüli áron vásárolhatunk DVD-írórt, ezért ideje, hogy végleg megszabaduljunk a CD lemezekről. A váltással a felhasználók – azon túl, hogy egyetlen lemezen több adatot tárolhatnak – más előnyöket is élvezhetnek. Nézzük, melyek is ezek!

Viszlát, CD!

Először is vizsgáljuk meg, hogyan is néz ki egy DVD lemez. Fizikai méretét tekintve pontosan ugyanakkora, mint a hagyományos CD lemez, így a nyomott CD lemezt és a nyomott DVD lemezt alig lehet megkülönböztetni egymástól (leszámítva persze a lemezek feliratát, amely azért árukkodó!). Az egyetlen eltérés a lemezek vékonyka oldalát tüzetesen megvizsgálva fedezhető fel: a DVD lemez esetében két egyenlő vastagságú műanyagkorong között találjuk a sötétebb színű adathordozó réteget, a CD lemezeknél azonban e két védőburok eltérő vastagságú. Bár ez a tény apróságnak látszik, a DVD lemezek eme tulajdonságuknak köszönhetően kevésbé sérülékenyek.

Lemeztípusok

CD lemezből van nyomott, írható és újraíráható fajta. Sajnos a DVD lemezek esetében a helyzet nem ilyen egyszerű, ugyanis a nyomott lemezek (DVD-ROM) kívül háromféle írható formátum létezik. Közülük kettő az, amely igazán elterjedt: a kötőjeles (DVD-R, DVD-R DL, DVD-RW) és a pluszos (DVD+R, DVD+R DL, DVD+RW) formátum.

A DVD filmek, egyes programok és az újságok (így természetesen a Computer Panora-

ráma) mellékletei is DVD-ROM lemeze kerülnek. A filmek és mellékletek gyakran két-rétegűek, hogy az extra tartalmak (a filmek esetén például a kimaradt jelenetek vagy az alternatív befejezés, a Computer Panoráma mellékletében pedig a programok mellett maga a film) is elérjének ugyanazon a lemezen.

Adattárolás

A DVD lemezek adatsűrűsége jóval nagyobb, mint a CD lemezeké. Ennek köszönhetően – bár a CD és DVD lemezek fizikai mérete megegyezik – a DVD lemezekre sokkal több adat fér. Hogy pontosan mennyi, az attól függ, hogy egy- vagy kétrétegű, illetve egy- vagy kétoldalas lemezzel van-e dolgunk. Az alapkapacitás (egy réteg, egy oldal) 4,7 Gbájt. De vigyázzunk: a lemezeknél ezt az adatok 1000-szeres osztószámmal számolják ki, a valós kapacitás így „csak” 4,37 Gbájt. Az egyrétegű, kétoldalas lemezek kapacitása ehhez képest kétszeres, a kétrétegű, egyoldalas korongok viszont valamivel kevesebb, egész pontosan 8,5 Gbájt (7,96 Gbájt valós) adat tárolására alkalmasak.

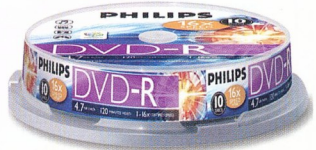
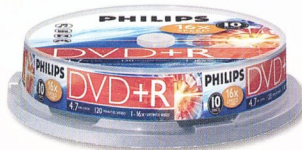
Ez azt jelenti, hogy egy DVD-re valamivel több mint 6 darab 700 Mbájtos CD tartalmat fér el, egy kétrétegű lemeze pedig majdnem 12 lemez anyaga másolható fel. Ha a DVD lemeze videót rögzítünk, akkor egy DVD-R vagy DVD+R lemezen normál minőségben 120 percnyi anyagot tárolhatunk, de ha beérjük a VHS minőséggel, akkor 4-8 órányi felvételt is rögzíthetünk. A nagyobb adatsűrűségnek egy másik előnye

is van: a DVD lemezekről sokkal gyorsabban tudjuk beolvasni az adatokat. Míg a CD lemezeknél a legnagyobb, 52x-es tempó is mindössze 7800 Kbájt másodpercenkénti adatátvitelt jelent, a DVD lemezeknél az elérhető maximum 22 500 Kbájt (írásnál és olvasásnál egyaránt), vagyis majdnem háromszoros érték.

Adatbiztonság

Persze nem elég, ha egy adattároló nagy kapacitású és gyors, éppúgy szükség van a megbízhatóságra is. Nézzük, mi az, ami szavatolja, hogy adatainkat évekkel később is vissza tudjuk olvasni!

A DVD lemezeknél alkalmazott anyagoknak köszönhetően, ha betartjuk az általános szabályokat – azaz nem karcoljuk meg a lemezt, nem melegítjük, nem hajlítgatjuk stb. –, a lemezek legalább 25 évig tárolják az adatokat. Ennyi idő biztosan elég, már csak azért is, mert tíz év múlva valószínűleg a több száz DVD lemez anyagát egyetlen adathordozóra másolhatjuk majd át. Emellett a DVD lemezek hibajavítását is áttevették: ez körülbelül tízszer hatékonyabb a CD lemezek hasonló jellemzőjénél, így ha a lemez mégis megkarcolódik, jó eséllyel használható marad.

Cseréljük meghajtót – lépésről lépésre!

Bár egyre kevesebben, de még mindig akadnak olyanok, akik CD-ROM vagy CD-RW meghajtóikat a közeljövőben szeretnék DVD-olvasóra vagy DVD-íróra kicserélni. A szerelés nem valami nehéz, ennek ellenére sokan tartanak tőle. A folyamat pontos menetének ismertetésével a kevésbé bátrak számára szeretnénk segítséget nyújtani.

1

Kapcsoljuk ki a számítógépet, és húzzuk ki a hálózati kábelt. A számítógépház mindkét oldalához hozzá kell férnünk, ezért távolítsuk el a rögzítő csavarokat, és vegyük le az oldallapokat.

Ha megvagyunk, betolthatjuk a meghajtót leendő helyére. A drávjot legalább négy csavarral rögzítsük (finommetenes csavart kell használnunk).

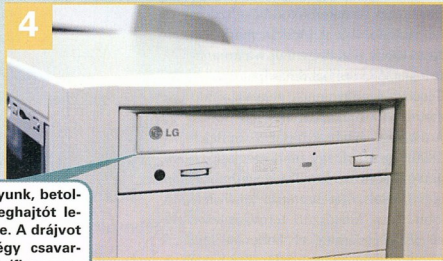
2

Húzzuk ki az adat-, audio- és tápkábelt a DVD-íróból, majd miután a meghajtót tartó valamennyi csavart eltávolítottuk, toljuk ki a CD-olvasót/írót a PC előlapja felé.

3

Nézzük meg, hogy a meghajtó Master vagy Slave módban volt-e, mert az új optikai egységet is e szerint kell konfigurálnunk. Az aktuális beállítást a hátulapon a jumper helyzete mutatja. Egy 3×2-es vagy 4×2-es tüskesorot keresünk! Ha az átkötő jobb oldalt van, akkor a meghajtó Master, ha jobbról a második soron, akkor pedig Slave. Most már minden információ adott ahhoz, hogy megfelelően beállíthassuk az új egységet is.

4

5

A kábelek csatlakoztatásakor ügyeljünk a helyes irányra (amit egyébként a csatlakozón pöcök vagy valamely sarok lekerekítése jelez). Ha nem sikerült a kábelt a helyére illeszteni, ne erőltessük, hanem próbáljuk bedugni fordított helyzetben. Dugjuk be a tápkábelt is.

6

Tegyük vissza és rögzítsük a számítógépház mindkét oldalát, dugjuk vissza az elektromos hálózati kábelt a gépbe, és kapcsoljuk be a PC-t. A sikeres bekötést a meghajtó kigyulladás lámpája jelzi. (Ha az újonnan beszerelt optikai meghajtó nem működne, ellenőrizzük még egyszer a csatlakozókat!)

Digitalizálódó világunk egyik jelképe lehetne az MP3, amely a világháló – különösen pedig a szélesávú internetelés – közreműködésével zenehallgatási szokásainkat is jócskán megváltoztatja. Nem csoda hát, hogy a új *walkmanek*, az MP3-lejátszók köré hatalmas ipar épült ki (az IDC jóslata szerint ennek nagysága 2009-re elérheti a 145 milliárd dollárt).

A 2004-es évben közel 225 millió lejátszó talált gazdára, így nem meglepő, hogy rengeteg kiegészítő közül válogathat az, aki meglévő lejátszóját szeretné kibővíteni. A legtöbb ilyen kiegészítő természetesen az *Apple iPod*hoz érhető el. Elbbe – a lejátszó utólréteget népszerűségén kívül – az is belejár, hogy a legtöbb modell alján egy speciális konnektor található, amelyen keresztül funkciók sokasága érhető el.

Zsákok, zoknik, táskák

A különféle extrák alapvetően négy kategóriába sorolhatók. Ezek közül az elsőbe tartoznak a tokok; ennek a kategóriának külön aktualitást ad, hogy az *Apple Magyarország* éppen tavaly decemberben írt ki pályázatot az iPod-tok készítőik számára (lásd keretes írásunkat). Tekintettel arra, hogy az *Apple* – konkurensseivel ellentétben – nem ad „gyári” védőtokot a lejátszóhoz, a külön megvásárolható hordtáskák java részét a különféle iPod-változatokhoz készítik.

A választék elképesztő: legyen bármilyen stílusunk, lejátszónk, ruhánk, legyünk vidámak vagy komolyak, netán szomorúak, biztosan találunk magunknak olyan tokot, amely illik a személyiségünkhöz.

Az érdekesebb megoldások közül említünk meg például a zoknikat – ezek megfelelő méretű és a híres iPod mini színeiben

Mindentudó

Az MP3-lejátszók népszerűsége töretlenül nő – az egykori technikai érdekesség ma már divatcikk, amelyhez számtalan hasznos és érdekes kiegészítőt vásárolhatunk. Írásunkban ezek közül mutatunk be néhányat, elsősorban azokra gondolva, akik múlt havi hardvertesztünkön felbuzdulva MP3-lejátszóval lepték meg szeretteiket vagy éppen saját magukat.

Extravagáns kinetű hangszórókészlet a JBL-től

pompázó „közönséges” frottír zoknik, amelyek mind a „normál”, mind a Mini lejátszóval használhatók. Nincs is más dolgunk, mint felhúzni őket féltett kincseinkre, hogy megóvjuk azt a különféle külső veszedelmektől (ha pedig használni akarjuk a lejátszót, elég csak letérni a zoknit).

A sportosabb felhasználóknak ajánlja az *Apple* a karpántokat. Ezek különféle színekben kaphatók, a *Mini*, a *Shuffle* és a *nano* lejátszóhoz. Kifejezetten a *Shuffle* és a *nano* számára olyan fülhallgatókat is kínálnak, amelyek nyakpántként is használhatók, a „nagy” iPodhoz pedig, amely merevlemez miatt kevésbé kedveli a rázkódást, elegánsabbnál elegánsabb övtokok közül válogathatunk. Egyes külföldi boltokban ezenkívül olyan bőr pénztárcák is kaphatók, amelyekben külön „rekesz” várja a nanót (a kezelőszervek szabadon maradnak, és a kijelző is látható).

MP3 és hifi

A következő nagy csoportot az otthoni zenehallgatást segítő eszközök alkotják. Természetesen semmi sem akadályozhat meg bennünket abban, hogy a fülhallgató-kimélet segítségével otthoni hifitornyunkon keresztül hallgassuk a zenét, de mennyivel stílusosabb, ha ezt egy elegáns hangfalkészleten keresztül tesszük.

Tokok versenye

A király meztelen címmel írta ki még 2005. október 17-én az *Apple Magyarország* az iPod tok- és táskakészítő versenyt, amelynek az eredményhirdetése december 8-án zajlott. A beérkezett pályamunkákból készült kiállítás január 16-ig tekinthető meg az *Andrássy út 4. szám* alatt található *Apple Centerben*.

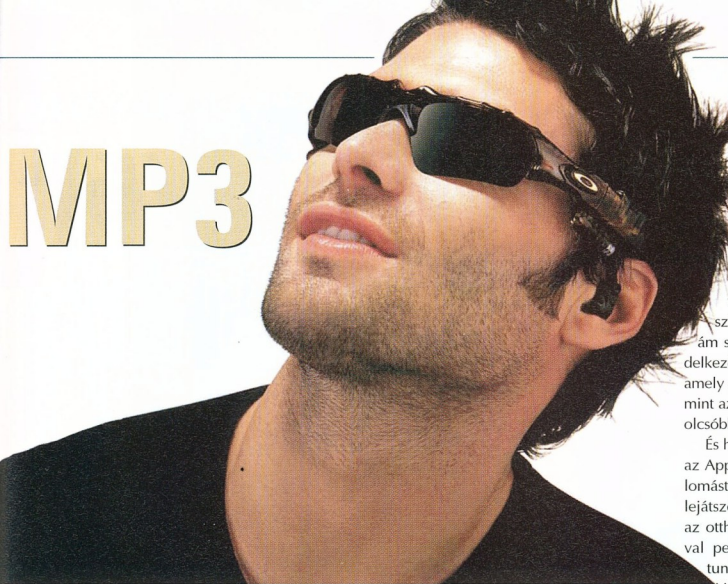
A versenyen természetesen nemcsak a profi formatervezők és iparosok, hanem bárki részt vehetett, a beérkezett 177 pályamunka közül pedig egy képző- és iparművészekből álló zsűri választotta ki a legjobbakat. A kiállítást mindenképpen érdemes megnézni (még akkor is, ha nincs iPodunk), a készítőik fantáziája ugyanis nem ismert határokat. Az érdekesebb művek közül mindenképpen érdemes megemlíteni a *Sokad* nevűt, amelyet a valamikor igen népszerű *Sokol* rádió ihletett. Segítségével a régmúlt időköt idézhetjük fel zenelejátszóinkkal.

A zsűri első díját végül *Koren Péter* iPod *T.O.K*-ja (Testre szabott kellek) nyerte el. A 0,2 mm-es rugóacél-lappból hajlított, két összecsiszatható részből álló tok nemcsak megvédi MP3-lejátszókat, de bármilyen ruhához könnyen „csatlakoztatható”, és az iPod kezelését sem akadályozza.

Autóknak pohártartóját is iPod-tartóvá alakíthatjuk

MP3

iPod-tulajdonosok számára készített eszközt is találunk, az *inMotion* sorozaton belül (*iM3*, *iMini*, *iM4* és így tovább). Ezek közös tulajdonsága, hogy az iPodok aljába épített csatlakozón keresztül még a lejátszást is vezérelhetjük (gombokkal vagy vezetékek nélküli távirányítóval, ahogy tetszik). Teljesen hasonló formatervezésű, ám speciális Apple-csatlakozóval nem rendelkező „asztali hangszóró” a *Trust SP2920p*, amely ugyan messze nem szól olyan szépen, mint az Altec Lansing-féle készülékek, ám jóval olcsóbb azoknál.

És ha már a távvezérlésről esett szó: maga az Apple is kínál olyan speciális dokkoló álmotást, amelybe behelyezve az MP3-lejátszót, azt könnyedén rácsatlakoztathatjuk az otthoni erősítőre, a mellékelt távirányítóval pedig a karosszékünkben is válogathatunk a zenék között. Ha netán

Harman/Kardon erősítőnk lenne (legálábbis a megfelelő zériából: AVR 140, AVR 240, 340 és 740), a hozzá tartozó, külön megvásárolható *Bridge* (azaz híd) segítségével iPodunkat egyetlen kábel segítségével házi-mozi-erősítőnkhez csatlakoztathatjuk (azt talán mondanunk sem kell, hogy vezérelni is az erősítő távirányítójáról tudjuk majd).

Természetesen a *Logitech* sem akart lemaradni ebben a versenyben: legújabb termékei között találjuk az *mm50*-es hordozható hangfalat, amely oldalanként két-két hangszórót tartalmaz, valamint egy masszív hordtáska és egy apró távirányító is tartozik hozzá. Amennyiben pedig nem szeretnénk másokat zavarni a zenehallgatással, ám a vezetékeket sem kedveljük, a cég olyan fejáthallgatót is kínál, amely vezetek nélküli adathívittel dolgozik.

Mozgásban a zene

Sokan nemcsak az utcán sétálva, de autójukban is szeretnék hallgatni kedvenc számaikat. Az MP3-lejátszóra képes autórádiók ma már nem számítanak ritkaságnak (sőt, még olyan is akad közöttük, amelyet USB-csatlakozóval láttak el), ám ezek általában csak a CD-re felírt számokkal boldogulnak.

Ha saját MP3-lejátszónkat szeretnénk csatlakoztatni, más megoldás után kell nézünk – szerencsére ezek száma is egyre gyarapszik. A legprofibb eszköz ezek közül a szintén az iPodhoz készült *Dension*

mazó szatelliteket egy hathüvelykes mélyszűrőt tartalmazó basszusláda egészíti ki. A rendszer összeszerelése gyerekjáték, és jack dugós bemenetével gyakorlatilag bármilyen MP3-lejátszóval összeköthető. A hangminőség terén is hozza a márkanévtől elvárható színvonalat; bár egy nagy terem hangosítására semmiképpen sem elegendő, közelebből hallgatva meglepően jól szól.

A furcsa kinézetű hangfalak másik képviselője a *JBL Creature II*, amely átmenetet képez csuklya, egy cukorsüveg és egy űrhajó között.

Jóval konzervatívabb kinézettel, ám kiváló hangminőséggel büszkélkedhet az *Altec Lansing FX6021*, amelyet oldalanként hat mikromeghajtót tartalmazó, kétszeresen erősített (biamplifikált) szatellitokkal és 6,5 hüvelykes mélynyomóval láttak el. Ugyanennek a gyártónak a kínálatában több, kifejezetten az

A Belkin kiegészítőjével iPodunkat kártyaolvasóként is használhatjuk

Mivel lényegében sztereó hangforrásról van szó, a legjobb hangminőséget egy komolyabb 2.1-es hangfalkészlettel várhatjuk. A különféle térhatású rendszerek terjedéséből egyre kevesebb van a piacon, ám a kapható modellek szinte kivétel nélkül a csúskategóriát képviselik.

Ide tartozik a híres Harman/Kardon által gyártott *Soundstick II* is, amely átlátszó műanyag burkolatával elsősorban az *iMacre* hasonlít, de jól mutat szinte bármilyen környezetben. Az oldalanként 4-4 mikrosugárzót tartal-

Két iPod és az iDJ a modern diszkó alapja

iPodunkat FM rádióadóvá varázsolja a Griffin iTrP

ice>Link Plus, amely a CD-tár helyére csatlakoztatja iPodunkat. Ezek után természetesen az autórádió gombjairól irányíthatjuk az MP3-lejátszót, válogathatunk az albumok, illetve számok között, sőt a megfelelő kijelzővel felszerelt fejezségeknél még a dalcím és az előadó neve is megjelenik – egyszóval teljes értékű kezelőfelületet kapunk. Ez a sok funkció persze azt is jelenti, hogy az ice>Link beszerelése némi szakértelmet is kíván, így csak a megfelelő műhelyben szabad hozzáfogni.

Ha nem szeretnénk mélyen belenyúlni autókunk elkivilágába (vagy nincs kompatibilis rádiónk), más megoldás után kell nézünk. A régebbi kazettás rádiók esetében például használhatjuk a kazettaadaptereket. Ilyet igen sok cég gyárt, többek között a *Hama*, a *Belkin* és *Dr. Bott* is. Ezek általában valamennyi MP3-lejátszóval kompatibilisek, mivel egyszerűen csak a fülhallgató helyére kell csatlakoztatni őket.

Kevesebb vezetéssel jár azonban, ha FM adót alkalmazunk – ez az MP3-lejátszó hangját rádiójelekké alakítja, amelyet aztán szűk tartományon belül (az autóban mindenképpen) egy egyszerű rádióval foghatunk. A már meglévő rádióadókkal való interferencia elkerülésére érdemes olyan hullámsávot választani, amelyen nincs adás, majd azt beállítani az autórádióon.

Az Apple lejátszójához szánt ilyen eszköz például a *Griffin iTrip*, amely a fülhallgató helyére csatlakoztatható. Ha pedig nem szeretnénk, hogy a készülék a kocsi ide-oda hánykódjék, egy speciális, kifejezetten a pohártartóba illeszkedő tartószerkezetet is vásárolhatunk (*Griffin iPod Cup Holder* néven).

Minden egyéb

Az eddig bemutatott kiegészítőknél kívül persze más hasznos és kevésbé hasznos eszközöket is találhatunk, elsősorban az iPodokhoz. Ide tartoznak a különféle dokko-

A Logitech sem akar kimaradni az iPod köré épülő kiegészítőkből

Az Altec Lansing kiváló minőségű 2.1-es hangrendszere az FX6021

lók, kábelek is. A valódi érdekességek közül érdemes megemlíteni a *Camera Connector*, amelynek segítségével digitális fényképezőpárról egy USB-kábel segítségével színes kijelzős iPodunkra tölthetjük át a fényképeket – így egyfelől könnyebben megnézhetjük őket, másfelől a memóriakártyát is felszabadíthatjuk. Hasonló céllal készült a *Belkin Media Reader*, az iPod alsó csatlakozójára köthető kártyaolvasó.

Bár a „közönségesebb” MP3-lejátszó szinte mind használhatóak diktafonként is,

Az Altec Lansing hordozható iPod kiegészítő családjá az inMotion

az iPod alapesetben nem képes a hangrögzítésre. Ennek orvoslására használható a *Griffin iTalk*, amely a fülhallgató helyére csatlakoztatható – használatával egy sok-sok órát rögzíteni képes felvevőre tehetünk szert.

Végül pedig, a komoly DJ-k keverőpultként is használhatják az iPodot (jobbiban mondva két iPodot). Ehhez nem kell mást tenni, mint megrendelni a *Numark iDJ* keverőpultot, amelyet három sávú EQ-val, precíziós gombokkal és tekerőkkel láttak el.

Rosta Gábor

MAGYARORSZÁG EGYETLEN

PlayStation

MAGAZINJA

DVD MELLETT
BI VIDEO

METAL GEAR
SOLID 4 10. OLDAL

PC GURU kölcsönzám 2005. II. Ára: 1299 Ft

KABO

PLAY!

Az egyetlen PlayStation magazin

TESZT

GTA

LIBERTY
CITY STORIES

62. OLDAL

BOOM

FK

BIAM
BIAM
BIAM

DVD MELLEKKETTEL

JAK

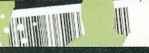
OLDAL

FINAL
FANTASY X

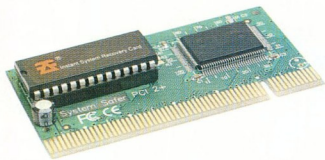
MEGJELENÉS: DECEMBER 2.

BOOM

ADATMENTŐ KÁRTYA

HDDGuarder Recovery Card

Érdekes szerkezet fordult meg a tesztlaborunkban: a *HDDGuarder Recovery Card* nem más, mint egy PCI-os bővítőkártya, amely az adatvesztés megelőzésében lehet segítségünkre.

A védelmi rendszer telepítése roppant egyszerű: mindössze egy üres PCI foglalatot kell keresni, és belehelyezni a kártyát. Integrált programja révén az eszköz akár önállóan, az operációs rendszertől függetlenül is használható. Az eszköz valamennyi HDD típusal (beleértve az SCSI és SATA csatlóújú termékeket is) kompatibilis. Telepítése után a kártya működése gyakorlatilag észrevehetetlen, a számítógépet pontosan ugyanúgy használhatjuk, mint korábban.

A kártya akár 256 GB-ot partíciókat is

kezel. A védelem beállítása után az eszköz 12 GB-nyi változtatást képes felügyelni, azaz ennyit írhatunk fel vagy törölhetünk le úgy, hogy a változtatások még helyreállíthatók legyenek. Működési elve leginkább a Windows XP rendszer-visszaállítójához hasonlítható: hiba esetén a rendszer egy előző, működőképes állapotba állítható vissza segítségével. Mint már említettük, a HDDGuarder előnye a szoftveres megoldásokkal szemben az, hogy sérült rendszer visszaállításakor is bevethető. Ideális például olyan esetekben, amikor egy frissített drájer miatt instabillá válik a rendszer. Januártól a kártya egyszerűbb, távolról nem vezérelhető változatban is kapható.

Forgalmazó:	Tridon Kft.
Internet:	www.hddguarder.hu
Ár:	9900 Ft
<ul style="list-style-type: none"> ötletes kezdeményezés egyszerű használat lassítja a bootfolyamatot segédprogramok nem valami dizajnosak 	

USB-DRÁJV

Pretec i-Disk Diamond

A *Pretec*, amely eddig is a világ legkisebb USB pendrive-ja készítője, sikeresen megdöntötte eddigi rekordját az *i-Disk Diamond* jóvoltából. A 26×12×2 mm-es (és ebben a különféle rögzítések csatlakoztatására szolgáló fülecske is benne van), körülbelül 1 gramm súlyú apróság 128 MB-ot képes tárolni (ennél nagyobb változat egyelőre nem áll rendelkezésre). Az USB 2.0-s szabványnak megfelelően adatátviteli sebessége íráskor 6,6 MB/sec, olvasáskor pedig 10,7 MB/sec.

Látni kell azonban, hogy az eszköz mérete gyakorlatilag elérte azt a határt, ahol még kényelmesen lehet kezelni: ha rövidebb lenne, nem lógna ki eléggé az USB-csatlakozóból, illetve vékonyabb és keskenyebb sem lehetne az USB csatlakozójának fizikai mérete miatt.

Méretéből adódóan egyébként az USB drájtól igencsak könnyű elhagyni, és így vele együtt az adatainkat is elveszítjük. Tudták ezt a készítő is, az eszköz dobozában ugyanis három „akasztót” is találunk. Ezek egyikével például mobiltelefonhoz, kulcstartóhoz vagy más „füllel” ellátott esz-

közöz csatlakozhatunk az *i-Disk Diamond*ot, míg a harmadik fülebevaló várja el a memóriát, vélhetően a kémhölgyek kedvéért. Kár, hogy szürkés műanyag burkolattal látták el – ha esetleg egy későbbi változat elzártszínű fémből készülne, sokkal jobban megtenné ékszernek is.

Forgalmazó:	MK Computers
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	7500 Ft
<ul style="list-style-type: none"> tényleg miniatúr füllebevalóként (!) is használható csak 128 MB-ot tárolhat műanyag külső 	

PDA + GPS

Loox N500 és Loox N520

Két új taggal bővült a PDA-felhasználók körében igen népszerű *Loox* család. Mindkét modell beépített navigációs lehetőséget kínál (az integrált *SIRFstar III* GPS modul révén) és egy 312 MHz-es *Intel PXA270*-es processzor dolgozik a belsejükben. Az *N500*-ban 64 MB-ot RAM és 64 MB-ot Flash ROM kapott helyet, míg az *N520*-ban a Flash ROM mérete 128 MB-ot. Emellett az *N520*-nak a kommunikációs lehetőségek terén sem kell szégyenkeznie, hiszen WiFi (802.11g) rádióval is ellátott.

Mindkét gép rendelkezik beépített mikrofonnal, hangszóróval, fejhallgató kimenettel, IrDA porttal és a *Loox 720*-nál már megismert USB host funkciót is ellátó csatlakozóval. Utóbbinak köszönhetően akár USB memóriakulcsokkal vagy külső merevlemezekkel, kártyaolvasókkal is megbirkózhatnak a gépek. Ezen kívül találunk még egy SDIO bővítőhelyet is bennük, így SD vagy MMC memóriakártyával tovább növelhetjük a tápkapacitást.

Mindkét gép érintőképernyős, 240×320 pixeles felbontású, és mindkét változat a *Windows Mobile* legújabb, 5.0-s változata fut operációs rendszerként. Az új rendszer számos újdonsága mellett többek között megújult *Word Mobile*, *Excel Mobile* és *PowerPoint Mobile* alkalmazásokat is rejt, s immár az *ActiveSync 4.0-s* verziójával kapcsolódik az asztali számítógéphez. Mindkét típushoz az *Útinfó Medium 1.8v* változata jár. A gépek „energiaellátásáról” egy cserélhető, 1200 mAh-s akku gondoskodik.

Forgalmazó:	Fujitsu-Siemens Hungary Kft.
Internet:	www.fujitsu-siemens.hu
Ár:	118 000 Ft
<ul style="list-style-type: none"> beépített GPS, beépített WiFi, Windows Mobile 5.0, és 256 MB-os SD kártya nincs Bluetooth, gyengécske képmínőség 	

Tidium pendrájvok

Az USB portra csatlakoztatható pendrájvokkal Dunát lehetne rekeszteni. Az egyre nagyobb kapacitások hajszolása után most úgy tűnik, hogy a gyártócégek egyre inkább a „hozzáadott értékre” koncentrálnak.

A Tidium cég ...Drive sorozata szoftveres tudásától függően különböző neveket kapott: a PhoneDrive például VoIP képességekkel büszkélkedhet, a VaccineDrive pedig antivírus programot tartalmaz. A vírusellenes változattól eltekintve valamennyi meghajtó igen vékony házban kapott helyet, amelyhez nyakpántot is kapunk. A „kakukktójás” még ezeken is túlzás, azonban bicskaszerűen kinnyitható tokban foglal helyet.

Elsőnek a VaccineDrive-ot vettük szemügyre, amelynek kapacitása 128 Megabájttól 2 Gbájtig terjed. Ez az USB slotba helyezve automatikusan elindítja a vírusellenőrző szoftvert (ha nem használjuk a Windows Autorun funkciót, akkor a meghajtóra kattintva indíthatjuk el a keresőt). A pendrájvon található program természetesen nem lehet naprakész, de indítása után az internetről „tájékozódik” a legújabb vírusokról. Ez a frissítési szolgáltatás teljesen ingyenes, ám a vírusok irtása csak két évig az.

A következő érdekes modell a PhoneDrive, amely az egyre népszerűbb VoIP-hullámnal hivatott meglovagolni. A többi modellhez hasonlóan ez is automatikusan indul el, és meglehetősen olcsó percdíjakkal (egy Budapest-Németország hívásnak a percdíja bruttó 7,5 forint) működik. A szolgáltatás használata nagyon egyszerű, igénybevételehez pedig előre váltott kártyákat használhatunk.

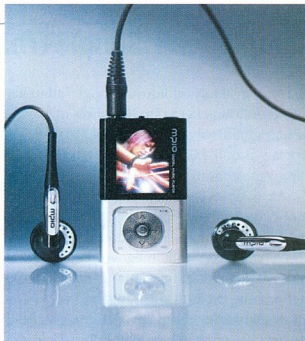
Forgalmazó:	Cybercomputers
Internet:	www.cybercomputers.hu
Ár:	6475 Ft (128 Mbájtos VaccineDrive)
+	igazán jó funkciók könnyű kezelhetőség
-	sima pendrájvként drága az automatikus elindulás néha zavaró

MP3-LEJÁTSZÓ

MPIO One

Az igen jó minőségű és egészen apró MP3-lejátszóiról nevezetes MPIO csúcskategóriás flashmemóriás készüléke a One (35 gramm, 55×32×25 mm). Az áramellátásról a beépített Lilon elem gondoskodik, amely az USB porton keresztül tölthető fel (hálózati adaptert sajnos nem találunk a dobozban). Az 512 Mbájtos és 1 Gbájtos változatban kapható lejátszó szinte valamennyi létező lejátszási funkciót tartalmazza. A zenéféjlokon kívül a fotókat és az MPEG-4-es videókat is lejátszza, emellett diktafonként, FM rádióként, valamint vonalszintű bemenettel ellátott MP3-felvevőként is használható.

A 65 ezer szín megjelenítésére képes, 96×64 pixeles OLED kijelző jól látható, bár felbontása elég szerény – ennek megfelelően a képek és videók némileg pixelesen jelennek meg. Ezek áttöltésére a mellékelt Transcoder alkalmazást ajánlják, amely a felbontást átalakítja a lejátszó által is emészthető formába. Az MPIO One kezelése hagyományos: a fő kezelőszerv az előlapon található ötrányú joystick és a körülötte elhelyezett négyzetleges (dísznek látszó)

gombok. Ezekkel viszonylag könnyen navigálhatunk a színes, mozgó grafikákkal feldobott menüpontok között.

Forgalmazó:	ATCOMP
Internet:	www.mp3center.hu
Ár:	39 000 Ft (512 Mbájti)
+	kis méret sok tudás speciális USB-csatlakozó
-	hálózati töltő hiánya

NOTEBOOK

MSI S260

Az MSI új ultrahordozható noteszgépe, az S260 kategóriája egyik legegészségesebb képviselője elefántcsont-fehér külsejével és fényes fekete felületű kijelzőjével. Kivitele is igényes: határozottan jól összerakott, masszív készülék benyomását kelti.

A konstruktőrök a belső tartalmat sem vették félvállról: a Centrino matricával ékesített masinában Intel Pentium M 730J processzor dolgozik, 1600 MHz-en, 512 Mbájti DDR SDRAM társaságában. Az alaplapi lapkakészlet az Intelről származó i915GM, a 12,1 hüvelykes, szélesvásznú (1280×800 pixeles felbontású) kijelzőt pedig a chipkészletbe integrált adapter hajtja meg. A külső világgal a 802.11b/g WLAN adapter-

rel, a Realtek Ethernet-csatolóval vagy a beépített modemmlel kommunikálhatunk, de a Bluetooth adapter is rendelkezésünkre áll. A hardvert egy darab Type II PCMCIA adapterrel bővíthetjük, a digitális médiumokat pedig az SD és MS kártyák olvasására alkalmas kártyaolvasón vagy a FireWire csatlakozón keresztül hasznosíthatjuk. További külső eszközök csatlakoztatására használhatjuk még a három darab USB 2.0-s csatlakozót, illetve a VGA- és TV-kimeneteket is.

Az S260 a sebesség dolgában sem áll rosszul: mind az irodai, mind a multimédiás alkalmazások futtatására bőségesen elegendő teljesítményt kínál.

Forgalmazó:	Expert Computer Kft.
Internet:	www.expert.hu
Ár:	351 200 Ft
+	elegáns kicsi és könnyű
-	az elem bírhatná tovább is nem igazán olcsó

ADATÁTVITELI ESZKÖZ

SimpleTech SimpleTransfer

Bizony gyakran előfordul, hogy adatokat kell cserélnünk két számítógép között. Például olyankor, amikor az asztali PC mellett egy laptopot is használunk.

Az ilyen esetekre való a hálózati összeköttetés – gondolnánk elsőre. Ez igaz is, csakhogy nem mindenütt van lehetőség vezeték (hát még vezeték nélküli) hálózat kialakítására, néha a csatlakozók, néha pedig jogosultság hiányában.

A SimpleTech egy eredeti megoldással rukkolt ki, amelynek a SimpleTransfer nevet adta. Olyan szerkezetéről van szó, amelyet a két számítógép egy-egy USB portjára kell csatlakoztatnunk, és amely a fájlküldéshez saját, installálást nem igénylő szoftvert használ.

Ez több okból is jó: egyfelől azért, mert a PC-re nem kell programot telepíteni, másfelől pedig azért, mert segítségével nemcsak PC és PC közötti, hanem akár Macintosh-Macintosh, sőt PC-Macintosh kapcsolatot is létrehozhatunk. Az adatszinkronizáció mellett természetesen a teljes felhasználói profil is átvihetjük az egyik gépről a másikra (bele-

értve az e-mail fiókokat, a saját dokumentumokat és fényképeket, valamint az internetes beállításokat és a programcsomagokat is). Mindezt egy varázsló segítségével, minimális felhasználói beavatkozással megy végbe. A számítógép cseréjekor ezzel a módszerrel megmenekülünk az unalmas és hosszadalmas telepítéstől! A repertoárból nem maradhat ki az adatmentés sem (ez szintén az egyik PC-ről a másikra történhet), így a legfontosabb állományainkat is minden körülmények között biztonságban tudhatjuk.

Forgalmazó:	Procomp Hungary
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	4990 Ft
+	adatátvitel PC és Macintosh rendszerek között gyors migráció
-	nem túl hosszú adatkábel vakító kék LED

HANGSZÓRÓSZETT

Altec Lansing GT5051R

A térhatású hangot biztosító 5.1-es hangrendszerek egyik hátránya, hogy képesek kábelzingszaggal változtatni a szobát. Ezt próbálja meg kiküszöbölni az Altec Lansing GT5051R típusú „virtuális” 3D-s hangfal-szettje. A rendszer működési elve szerint a hátsó surround sugárzókat az első hangfalakba építették be, membránjuk pedig ferdén kifelé néz. Ezzel az elrendezéssel elvileg az innen érkező hanghullámoknak a falakról visszaverődve kell a fülünkbe jutniuk. A virtuális térhatás ugyanis valóban működik, de csak ideális körülmények között. Tágasabb helyiségekben vagy hangyelő felületekkel határolt környezetben (faliszőnyeg, függöny) már nem igazán fogjuk magunkat a történet közepén érezni.

Eltekintve ettől az egyetlen „gyengeségtől”, a GT5051R egész jól muzikál, kisebb szobák hangostására egész jól használható. A mélynyomó nem különösebben nagy, ennek ellenére egészen mélyre megy, és különösebben a torzításra sem hajlamos. A szatellit-sugárzók a középtartományt szépen adják vissza, ám a legfelső hangokkal már nem bánnak ilyen

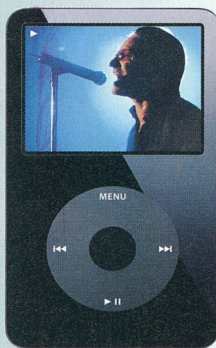

szépen – igaz, ez egy egyutas rendszertől nem is várható el. A hangszórókészlet összeállítása gyerekjáték: a két szatellit-sugárzó egy-egy speciális kábellel csatlakozik a mélynyomóhoz (ezek hossza rögtön korlátozza is az elhelyezést). A hatcsatornás műsorforrás (pl. hangkártya) három darab jackdugón keresztül csatlakozhat a rendszerhez, ezen felül pedig még egy sztereó jack és egy RCA bemenet áll rendelkezésünkre.

Forgalmazó:	ProComp
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	34 990 Ft
+	remek hangminőség távirányító
-	a térhatás nagyon érzékeny a szoba minőségére kicsit drága

MP3-LEJÁTSZÓ

Apple iPod

Végre megérkezett a komolyabb MP3-lejátszó piacán szinte egyeduralkító iPod legújabb generációja, amely a régóta várt videolejátszási szolgáltatást is magában foglalja. A két színben (feketében és fehérben) és két méretben (30 és 60 Gbájtosban) kapható eszköz a már megszokott formatervet követi, ráadásul nagyobb tudása ellenére a mérete sem nőtt (sőt, az előző generációhoz képest még csökkent is).

Az új vizuális szolgáltatásnak megfelelően a kijelzőn is jócskán javítottak: mérete 2,5 hüvelykre, felbontása pedig 320x240 pixelre nőtt. Természetesen filmnézésre ez még mindig kevés, ám az új iPodot videokimenettel is ellátták, amelynek segítségével bármilyen kompozit jel fogadni képes eszközön (tévén, projektoron) megnézhetjük a „műsort”. Sajnos a jel átvitelére szolgáló speciális kábel nem része a doboz tartalmának, hanem külön kell megvásárolnunk, mint ahogy a hálózati töltőt is (alapesetben a beépített akkut az USB-porton keresztül tölthetjük fel).

A külön meghajtó telepítése nélkül is használható iPod (amely ilyenkor csak külső merevlemezként működik) immár csak USB 2.0 porton keresztül tölthető fel adattal, a FireWire csatlakozót már nem támogatja. A zenék, fotók és más lejátszható/megjeleníthető állományok átvitelére az új iTunes használható.

Forgalmazó:	Apple Magyarország
Internet:	www.apple.hu
Ár:	129 900 Ft (60 Gbájtos modell)
+	egyszerűen gyönyörű könnyen használható
-	a videokábel külön kell megvinnünk a hálózati töltőt is külön kell megvinnünk

ASUS CT-479

A halk és energiatakarékos számítógépre áhítozók fülében az Intel márkanév nem cseng igazán jól – a cég asztali processzorai az elmúlt időszakban meglehetősen nagy hőleadások voltak, és ennek megfelelően zajos hűtést igényeltek. Egészen más a helyzet a noteszgépek frontján, ahol éppen az Intel az, amely a legjobb teljesítmény/energia aránnyal jellemezhető CPU-t kínálja, *Pentium M* néven. Felmerülhet tehát a kérdés, hogy nem lehetne-e a notebookokban már bevált processzorokat dolgoztatni az asztali gépekben is? Nos, az *ASUS CT-479* adapternek köszönhetően ennek semmi akadálya.

Az egykori Slot-1/Socket 370 átalakító-ra emlékeztető adapter segítségével a megfelelő *ASUS* alaplapokon a *Dothan*, *Banias* és *Celeron M* procikat is használhatjuk (de csak a normál feszültségen üzemelőket, az *LW* és *ULW* változatokat nem). Sajnos a támogatott alaplapok listája nem valami nagy: jelenleg hat modell tartalmaz. Bár az *ASUS* a lista bővülését ígéri, a Socket 478 eltűnésével az új modellek nem lesznek ezek között.

Az adapter beszerelése gyerekjáték, mivel csak a megfelelő alaplapokkal működik, így nem akad össze a foglalat körül található kondenzátorokkal és más VRM-

alkatrészekkel sem. A külön megvett mobil-proci beszerelése után a *CT-479* dobozában található közepes méretű alumínium hűtőborda/ventilátor egység kell felszerelnünk. Mivel a *Pentium M* processzort a BIOS gond nélkül felismeri, ki csak beállításra nem lesz szükségünk (az általunk kipróbált masinában hiba nélkül működött), egyedül a hálózatról felvett teljesítmény csökken jelentősen.

Forgalmazó:	ASUS
Internet:	hu.asus.com
Ár:	nincs adat
+	remekül használható energiatakarékos gépekhez könnyen telepíthető
-	csak bizonyos alaplapokkal működik a <i>Pentium M</i> processzorok elég drágák

TÉVÉTUNER

AVerMedia AVerTV Hybrid + FM Cardbus

Tesztlaborunkban közelebbről is megvizsgálhattuk az első olyan hibrid tv-tunert, amelyet kimondottan a hordozható számítógépek tulajdonosainak készítettek. Az *AVerMedia* termékét ugyanis, ha akarnánk, akkor sem tudnánk asztali PC-vel használni, hiszen PCMCIA csatlóba illeszkedik. A lapunkban eddig bemutatott hibrid tunerhez hasonlóan az eszköz az analóg tévé- és rádióadások vételén kívül a *DVB-T* (tehát a földi terjesztésű digitális) műsorokkal is megbirkózik.

Szolgáltatásait tekintve a kártya mindent tud, amit elvárhatunk tőle. Kezeli a teletext és EPG adatfolyamokat, lehetőséget kínál a MPEG-2 formátumú rögzítésre, és még a csúsztatott lejátszásra is képes. Sőt, a DivX vagy XviD kodek letöltése után – megfelelően erős processzorral – még MPEG-4-es videótömörítésre is képes. Az *AVerMedia* di-csüretére legyen mondvá, hogy nem a Cyberlink *PowerCinema*t adja a nevével, hanem saját programot készítet.

A PCMCIA kártyára, az antennabemenetek mellé egy speciális csatlakozó került,

amelybe az S-Video, illetve kompozit videoátalakító kábel csatlakoztathatók. Ez természetesen része a doboznak, mint ahogy a teljes funkciójú távirányító vagy a különféle adások vételében segédkező antennák is.

Forgalmazó:	MK Computers
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	26 250 Ft
+	akár MPEG-4-es felvétel is készíthetünk jövöbízot (DVB-T vételre alkalmas)
-	csak notebookokkal használható a távirányító gombjai nem igazán kézreárlók

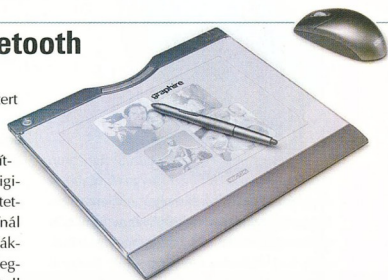
DIGITALIZÁLÓ TÁBLA

Wacom Graphire Bluetooth

A boltokban nagyon sok *Bluetooth* adapter kaphatunk, olyan készüléket viszont, amely ezt a csatlakozást használná, sajnos igen keveset (a mobiltelefon leszámítva). A *Wacom* egyik legújabb A5 méretű digitalizáló táblájába *Bluetooth* interfészt építettek, amely vezeték nélküli csatlakozást kínál kis hatótávolságon belül (10 m) a perifériákhoz. A digitalizáló tábla ugyan nem a legújabb technológiát használja – amely a toll dőlési szögét is meg tudja állapítani –, de a toll pozícióját még így is nagyon pontosan meg tudja határozni. A készülék kényelmében és pontosságában nem csaldötünk – még mindig a *Wacom* járta a művészi alkalmazásokra szánt legjobb digitalizáló táblákat.

Sokkal érdekesebb a *Bluetooth* kapcsolat; a tábla energiáját egy cserélhető Li-Polimer akkumulátor szolgáltatja, ennek töltöttségét szoftveresen és a beépített LED villogtatásával jelzi ki.

Gondok csupán a *Bluetooth* kapcsolat felépítésével lehetnek, ha a számítógépünkben lévő adapter (esetünkben egy alaplap *MSI PC2PC Bluetooth adapter*) meghajtó-

programja nem támogatja a HID szabványú eszközöket. Ki gondolná, hogy még ehhez is a legújabb szoftver szükséges? A program telepítése után természetesen hamar felismeri a táblát, ezután pedig már a fotelben ülve is kényelmesen rajzolgathattunk.

Forgalmazó:	Mikropo Kft.
Internet:	www.mikropo.hu
Ár:	53 900 Ft
+	már a tábla is vezeték nélküli kiváló <i>Wacom</i> minőség
-	bizonyos gépeken akadozhat <i>Bluetooth</i> adapter nem jár hozzá

Elkezdődött egy új év, és előreláthatólag most sem fogunk szűkölködni a mindenre (gyakran semmire sem) jó elektronikus találmányokban, „csúcstechnikás” eszközökben. Lássuk, mit fundáltak ki már megint a fantáziadús fejlesztők!

Gyerekefon

Az LG által gyártott LG Migo fantáziavestelefon a legújabb darab az Amerikában nagyon divatos úgynevezett „kid-phone”, azaz gyermektelefon kategóriájában. A némileg Shrekre hajazó megjelenéssel büszkélkedő mobiltelefon ugyan nem szép, de legalább drága ☺, így tökéletesen megfelel az enyhé IQ-kihívásokkal küszködő tengerentúli piac elvárásainak.

A gyermekmobilok lényege a könnyű kezelhetőség, az iszonyú külső és a funkciók „lekorlátozása”. Az LG Migo négy telefonszámot tud eltárolni, ez arra elég, hogy a csemeték és a szülők közötti kapcsolat meglegyen. Ezen felül található rajta még egy nagy piros gomb is, amellyel rögtön a 911-et lehet hívni, ez a gomb azonban nem programozható – ezzel az LG egy csapásra ki is zárta, hogy az USA-n kívüli kapcsolat meglegyen. Ezen felül található rajta még egy nagy piros gomb is, amellyel rögtön a 911-et lehet hívni, ez a gomb azonban nem programozható – ezzel az LG egy csapásra ki is zárta, hogy az USA-n kívüli kapcsolat meglegyen. Ezen felül található rajta még egy nagy piros gomb is, amellyel rögtön a 911-et lehet hívni, ez a gomb azonban nem programozható – ezzel az LG egy csapásra ki is zárta, hogy az USA-n kívüli kapcsolat meglegyen.

Gyártja:	LG
Honlap:	www.lge.com
Ára:	150 dollár

Dióda-óra és USB-darts

Bakelit-archívátor

A kérdés jogos, és az idő múlásával egyre égetőbb: mit kezdünk a papa (vagy a nagypapa) bakelit hanglemezeivel? Hallgatni őket szinte lehetetlen – hagyományos lemezjátszókat ma már nem gyártanak, a lemezeken lévő örökzöldek azonban jobban megmennek az utókorak...

A TEAC GF-350 egyik geek-eszköze lehet segítségünkre a megoldásban: ez a szerkezet egy CD-játszó-író és egy lemezjátszó egyben. Nincs más dolgom, mint feltenni az ősrög bakeliteket, betenni egy nyers CD-t, majd elindítani a szerkezt. A lejátszás végegre készen is van a CD, rajta az immáron digitális formában tárolt (azaz az enyészettől megmentett) klasszikus darabokkal. Az eszköz csak „audio” nyers CD-kre ír (ezeken a „music” vagy „digital audio” felirat van, a sima CD-R lemezekkel valamiért nem kompatibilis). Persze a sercegést/pattogást nem tudjuk kiszűrni, és ha „megugrik” a tű a lemezen, akkor kezdhetjük elől a felvételt, a kényelem azonban mindenért kárpótol, hiszen nincs szükségünk több eszközre és mindenféle zsinórokra, átalakítókra az archíváláshoz. A hangminőséget pedig később is javíthatjuk egy egyszerű PC-vel. Távirányító is található a csomagban, sőt a GF-350 bónuszként még egy rádiót is tartalmaz.

Gyártja:	TEAC
Honlap:	www.team.com
Ára:	350 dollár

Dióda-óra

Rovatunknak szinte „védjegyei” a mindenféle mókás és meglepő, esetleg hihetetlen órák, karórák (közel húszféle „szement” órát vizsgáltunk meg eddig). Hogy a feltalálók miért akarnak kényszeresen változtatni a jól bevált „kétmutatós” rendszeren, az rejtély, mindenesetre nem adják fel, ez tény.

Legújabb „versenyzőn” a The Diode Watch névre hallgat, és borzasztóan nehéz róla leolvasni az időt (eleinte majdnem egy perc volt, mire sikerült). Tény azonban, hogy ha fel akarjuk magunkra hívni a figyelmet (vagy beszélgetést akarunk kezdeményezni), amikor valaki megkérdezi az időt az utcán, akkor a dióda-óra a legjobb erre a

célra. Rádásul kifejezetten dizájnos megjelenésével akár még elegáns ruházathoz is hordható.

Az idő kijelzésén kívül az óra nem tud semmit (sem ébresztő, sem hónap/nap kijelzés, és a másodperceket sem mutatja), cserébe viszont egy igazi geek-játékszer tulajdonosai lehetünk. Rádásul egy-két heti gyakorlás után már az idő is le tudjuk róla olvasni. És még vízálló is!

Gyártja:	Saishin
Honlap:	www.saishin.jp
Ára:	150 dollár

iPod DJ-pult

A Numark által forgalmazott keverőpult valószínűleg a világ leghosszabb és leghangzatosabb nevű terméke, a neve ugyanis: „iDJ iPod Music Mixing MP3 Console: Dance Techno Party!” (lefordítására most helyhiány miatt nem teszünk kísérletet). A DJ-k számára készített keverőpult legfőbb különlegessége, hogy nem CD-kről dolgozik, hanem két darab iPodot tudunk beléje helyezni, és máris indulhat a mixelés, kevergetés.

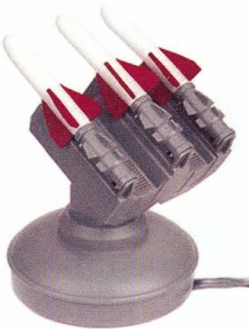
iPodokat használni CD-k helyett nagyon jó dolog: a tárolókapacitás ugrásszerűen megnő, ráadásul nem kell több száz CD-t hurcolásznia szegény DJ-nek – elég a két iPod és maga a keverőpult, amely szintén könnyen hordozható. A Numark egyébként egy elismert DJ-kiegészítőket gyártó cég, így maga a keverőpult sem a „gagyói” kategóriába tartozik – teljesen professzionális mind megjelenésében, mind funkcióiban.

Persze más módon is meg lehet oldani, hogy két iPodot és egy keverőpultot összekössünk – ez a megoldás azonban jóval egyszerűbb, és persze látványosabb is. Ára pedig meglepően barátságos: mindössze kétszázötven dollárba kerül, persze az iPodok nélkül.

Gyártja:	Numark
Honlap:	www.numark.com
Ára:	250 dollár

USB-darts

Nem, a képen nem egy szovjet rakétakilövő (hivatalos nevén „katyusa”) látható, bár erősen emlékeztet rá. Ez az eszköz jóval veszélytelenebb. Az USB-dart elnevezésű ketyere nem más, mint egy USB-re csatlakoztatható, sűrített levegővel működő dartkilövő állomás. Hogy mire használható egy ilyen eszköz? Természetesen semmire, egyetlen funkciója, hogy jól mutat az íróasztalon, illetve munkahelyi agresszivitásunk

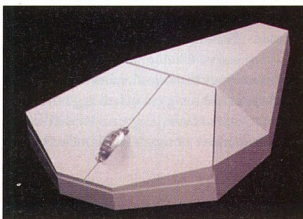

vezetésére tökéletesen megfelel egy pár perces lövöldözés, főleg ha a kevésbé kedvelt kollégákat fogjuk a célkeresztbe. A dolog teljesen veszélytelen (lévén a dartok hegye elég tompa), ahhoz viszont eléggé gyorsan lövi ki őket az állomás, hogy a dolog elsőre ijesztő, másodsorra pedig poénos legyen. Természetesen az egérrel kell céloznunk és lönnünk – minderről egy, a csomagban található szoftver gondoskodik. A garancia arra az esetre nem vonatkozik, ha esetleg véletlenül éppen a szobánkba lépő főnököt sikerül „hókon találnunk”... Szóval csak óvatosan! Az ellövöldözött nyílakat később nekünk kell összeszedetgünk, ennek kiváltására még nem sikerült megoldást találnia a tudományunk.

Gyártja:	Ismeretlen
Honlap:	nincs
Ára:	20 font

Alumínium egér

Kifejezetten játékosok, esetleg divatorültek számára készült a „Zspire's aluminum Bluetooth mouse” néven forgalmazott egér. Mi tagadás, igen különlegesre sikeredett darabról van szó, a legmeglepőbb azonban, hogy szokatlan formája ellenére meglepően kényelmes használni. Anyaga sem mindennapi, ugyanis szinte száz százalékban alumíniumból készül, így gyakorlatilag törhetetlen és elnyúlhatatlan. Mivel Bluetooth-eszközzel van szó, a különleges hatást nem törlik meg mindenféle zsinórok és kábelek. Az extrém külsőt leszámítva a Zspire hagyományos egér – két gombbal és egy görgővel, funkcióiban nem tartalmaz tehát semmi ext-

rát. A Tronra emlékeztető „fémkoporsó” dizájn azonban megéri a kicsit magasabb vételárat. Eleinte szokni kell ezt az egeret – súlya ugyanis jóval nagyobb, mint a hagyományos „fröccsöntött” egereké. Az már csak hab a tortán, hogy a görgőtölgomb egy fém fogaskereket mintáz, az alapállapotban díszítés nélküli alumínium felületet pedig tetsszerűen befesthetjük vagy teleragasztgathatjuk matricákkal. Fanatikus FPS játékosoknak kötelező darab ez az egér, főleg „férfias” kinézete miatt.

Gyártja:	Zspire
Honlap:	www.zspire.com
Ára:	19 dollár

Instant 5.1-es hang

Az USB 5.1 audio Adapter néven forgalmazott USB-s eszköz nyerte ezúttal a „hónap elektronikus ketyereje” megtisztelő címet. Amint az elnevezéséből is kitalálható, ez az eszköz egy csapásra képes laptopunk vagy asztali PC-nk hangkártyájából 5.1-es hang-

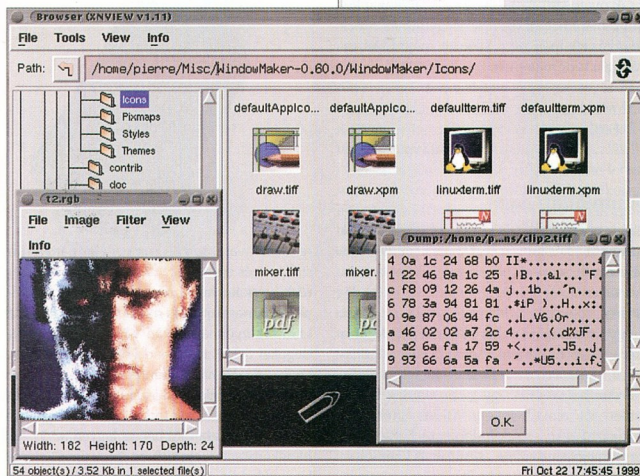
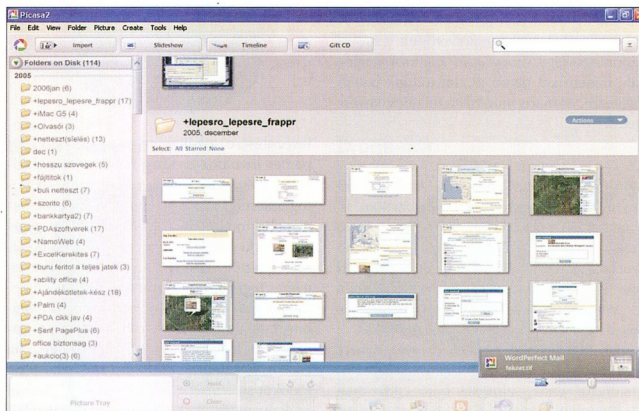
rendszert varázsolni – mindenféle hardverinstalláció és egyéb varázslások nélkül. Egyszerűen csatlakoztatjuk az adaptert, majd feltelepítjük a meghajtót, és máris használhatjuk az USB-s küttyű hátoldalán elhelyezkedő jack-dugókat 5.1-es hangrendszerünk csatlakoztatására. A találmány igen ötletes és piacképes, főleg ha a hordozható számítógépek piacára gondolunk – nagyon ritka ugyanis hogy egy notebookban alaplób benne legyen az 5.1-es hangkártya. Macintosh-os és „sima” notebookokkal is nagyszerűen működik, de ha akarjuk, asztali gépünk kiöregedet hangkártyáját is „újjárvarázsolhatjuk” vele – ráadásul nagyon olcsó, mindössze tíz dollárba kerül (olcsóbb, mint egy új hangkártya).

Gyártja:	Ismeretlen
Honlap:	http://www.redferret.net
Ára:	9,95 dollár

Henryke

Fotólabor – otthon

Elmúlt a karácsony és a szilveszter, elkészültek első (vagy éppen sokadik) digitális felvételeink. Jól sikerültek, de azért lenne még mit javítani rajtuk, jobban is el lehetne rendezni őket a merevlemezen, vagy akár zenés diabemutatót készíteni belőlük. A CP olvasói újságunkkal remek ingyenes fotólaborhoz juthatnak.

XnView: könnyebb lesz az áttekintés

A digitális fényképezés és a képfeldolgozás elválaszthatatlanok egymástól: éppen az egyszerű képmánipulálás lehetősége teszi oly kedvelté ezt a modern fotózási eljárást. A képszerkesztő, -mendezelő programok nagy részéért azonban mélyen a zsebünkbe kell nyúlni, szerencsére azonban vannak ingyenes alternatívák is,

amelyek meglepően sokat tudnak. Az alábbiakban megpróbáltuk összeválogatni a terület csúcis freeware-jait, amelyek természetesen lemez mellékletünkre is felkerültek. **Figyeljen!** mielőtt módosítanánk a képeinken, írjuk le őket CD-re. Így nem kell aggodnunk az elveszett EXIF-adatok, vagy az eredeti képek véletlenül történt kicsinyítése, elrontása miatt.)

A Picasa az egyik legjobb képfelügyeleti szoftver

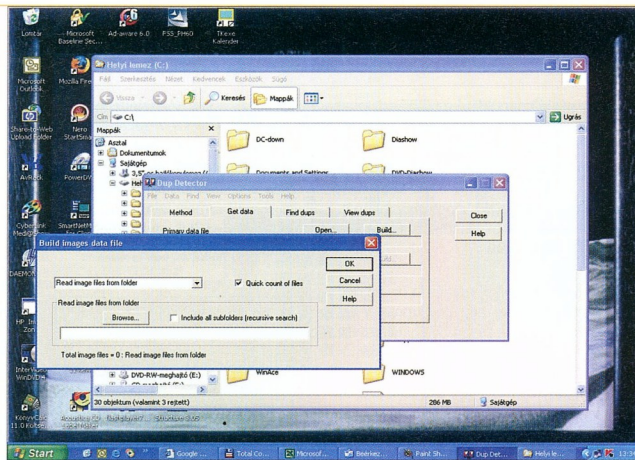
Archiválás és rendszerezés

Ha rendet tartunk fényképgyűjteményünkben, akkor tényleg könnyű az áttekintés. De tegyük szívünkre a kezünket, kinek van de a merevlemezen? A most következő programok segítségével rendszerezhetjük és átnevezhetjük képfájljainkat, csökkenthetjük a fájlok méretét, és egy sor egyéb, érdekes műveletet végezhetünk el.

A KÉPEK MEGTEKINTÉSE

Program: XnView
Operációs rendszer: Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Információ: www.xnview.com

Fényképeink gyorsabb megtekintésében vagy a kisebb szerkesztési lépések, például az elforgatás vagy a méretmódosítás elvégzésében az XnView képnézegető program verhetetlen. Az eszköz az úgynevezett batch-funkció segítségével akár nagyobb képmennyiséget is képes rövid időn belül feldolgozni. Konkurenciájával, az IrfanView programmal ellentétben az XnView jóval több formátumot támogat, és kényelmesebben kezelhető a felhasználói felülete. Míg az IrfanView minden egyes kép esetében új

Dup Detector: hol bújjik a másolat?

ablakot nyit meg, addig az XnView egyetlen ablakban egyesíti az összes megnyitott képet, valamint a képböngészőt. Kedvező, hogy az XnView közvetlenül a képböngészőből indul. A külseje nagyon hasonlít a Windows Intéző felületére. Elég duplán kattintani a megnyitni kívánt fényképre, és az máris a szerkesztési módban nyílik meg.

tipp Az XnView programba a Photoshop-kompatibilis beépülő modulok is beköthetők. A Harry's Filters plugin-gyűjtemény a teljes telepítési fájlban megtalálható. A beépülő modulok listáját a képszerkesztő menüjének *Filter/Adobe Photoshop-Plug-Ins* bejegyzése alatt találhatjuk.

FÉNYKÉPEINK RENDSZEREZÉSE

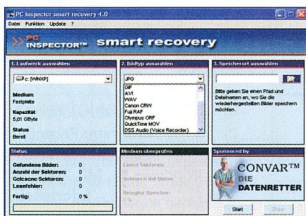
Program: Picasa

Operációs rendszer:

Windows 98, ME, 2000, XP

Információ: www.picasa.com

Hogy a nagyobb képgyűjteményekben se veszítsük el az áttekinthetőséget, érdemes egy képfelügyeleti eszközt alkalmaznunk. A Picasa segítségével címszavakat adhatunk a fényképeinknek, s e címeket a Google keresési funkciója is tekintetbe veszi, a fájlnév és az EXIF-adatok mellett. Ezen kívül a képeket virtuális könyvtárakba (*Labels*) is rendezhetjük. A Picasa az Adobe Photoshop Album Starter Edition mellett a legjobb teljesítményre képes képfelügyelő eszköz. A Picasa a mappákkal együtt importálja a fényképeket, így nem eshet meg, hogy egy átláthatatlan kárpaddal találjuk magunkat szemben, hanem úgy lélnék rá fényképeinkre, ahogy azokat elrendeztük a merevlemezben.

PC Inspector: mindent ment

tipp A *Tools/Folder Manager* alatt határozhatjuk meg, hogy melyik mappát vizsgálja át a Picasa az esetleges változások után. A kis nézőképeket az alapbeállítás szerint nem jeleníti meg a szoftver. Amennyiben szeretnénk ezt, aktiváljuk a *View/Small Pictures* pont alatt található nézetet.

A DUPLA KÉPEK MEGTALÁLÁSA

Program: Dup Detector

Operációs rendszer:

Windows 98, ME, 2000, XP

Információ:

www.primaticsoftware.com

A *Dup Detector* – ahogyan arra a neve is utal – a duplán meglévő vagy a hasonló képeket fedezi fel a merevlemezben, mérőháza függetlenül a fájlnévtől és a fájltypustól – így nem kell egyesével megnyitnunk minden egyes fényképet. A *Dup Detector* a sikeres keresést követően képpárokat jelenít meg előzetesként, amely tartalmazza a fájlnevet, valamint a kép- és a fájlméretet is. Ezt követően dönthetjük el, hogy ki szeretnénk-e tö-

rölni az egyik képet. Amennyiben azonban jobban módosított képeket, például képrezerveleteket is fel szeretnénk kutatni a merevlemezünkön, a legtöbb esetben nem kerülhetjük el a manuális keresést. Ezeket a képeket ugyanis nem ismeri fel minden esetben másolatként a *Dup Detector*. A GIF grafikákkal sem vergődik zöldre, azonban képes olvasni a JPG, a BMP, a TIF, a PNG, a PCX, a TGA, a WMF, az EMF és a PSD fájlokat.

tipp A *Find dups* alatt meghatározhatjuk, hogy mennyire kell egymáshoz hasonlítaniuk a képeknek. A 100% beállítás csak a teljesen megegyező fényképeket találja meg. Hogy a program a méretében módosított fényképeket is felismerje másodpéldányként, néhány százalékponttal csökkentjük az alsó határ értéket.

ÁTNEVEZÉS, EXIF MÓDOSÍTÁS

Program: Exifer

Operációs rendszer:

Windows 98, ME, NT, 2000

Információ: www.exifer.friedemann.info

Az EXIF-adatok, például a dátum és az idő sietnek a segítségünkre a fájlnevek vagy a képaláírások automatikus létrehozásában a diamótosorok esetében. Az *Exifer* program az ingyenes EXIF-eszközök svájci bicskaja: nemcsak a JPEG-metaadatokat jeleníti meg, exportálja és importálja, hanem adatokat is módosít, ráadásul teljes könyvtárak tartalmát is átnevezi. A fájlnevek számára egész EXIF-adatok állnak rendelkezésre, tetszőleges sorrendben.

tipp Külföldön szilvesztereztünk, ám elfelejtettük a helyi időhöz igazítani a kamera óráját? Az *Exifer* segítségével az órát visszaállíthatjuk például 6 órával: navigáljunk a programablakban a kívánt mappához, jelöljük ki az összes hibásan dátumozott képet, majd válasszuk az *EXIF/IPTC/Bearbeiten/EXIF-Daten/Datum (EXIF/IPTC/Szerkesztés/EXIF-Adatok/Datum)* pontot. Itt a *Zeitdifferenz (Időkülönbség)* pont alatt vá-

Irány az online képelőhívó!

Annyira jól sikerültek a képszerkesztő beavatkozások, hogy papíron is szeretnénk látni a végeredményt? Nos, fel sem kell állnunk a számtól-egyetlen mellől, azonnal megrendelhetjük az előhívást. Ennek mikéntjéről *Fotókielgöztés a weben* című toptémánkban olvashatnak.

30. oldal

CleanSkin: cseppnyi varázslat

lasszuk ki a – jelet, majd a 06:00:00 óra beállítás. Pipáljuk ki a *Für Änderungsdatum und Digitalisierungsdatum übernehmen* (A módosítás és a digitalizálás dátumára alkalmaz) beállítás előtti pipát, mivel más szoftverek gyakran a digitalizálási dátumot használják az automatikus elnevezéshez. Azonban akad néhány olyan program, amelynek nem ismer fel az EXIF-adatokat az Exifreel történet szerkesztést követően. Erre az esetre mentünk el a módosítás előtt az eredeti fájlra.

A FÉNYKÉPEK MEGMENTÉSE

Program:

PC Inspector Smart Recovery

Operációs rendszer:

Windows 9x, ME, NT, 2000

Információ: www.pc-inspector.de

Csak egyetlen egyszer nyomtuk meg véletlenül a rossz gombot, vagy vettük ki a memóriakártyát a mentési folyamat közben, és máris eltűntek az ünnep képei. Kétségbe esésre azonban nincsen okunk: a *PC Inspector Smart Recovery* visszavarázsolja az elveszett kép-, video- és hangdokumentumokat a fényképezőgép memóriakártyájáról. A mentési feltétele csak annyi, hogy az adatokat még nem írjuk felül.

tipp A Smart Recovery minden egyes keresési futtatásnál csak egy formátumot ismer fel. Amennyiben tehát képeket és videofelvételeket is készítünk, végezzük el kétszer a keresést, a gépünk megfelelő kép- és videoformátumának helyes kiválasztásával.

NEM KELLENEK NAGY FÁJLOK!

Program: StripFile

Operációs rendszer:

Windows 98, ME, 2000, XP

Információ:

www.nuetoools.co.uk/stripfile.html

Túl nagyok a fényképeink? Töröljük ki egyszerűen a *StripFile* segítségével a felesle-

ges információkat, például az EXIF-adatokat vagy más fénykép-metaadatokat. Így több fénykép fér majd egy USB-kulcsra. Az eszköz minimálisra csökkenti a JPG, a GIF, a PNG és a HTML fájlok méretét. Csak meg kell adnunk a megfelelő képet vagy mappát, és a *Compress* gombra kattintva a *StripFile* máris lecsinyíti a fájlt.

tipp

A *StripFile* felülírja az eredeti fájlt, készít azonban egy backupot is. Ezt ugyanazon a mappaszinten találhatjuk, mint az eredeti mappát, csak épp a *Stripped* kiegészítést találhatjuk az eredeti mappánélőtt. Amennyiben egészen biztosak szeretnénk lenni abban, hogy nem vesznek el az EXIF-adatok, szerkessük csak a fényképek másolatát vagy mentjük el az adatokat.

Képszerkesztés felső fokon

Ha végre rendet tettünk merevlemezünkön, nekiláthatunk a fényképek tökéletesítésének. Ebben is remek freeware-eszközök színek a segítségünkre.

EGY KIS KÉPVARÁZSLAT

Program: PhotoPlus

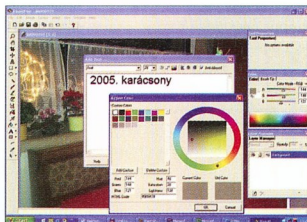
Operációs rendszer:

Windows 98, ME, 2000, XP

Információ:

www.freeserifsoftware.com

Bár a profi képszerkesztésre alkalmas freeware program, a *Gimp* valóban sokra képes, azonban nincsen saját felhasználói felülete. A *Gimp* mellett a *PhotoPlus* áttekinthető felületet kínál, és minden funk-

PhotoPlus: egy Gimp-alternatíva

ciót könnyen megtalálhatunk benne. Egyáltalán nem fukarkodik a funkciókkal: terjedelmes az eszközlista, amely a másolópeccsét és a színezőeszközt, valamint a szokásos képszerkesztési beállításokat, például a színt vagy a kontrasztot tartalmazza, sőt még egy szintmáskokat tartalmazó szintfunkcióval is dicsekedhet. Ez utóbbi segítségével „elsüllyeszthetünk” egy tárgyat a vízben, amennyiben félig átlátszó területeket

határozzuk meg. A színteknikának köszönhetően akár szövegeket is szerkeszthetünk a beszúrását követően.

Az első indítást követően a *PhotoPlus* eszköz ingyenes regisztrálást kér egy érvényes e-mail címen keresztül. A gond csak annyi, hogy ezáltal egyidejűleg a hírlevélre is bejelentkezzünk.

Deep Paint: művészi torzítás

tipp

Az alapbeállítás szerint a *PhotoPlus* a saját SPP formátumában menti el a képeket. A *Save as* (*Mentés másként*) alatt nem találunk több beállítást, s csak a *File/Export* (*Fájl/Exportálás*) alatt menti el az eszköz a fényképeket más formátumban, például JPEG-ben vagy PSD-ben.

MŰVÉSZI TORZÍTÁS

Program: Deep Paint

Operációs rendszer: Windows 2000, XP

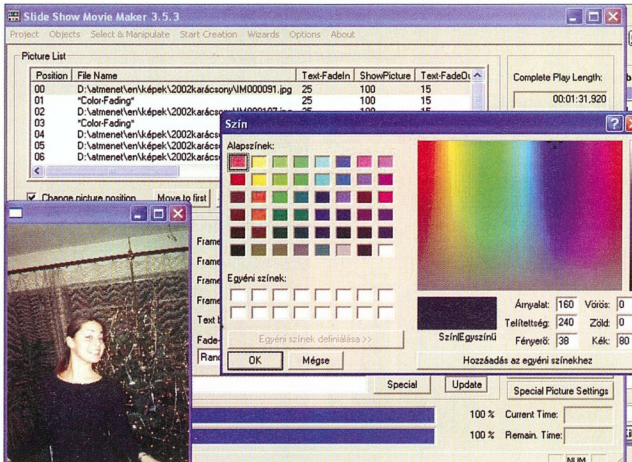
Információ: www.righthemisphere.com

Egünk van az előre meghatározott műszűrőköl? Akkor vegyük kezünkbe a virtuális ecsetet, és dobjuk fel művészi elemekkel a fényképeinket. A *Deep Paint* tucatnyi festőtechnikát kínál, ilyen például az akrilvagy az olajfesték, a pasztellkrétá, a festékpisztoly, valamint a papírtulajdonságok, az ecset fajtája, a nyomás erőssége, az egy szög és egyéb hatások és eszközök beállításainak kombinációja.

A művészi szabadságnak szinte semmi sem szab határt. Néhány vonással különleges külsőt adhatunk képeinknek, vagy egy szöveget illeszthetünk be a kalligráfiai tintával. Még kisebb műalkotássá is átalakíthatjuk felvételeinket: a *Deep Paint* színteknikájának köszönhetően a fényképeket egy újabb szinten átmásolhatjuk, mintha pauszpapírt használnánk, majd az eredeti képet tartalmazó szintet törölhetjük.

tipp

A *Deep Paint* tízpercenként emlékeztet arra, hogy mentjük el a munkán-

Slide Show Movie Maker: indulhat a mozi

kat, így próbál védeni az adatvesztés ellen. Amennyiben meg szeretnénk akadályozni ezeket a popup-ablakokat, töröljük ki a *File/Preferences/General* pont alatt található *Remind to save every 10 minutes* beállítás előtt található pipát.

VARÁZSOLJUNK SZEBB BŐRT!

Program: CleanSkinFX

Operációs rendszer:

Windows 9x, ME, NT, 2000, XP

Információ:

mediachance.com/digicam/cleanskin.htm

Az interneten gyakran a ClearSkinFX néven szereplő *CleanSkinFX* program eltávolítja az egyenetlenségeket és a ráncokat a portréképeken látszó arcbőről. Amennyiben egy képszerkesztő program keretein belül szeretnénk elvégezni az ehhez szükséges szerkesztési lépéseket, mint például a kismítást vagy a vörös árnyalatok eltüntetését, kisebb munkára lenne szükség. A *CleanSkinFX* azonban teljesen automatikusan végzi el ezeket a folyamatokat, csupán be kell töltenünk a megfelelő képet. Eredményként rózsaszínű porcelánbőrt kapunk, amely nyoma sincs a pórusoknak vagy zsírtól csillogó bőrrészeknek.

tipp Amennyiben az arcszín már alapban is inkább rózsás, töröljük ki az *Enhance Pink* beállítás előtt található pipát, hogy a képen ne természetellenes kismalac-rózsaszínben vírítson arcunk.

Prezentálás és nyomtatás

Hozzuk végre napfényre fényképeinket a merevlemez mélyéről: képeinket prezentáljuk diaműsoroként, webgalériaként, vagy mondjuk nyomtassunk naptárt!

FÉNYKÉPNAPTÁR NYOMTATÁSA

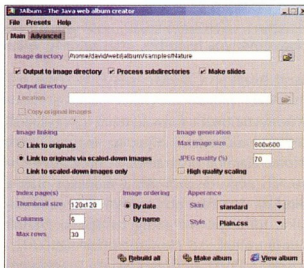
Program: Tkexe Kalender

Operációs rendszer:

Windows NT, 2000, XP

Információ: www.tkexe.de

Még nem késő elkészíteni a 2006-os naptárt. De persze nem akármilyet, hanem olyat, amelyet kedvenc képeink díszítenek. A *Tkexe* programnak köszönhetően nem kell megelégednünk laponként egyetlen képpel, hanem akár több képpel és szöveggel is díszíthetünk egy-egy hónapot. A számokat és a neveket is tetszés szerinti nagy-

JAlbum: képekből album

ságban és színekkel tündethetjük fel. Az elkészült hónapot képfájlként is elmenthetjük, így annak sincs akadálya, hogy mindig csak egyetlen hónap naptárképét nyomtassuk ki.

tipp Új szövegmezőket az *Elemente/Textfelder (Dobozok/Szövegdozok)* ponton keresztül zárhatunk be. E célból válasszunk egy új szövegdozok számot, majd aktiváljuk a *Text anzeigen (Üzenet megjelenítése)* pont előtt található pipát. Képek esetében a *Neu Anlegen (Képek megnyitása)* és az *Effekte* pontok hasonló módon működnek.

FÉNYKÉP-WEBOLDAL LÉTREHOZÁSA

Program: JAlbum

Operációs rendszer:

Windows 98, ME, 2000, XP

Információ: <http://jalbum.net>

A HTML behatóbb ismeretei nélkül is online webgalériává állíthatjuk össze képeinket, hiszen a *JAlbum* mindezt automatikusan elvégzi helyettünk. A design létrehozásához különböző skinek közül választhatunk. A kész webgalériát közvetlenül a programból is feltölthetjük weboldalunkra az FTP-n keresztül. A *JAlbum* programjával automatikusan alkalmazkodik a rendszernyelvhez.

tipp Az *Edit (Szerkesztés)* fül alatt elforgathatjuk, tükrözhetjük vagy átnevezhetjük képeinket. Figyelem, ez a módosítások kihatnak az eredeti fájlra is!

KÉSZÍTÉSÜNK DIASHOW-T!

Program: Slide Show Movie Maker

Operációs rendszer:

Win 9x, ME, NT, 2000

Információ:

www.joern-thiemann.de/tools

A *Slide Show Movie Maker (SSMM)* AVI formátumú diaműsorban jelenti meg fényképeinket. A képek bemutatása között különböző szövegeket és áttűnési hatásokat választhatunk ki, valamint zenét is adhatunk a műsorhoz – a zene esetében az *SSMM* azonban csak memóriaintenzív WAV fájlokot fogad el. A szoftver támogatja a JPG, a BMP, valamint a már meglevő AVI képfarmatúmi képeket.

tipp Az *Options/Options (Beállítások/Beállítások)* pont alatt választhatunk nyelvet programunknak (sajnos a magyar nem szerepel a választható nyelvek között). A képeket és a képeket tartozó mappákat az *Objekts (Objektumok)* menüpont alatt tölthetjük le az eszközre.

A karácsonyi nagy ajándékozási lázban bizonyára sokan kaptunk DVD-filmeket is. Néhány DVD tartalmát könnyű fejben tartani, de mi a helyzet akkor, ha már több tíz, esetleg több száz lemezünk van, amelyekre egyenként akár 4-5 film is kerülhetett? Hogyan jegyezzük meg mindent? Segohy! Használjunk inkább katalogusprogramot!

Rendet a filmek között!

Univerzális, mindenki számára jól használható programot általában nehéz írni. Fokozottan igaz ez a filmkatalogizálókra, hiszen számtalan példa bizonyítja, hogy amennyiben egy program logikailag jól rendszerezett információömeget tárol, akkor ronda a kezelőfelülete és viszont.

Azt is nehéz meghatározni, hogy kinek mi a logikailag jól felépített információhalmaz. Míg nekünk a film címe, a hangfőmátum, a fizikai fellelhetőség és az a fontos, hogy van-e felirat, addig más inkább a szereplőgárda alapján szeret a filmek között kutakodni.

Megnéztünk egy ingyenes és három fizetős programot, vajon mennyire könnyen használható, illetve milyen szolgáltatásokat kínálnak. Katalogizáló alkalmazásból legalább felszázát találhatunk az interneten. Természetesen arra nem vállalkozhattunk, hogy valamennyit ismerettségük, ezért inkább a lehetőségek bemutatása, mintsem piaci körkép elkészítése volt a célunk. Aki azonban szeret próbálgatni, látogasson el a www.digital-digest.com/dvd/downloads/showcategory.php?cid=17&detail=high weblapra, ahol a legnépszerűbb termékeket egybegyűjtve, a készítőek honlapjának mellékelésével találhatja meg.

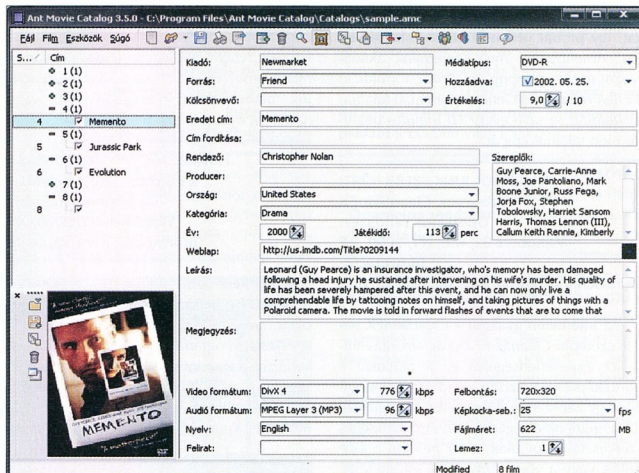
Digitális videostúdió

Ha saját készítésű videóit szeretné profi módon megszerkeszteni, megvágni, akkor lapozza fel 2005/10-es lapszámunkban a Serif MoviePlus 4 program bemutató írásunkat!

Filmes tudakozó: www.IMDb.com

A filmipar saját, online katalógusa a www.imdb.com címen érhető el. Ez az internetes adatbázis részletes információkkal szolgál valamennyi elkészített filmről (és a rendelkezésre álló információk alapján a készülő mozikról is), szerepekről, színészekről, színésznőről, rendezőkről és producerekről – több mint 900 ezer bejegyzéssel. Olvashatunk kritikákat, de megtaláljuk a filmek legszelmesebb mondatait is, kedvenc alkotásunkkal kapcsolatban pedig néhány érdekes tényről is olvashatunk. (Például azt, hogy a Jóbarátok sorozat 6. sorozatának 21. epizódjában a vendégszereplő, Bruce Willis ingyen játszott, lévén, hogy fogadást veszített Matthew Perryvel szemben.)

A fent említett *IMDb* (Internet Movie Database) sajnos csak aktív internetkapcsolat esetén használható. A nyers adatok azonban letölthetők (www.IMDb.com).

Hagyományos felépítés, átláthatóság jellemzi az Ant Movie Catalog szoftvert

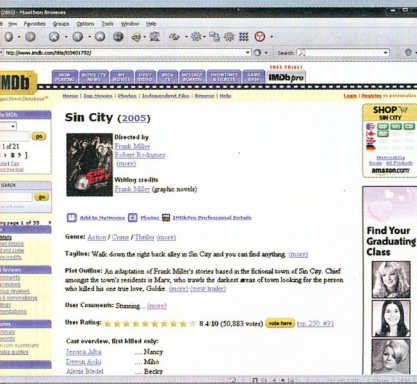
Ant Movie Catalog 3.5.0

A konvencionális formák, tehát az egyszerűség kedvéért ajánljuk az ingyenes *Ant Movie Catalog* programot. A program alapvetően négy részből áll: a menüsor alatt a filmista és a film poszterének előnézeti ablaka, tőlük jobbra pedig az éppen kijelölt filmre vonatkozó részletes információk láthatók. A DVD előnézeti ablaka meglehetősen kicsi, de maga a borító – amennyiben

győzzük HDD kapacitással – bármekkora méretű lehet, hiszen egyetlen kattintással előcsalagatható az eredeti felbontású változat. Talán a legjobb kompromisszum, amit kötni lehetett.

Filmatróból sem túl sok, sem túl kevés nincsen. A szövegdozok elhelyezkedése és a helykihasználás alapvetően jó, egyedül a filmhez fűződő kommentár kapott indokolatlanul nagy súlyt az egészhez képest. Kifogásolni lehet továbbá, a szereplők lis-

Az Internet Movie Database jól ismert felülete

com/interfaces) a számítógépre egy ismerősről, amelyekből aztán egy keretprogram, a *JMDB (Java Movie Database)* segítségével valamennyi információhoz hozzáférhetünk. Az ehhez szükséges szoftvereket és az angol nyelvű telepítési útmutatót a www.jmdb.de weblapon találunk. Arra azért számítunk, hogy az információk fájlok és a szoftverek összesen kb. 1 Gbájtnyi területet foglalnak el. A frissítéseknél természetesen már lehetséges, hogy csak az új információkat szedjük le, heti 5–10 Mbájtnyi adatot.

Title	Genre	Director	Year	Runtime	Language	Rating	No CDs	Index	Seen it
Monsters, Inc.	Animation, Family	Peter Dinkoff	2001	92	English	8.0 2	1	✓	
9½ Weeks	Thriller, Sci-Fi	Darren Aronofsky	1998	89	English	7.5 0	16		
Plan 9 from Outer Space	Horror, Sci-Fi	Edward D. Wood...	1959	79	English	3.5 0	17		
Requiem for a Dream	Drama, Crime	Darren Aronofsky	2000	102	English	8.4 0	19		
Ringu	Horror, Mystery...	Hideo Nakata	1998	96	Japanese	7.4 0	20		
Road Trip	Comedy, Adventure...	Todd Phillips	2000	93	English	6.3 0	21		
Screen	Horror, Mystery...	Wes Craven	1996	111	English	7.0 0	22		
Sen to Chihiro no kamikakushi	Adventure, Ani...	Hayao Miyazaki	2001	125	Japanese	8.6 0	23	✓	
Strange Days	Crime, Thriller...	Kathryn Bigelow	1995	145	English	6.9 0	25		
The Roadkill Club	Comedy, Drama...	John Wheeler	1988	97	English	7.4 0	8		

Variálható gyorsnézet a Cineastban

tája ömlesztve, nem pedig szépen sorban jelenik meg. Emellett viszont már csak jót mondhatunk a katalogizáló programról. A címlista például 27 szempont alapján csoportosítható: ha kedvünk tartja, megnézhetjük, hogy milyen filmekben játszott egy-egy színész, de láthatjuk tetszési index, formátum, évjárat vagy akár a filmek nyelve alapján is.

Kifogástalan az export részleg – ötféle formátum közül jóllehetünk –, és persze azt is megadhatjuk, hogy milyen adatokk szeretnénk dolgozni egy-egy ilyen művelétnél.

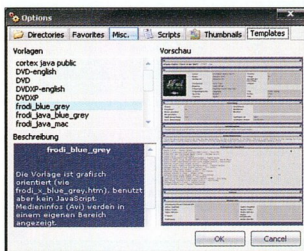
Találunk kölcsönadási listát, lehetőség van internetes adatlekérésre, és egy egyedi szolgáltatást is találunk: filmjeinkről különféle statisztikákat is gyárthatunk.

Külön említést érdemel, hogy az Ant Movie Catalog magyar nyelvű kezelőfelülettel is használható.

További infók: ingyenes program
www.antp.be/software/moviecatalog/

Cineast 1.26 (fizetős program)

A *Cineast* kellemes felépítésű kis program, amelyet tervezői úgy alkottak, hogy egyet-

Jó néhány téma közül választhat a felhasználó

len égerkattintással elérjük mindazokat az információkat, amelyek alapján kiválaszthatjuk, hogy éppen melyik filmet szeretnénk megnézni ma este. Az alkalmazás emellett minden apró részletre kiterjedő adatbázisként is megállja a helyét, lévén, hogy 9 csoportban, több mint százféle adatot raktározhatunk el minden egyes mozihoz.

A legjobb mindebben az, hogy mind a gyorsnézeti, mind a részletes panel – tehát a ténylegesen megjelenített információmeny-

Az igazi IT-szaklap.

06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422

www.chipmagazin.hu, www.itmediabolt.hu

terjesztes@vogelburda.hu

Info a JMDB-ről

A JMDB nemcsak Windows, hanem OS/2, Unix és Linux rendszerek alatt is futtatható. Működése elég gyorsnak mondható, egy-egy film adatainak összegyűjtése mindössze 3 másodpercig tart.

Programok a mellékletben

A cikkben szereplő programok próbaverzióit lemez mellékletünkön is megtalálhatjuk.

nyiség – szemlére szabható.

Előbbi esetben megadhatjuk,

hogy mely adatokat szeretnénk összefoglalóan látni, az többinél pedig különféle kinek segítenek abban, hogy a tartalom és a külső is megfelelő formában jelenjen meg. Érdemes próbálgatni, néhány igazán látványos is akad köztük!

A pozitívumok között kell megemlítenünk az IMDB-támogatást (a filminformációk nagy részét nem nekünk kell tehát kitölteni). Keresni minden fontos mezőben tudunk, feljegyezhetjük, melyik lemez kinek adtuk kölcsön, az alkotások között pedig kezdőbetű alapján is szűrhetünk.

Front Cover

Change Image

Movie Details

Video Type	DivX MPEG-4 v3.11	Video Bitrate	1514 kbp/s
Audio Type	AC3	Audio Bitrate	448 kbp/s
Audio Channels	5 channel	Resolution	640x336
Filename	Hollow Man.avi	Filesize	1953mb
Release Group	hollow man		

Read AVI Add NFO

Movie Personal Format Web Custom

Jól elrejtették a fájlinformációkat a Movie Mabenben

Sajnos rossz vonásokból is akad: a program csak nagy képernyőfelbontással használható jól, mert két logikai egység egymás fölött, nem pedig egymás mellett helyezkedik el, túl sok értékes helyet foglalva el egymástól.

• További infók: fizetős program
www.cineast.net

Movie Maven

A telepítés után rögtön egy, a preferenciáinkat tudakoló konfigurációs varázslóval indító Movie Maven természetesen fájljainkból is képes kiszelni néhány adatot (igaz, a DTS formátumot alaphelyzetben nem ismeri fel), sajnos ezekhez azonban csak elég körülményesen férhetünk hozzá. Ettől eltekintve a program jól használható, egy film címére kattintva például megkapjuk az adott műben szereplők listáját. Ha ezután akarmelyik névre klikkelünk, megnézhetjük azon filmek címét, amelyek szerepelnek gyűjteményünkben, és az adott színész/színésznő (is) szere-

pel benne. Ötletes a szűrési lehetőség: egyszerűen akár több kritériumot is beállíthatunk: mondjuk megnézhetjük, van-e olyan, az IMDB értékelése alapján legalább 6-os minősítésű filmünk, ami DivX formátumban van, spanyol nyelven beszélő, és még Antonio Banderas is játszik benne.

Kisgyermekes szülőknek fontos információ, hogy a Movie Maven a korhatáros információkat is megjeleníti.

• További infók: fizetős program
www.maven-software.com

Movie Collector

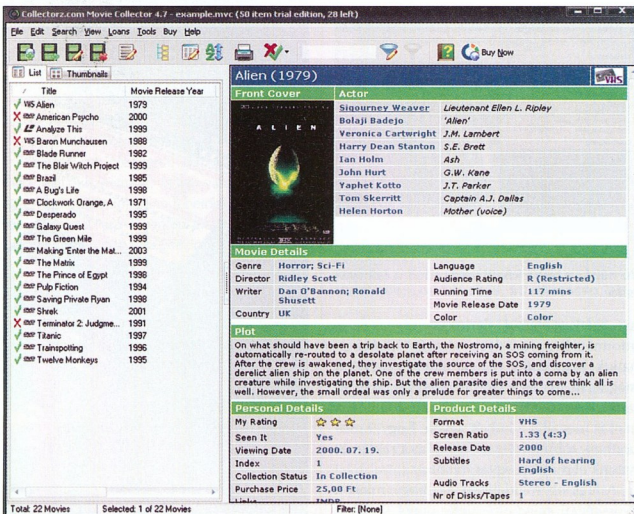
Csak a DVD, a VHS és a Laser Disc hívók számára jelent megoldást, nekik azonban tökéletes a Movie Collector. A program azért nem megfelelő a DivX-es és egyéb MPEG-4-es formátumot preferálóknak, mert nem képes az AVI fájlokkal dolgozni.

A fejlesztők úgy próbálták mindent optimalizálni, hogy az megfeleljen a DVD-n tárolt filmekhez. Hozzáadás gombból mindjárt kettő is akad: az egyik azon nyomban leszedi az összes fellelhető adatot az internetről. Ráadásul nemcsak az IMDB adatbázisában lehet keresgélni, hanem az Amazon valamennyi elérhetőségén, és még további öt online DVD bolt címén is.

A ténnyadatokkal együtt természetesen a DVD borítója is a PC-re kerül, igaz, meglehetősen miniatűr méretben. Ez azonban nem olyan nagy probléma, ha szkennerünk is van, mert a laposvasó TWIN drájerének közelebbi távolságra saját borítóinkat is használhatjuk.

A Movie Collector használhatóságát nagyban növeli, hogy többféle nézet közül is választhatunk (amelyek érdemben is különböznek egymástól). A lemezlista például lehet szöveges, de ha kedvünk tartja, akkor akár a borítók is képezhetik az adott napi választás alapját. Természetesen a lemezlistacsónadási-lista, a megjelenítéshez kombinálható szűrő és szöveges, Excel valamint HTML formátumú exportálási lehetőségek is megtalálhatók a referenciában.

• További infók: fizetős program
www.collectorz.com

Collectorz.com Movie Collector 4.7 - example.mvvc (50 item trial edition, 28 lft)

File Edit Search View Loans Tools Buy Help

List Thumbnails

Title	Movie Release Year
NS Alien	1979
NS American Psycho	2000
NS Analyze This	1999
NS Baron Munchausen	1988
NS Blade Runner	1982
NS The Blue Witch Project	1989
NS Brazil	1985
NS A Bug's Life	1998
NS Clockwork Orange	1971
NS Duespado	1996
NS Galaxy Quest	1999
NS The Green Mile	1999
NS Making Enter the Mat...	2003
NS The Matrix	1999
NS The Prince of Egypt	1998
NS Pulp Fiction	1994
NS Saving Private Ryan	1998
NS Strak	2001
NS Terminator 2: Judge...	1991
NS Titanic	1997
NS Trainspotting	1996
NS Twelve Monkeys	1995

Alien (1979)

Front Cover Actor

Genre	Horror Sci-Fi	Language	English
Director	Ridley Scott	Audience Rating	R (Restricted)
Writer	Dan O'Bannon; Ronald Shusett	Running Time	117 mins
Country	US	Movie Release Date	1979
		Color	Color

Movie Details

On what should have been a trip back to Earth, the Nostromo, a mining freighter, is automatically re-routed to a desolate planet after receiving an SOS coming from it. After the crew is awakened, they investigate the source of the SOS, and discover a derelict alien ship on the planet. One of the crew members is put into a coma by an alien creature while investigating the ship. But the alien parasite dies and the crew think all is well. However, the small oroid was only a prelude for greater things to come...

Personal Details

My Rating	☆ ☆ ☆ ☆ ☆	Product Details	Format	VHS
Seen It	Yes	Screen Ratio	1.33 (4:3)	
Viewing Date	2000.07.19.	Release Date	2000	
Index	1	Subtitles	Hard of hearing	
Collection Status	In Collection	Audio Tracks	Stereo - English	
Purchase Price	25.98 Ft	Nr of Disks/Tapes	1	

Total: 22 Movies Selected: 1 of 22 Movies Filter: (None)

DVD-gyűjteményhez ideális választás a Movie Collector

Higedy Gábor

Irodába, ocsóbban

Az irodai programcsomagok piaca évek óta változatlan: az első hely a *Microsoft Office*-é, amelyet tisztas távolból követ néhány riválisa. Az alternatív programoktól általában a következő adottságokat várjuk el: legyenek képesek egyszerűen, nehézkés tanulási folyamat nélkül helyettesíteni a „nagy testvért”, nyissák meg (és mentsek is) a de facto ipari szabvánnyá vált MS Office fájlformátumokat, ne foglaljanak

adatbázis-kezelőt, a *Photopaint* képszerkesztőt és a *Presentation* prezentációkészítőt – hogy csak a legfontosabbakat említsük. Amiben azonban többet nyújt meg riválisánál, azok az extrák: a *Photoalbum* nevű képkatalógizáló és a *Draw* vektoros rajzolóprogram.

A csomag a rengeteg plusz ellenére egyetlen CD lemezen érkezik, és a telepítés után sem foglal el túl sok helyet a merevlemezünkön. A magyartás kifejezetten jól sikerült: a menükben nem találkoztunk félrefordítással vagy zavarosan megfogalmazott mondatokkal. Ami az alapprogramokat (*Write*, *Spreadsheet*, *Presentation*) illeti, ezek gyakorlatilag

Az operációs rendszert leszámítva a legkelendőbb szoftvertermékek az irodai programok. Ezek közül a legismertebb a *Microsoft Office*, amely azonban távolról sem az egyetlen lehetőség a szövegszerkesztésre, táblázatkezelésre és más hasonló feladatokra.

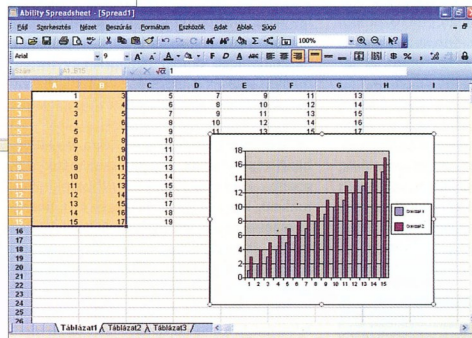
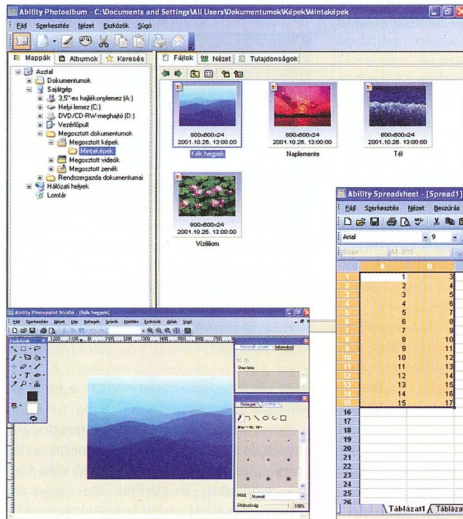
mondjuk az *Office 2003*-hoz hasonlítson-e a legjobban (ezt a többi programmal is megtehetjük). A gyártó nagy gondot fordított a kompatibilitásra is: a program minden nehézség nélkül kezeli a *.doc fájlakat, még a 2003-as verziót is. Extraként a PDF állományokat is megnyithatjuk, illetve a HTML oldalakat is szerkeszthetjük.

Mint már említettük, a nem túl fantáziadús nevű *Spreadsheet* táblázatkezelő az Excel kiköpött mása, és szolgáltatásaiban körülbelül ugyanazt a szintet nyújtja, mint versenytársa.

Külön említést érdemel azonban a *Photopaint*, amelynek már nem igazán akad ellenfele az *Office*-ban. Ez az eszköz a *Photoshop* egyszerűbb funkcióit vonultatja fel, például megnyitja a *PSD* állományokat, képes rétegekkel is dolgozni, valamint egy egészen sokoldalú „szűrő” eszköztárat is tartalmaz. Csak jót mondhatunk a prezentációkészítő programról is, amely könnyen kezelhető, gyors, ráadásul a *Microsoft*-féle *PPT* fájlformátumokkal is elboldogul.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy az *Ability Office 4.1 Pro* az átlagos irodai feladatok végrehajtásában szinte tökéletesen képes helyettesíteni a *Microsoft Office*-t. Valószínűleg kevésbé alkalmas azonban egy komplett integrált vállalati környezetben való használatra – hiányzik belőle például az *Outlook*nak megfelelő komponens. A minden eszközzel felszerelt *Professional* változat ára is igazán vonzó: mindössze 37 900 forint.

-yt

túl nagy helyet, és végül az áruk is legyen elfogadható.

A rivális irodai rendszerek egyike az *Ability Office*, amelynek legújabb, 4.1-es verziója magyar nyelven is elérhető. A szoftvercsomag több változatban is kapható, amelyek közül a legnagyobb tudású *Professional* volt alkalmunk kipróbálni. Ebben szinte minden *Office* eszközt megtalálunk, így például a *Write* szövegszerkesztőt, a *Spreadsheet* táblázatkezelőt, a *Database*

alig különböznek *Microsoft*os társaiktól. A menük elhelyezkedése, sorrendje, de még az opciók kiválasztónégyzeteinek a helyzete is szinte tökéletesen megegyezik a két programnál. Ennek a megoldásnak a nagy előnye, hogy ha a *Microsoft Office*-t már ismerjük, itt sem fogjuk elvesznetek érezni magunkat.

A program kezelőfelülete egyébként testreszabható, például beállíthatjuk, hogy az *Office 98*-hoz, az *Office XP*-hez vagy

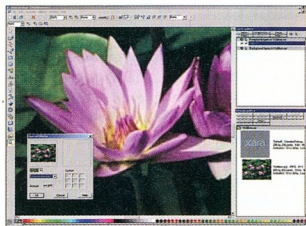
Extrém funkciók rajzoláshoz

Az egységiség oka valószínűleg a fentebb említett szoftverek fantasztikus marketingje, esetleg a „megszokás” – hiszen bár ezek valóban remek szoftverek, több olyan alkalmazás is van a piacon, amely legalább olyan jó, mint a ma egyedülálló grafikai programok.

A Xara régóta ismert név a grafikus alkalmazások piacán és a szakemberek körében, főleg egyedi megoldásainak köszönhetően (ez különösen igaz a vektoros ábrázolás területére).

Teleptés után valószínűleg némi csalódottsággal vesszük tudomásul, hogy a Xara felülete valamilyen okból nem követi a mostanában divatos trendet – így kénytelenek leszünk egy teljesen új felületet és logikát el-sajátítani, amennyiben az *Extreme* mellett döntünk (ez persze megnehezíti az esetleges későbbi áttárlást). Feltűnő a réteg-ablak hiánya, illetve a képernyő alján elhelyezkedő, speciális és első látásra érthetetlen color-picker vagy színpaletta (vagy bármilyen is legyen az).

Némi barátkozás után a helyzet javulni látszik: a rétegeket és egyéb hasznos infókat megjelenítő ablakokat a valamiret eléggé eldugott *Utilities/Galleries* menüben ki-be kapcsolhatjuk, így pár perc után már kezd ismerős lenni a felület, bármilyen más szoftvert is használtunk ezelőtt. A színpaletta azonban marad a régi, ezt kénytelen leszünk megszokni – a Xara amúgy igen jól

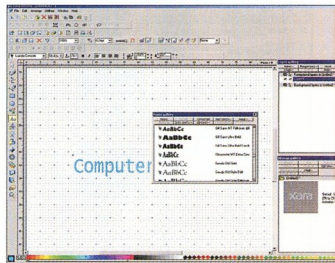
Az újszerű color-picker a kezelőfelület alján található

használatú és újszerű módszert fejlesztett ki a színek kezelésére, csak éppen azzal nem számolt, hogy ezt az újdonságot bizony nagyon nehéz megszokni, főleg hogy már évek óta mindenki a standard windowsos color-picker ablakot használja. Így tehát ami bejött a réven, az elveszett a vámon – persze ez szubjektív, teljesen felhasználófüggő dolog, ráadásul egy hagyományos pickert is előcsalogathatunk, ha vagyunk olyan szemfülesek és megtaláljuk (*Utilities/Color Editor*).

Szintén jól használható a Xara, ha különböző alakzatokkal (*shape*) szeretnénk dolgozni – kiemelkedően jó a *fill* (színiköltés) funkció, könnyű az átméretezés és a transformációk, és a szövegbeviteli mód is igen profira sikeredett. Sajnos azonban pár óras használat után szinte érthetetlen hiányosságokat találhatunk benne: meglepve fogjuk például tapasztalni, hogy a rétegekkel – azon felül, hogy ki-be kapcsolhatjuk őket – nem sok mindent kezdhünk. Így például nem tudjuk a rétegek „átlátszóságát” állítani (pedig ez a funkció még a legrégebbi, ingyenes PaintShopban is megtalálható), nincsenek alfa-rétegek, sőt a rétegeknek egyáltalán nincs semmilyen tulajdonsága (a nevükön kívül).

A sort mindenféle további apróságokkal folytathatnánk. Például a betűtípusok böngészésénél nincs „preview”, így a szövegbevitelkor a betűk nevén kívül semmilyen támpontunk nincs a fontok kiválasztásánál – igaz, előbb-utóbb találunk egy úgynevezett

Érdekes jelenség, hogy bár rajzoló- (pontosabban szólva grafikus) szoftverből annyi van, mint égen a csillag, a legtöbb felhasználó mégis a PhotoShopot, a GoLive-ot, esetleg a Paint Shop Pro valamelyik verzióját használja. Pedig használhatná például a Xara Extreme-et is.

Ha minden funkciót bekapcsolunk, akkor már jóval komolyabbnak tűnik a szoftver – és az is

Font Gallery ablakot, amely ezt a funkciót van hivatva betölteni.

Eme dolgokat látva a professzionális vagy haladó grafikusok és dizájnerek valószínűleg rögtön az unistall opció után fognak kapkodni, és valjukk be, jogosan. Ugyanígy csalódás érhet bennünket, amikor jobban megnézzük az effektusok (*Special Effects*) ablakot: pár szokásos *blur* és *sharpen* opción kívül nem sok mindent találhatunk itt.

Ha azonban „másodlagos” szoftverként akarjuk használni a Xarát, akkor kifejezetten jól járunk, hiszen (a fájó hiányosságok mellett) jó pár olyan funkciót is találhatunk benne, amelyet még a legnagyobbakban is hiába kereshetünk – főleg az alakzatok készítése, kitöltése és kombinálása vagy az animációk terén.

Henryke

Program a mellékleten

Mellékeltünkön a Xara Extreme próbaverziója mellett megtalálható a Xara XS teljes verziója is. A programot olvasóink ingyenesen regisztrálhatják az interneten, ha a program első indításakor a „Register this Copy” gombra kattintva kitöltik az online regisztrációs lapot.

Adatfeltámasztás

Szomorú tény: a számítástechnikában rengeteg veszély leselkedik ránk. Ilyenek a vírusok, a rosszindulatú behatolók, a trójai és kémsoftverek (a BSAJ), sőt a Windows „összeomlása” is. Minden informatikai rémségek legborzasztóbb fajtája azonban az adatvesztés.

Munkánkat és rendszerünket időről időre archiválnunk kell, hiszen bármikor bekövetkezhet olyan esemény (például merevlemezünk jobblétre szenderül), amely archiválás nélkül végzetes lehet. Ha van egy jó backup szoftverünk, akkor bármilyen súlyos legyen is a rendszerhiba, adataink főnixmadárként fognak feltámadni poraikból. Mivel azonban adataink a legértékesebb kincseink, egyáltalán nem mindegy, hogy kire (pontosabban milyen szoftverre) bízunk azokat. Jó és biztonságos választás lehet például a *Paragon Drive Backup*, akár a mellékletünkön is megtalálható 2004-es teljes verzió, akár az itt ismertetett 7.0-s verzió.

A Drive Backup egy „képet” (image-et) készít a merevlemezről vagy annak egy részéről. Ebben a pillanatképből azonban nemcsak a fájlok, hanem a rendszerfájlok, boot-rekordok, bekódolt (encrypt) és rejtett fájlok is benne lesznek – egyzóval gyakorlatilag minden, ami a merevlemezén található. A módszer legnagyobb előnye, hogy nem „csak” adat-, hanem teljes rendszerarchiválást kínál. Ebből adódóan a Paragon segítségével teljes munkakörnyezetünket visszaállíthatjuk, a konfigurációs fájlokkal, telepített szoftverekkel és egyéni beállításokkal egyetemben. Lássuk konkrétan, hogyan is működik ez a remek kis szoftver!

Kétféle módszer közül választhatunk az archiválás előtt: a *Quick Copy* vagy a *Sector-by-Sector* közül. Előbbi a gyorsabb és helykímélő megoldás, hiszen ebben az esetben csak a merevlemez ama területeit tároljuk el, amelyeken ténylegesen van adat. Az alaposabb módszer már az egész lemez alapján készíti el a képet (még a bad sectorokat is eltárolja) – ezt akkor érdemes használnunk, ha például egy másik partícióra mentünk egy fontos partíciót. A Sector-by-Sector módot választva a visszaállítás

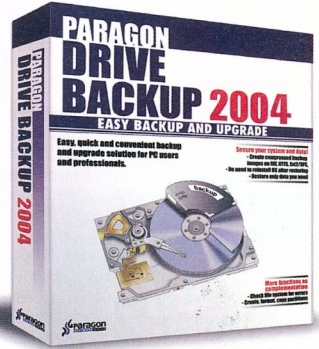
után rögtön bootolhatóvá is válik a megmentett rendszer (a gyors módot használva csak adatainkat menthetjük meg). A legjobb az egészben, hogy mindezen feladatokat a háttérben, mindennapi munkánk közben (tehát az éppen működő operációs rendszer „alatt”) látja el a szoftver, így nekünk gyakorlatilag semmi dolgunk az egészsel, sőt észre sem vesszük, hogy a háttérben adatmentés folyik.

Az elmentett image fájlok DVD-re is írhatjuk, sőt egy extra funkció keretében kódozhatjuk is (illette jelszóval védhetjük), így fontos adataink csak számunkra lesznek visszanyerhetőek. Ha nagyméretű állományokkal dolgozunk, tömörítésre is lehetőségünk van, sőt készíthetünk több DVD-t is (*multivolume image*).

Az esetleges visszaállításkor egy úgynevezett *Simple Restore Wizard* nevű varázsló lesz segítségünkre – ez a backup DVD-t a meghajtóba téve megjelenik, és lépésről lépésre segít bennünket, hogy minél előbb újra használhassuk a rendszerünket (profik ezt a funkciót kikapcsolhatják).

Ha csak kis mértékű adatvesztés következett be (azaz nem az egész lemez, csak néhány fájlnak „tűnt el”), akkor lehetőségünk van részleges visszaállításra is: egész egyszerűen megadhatjuk a szoftvernek, hogy mely mappákat vagy partíciókat állítsa vissza, a többit pedig hagyja békén. Ennek nagy előnye, hogy nem kell egy 20 Kbájtos fájl miatt az egész több Gbájtos partíciót visszaállítanunk. A biztonság érdekében a Paragon minden visszaállítás előtt egy felülettesztet hajt végre, elkerülve ezzel a hibás szektorok miatt keletkező problémákat vagy a hibás helyreállítás.

Ha merevlemezünk véglegesen károsodott, vagy egyszerűen csak egy nagyobb arakortj cserélni, akkor sincs gond: az elmentett image fájlból ugyanis egy új merev-

lemezre is telepíthetjük a korábbi rendszert. Ezzel a merevlemezcsere esetében egy csapásra ki tudjuk kerülni például az operációs rendszer vagy kedvenc szoftvereink újratelepítését.

Ezt a funkciókat használva egy nagyon intelligens opcióval is találkozhatunk: mielőtt bármit feltelepítene új lemezünkre, a szoftver egy *preview* (előnézet) lehetőséget kínál fel, amellyel megnézhetjük, hogyan is viselkednek majd a dolgok az új merevlemezben vagy az új hardverkörnyezetben. Ha pedig valami nem tetszik, akkor a végleges telepítés előtt még finomhangolhatunk. Az már csak hab a tortán, hogy a Drive Backup akár 1 Tbájtt (terabájtt) méretű lemezeket is tud kezelni (1 Tbájttig tesztelve, elméletileg pedig 2 Tbájtt) – pillanatnyilag ez több mint egész a nem igazán van még 1 Tbájtt kapacitású merevlemez).

Henryke

Teljes verzió!

A program teljes verziója megtalálható mellékletünkön. Olvasóink a teljes verziót ingyenesen regisztrálhatják az interneten keresztül, a program telepítőjében megadott linket használva.

Nem kell mindig Flash

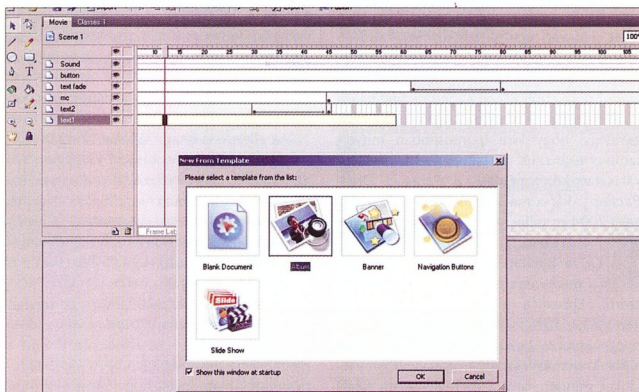
Ha valaki a flashpiacon szeretne megélni, annak egyfelől nagyon nehéz dolga lesz, másfelől valami újdonsággal kell előlőlni. Jobbat és bonyolultabbat, mint a Flash, nem lehet készíteni – marad tehát a nyitás a kezdők és az otthoni, hobbihasználók felé.

Ezt az utat választotta az azóta már igen sikeres *Swish*, alternatív szerkesztőeszközzel és látványos effektusaival. Most pedig egy újabb szereplővel fogunk megismerkedni, a *Namo* ugyanis szintén szeretne betörni a flashszerkesztők piacára, *Freemotion* névű termékével.

Installálás után máris nagy meglepetés éri az embert: a *Freemotion* felülete gyakorlatilag teljesen megegyezik a *Flash* szoftverek felületével. Ez egyfelől pozitívum, hiszen ennél jobb felületet nem lehet kitalálni, másfelől azonban felmerül a jogos kérdés: hol itt az újítás? Hol itt a különbség? Esetleg a *Freemotion* nem más, mint egy „olcsó” koreai *Flash*-utánzat (a *Namo* ugyanis koreai cég)?

Alaposabb vizsgálatra van tehát szükség, hogy az alapvető különbségeket megállapíthassuk. Ami (szerencsére) nem változott, az a *Flash* idővonal/kulcskocka alapú szerkesztési módja és más egyébek, például a szimbólumkezelés, az *action*-scriptek vagy a rajzolóeszközök. Ha azonban elkezdjük használni a *Freemotion*-t, akkor rövid időn belül észrevesszük, hogy minden funkció egyszerűbb és átláthatóbb lett, ellentétben az „eredeti” *Flash* néhol agyonbonyolított (vagy

A *flash* a Macromedia saját formátuma, így nem meglepő, hogy a flashállományokat szinte mindenki a Macromedia saját editoraival (*FlashMX*, *FlashXP* stb.) szerkeszti. Ez így is van rendjén, hiszen a „*flash*” a formátum mellett egyben a fejlesztőkörnyezetet is jelenti, és nincs alternatívája a piacon. Vagy mégis?

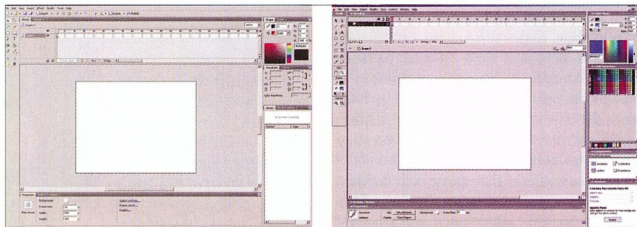
Az előre elkészített sablonok igen látványosak és jól használhatók

legalábbis a kezdők számára néha riasztó) megoldásaival. A legegyszerűbb, ha importálunk egy *flash* állományt és megvizsgáljuk a szerkesztési különbségeket. Ha már az importálás szóba kerül: a *Freemotion* tökéle-

sen importálja a *Flash v4*, *v5*, *v6* és *v7 SWF*, illetve EXE (projector) állományokat, és teljesen kompatibilis az *ActionScript 1.0* és *2.0* verzióival. Rengeteg olyan funkció, amely a *Flash*ben nagy szakértelmet kíván, a *Freemotion*ben szinte gyerekjáték. Így például egyszerűen beemelhetünk a szerkesztőfelületre AVI, QuickTime, MPEG, WMV vagy akár RealMedia fájlokat – ezeket a szerkesztő automatikusan konvertálja munkánk végzetével.

Látványos effektusok

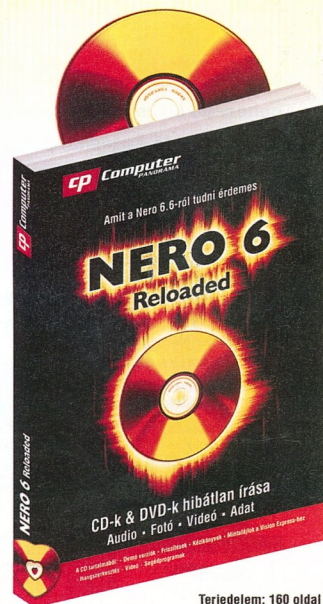
Ha látványos effektusokat akarunk létrehozni (a kezdők általában valamilyen szövegre akarnak effektusokat alkalmazni), akkor is könnyű dolgunk lesz: míg a *Flash*ben gyakorlatilag nekünk kell „elkészíteni” a kívánt

A *Freemotion* és a *FlashMX* felülete – mint két tojás

NERO 6 Reloaded

Az egyik legnépszerűbb CD-író program rejtelmei CD-melléklettel

Terjedelem: 160 oldal
Fogy. ár: 1990 Ft

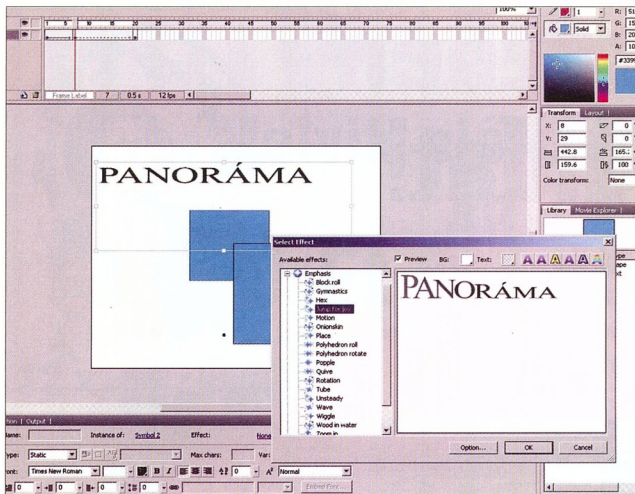
A tartalomból:

- ◆ Audio CD-k másolása és összeállítása
- ◆ Fotó- és videoeszközök
- ◆ Adatarchiválás és -tárolás

Részletes tartalom az interneten:
www.itmediabolt.hu

**Keresse az ITmédiabOLT-okban
vagy rendelje meg a kiadótól!**

- ☎ 06 (1) 888-3421, 22
- 🌐 www.itmediabolt.hu
- ✉ terjesztes@vogelburda.hu

Látványos effektusok könnyedén és egyszerűen

effektust, addig a Namo szoftverében rengeteg beépített látványelem közül választhatunk, majd ezeket egy kattintással hozzárendelhetjük a szimbólumainkhoz. Ezek a beépített effektusok elég jók, látszik, hogy gondos kezek válogatták ki őket. Az effektusok hatását rögtön ellenőrizhetjük is egy preview ablakban, így könnyedén kiválaszthatjuk a nekünk megfelelőt.

Hasznos sablonok

Egy másik funkció, amely a professzionális szerkesztőkől (jogosan) hiányzik, a kezdők és hobbianimátorok számára nagyon hasznos sablonok (template-ek) használata. A teljes verzió rengeteg, kategóriánként (bannerek, navigációs gombok és menük, teljes weboldalak) csoportosított sablont tartalmaz, ezeket egyetlen kattintással - behívhatjuk, majd rövid idő alatt testre szabhatjuk.

A sablonok minősége kiemelkedő, egyetlen „gaggyit” sem találunk közöttük, megéri tehát használni őket. Ha alaposan megvizsgáljuk a szerkesztési lehetőségeket és eszközöket, azt tapasztalhatjuk, hogy a Freemotion eszközei (reshape, fill transform stb.) ennél nagy előnye, hogy a később úgy döntünk, hogy bizony profi dizájnerek leszünk, akkor semmi problémát nem okoz majd az átállás a Flashre, hiszen majdnem mindent ugyanúgy kell létrehozni/megrajzolni a

Freemotionben is. (A hasonlóság tehát ebben az esetben előny a felhasználó számára, ami például a bevezetőben már említett másik flash alternatíváról, a Swishról nem mondható.)

Profik is használhatják

Komolyabb flash alkalmazásokat is készíthetünk a Namo szoftverével, köszönhetően a beépített actionscript editornak – bár nem árt némi óvatosság, ugyanis ha nagyon elmélyülünk a Freemotion script-nyelvében, akkor később nehéz lesz áttánni a „hivatatos” Actionscript verziókra, néhány kicsi, de alapvető különbség miatt. Arra azonban tökéletes ez az egyszerűített script-nyelv, hogy bonyolultabb menüket vagy mini-al alkalmazásokat készítsünk (persze némi programozói véna nem árt).

Szerencsére a Namo a teljesen kezdőkre is gondolt: a szoftver elismerés méltóan bőséges és jól megfogalmazott súgót, illetve tutorialokat tartalmaz (megkockáztatom, hogy jobbakkal, mint maga az etalon, a Flash), ráadásul az első telepítés után egy interaktív súgó érzékeli, ha olyan funkciót használunk, amit eleddig még sosem, és lépésről lépésre végigvezet minket az alapokon. Szinte biztos tehát, hogy a Namo szoftverével könnyedén elboldogulunk – ha érdekel minket a flashszerkesztés, és egyszerűbb módszerrel akarjuk kezdeni a tanulást, akkor kalandra fel! A Freemotion majd segít!

Henryke

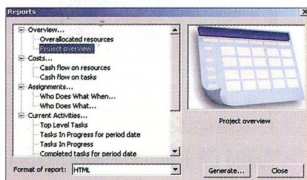
Tartsd kézben a munkáidat!

Minél nagyobb és hosszabb időtartamú egy projekt, annál nehezebb érhető formában prezentálni. Egyre több „taszk”, egyre több határidő és teendőlista – ilyenkor az átlátható és nyomon követhető megjelenítés létfontosságú lehet.

Bonyolultabb munkák esetében a jól bevált Excel (netán Word vagy Notepad) alapú projekttervek és workflow-táblázatok már nem megfelelőek. Szükségünk lesz egy célszoftverre munkánk tervezése és felügyelete során!

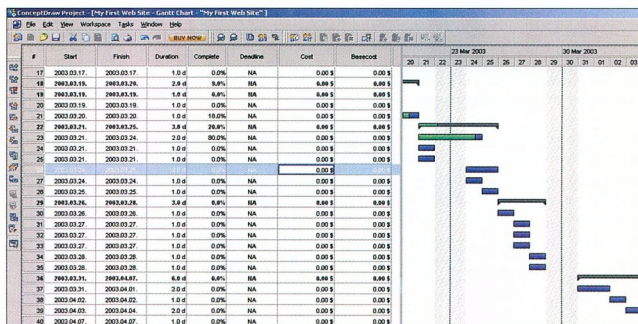
A ConceptDraw telepítése után jólesően nyugtázzhatjuk, hogy az elsődleges cél ebben a szoftverben maradéktalanul megvalósult. Hogy mi is az elsődleges cél egy ilyen szoftver esetében? Nos nem más, mint az egyszerű és áttekinthető kezelhetőség – workflow táblázatokat ugyanis a legtrikább esetben készítenek számítógép-guruk (ők

Könnyűszerrel generálhatunk jelentéseket – szoftver nélkül ez több napot venne igénybe

Teljes verziót adunk!

Mellékletünkön a ConceptDraw Project 2.0 próba-verziója mellett megtalálható a ConceptDraw Project 1.3.6 teljes verziója is. A teljes verziót olvasson a www.cp.hu/cdraw címen ingyenesen regisztrálhatják.

Akármielyen bonyolult is a projekt, a ConceptDraw segítségével áttekinthetővé válik

más dolgokkal foglalkoznak), ez inkább a felsővezetők és a menedzserek dolga. Ők viszont (jogosan) elvárják, hogy a célszoftver egyszerű legyen, hiszen számos egyéb dolog mellett igen valószínű, hogy nincs kedvük és idejük napokig (hetekig) tanulgatni egy-egy bonyolult alkalmazás kezelését.

A ConceptDraw kezelése tehát roppant egyszerű: nincs más dolgunk, mint különböző feladatokat (részfeladatokat) felvinni, amelyek a kezelőfelület bal oldalán egy listában jelennek majd meg. Minden ilyen taszkhoz megadhatunk határidőket (feladat kezdete és vége), költségeket, erőforrásokat rendelhetünk hozzájuk, sőt hierarchiába rendezhetjük őket – azaz egy-egy feladathoz alfeladatokat rendelhetünk.

Már ez a lista is nagy segítség lehet, a szoftver legnagyobb előnye azonban a vizuális megjelenítésben rejlik: feladataink felvitele után a jobb oldali ablakban automatikusan megkapjuk projektünk „folyamatábrá-

ját” – itt sávok jelképezik a különböző feladatokat, ráadásul azt is egyetlen pillantással felmérhetjük, hogy melyik feladat hány százalékban van már készen (ezt külön színrel jeli a sávokon belül a program). Amennyiben több ember dolgozik az adott feladaton, ez a módszer az egyetlen, amely biztosítja, hogy nyomon követhessük és kontrollálhassuk az eseményeket.

A megjelenítésen kívül a szoftver több más kiemelkedő funkciót is kínál: a workflow táblázatot természetesen bármikor kinyomtatathatjuk (elképrázátva ezzel a felsővezetést), ráadásul különböző jelentéseket (reportokat) generálhatunk automatikusan, egyetlen klikkeléssel – így soha nem jövünk zavarba, ha egy percen belül kell prezentálnunk munkánk állapotát. Ezeket a jelentéseket HTML formátumban is elkészíthetjük, így könnyűszerrel gyárthatunk webes workflow-t is

Henryke

ÉBRESZTŐ!

Melyik előfizetést?!

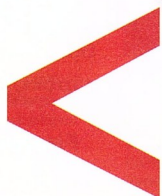
ÁR

13 920 Ft = 13 920 Ft

12 x

12 x

3 CD (1,9 Gbájt)

1 DVD (9 Gbájt)

**Éves előfizetéssel
1160 Ft
lapszámonként!**

- A CD-ken megtalálható programokon felül:
- + dokumentumfilm
- + játékdemók
- + további próbaverziók
- + szoftverválogatás egy adott témán belül

MÁR NEM KÉRDÉS!

Megrendelőszelvény

Igen, megrendelem a Computer Panoráma következő 12 számát DVD-melléklettel, hálódssze 13 920 Ft-ért.

Számlázási név: .....

Számlázási cím: .....

Kézbesítési név: .....

Kézbesítési cím: .....

E-mail cím: ..... Telefonszám: .....

Alíráás: .....

Kérjük, hogy a megrendelőszelvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 300/39)! Az előfizetést a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen. Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon, illetve személyesen is előfizethet az ITmédiabOLT-hálózat üzleteiben.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingakcióihoz, promócióihoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatáról kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezzze:

Böngészők harca

Engedjék meg, hogy ebben a hónapban is átengedjem a szócívet a szorítónk virtuális kommentátorának (a bevezető után persze visszaveszem a szót).

„Kedves Olvasóink! A bal sarokban a böngészők királynője, a komolyzenéhez semmilyen szinten nem kapcsolódó, ám nevében mégis komoly és zenei... Opera! A jobb sarokban a sokak által ismert, fiatal és feltörekvő, gőzgép módjára harcoló tehetség, a tűzróka, azaz a Firefox!” Lássuk az összecsapást!

Opera 8.5 Firefox 1.5

1. MENET – LETÖLTÉS

A navigációt nem bonyolították túl az Opera weboldalán: a www.opera.com címet bepötyögve rögtön egy óriási *Free download* feliratú gomb fogad minket (mintegy tudva ezzel, hogy az Opera legújabb verziója immáron teljesen ingyenes és reklámmentes). A gombra klikkelés után minden további nélkül letöltődik a telepítő, amelynek mérete igen barátságos: mindössze 3,7 Mb-át. Alapesetben az angol verziót tölthetjük le, a nyelvi kiegészítéseket

A www.firefox.com címet bepötyögve arról értesülünk, hogy ez a domén nem a Firefox tulajdona, csak éppen a tulajdonos (bizonyos *Kevin Karpenske*) nagyvonalúan „átengedi” a látogatókat a *Mozilla* weboldalára. (Köszönjük Kevin!) Egy klikkelés, és máris a www.mozilla.com/firefox oldalra vagyunk, ahol rögtön egy *Download Firefox* gombra bökhetünk, és máris érkezik az 5 Mb-át méretű telepítőcsomag. Ha magyar nyelvű verziót szeretnénk, ak-

a Download menüpont Language files szekciójában külön kell letöltenünk (van magyar nyelvű támogatás is). A Community linken rengeteg további kiegészítést találhatunk (pl. skineket).

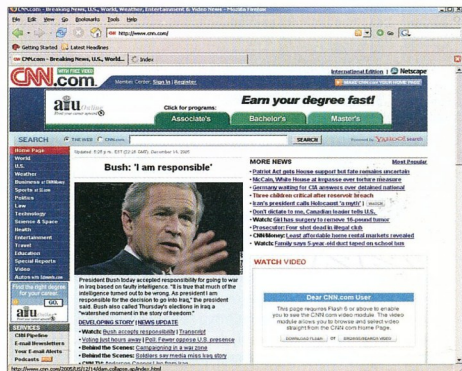
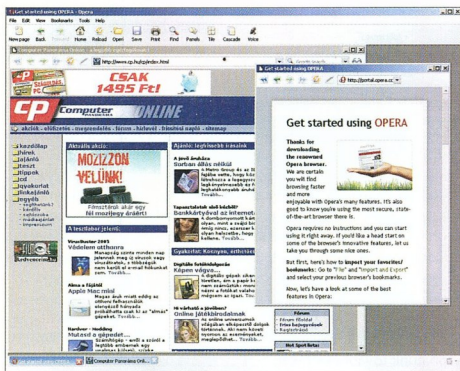
2. MENET – TELEPÍTÉS

Itt semmi teendőnk nincs, elég beállítani az útvonalat, és egyet kattintani a Next gombon – az Opera pillanatok alatt feltelepül a gépre, és máris használható, gyakorlatilag kevesebb mint egy perc alatt (bár minden szoftver így települne fel).

kor az Other Systems & Languages linke kattintunk inkább, itt egy listából válogathatunk, amelyben a tradicionális kínaitól a törökig minden létező nyelv megtalálható (a magyar is).

Egy végfelhasználói szerződés elfogadása után választhatunk a szokásos és a „custom” telepítés között (utóbbiban megadhatjuk az útvonalat). A telepítés kicsivel több időt vesz igénybe, mint az Opera esetében, de még itt is egy percen belül van.

3. MENET – BÖNGÉSZÉS

Itt válték elterjedelművé, miért is igazságtalan bizonyos szempontból egy 8.5-ös verziószámú szoftvert egy viszonylag új, 1.5-ös verziójú alkalmazással összehasonlítani. A 8-as verzió is továbblépett Opera ugyanis annyi kényelmi szolgáltatást és évek alatt felhalmozott extrát tartalmaz, amennyivel pillanatilag egyetlen böngésző sem versenyezhet a piacon. Az alapvető funkciók, mint a *tabbed-browsing* vagy az *instant-search* mellett olyan extrákat is kínál, mint a weboldalak kicsinyítése/nagyítása, az *author-mode/user-mode* megjelenítés (ezzel például kikapcsolhatjuk egy weboldal zavaró színeit és az oldal egyéb elemeit, a könnyebb olvashatóság kedvéért), vagy a *links* opció, amellyel egy speciális ablakban megtekinthetjük az adott weboldalon található linkeket (illetve azt, hogy hová mutatnak). Az extra funkciókat oldalakon keresztül lehetne sorolni, a legszebb az egészben azonban mégiscsak az, hogy minde megalapozottan használhatunk rá: ha akarjuk, egyiket sem használjuk, és eltüntetjük a kezelőfelületről (így teljesen spártai böngészőt is kialakíthatunk magunknak, ha ehhez van kedvünk), ha viszont szeretjük az extrákat, akkor akár mindet bekapcsolhatjuk, és létrehozhatunk egy Boeing747-es műszerpultjára emlékeztető „szuper-Operát”. Csak rajtunk múlik!

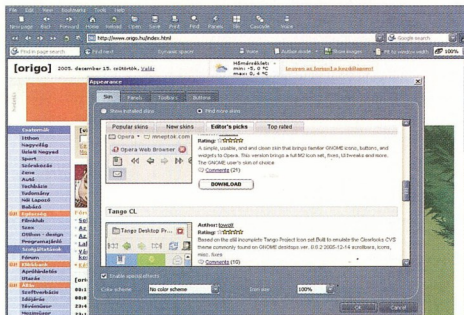
Az egyszerűséget kedvelő felhasználók valószínűleg első látásra beleszeretnek a Firefoxba: mi tagadás, a böngésző igen egyszerű felülettel fogadja a felhasználót az első indítás alkalmával. Öt kezelőgomb (előre, hátra, frissítés, stop, kezdőlap), egy URL mező és kész. Ennyi. Ebből ered a Firefox legnagyobb előnye is (nem véletlenül lett ilyen népszerű ennyire rövid idő alatt), ezt a böngészőt ugyanis bárki képes rögtön használni, legyen szó a Linuxról áttért nagybácsiáról, vagy a PC-t sosem látott nagymamáról. Ha osztánának Oscar-díjat az „egyszerű kezelőfelület” kategóriában, akkor kétségtelen, hogy a Firefox nyerne. Az Opera rengeteg extrájával ellentétben, itt böngészés közbeni „bónuszként” csak egy oldalpanelt kapcsolhatunk be (ilyen panel egyébként az Operában is van), ez a panel könyvjelzőket vagy a historyt tartalmazhatja. Bekérült viszont a Firefoxba az Internet Explorer tálmánya, a Go gomb is. Ez a gomb (ha valaki nem tudná) a világ leghasználatosabb tálmánya (köszönjük Bill Gates!), amely egyúttal komplett időtámlának is nézi a felhasználót. Ez a gomb arra szolgál ugyanis, az előzőleg bepetyörgött internetcímeket behívjuk, azaz feltételezi, hogy mi csak azért sem ütünk Entert például a www.cp.hu beépülése után, hanem átnyúlunk az egészre és elegánsan klattyogunk a Go gombon. Jézusom!

4. MENET – SEBESSÉG

Az Opera sokáig a világ leggyorsabb böngészője címen hirdette magát, aztán ezt elhódította tőle a Firefox (az Explorer ebben a versenyben még csak nem is indulhat, bár ezt csak mellékesen jegyezzük meg). A sebesség ugyan nagyon relatív dolog, tény azonban, hogy az Opera még mindig az egyik leggyorsabb böngésző.

Semmi kétség, a Firefox valóban a világ leggyorsabb böngészője: a pár éve még egyeduralgó Opera is képes ráverni egy-két tizedmásodpercen. Hihetetlen tempóval jelennek meg az oldalak, köszönhetően a képek speciális letöltésének. Sebesség tekintetében tehát senki sem versenyezhet a Mozilla böngészőjével.

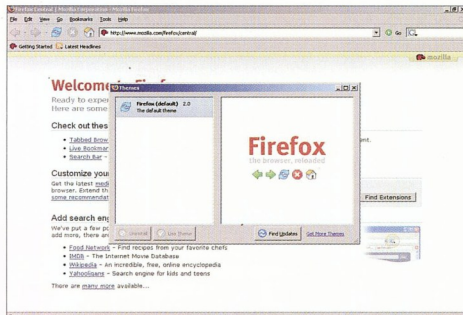
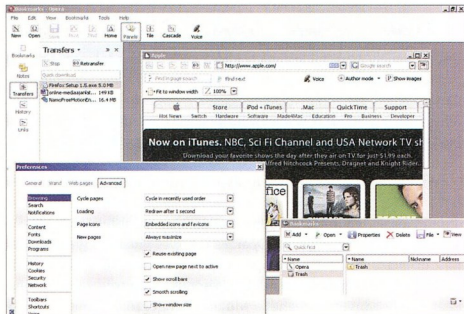
5. MENET – VIZUÁLIS TUNINGOLÁS

Amennyiben csak böngészőnk kinézetét óhajtjuk tuningolni, akkor az Opera bizony elkényeztet minket: egy beépített menüpont segítségével böngészhetünk a weben található bőrköket (előnézeti képekkel), egy kattintással letölthetjük a nekünk tetsző, majd mindenféle újraindítás és egyébek nélkül máris alkalmazhatjuk. Több száz megjelenítés közül választhatunk, és még keresgünk sem kell a weben, hiszen az Opera ezt is megteszi helyettünk. Amennyiben a toolbarokat és menüket akarjuk testreszabni, akkor sem lesz gond: teljes szabadságot élvezünk abban a tekintetben, hogy melyik gombot/ikont/menüt hová tesszük, mekkora méretben jelenítjük meg, illetve kikapcsoljuk vagy bekapcsoljuk. Mindezt egyszerű drag&drop módszerrel tehetjük meg.

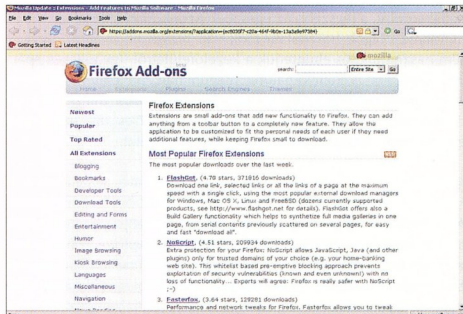
6. MENET – FUNKCIONÁLIS TUNING

Az Opera labdába sem rúghat a Firefoxhoz képest, az utóbbihoz elérhető kismillió pluginnak és kiegészítésnek köszönhetően. Letölthetünk ugyan úgynevezett paneleket (ezek tartalmi elemeket jelenítenek meg, automatikusan frissítve), valamint mások által készített ikonokat és toolbarokat is letölthetünk, ezek azonban mind olyan dolgok, amiket mi magunk is elkészíthetünk – a letöltés inkább csak időspórolásra jó. Az Opera oldalalról úgynevezett *mouse-gesture* parancsokat is letölthetünk (amikor is az egér mozgásával vezéreljük a böngészőt), a mouse-gesture azonban (ismerjük el) olyan kezdeményezés, amely óriási bukott, gyakorlati-

A kor követelményeinek megfelelően a Firefox is teljesen „átbörözhető”. A *Themes* menüpont segítségével megtekinthetjük telepített témáinkat (alapállapotban csak egy van), majd a *Get more themes* linke klikkelve a Firefox egy új ablakot (nem új tabot, hanem ablakot...) nyit, mi pedig a weben (addons.mozilla.org) keresztül kutakodhatunk további témák után. Itt az *Install Now* linke kattintva rögtön telepíthetjük is az adott témát, ám ahhoz, hogy meglássuk a végeredményt, újra kell indítanunk a böngészőt, ez egy kicsit idegkötő. A menük és funkciók testreszabása teljesen más alapon működik, mint az Opera esetében, a Firefoxban ugyanis alapállapotban nincs tucst sok ezekből – pluginokat és kiegészítéseket letöltve kaphatunk további extrákat.

A Firefox ezen a területen végre megmutathatja nagyszerűségét: ezer és ezer *plugin* és *extension* található hozzá a weben, kategóriákba rendezve. A pluginok többnyire a szokásos dolgokat tudják (Acrobat Reader, Real Media és egyébek támogatása), és főleg a megjelenítésben segítenek. A kiegészítések (*extension*) azonban egészen lenyűgözőek: hatalmas listából válogathatunk a Mozilla oldalán (aműgy az egész net tele van ilyen kiegészítésekkel, érdemes tehát máshol is kutakodnunk). A kiegészítők a legelképezhetőbb dolgokat pakolják bele a böngészőbe: találhatunk közöttük *batch-image-downloader*t (egyszerre letölti az összes képet

lag ismerik a felhasználók. Az igazsághoz azonban hozzátartozik, hogy az Opera már alapállapotban is rengeteg extrát tartalmaz, így valószínűleg nincs túl nagy szükség további letölthető „tuningokra”. Ha azonban nagyon speciális dolgokat akarunk a böngészőbe integrálni, akkor az Opera előbb-utóbb korlátokat állít elénk – a Firefoxra a tuningolásban verhetetlen!

7. MENET – KEZELHETŐSÉG

Az Opera kezelése nagyon egyszerű, bár igaz, hogy a viszonylag sok funkciót és az Internet Explorer-től való alapos eltérést meg kell szoknunk.

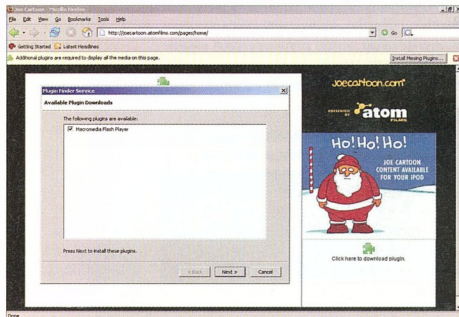
egy adott websitéről), mindentféle tweekeket, amelyek még gyorsabb teszik az oldalak letöltését, de vannak olyan kiegészítők is, amelyek a reklámok blokkolásában segítenek, vagy éppen a hírek-ből csinálnak fényűjságot az ablak tetejére. És így tovább a végtelemség – csak győzzük átnevezni őket. A kiegészítők nagyon egyszerűen, egy kattintással telepíthetők.

Gyakorlatilag a világ legegyszerűbben kezelhető szoftvere. Ha sokat tuningoljuk, akkor persze „agonybonyolíthatjuk”, de alapesetben a kezelése példaértékű.

8. MENET – KOMPATIBILITÁS

Az Opera sikeresen kinőtte gyermekbetegségeit (a kezdeti verziók igen fűrsán jelentettek meg néhány oldalt), az oldalak 95%-át immár helyesen jeleníti meg, bár még mindig hajlamos egy-néhány kifejezetten az Explorerre optimalizált oldaltól lefagnyi (az integrált Media Player és hasonlók esetén). Alapesetben azonban minden további nélkül elboldogul a Flash- és Java-alapú oldalakkal.

A gyorsaságnak ára van: néhány oldalon érdekes dolgokat fogunk tapasztalni (széthulló dizájn, betűméret-problémák), de azért az oldalak kb. 80%-ával nem lesz gond. Alapállapotban a Flash-oldalakkal nem boldogul a böngésző, azonban egy kattintással telepíti magának a megfelelő plugint (automatikusan), és készen is vagyunk. A Java-alkalmazásokkal semmi gondja nincsen.

ÖSSZEZÉS

Bár a mérkőzés nem volt igazán fair (8.5-ös verziószám versus 1.5), a Firefox olyan ütemben fejlődik (és főleg annyira népszerű), hogy talán ebben a konkrét esetben eltekinthetünk ettől a kis hendikeptől. Szintén nehezíti a döntést, hogy milyen szempontból értékeljük a versenyzőket – hiszen teljesen más alapon közelítik meg a bővíthetőség kérdését (az Opera eleve tartalmaz sok mindent, a Firefox viszont az amatőrök által készített letölthető kiegészítővel száll ringbe). Ha tehát a bővíthetőség tekintetében vizsgáljuk az összecsapást, akkor a Firefox a nyertes – ehhez nem férhet kétség. Ha viszont a környelmi funkciók és a „máshol nem lelhető extrák” jönnek szóba, akkor az Opera kiforrott és sokat bizonyított szolgáltatásai

viszik el a pálmát. Ha pedig a sebességet vizsgáljuk – nos, a sebesség ugye sok mindentől függ...

A legjobb tehát, ha mindent vizsgálunk, és eltekinünk attól, hogy a két versenyző között alapvető különbségek vannak. Ebben az esetben nagyon-nagyon szoros és izgalmas mérkőzést láthattunk (olvashattunk), és bár csak pontozással (kiütésről ebben a hónapban szó sincs!), de mégiscsak az „új fiú”, azaz a Firefox lett a győztes.

A „tűzróka” hajszálon múltott győzelmét ezúttal az elképesztő mennyiségű kiegészítőnek, a hihetetlenül egyszerű kezelhetőségnek, valamint a jelenlegi leggyorsabb oldalletöltésének köszönheti. Kíváncsi várjuk, milyen újabb meglepetésekkel rukkol elő a Mozilla és az Opera.

	Opera	Firefox
Tabbed browsing:	van	van
Bőrhözhető:	igen, szuper!	támogatott
Sebesség (cnn.com/2 Mbit)	gyors (6 mp)	hihetetlenül gyors (3,5 mp)
Pluginok:	csak panelek	van
Kiegészítések:	nincs	rengeteg
Testreszabhatóság (UI):	tökéletes	átlagos
Könyvjelzőkezelés:	átlagos	tökéletes
Letöltésvezérlő:	van	van
Funkciók:	rengeteg, tökéletes	alapesetben nem sok
Oldalak átméretezése:	van	nem támogatott
User mode megjelenítés:	van	nincs
Integrált levelező:	van	van
Biztonság:	kimagasló	kimagasló

IKONSZERKESZTŐ

IconEdit2

A Windows (azon belül is az Asztal) megjelenésére mindenki kényes. Ahhoz, hogy az Asztal jól nézzen ki, egy dögös hátterre, jól eltalált színprofilra, valamint jól megtervezett ikonokra van szükség. Leginkább a jó ikon az, amelyet annyira nehéz találni a világhálón, hogy sokszor egyszerűbb, ha saját magunk készítünk egyet.

Az *IconEdit* persze nemcsak ilyen esetekben használható: kezdő programozók például könnyűszerrel megrajzolhatják saját

AJÁNLJUK: azoknak, akik teljesen egyedi ikonokkal szeretnék teletölteni a Windowst

Rendszervetelmény:	Windows 95/98/ME/2000/XP
Tudásszint:	3/10, kezdő
+	egyszerűen használható
-	48x48 képpont a maximális méret

RENDSZERPROGRAM

Reg Organizer 3.1

A rendszerleíró-adatbázis, vagyis a *Registry* a Windows lelke. Az operációs rendszer különféle beállításai mellett ide kerülnek például a telepített programok bejegyzései is. Az idő múlásával ez az adatbázis egyre hízik. Ez nem túl jó, mert minél nagyobb a registry mérete, annál lassabban működik a rendszerünk, hiszen egyre több bejegyzést kell ellenőrizni. Éppen ezért lehetőleg el kell kerülni, hogy felesleges, azaz már nem használt adatok maradjanak benne.

Mivel a legtöbb felhasználó számára megfellehetetlen a registry felépítése, és egy fontos adat törlése akár a rendszer összeomlásához is vezethet, jobb nem belenyúlni ebbe az adatbázisba. Más a helyzet azon-

PRÓBAVERZIÓ

fejlesztés alkalmazásaihoz a színben és stílusban is illő miniatűröket.

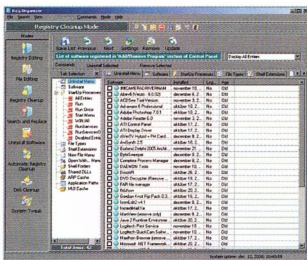
Az alkalmazás próbaverziója 14 napig használható. Felépítését tekintve igen csak egyszerű: találunk benne egy menüsört, egy matematika füzetre emlékeztető négyzetábrát (ez a rajzfelület), valamint

néhány ikont. Mindebből már sejtethő, hogy az *IconEdit2* kezelésének elsajátításához nem kell külön tanfolyamot elvégeztünk.

Ha a kedvünk úgy tartja, a semmiből is építhetünk, de arra is lehetőség van, hogy egy-egy ikonfájlt betöltsünk, sőt a fényképező ábrázoló gombra kattintva a képernyő tetszőleges részét is felhasználhatjuk.

Ha a művészi alkotás kivitelezése során egy-egy „ecsetvonás” nem úgy sikerül, ahogyan azt megálmodtuk, nem kell kétségbe esni, hiszen – más szoftverekhez hasonlóan – az *IconEdit2*-nél is megtaláljuk a visszavonás gombot.

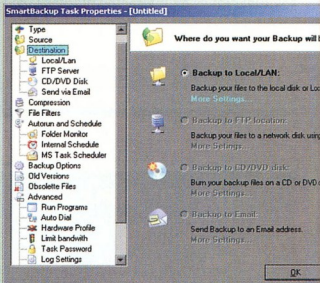
PRÓBAVERZIÓ

ban akkor, ha erre a feladatra valamilyen speciális programot használunk, például a *Reg Organizer*-t.

A szoftver hatékony automatikus tisztogató modullal látták el, amely felkutatja a már nem használt programok után visszamaradt bejegyzéseket, valamint megkeresi és törli a különféle, ugyancsak használaton kívüli DLL, help és egyéb fájlokkal, illetve betűkészletekkel kapcsolatos hivatkozásokat és CLSID információkat.

Adatot veszíteni senki sem szeret, időről időre azonban ilyesfajta balesetek is előfordulnak. Néha egy vírus a bűnös, máskor csak rossz gombot nyomtunk meg, esetleg a család valamely tagja törölte ki véletlenül félteve örözt állományainkat. Az adatszétés természetesen akkor fáj a legjobban, ha olyan dokumentumok is odasztek, amelyek sehogyan sem pótolhatók: például a diplomamunka elektronikus példánya, ki

nem nyomtatott és CD-re ki nem írt családi fényképek stb. Persze könnyű azt mondani, hogy a védekezésnél nincs egyszerűbb dolog, hiszen az is elég, ha a szóban forgó fájlok legalább két példányban (két helyen) megvannak. Igen ám, de ki az, akinek minden nap eszébe jut az archiválás? És akkor még nem is beszélünk arról, hogy az ember hajlamos elkényelmesedni...

Ilyen esetekben tehet jó szolgálatot a *SmartBackup*, amely nem más, mint egy adatmentő szoftver. A felhasználónak a szoftver telepítése után nincs más dolga, mint definiálni egy sablont (összegyűjteni a mentésbe bevont könyvtárakat, illetve megadni, hogy a könyvtárakon belül milyen kiterjesztésű fájlokról készüljön másolat, meg persze kijelölni, hogy pontosan hova szeretnének menteni), majd megadni, hogy a program az adott utasításokat milyen rendszerességgel hajtsa végre.

A biztonsági mentés nemcsak a helyi merevlemezre, hanem hálózati meghajtóra, CD/DVD lemezre és FTP szerverre is készülhet, de arra is megvan a lehetőség, hogy a fájlokat e-mailen keresztül továbbítsuk.

AJÁNLJUK: mindenkinek, aki biztonságban szeretné tudni saját dokumentumait

Rendszervetelmény:	Windows 2000/XP
Tudásszint:	6/10, közepes
+	egyszerűen kezelhető, tartalom: időzített is
-	nem tud magyarul

Advanced MP3 Catalog

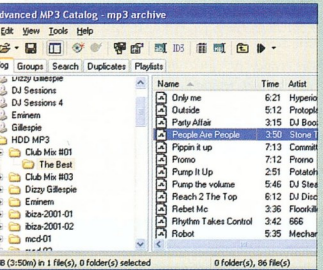
PRÓBAVERZIÓ

Ennek az MP3-katalógus programnak számos funkciója van. Az első és talán a legfontosabb természetesen a rendszerező, amely a Windows Exploreréhez hasonló külsőjével igazán egyszerű kezelhetőséget ígér. A szervezőben a zenesámokat ábcésorrendben, dátum vagy bármely más jellemző (elgado, album, évszám stb.) szerint egyaránt megjeleníthetjük.

Az ID3 tag-ek mindkét verzióját módosíthatjuk, illetve kérésre ki is olvashatjuk a fájlnevből.

A második funkció a kereső. Több ezer (több tízezer) zenesámot lehetetlenség megjegyezni, ezért ez a modul, különlegesen fontos. Segítségével megtudhatjuk, hogy mi hol van, valamint azt, hogy megvan-e nekünk egy adott zeneszám.

A program segítségével megtalál (vagy bármilyen más módon összegyűjtött) számokból néhány pillanat alatt lejátszási listát generálhatunk, a friss összeállításokat pedig természetesen el is menthetjük.

Mivel a fájlnevek mindenki saját formájára szertart alakított, ezért szinte minden leltőtt albumot és a számokat egyenként át kell nevezni. Nos, az *Advanced MP3 Catalog* ebben is segítségünkre van, hiszen a meglévő fájlnevekből, a megadott sémák alapján helyettünk is elvégzi ezt a feladatot.

A nyomtatásért felelős modulal különféle jelentéseket, CD-borítókat nyomtathatunk ki, ezenkívül lehetőségünk van statisztikák készítésére és az adatok táblázatos formátumba történő exportálására is.

AJÁNLJUK: mindenkinek, aki rendszerezni szeretné zenegyűjteményét

Rendszerkövetelmény:

Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint:

8/10, haladó

+ gazdag funkcióválaszték

- kicsit lassú fájlműveletek

KÉPNÉZEGETŐ

IrfanView

INGYENES PROGRAM

Vajon milyen programot szeretnek képnézegetésre használni az emberek? Természetesen mindenki másfélé, de azért abban megegyezhetünk, hogy míg a felhasználók egyik része a többfunkciós termékeket kedveli (amelyek a képek megjelenítésén kívül katalogizálásra, albumkészítésre és más feladatokra is használhatók), másik része a kisebb és általában gyorsabb programokat részesíti előnyben. Ez

utóbbiaknak lehet ideális az *IrfanView* ingyenes képmegjelenítő alkalmazás.

A program több mint 50 képmátumot ismer, ezáltal minden helyzetben használható. A legnépszerűbb JPG, GIF és BMP típusok mellett a *Photoshoppal* készített PSD fájlok, a tömörített RAW és TIF, illetve az EPS, valamint az ICO, PNG, JPEG2000 fájlok is megjeleníthetők vele.

Néhány – a képezeléshez szorosan kapcsolódó – szolgáltatás is megtalálható a programban, ilyen például a diavetítés. Ezt a funkciót a készítőik nagyon ötletesen oldották meg: a vetítés nem az éppen aktuális könyvtárból zajlik, hanem egy külön ablakban válogathatjuk össze a képeket.

AJÁNLJUK: mindenkinek, akinek egy jó képnézegetőre van szüksége

Rendszerkövetelmény:

WindowsNT/9x/2000/XP

Tudásszint:

7/10, haladó

+ gyors és stabil működés

- a kezelésével kicsit megbarátkozniuk

RENDSZERPROGRAM

ByteSweeper

PRÓBAVERZIÓ

Talán kevesen tudják, hogy a Windows a normál használat közben is gyártja a fájlokat a merevlemezre, például azért, hogy a fájlok vagy a weboldalak későbbi megnyitásakor az adatok minél gyorsabban elérhető legyenek. Ez még nem lenne baj, csakhogy az operációs rendszer a fájlokat sokszor akkor sem törli le, amikor már nincs szükség rájuk, értékes merevlemez-terület véve el ezzel a számítógép használatjától.

Ha biztosak akarunk lenni abban, hogy a HDD mentes az ilyesfajta fájljoktól, forduljunk a *ByteSweeper*hez (vagy más hasonló funkciójú programhoz).

Az említett programot kétféle módban használhatjuk. Az egyik esetben mindössze négy lehetséges opció közül kell kiválasztanunk, hogy a HDD mely területeit szeretnénk megtisztítani (Temp könyvtár, Lomtár, előzmények listája és sütik). Ez az az üzemmód, amelyet a számítógéphez kevésbé értők is bátran használhatnak. A tapasztaltabb felhasználók számára az *Advanced* ablak használata ajánlott, ahol akár programonként vagy könyvtáranként is kiválaszthatjuk,

hogy mit szeretnénk és mit nem szeretnénk átkutatni használaton kívüli fájljok után keresgélve.

A *ByteSweeper* a legnagyobb fokú névelmet biztosítja, hiszen a feladatok elvégzését a beépített időzítőre is bízhatjuk.

AJÁNLJUK: azoknak, akinek csak ritkán jut eszébe a felesleges fájlok törlése

Rendszerkövetelmény:

Windows 2000/XP

Tudásszint:

5/10, közepes

+ helyettünk is elvégzi a „piszkos munkát”

- csak angol nyelvű kezelőfelület van

Enemy Territory: Quake Wars

KIADÓ: ACTIVISION
 FEJLESZTŐ: SPLASH DAMAGE
 WEB: WWW.ENEMYTERRITORY.COM

Mi újat lehet hozni még a multiplayer versengésekre kidolgozott FPS-ek piacán, amikor a *Counter-Strike*, a *Battlefield 2* és az *Unreal Tournament 2004* megközelíthetetlen triászként ül e stílus trónján? Talán meglepő, de úgy tűnik, hogy egy apró londoni fejlesztőcsapat találta meg a választ: minden eddiginél több stratégiai elemet kell bevezetni!

A *Quake Wars* az emberek és a Quake sorozattól megszokott strogg nép küzdelmét mutatja be – természetesen mindkét oldal játszható lesz, és mindenki saját egység típusokkal rendelkezik. Nincs azonban zászlórablás, bázisfoglalás és más efféle mesterséges célok, a cél minden helyszínen más: néhol bázist kell építenünk, máshol olajfinomítókat kell működésben tartanunk, vagy éppen egy konvojt kell megvédenünk – a másik oldal feladatait talán nem nehéz kitalálni: mindezt meg kell akadályoznunk.

A játék legfontosabb eleme a bázisépítés lesz: mérnök kasztú karakterekkel ugyanúgy rendelhetünk különböző épületeket, járműveket, mintha csak egy stratégiai játékban lennénk. Ha balról támadnak, oda rendelhetünk lövegtoronyokat, ha repülőekkel ront ránk az ellen, léghéharító fegyvereket építhetünk, ha pedig mindent eldöntő támadásra készülünk, felhalmozhatunk néhány óriási tankot. Az már most biztos, hogy jó társak-

kal fantasztikus élmény lesz a *Quake Wars* – ráadásul a külső terek megjelenítésére kép- telennek tartott Doom 3-motornak köszön- hetően a látvány is egészen lehangoló.

Angol eladási toplista (november 27. – december 3.)

Football Manager 2006	Sega
Age of Empires 3	Microsoft
Call of Duty 2	Activision
Battlefield 2:	
Special Forces	Electronic Arts
The Sims 2	Electronic Arts
Civilization IV	2K Games
The Sims 2: Nightlife	Electronic Arts
The Movies	Activision

Need for Speed:	
Most Wanted	Electronic Arts
F.E.A.R.	Vivendi Universal

KIS HÍREK

TOO HUMAN (XBOX 360)

A *Silicon Knights* (korábban a *Nintendo* egyik leghűségesebb szövetségesei voltak) nemrég egy igen ambiciózus tervvel álltak elő: egy akciójáték-trilógiát akarnak elkészíteni *Xbox 360*-ra. Az első rész jövőre érkezik, a harmadik 2009-re várható. Az alapötlet igen érdekes: egy ősi – ám mégis futurisztikus képet mutató – világban járunk, és egy *Balder* nevű istent irányítva kell felvennünk a harcot kiberlényekkel, mechanikus félistenekel és több ezres hadseregekkel.

RISE OF LEGENDS (PC)

A *Rise of Nations* sajnós nem lett olyan sikeres, mint ahogy megérdemelte volna; a 2003-ban megjelent realtime stratégiai játék rengeteg díjat gyűjtött be, de az egymillió eladott példányzásmot máig nem érte el. A folytatás a Föld he- lyett egy igen eredeti fantasy világba

viszi a játékos, ahol négy nép, többek között a gőzgépekkel machináló *Vincik* vagy éppen a tűzmágiához jól értő, dzsinnetek és homokementálókot gyártó *Alimok* küzdenek egymással.

RESIDENT EVIL 5 (PS3, XBOX 360)

A leghíresebb horror sorozat idén elké- pesztő lendülettel tért vissza: a negye- dik rész várhatóan sok konzolos újság- nál lesz az év legjobbjá. Természetesen a *Capcom* nem hagyott sok időt a fe- lesztőknek a folytatás megkezdésére. A „Resi” 5 teljesen új környezetben ját- szódik majd, és a látottak alapján le- hangoló lesz. Túl sokat nem tudunk róla, legalábbis azon kívül, hogy a já- tékmenet fontos része lesz, hogy odafig- yeljünk a hőmérsékletre: éjjel tűz mel- lé kell húzódnunk, a sivatagi napfény- ben pedig el kell kerülnünk az agyszű- rást és a kiszáradást.

King Kong

KIADÓ: UBISOFT
FEJLESZTŐ: UBISOFT MONTELLIER
WWW.KINGKONGGAME.COM

Egy év kihagyás után Peter Jackson, a *Gyűrűk Ura* trilógia rendezője ismét elrabolta a decembert. A *King Kong* várhatóan az év egyik legsikeresebb filmje lesz, nem véletlen, hogy a játéjogokért is nagy volt a küzdelem. Végül a *Ubisoft* nyert, és egyik francia csapatukkal egy tényleg nagyszerű játékot hoztak össze.

A program túlnyomó részében nem az óriásmajmot, hanem a szerencsétlenül járt forgatócsoport egyik tagját – a forgatókönyv íróját – fogjuk alakítani. Ezek a részek többnyire FPS-nézetben zajlanak, de több tekintetben is eltérnek a szokásostól. Nincs például életereő-kijelző, nincs célkereszt, ráadásul tűzfegyvereinket sem mindig tudjuk használni (a dzsungelben ugye nem terem a lőszer, azt csak akkor kapunk, ha megtaláljuk a kis hidroplánból ledobott utánpótlást). Ezért aztán igen sűrűn fogunk dárdaikkal, illetve hegyes csontokkal hajigálni – de nem kell aggódní, ezek is igen hatásosak.

A 30 játékbeli pályából hatban fogjuk az őserdő királyát, King Kongot irányítani, ezek a részek leginkább egy verekedős játékhoz hasonlítanak. Óriási pofonokat oszthatunk ki, kettétéphetünk óriásférgeket, eltiporhatunk dinoszauruszokat – azaz azokat a lényeket, amelyektől az imént még rettenegve menekültünk Jacket irányítva.

A játékot néhány ügyességi rész (a bokros részeket fel kell perszelní, máshol kis lényekkel terehetjük el a vadakat) teszi bonyolultabbá, de sajnos a játékidő így sem több, mint öt-hat óra. Ennek ellenére a játék aranyat ér!

Prince of Persia: The Two Thrones

KIADÓ: UBISOFT
FEJLESZTŐ: UBISOFT MONTREAL
WWW.PRINCEOFPERSIAGAME.COM

Perszia Hercege először 1989-ben tűnt fel a játékosok monitorjain. Persze a legtöbbször valószínűleg kimaradtak a hajdani részekből, és csak az „újkori” trilógiát ismerik – ennek a befejező része a *Two Thrones*. Igen kíváncsiak voltunk, hogy a vidámabb, meszeszerűbb első vagy a komor, kegyetlenebb második részhez teszük-e végül hasonlósá a lezáró részt, ám a Ubi a legjobb megoldást választotta: a két rész legjobb elemeit kovacsolták össze egy játékban!

A hangulat, a látványvilág, a sztori kidolgozottsága, no meg a zene az első részt idézi, a játékmenet és a harc pedig a másodikat. Az ügyességi és az akciórészek aránya az előbbi javára billent, így most is rengeteget kell lengedezni, falon futni és ugrálgatni.

A harc tehát a *Warrior Withinre* hasonlít, azaz rendkívül gyors iramú, kombókra épülő és rendkívül látványos. A játék nagy újítása a *speed kill* rendszer, amely tulajdonképpen az orgyilkosságok lehetőségét villantja fel előttünk. Ha sikerül csendben megköze-

líteni valakit, akkor néhány gomb jó időben történő lenyomásával kivégezhetjük, mindenféle veszett ugrándozást, kardozást mellőzve.

Szintén új dolog a *Dark Prince* megjelenése, aki tulajdonképpen a herceg sötét énje,

és egy második játszható karaktert jelent. Legalábbis elvben, mert túl nagy különbség nincs közöttük: a harc kicsit talán könnyebb vele, az ugrálás részek meg kicsit idegesítőbbek (a sötét herceg ugyanis folyamatosan sérül, így minden pálya időre megy), de elementáris eltérések nincsenek a két karakter között.

Az *Idő Homokja* trilógiának tehát vége (persze itt is lehet az időt visszatekerni, manipulálni), most már csak az a nagy kérdés, hogy mi lesz a herceg sorsa a jövőben – mert abban biztosak vagyunk, hogy nem utoljára láttuk öméltségát...

Minden jó, ha HÓ a vége

A síelés remek sport, a korcsolyázás pedig igazi társas esemény, ahol a család vagy a haverok úgy érezhetik jól magukat, hogy közben még mozognak is. A síelés egyike a legkedveltebb sportoknak, telente honfitársaink százezrei veszik birtokba a hazai, de főleg a külföldi lejtőket. A síelés persze nem egyszerű dolog, sok mindenre – felszerelésre, pályára és órára – van hozzá szükség, és persze az sem árt, ha az ember profi oktatóktól tanulja a fortélyokat.

Hová menjünk sielni?

Szerencsére a hazai kibertérben bőven akad síeléses foglalkozó portál, ahol hosszabb utak és egynapos kiruccanások előtt egyaránt érdemes szétnézni. De miért is? A HurráNyaralunk.hu Online Utazási Központ (a név ellenére síeléssel is foglalkoznak, és a www.hurra-sielunk.hu címről is elérhető) főoldalán például egy Európa-térkép fogad bennünket, amelyen egyetlen klikkeléssel lekérhetjük a francia, svájci, olasz, osztrák és szlovák síutakat.

A kínálat bőséges, ottjártunkkor 711 ajánlatból válogathattunk. Próbaképpen

A tél szerencsére nem csak rossz dolgokból áll, és ha vesszük az erőt, hogy kimozduljunk a meleg lakásból, akkor a síelés igazán jó móka lehet. Összeállításunkban annak jártunk utána, hogy mit találhatunk a weben erről a sportról.

HÓJELENTÉS

Hőréteg vastagsága: 5 cm

Hőmérséklet: -1,2 °C

Működő liftek:

Pályák minősége:

Utolsó havazás: 2005. 11. 30.

HASZNOS HOLMIK

- Síparkák térképe

WEBKAR <http://www.bankut.hu> - Sífutópályák - Mozilla Firefox

Hossz	Bővenkülönbség
3500 m	48,5 m
5000 m	61,5 m
6000 m	81,5 m

HÍREK

EMK tiszta! Meghívó a taggyűlésre

Értesítések

Az esemény:

Három-kút

Bankút

Nagymező

Station László

Hegyi-hegy

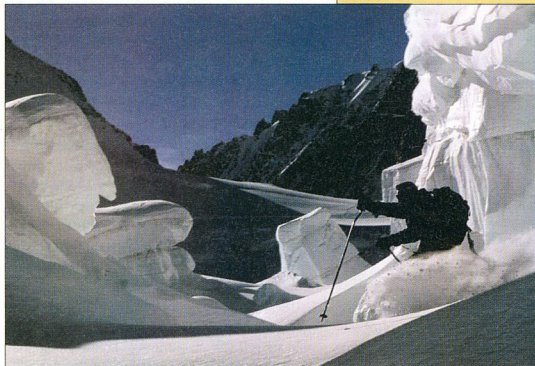
Személy-hegy

online szolgáltatások, mielőtt több órára indulnánk, érdemes telefonon érdeklődni, hogy ne megerkezve lássuk, hogy legfeljebb gypszi lehetne. A korábban említett ski france portál szolgáltatásainak nálunk sajnos nyomra sincs.

Azért a hazai oldalak között sem mindegyik használhatatlan, például a **www.intersi.hu** oldalon a hőjelentések egy-két naposak voltak, és itt legalább odaírják, hogy mikori információt közölnek. Ugyancsak jó pont, hogy az adott síközpontokról nagyítható térképet, jó leírást és pontos árakat is találunk, így ha van hó, tetszik a pálya, és az árakat is elfogadhatónak találjuk, már indulhatunk is, vagy foglaltathatunk magunknak szálláshelyet. Az már kicsit elszomorító, hogy a magyar sípályákról nem találunk hasonló részletes hőjelentéseket, de itt valószínűleg a központi adatbázis hiánya lehet a probléma, ahonnan a portálok friss információkhoz juthatnának.

A **Zöld Pont** weboldalán (**www.zoldpont.hu**) ugyancsak megtaláljuk a legismertebb külföldi sícentrumok aktuális hógétségét és minőségét. Sajnos itt is csak az osztrák és francia pályákról találunk adatokat, de ezek legalább frissek.

Ugyanezzel a lendülettel megkerestem az **Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)** honlapját, hiszen ki mástól várhatnánk friss hőjelentéseket. A fura módon **www.met.hu** címen elérhető oldalon megnézhetjük az aktuális és a pár nap múlva várható időjárást, webkamerás képet láthatunk **Kaposvár** és **Siófok** egéről, de a sípályák környékének hőhelyzetéről semmi nem akadt.

Pályák a hálón

Végül lehetőségként próbát tettünk közvetlenül a síközpontok honlapjaival, hátha azok

hőgyileg bőbeszédűbbek. A bánkúti síközpont esetében (**www.bankutu.hu**) szerencsével jöttünk, legalábbis minden szükséges infót megtalálunk, igaz az 5 centiméteres hó és a +1 Celsius-fokos hőmérséklet mellett nem meglepő, hogy egyetlen sifit sem üzemelt. Jópofa az interaktív sípályatérkép, amelyen megismerkedhetünk a nyolc bánkúti sípályával, de ha ki akarjuk nyomtatni, akkor PDF formátumban is letölthetjük.

Ami még fontos, a sífelvonókról is részle-

magukat. Az árakról ugyancsak tájékozódhatunk, így végeredményben, ha nem is szép, de legalább egy informatív weboldalhoz van szerencsénk.

Lényegesen szebbre sikeredett a **Mátraszentiváni Sípark** weboldala – **www.sipark.hu** –, amelyen ottjártunkkor sajnos még **ZÁRVA** felirat fogadott bennünket, ám mire olvasóink kezükbe veszik a lapot, már valószínűleg fehér lepel borítja a Mátrát. Érdekes megoldás, hogy egyenként olvasha-

Monts Jura FRANCE

SHOW REPORT

REPORT OF THE 02 02 15 AT 15:24

THE SHOW: LAST SHOW FALL THE 30 11 2008

Resort ref. alt.: 1000 m Resort whiteness:

Back to resort skis: Skiability:

Snow quality: Fresh Avalanche risk: N.C.

Snow Top: 65 cm Snow Bottom: 60 cm

OPEN RUNS AND LIFTS

Lifts: 0 / 30 Runs: 0 / 38

Country ski: 63 km traced, of which 63 km skating

Green: 2 / 17 Blue: 2 / 10 Red: 1 / 8 Book: 0 / 3

Ski areas	Bottom	Top	Expo.	Alpine	Nordic	Snowpark	Activities
CROZET	800 m	1680 m		☐	☐	☐	☐
LA FAUCILLE	1323 m	1534 m		☒	☐	☐	☐
LA VALSERINE	900 m	1150 m		☐	☐	☐	☐
LA VATTAY	1261 m	1400 m		☒	☐	☒	☐
LELEX	900 m	1680 m		☐	☐	☐	☐
MJOUX	1000 m	1534 m		☐	☐	☐	☐

WEATHER AT 6030

Today: Forecast (D+1):

Température es à 1650 m: 1 °C (33.8°F) Température es à 900 m: 2 °C (35.6°F)

Wind à 1650 m: 50 km/h SW Wind à 900 m: 30 km/h SW

tes leírásokat olvashatunk, hiszen van aki a csákányos, míg más a társas felvonóval áll hadilábon, míg a családoknak az a fontos, hogy az igazán kicsiknek „bébilít” is működik. A sícuccok kölcsönzői áraitól, a szervizszolgáltatásokról és a jegyekről is minden szükségeset megtalálunk az oldalon, ezért a Bánkúton szeretnénk csúszkálni, az ezt a weboldalt nem szabad kihagyni.

A visegrádi **Nagyvillám Sípálya** weboldala már lényegesen egyszerűbbre sikeredett, igaz itt mindössze három, egy erdei, egy gerinc- és egy kezdő pálya várja a sízőket. Ezen kívül szánkózni és sifutni is lehet még itt, így a gyerekek is biztosan jól érzik majd

tunk a hat pályát és a sívodát borító hó nagyságáról és állapotáról, ami igazán felhasználóbarát megoldás. Jó buli az éjszakai síelés, Mátraszentivánon – megfelelő hó esetén – két pályán is csúszkálhatunk esténként 16 és 20 óra között.

Az itt működő öt felvonóról ugyancsak részletes információkat és képeket találunk, és azt is láthatjuk, ha valamelyiket éppen

építik, felújítják. Érdekes megoldás, hogy az egyes felvonók órádjai különbözőek, de legalább a pontos árakat megtudhatjuk. Mint ahogy megnézhetjük az aktuális, és a következő heti időjárás, mégpedig a szélességgel együtt. Természetesen megtaláljuk a pályák térképét is, amelyet kinyomtatva magunkkal vihetünk, bár igaz, hogy nyugaton ezt a pénztárakban mindig megkapjuk. Összintén szólva megőrültem a közlekedés menüpont láttán, ám sajnos a Budapest-Mátraszentistván közötti buszmenetrendre csak egy hibáuzenet ugrott fel.

A hazai szicentrumok sorából természetesen nem hagyhatjuk ki a *Kekestetőt* sem, amelyről a www.kekesteto.hu oldalon tudhatunk meg többet. Az oldal nem túl mutató, nekem pár kép meg sem akart jelenni, de információ akad itt bőven. Van például hőjelentés, valamint heti időjárás-előjelzés, de az éppen működő liftek számát is megnézhetjük. A pályá és a snowboard park térképe innen sem hiányozhat, de a nyitva tartásról, a szolgáltatásokról, a közlekedési lehetőségekről és az árakról is minden szükséges infóra rábukkanunk.

Szlovákia, magyarul

Bár rovatunkban többnyire csak a hazai kibertérből csemegezzünk, a szlovák szicentrumokkal most mégis kivételt teszünk, hiszen telente honfitársaink tízezrei zárandóknak el ide, ráadásul ezek a honlapok magyar nyelven is elérhetőek. Olvasóinknak elsősorban a www.parksnow.sk címet érdemes megjegyezniük, hiszen itt a határközeli *Donovaly* és a *Magas Tátra* szicentrumairól egyaránt mindent megtudhatunk.

Sielős oldalak

	Cím	Név	Ezt találod itt
	www.go.hu	A <i>Vista</i> utazási portálja	Osztárk, francia, olasz, svájci, szlovák, szlovén siutak, menetrendek, időjárás, orvosi tanácsok
Portálok	www.sielok.hu	Sielési portál	Hazai és külföldi pályák, sítérképek, sibiréletrák, hőjelentések, időjárás, szálláshelyek, utazási iratok, utasbiztosítás, szaküzletek, kölcsönzők, szervezők, iskolák...
	www.zoldpont.hu	Sportportál	Francia és osztrák pályák hőjelentései
	www.hurra-sielunk.hu	Utazási portál	Osztrák, francia, olasz, svájci, lengyel, szlovák és szlovén sajlánlatok, valutaváltó
	www.szallas-utazas.hu		Osztrák, szlovák, olasz, francia és szlovén siutak, hőjelentés, sicucc adatvesztel, hazai sítérpek
Sipályák	www.skifrance.com	Francia siportál	Információk a francia sipályákról
	www.bankut.hu	Bánkút Siklub	Nyitva tartás, hőjelentés, leírások, árak, közlekedés, szállás, időjárás
	www.kekesteto.hu	Mátra Centrum	Sipályák, hőjelentés, sipályák, árak és szolgáltatások
Szlovák szicentrumok	www.sipark.hu	Sipark Mátraszentistván	Sipályák térképe, sílifte, árak, közlekedés, hőjelentés, időjárás
	www.ho.hu	Patty Ski Donovaly siiskola	Hőjelentés, kölcsönzés, javítás, szállások, Donovaly-i sipályák, felvonók, árak, környezetprogramjai
	www.yeti.hu	Siportál	Szlovák sítérpek, szálláshelyek, hőjelentés
	www.parksnow.sk	Donovaly és a Magas Tátra siportálja	Sipálya térképek, felvonók, hőjelentés, árak, közlekedés, szállás, webkamera, különleges programok

Mi Donovaly felé vettük az irányt, hiszen itt telente több hétvégen is megfordulnak a baráti körrel. A főoldalon azonnal beállíthatjuk a magyar nyelvet, ám arra készülünk fel, hogy a szlovák-magyar nyelvi és néha angol nyelvi egyveleg miatt kicsit bábéli zűrzavar fogad majd minket. A lényeges információkat mindenesetre így is kihámozhatjuk. A főoldalon a bal menüsor kicsit becsúszott a banner alá, így a legrög menü felső részét el-takarja. Bosszantó hiba, de ha belépünk valamelyik menüpontba, akkor már nem okoz galibát a terpeszkedő hirdetés.

Az oldal nyelvazete kicsit megtévesztő, például a sipályát „útvonal”-ra, míg a felvonókat „vontató”-ra sikerült átkezeszteni, ám egyébként térképeket, pályaleírásokat és minden más szükségessé megtalálunk.

Donovaly egyik érdekessége a jól kiépített snowboard park, amelyről ugyancsak bőven akad infó, ám az akadálypálya háromdimenziós modellje azért már mégiscsak túlzásnak tűnik. Az „attrakciók” menüpont alatt nem pukekédjöz kutyakat, hanem síklő-ernyőt, hórátíngót és kutyaszánt találtunk, azaz a síelésen kívül ezekkel is mulathatjuk az időt. A hórátíngó egyébként nem más, mint egy jól megtermett gumicsónak, amellyel a hegyről kell leszálnakni, mégpedig csoportosan.

Olvashatunk még itt a sífiskoláról, a kölcsönzéről és a javítási szolgáltatásokról is, sőt akár webkamerán is bekuukkanhatunk a síközpont életébe. Így magyarul (immár helyesen) kijelenthetjük, hogy a nyelvi bakik ellenére remek, informatív honlaphoz van szerencsénk, így aki Szlovákiába vagy a Magas Tátrába indul, az itt minden szükséges infót begyűjthet.

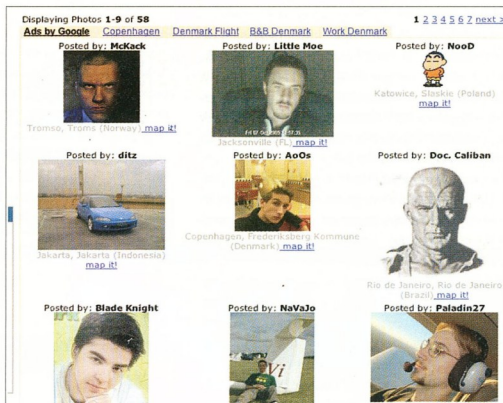
Ám északi szomszédaink igazán kitétek magukért, hiszen a www.yeti.sk oldalon más szicentrumokról, például az *Alacsony-Tátráról*, a *Kis- és Nagy-Fátráról* is kaphatunk információkat. Megtudhatjuk a pályák állapotát, az aktuális hőhelyzetet, de hotel és panziót is kényelmesen találhatunk magunknak, mégpedig mindezt magyar nyelven.

Ha már ennyire belelendültünk a szlovák síelésessel kapcsolatos weboldalak köztölgatásába, akkor megemlítjük a www.ho.hu lapot is, amely bár magyarul látszik, a Donovalyban működő *Patty* síuli online hírdőállása. Talán mondanom sem kell, hogy ezen is magyar nyelven olvashatunk szállásokról, pályákról, időjárásról és minden más egyéről.

Fülöp Norbert

A Frappri! kezdőoldala

Böngészés a feltöltött képek között

Tedd térképre a barátaid!

A Google térkép szolgáltatása sokak fantáziáját megmozgatta. Egyre több alkalmazást építenek rá, amelyek közül a legújabbal földrajzi helytől független csoportokat lehet létrehozni. Ismerkedjünk most meg közelebbről is a Frappri!-ral.

Az ötlet nagyon egyszerű. Fogjunk egy térképet, és jelöljük be rajta, hol lakunk, majd adjunk ehhez a jelhez egy vagy több képet és némi szöveget. Ha mások is így tesznek, hamarosan egy olyan térképünk lesz, amelyen sok-sok jelet találunk – ezekre rákattintva láthatjuk a jelzés tulajdonosának a fényképét, és elolvashatjuk a megjegyzését.

Közös érdeklődés

A virtuális csoportok szervezését akárki elkezdi. A Frappri! kifejezés a Friend Mapper szavak összeolvadásából keletkezett. Az eredeti elképzelés szerint régi barátok és ismerősök jelölhették be a térképen, hogy a földgolyó mely pontján élnek, és egy fényképpel, néhány mondattal üdvözölhették egymást.

A cikk írásakor még béta változatban működő rendszer gyorsan népszerűvé vált, és használói hamar rájöttek, hogy arra is alkalmas, hogy új barátokra, ismerősökre leljenek. Az ismerkedésnek egyetlen feltétele van: a közös érdeklődési kör. Ez természetesen nagyon tág fogalom, hiszen jelentheti azt, hogy a csoport tagjainak ugyanaz a hobbi, vagy ugyanolyan a gépkocsija, esetleg ugyanaz a kedvenc étele, netán ugyanazt az újságot olvassa.

Világlhálo

A Frappri! kézzel foghatóvá teszi, mit is jelent a világlhálo. A térképre kerülő jelek és

Mutasd meg magad!

A térképhez hozzáadott fotók tulajdonságaira nincsenek komoly megkötések. A feltöltött képek mérete tetszőleges lehet. Nagy képek esetén a térképen az automatikusan kicsinyített változat jelenik meg. Erre a kicsinyített képre vagy a tagok listájánál található kicsinyített képre kattintva érhetjük el az eredetileg feltöltött méretű és minőségű képet.

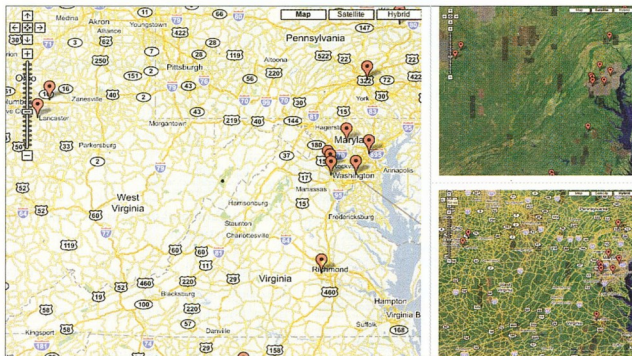
képek behálózzák az egész világot. A Frappri! képernyője több részre oszlik. A legnagyobb területet maga a térkép foglalja el. Ennek kezelése, mozgatása ugyanolyan, mint a klasszikus Google Mapé: a sarkában található kezelőgombokkal lehet mozgatni és közelíteni, távolítani. A mozgatása ezen kívül az egeret is használhatjuk, rákattintva a térkép valamely pontjára, majd az egeret nyomva tartva.

A térkép három változatban jelenhet meg. A hagyományos térkép nézetben láthatjuk a településeket, utakat, rajzát, nevét. Sajnos ebben a változatban nem lehet a Föld minden pontját egyforma mélységig nyitgatni. A legrészletesebben az észak-amerikai területeket érhetjük el. A második nézetben

a műholdképekből készült térképet jeleníthetjük meg. Itt is különböző az egyes területek fényképének a felbontása, azonban ez csak azt jelenti, hogy egyes területek homályosabban látszanak egy adott nagyításnál. A nagyobb felbontású fotókkal elérhető részek sötétebb színnel jelennek meg a térkép-

pen. Szerencsére Magyarország több része is elérhető olyan felbontásban, ahol már jól látszanak az épületek, utcák.

A harmadik nézet az előbbi kettő kombinációja. Ennek használatával egyszerre láthatjuk a rajzolt térképet és a műholdképet. Így például a fényképekről is leolvashatjuk

A térkép három különböző nézete

Tipp kezdőknek

Az adminisztrátor minden Frappri! térképet elláthat kulcsszavakkal. Ezek alapján lehet megtalálni azokat a csoportokat, amelyekben esetleg hozánk hasonló érdeklődési körű tagok tömörülnek. A kulcsszavak tetszőlegessé lehetnek, de érdemes néhány térképen körülnézni, milyen kifejezéseket használnak gyakran. Például a „Computer Panoráma olvasói” térképnek kulcsszavai lehetnek: Computer, Panoráma, magazin, magazine, magyar, hardver, hardware, szoftver, software, windows.

települések, domborzati tárgyak nevét, vagy láthatjuk az országhatárokat.

Névsorolás

A térkép mellett egy-egy Frappri! csoport oldala tartalmazza a tagok és a feltöltött képek listáját is. A tagok nevére kattintva a térkép azonnal elmozdul arra a pontra, ahová az ille-

Zsigmond Király Főiskola

Miközben Magyarországon negyedére csökkentik a szakok számát, a Zsigmond Király Főiskola megháromszorozta képzési kínálatát és 9 szakot indít 2006-ban közgazdasági, társadalomtudományi és bölcsészettudományi területen.

SAKJAINK

- + ANDRAGÓGIA ALAPSZAK (BA)
- + EMBERI ERŐFORRÁSOK ALAPSZAK (BA)
- + GAZDÁLKODÁSI ÉS MENEDZSMENT ALAPSZAK (BA)
- + KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MÉDIATUDOMÁNY ALAPSZAK (BA)
- + NEMZETKÖZI GAZDÁLKODÁS ALAPSZAK (BA)
- + NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPSZAK (BA)
- + PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL ALAPSZAK (BA)
- + POLITOLÓGIA ALAPSZAK (BA)
- + SZABAD BÖLCÉSZET ALAPSZAK (BA)

NÁLUNK

- + egy oktatóra 11 nappali tagozatos diák jut
- + a jegyzetek és tankönyvek elérhetők
- + a képzések gyakorlatorientáltak gyakorlati szakemberekkel
- + rádió- és televízió stúdió működik
- + a szakmai gyakorlatok multinacionális cégeknél, nemzetközileg is elismert intézményeknél, szervezeteknél, önkormányzatoknál, minisztériumoknál, bankoknál, kutatóintézetekben és a médiában teljesíthetők
- + tanulmányútra lehet jelentkezni az Európai Parlamentbe
- + a nyelvvizsgára felkészítés akár 90%-os siker
- + komfortos az élet: diákszálló, független hallgatói lap, bulik, melegkonyhas menza

További részletek a www.zskf.hu oldalon.

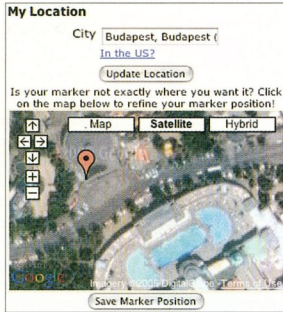
Zsigmond Király Főiskola

1039 Budapest, Kelta u. 2.

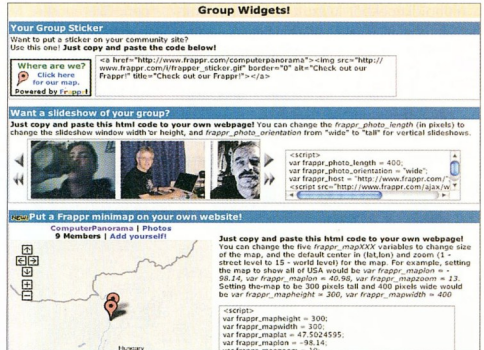
Telefon: (+36-1) 454-7600 + E-mail: mail@zskf.hu

tő a jelét tette. Ezzel egyidejűleg a jelből kiindulva megjelenik egy buborék, amely az oda tartozó képet és megjegyzést mutatja. Amíg a térkép jobb oldalán az újonnan csatlakozott tagokat találhatjuk, addig a térkép alatt a legújabb fényképekből láthatunk néhányat. A fénykép listát illé is lapozhatjuk, de választhatjuk azt a lehetőséget is, hogy egy önálló oldalon böngészünk a képek között. A kép lista alatt a csoport-hoz tartozók felsorolása következik, megjegyzésekkel és kicsinyített fényképekkel.

A Frapp! tagok pontosan megadhatják a térképnek tartózkodási helyüket

Külső weboldalakon is népszerűsíthetjük csoportunkat

Csoportvezetés

Minden Frapp! csoportnak van egy úgynevezett adminisztrátora. Ő az, aki létrehozta a csoport térképét, és aki el tud rajta végezni bizonyos változtatásokat. Ezek közül talán a legfontosabb, hogy megfelelő kulcsszavakat, „tag”-eket adhat a térképhez. Ezekkel könnyebb rátalálni az adott térképre. Ez persze csak akkor lehetséges, ha az adminisztrátor engedélyezi, hogy a térkép bekerüljön a Frapp! nyilvános könyvtárába.

Az adminisztrátor másik fontos feladata, hogy segítsen a csoport tagjainak. Ez a segítség általában abból áll, hogy törli a véletlen vagy rossz helyre feltöltött megjegyzést vagy képet. Ez a törlési lehetőség természetesen abban az esetben is hasznos, ha oda nem illő képek vagy feliratok jelennek meg a térképen.

Te is könnyen csatlakozhatsz!

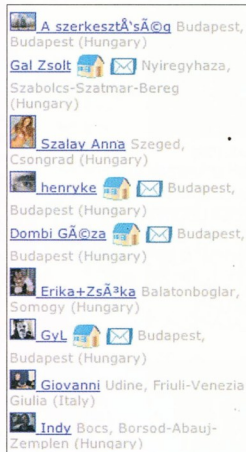
A kívánt térképhez gyorsan és könnyen csatlakozhatunk. Ennek lépéseit részletesen elolvashatjuk abban az írásunkban, amelyben megmutatjuk, hogyan lehet csatlakozni a Computer Panoráma olvasóinak a térképéhez. Előljáróban csak annyit, hogy a kép és a megjegyzés elhelyezésének két alapvető módja van. Az egyszerűbb esetben nincs szükség semmilyen regisztrációra, csak be kell írni egy párbeszédablakba a választott nevünket, megjegyzésünket, meg kell adni a lakóhelyünket, és ki kell választani, majd

feltölteni a kívánt képet. Ebben az esetben itt véget is ér szerepünk. A bejegyzésben a továbbiakban nem tudunk változtatni, ha valamilyen elrontottunk, a csoport adminisztrátorát kérhetjük meg, hogy törölje a jelünket.

Egy kicsit több dolgom van, ha az első jel elhelyezése előtt Frapp! tagokká akarunk válni. A tagságnak sok előnye van, többek között az, hogy fényképeinket, megjegyzéseinket utólag is szerkeszthetjük. A tagság másik előnye, hogy földrajzi helyünket pontosabban tudjuk meghatározni. Akik nem Frapp! tagok, azok csak egy listából vá-

Minden térképre helyezett jelhez város, fénykép, megjegyzés, e-mail cím tartozhat

A legutóljára csatlakozott tagok listája

laszthatják ki a lakóhelyüket. Így például ha száz budapesti csatlakozik egy csoporthoz, hiába nyújtjuk ki a térképet, az összes jel egy kupacban lesz. A Frapp! tagoknak ezzel szemben arra is lehetőségük van, hogy a városon, településen belül tetszőleges helyre mozgassák a jelüket. Ezt a műveletet egyszer kell csak elvégezni, mivel később, amikor a Frapp! tag egy-egy térképhez csatlakozik, a jele automatikusan a pontosított helyre mutat majd.

Másokat is elérhetsz

Frapp! oldalunkat többféleképpen is elérhetővé tehetjük más weboldalakról. A ha-

gyományos változatban a térképre mutató linket helyezhetjük el a külső oldalon, azonban ennél sokkal látványosabb lehetőségeket is kínál a Frapp!: logóval vagy diavetítéssel is felhívhatjuk a figyelmet térképünkre, csoportunkra. Mindkét esetben könnyű a dolgom, mert csak ki kell másolni a csoport térkép oldalának alján található HTML kódot, és beilleszteni azt a külső weboldalba. Ennek hatására az adott oldal megjelenik egy figyelemfelkeltő logó, amely a csoport-hoz való csatlakozásra bátorít, vagy elindít egy diavetítést, amely sorban bemutatja a már feltöltött képeket.

Gyarmati László

Megjelent a Mobil Élet legújabb száma!

Friss, hiteles és átfogó információk a mobil technológiák területéről

CP Computer
PANGRÁMA

Rendelje meg online áruházunkban
0 Ft postaköltséggel!
www.itmediabolt.hu

- Mobiljövő - WiFi és 3G, a 2006-os modellek
- Az Xbox 360 eljövetele
- Az új iMac G5: csak egyszerűen
- A legjobb fényképezőgépek
- Bill Gates házában jártunk
- Maffiakézen a Gizmondo?
- A nagy GPS-boom - PDA/GPS kombók
- 500 website a zsebünkben
- Nehézpáncélos noteszek - a katonai célra használt notebookok és még rengeteg új termék és információ

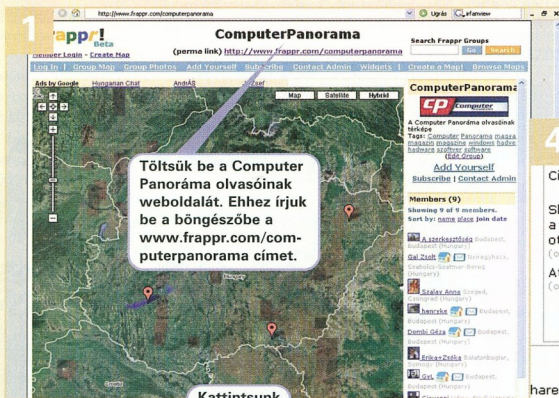
Mobiltech - WiFi - GPS - PDA - Notebook - Lifestyle

Keresse a hírlapárusoknál, vagy az ITmédiabOLT-hálózat üzleteiben!

06 (1) 888-3421, 22 06 (1) 888-3499 www.itmediabolt.hu terjesztes@vogelburda.hu

Lépésről lépésre: Hogyan csatlakozhatnak a Computer Panoráma olvasóinak térképéhez

Gyors változat: Magazinunk is létrehozott egy Frapp! csoportot, amelyre képeket és megjegyzéseket tehettek fel olvasóink. Ennek két módja van.

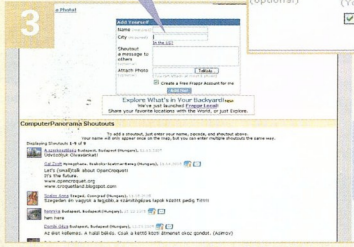
Töltsük be a Computer Panoráma olvasóinak weboldalát. Ehhez írjuk be a böngészőbe a www.frapp.com/computerpanorama címet.

Kattintsunk az Add Yourself feliratra.

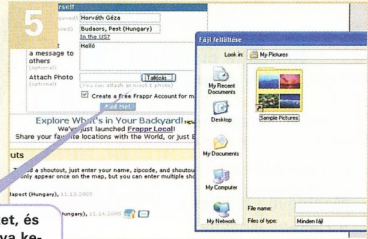

Az ekkor megjelenő City mezőbe írjuk be lakóhelyünk nevének kezdetét, majd válasszuk ki a legmegfelelőbbet a megjelenő listából.

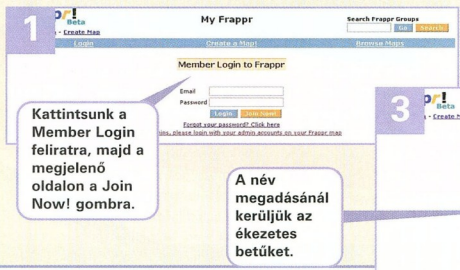
Írjuk be a nevünket és a Zipcode mezőnél válasszuk a Not in the US? lehetőséget.

Írjuk be a megjegyzésünket, és az Attach Photora kattintva keressük meg számítógépünkön azt a képet, amelyikkel szereplni szeretnénk a térképen. Az Add Me! gombbal azonnal a térképre kerülünk.

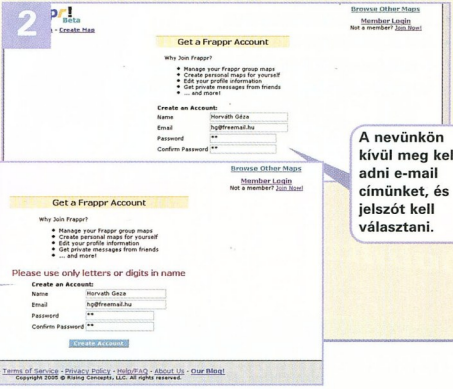

A kényelmes változat: Ha hajlandók vagyunk elvégezni pár regisztrációs lépést, számos többletszolgáltatást is elérhetünk. Ehhez a következő lépésekre van szükség.

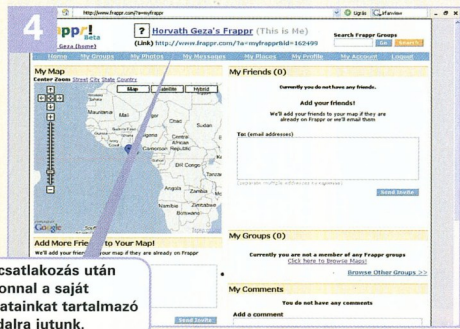

Kattintsunk a Member Login feliratra, majd a megjelenő oldalon a Join Now! gombra.

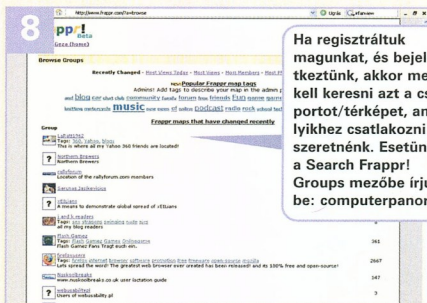
A név megadásánál kerüljük az ékezetes betűket.

A nevünkön kívül meg kell adni e-mail címünket, és jelszót kell választani.

A csatlakozás után azonnal a saját adatainkat tartalmazó oldalra jutunk.

Ha regisztráltuk magunkat, és bejelentkeztünk, akkor meg kell keresni azt a csoportot/térképet, amelyikhez csatlakozni szeretnénk. Esetünkben a Search Frapp! Groups mezőbe írjuk be: computerpanorama

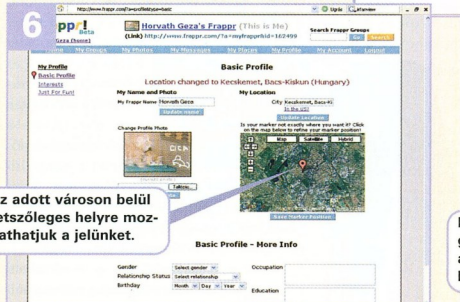
A My Profile/Basic Infónál pontosíthatjuk lakóhelyünket, és képet tölthetünk fel.

9 yourself

Location: Kecskemet, Bacs-Kiskun (Hungary) (Modi...)

Shoutout a message to others (optional)

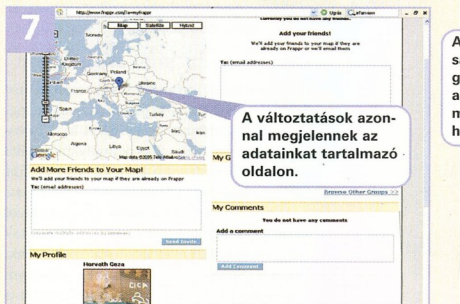
Az Add Yourself! ablakban automatikusan megjelennek adataink.

Az adott városon belül tetszőleges helyre mozgathatjuk a jelünket.

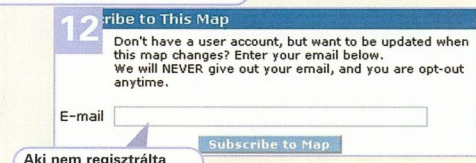
Ha beírtuk megjelnyezésünket, már csak az Add Me! gombra kell kattintani.

A változtatások azonnal megjelennek az adatainkat tartalmazó oldalon.

A regisztrált Frapp! felhasználók saját maguk is módosíthatják bejegyzéseiket, a gyors utat választók az oldal adminisztrátorát kérhetik meg erre, a Contact Admin hivatkozás kiválasztásával.

Don't have a user account, but want to be updated when this map changes? Enter your email below. We will NEVER give out your email, and you are opt-out anytime.

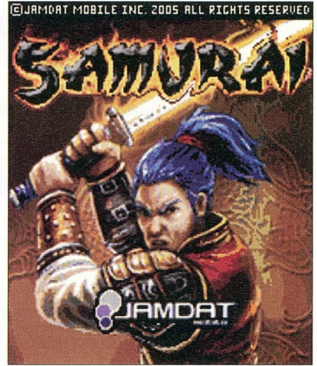
E-mail:

Aki nem regisztrálta magát, megadhatja e-mail címét, hogy értesítést kapjon, ha új tag csatlakozott a csoportozhoz.

A mobil játékok óriási fejlődésen mentek keresztül, amióta az első – ma már kezdetlegesnek tűnő – hordozható telefonokon feltűntek. Cikkünkben áttekintjük, hol tartanak ma a mobil játékok, honnan érkeztek, és mi lehet a jövő. Illetve mi a titka hallatlan népszerűségüknek.

Samurai Sunset Blade – egy 2D-s remek harci játék

Konzolokat megszügyenítő jövő

Valamikor régen, a 60-as években a programozók nemcsak programokat, hanem – mai szemmel nézve – kezdetleges játékokat is írtak az akkor még szobányi méretű számítógépeken. Érdekes adalék a múltból: 1954-ben, egy koreai háborús veterán, bizonyos David Rosen, látva a mechanikus, pénzbedobós katonai automatákat (úgynevezett szolgálati játékok) sikerét a Japánban működő amerikai bázisokon, egy vállalkozást alapított abból a célból, hogy hasonló játékokat szállíthasson Japánba. Rosen megvette a Tokyo zenegépeket és játékautomatákat gyártó céget, és egy új vállalatot alapított „Service Games” (szolgálati játékok) néven – ez a márkajelzés később minden általa gyártott játékra felkerült. Ez a rövidítés nem más, mint a jól ismert SEGA. Ugye milyen meglepő, hogy ez is egy amerikai márka?

Az ekkor gyártott játékok még nem voltak „igazi” számítógépes játékok. E kategória első képviselője 1961-ben készült el, és a MIT-hallgató Steve Russell volt az „elkövetője”. Ez volt a legelső interaktív számítógépes játék: a SpaceWar, azaz Űrháború. A játék egy PDP-1-es „mini” komputeren futott.

Bár ezek után egyre többen próbálkoztak számítógépes játékok gyártásával, az

igazi áttörésre a 80-as évekig kellett várni. Az első megfizethető játékkonzol 1977-ben került piacra, ez volt az Atari VCS (vagy ahogy később hívták: az Atari 2600). Az első számítógépes játék (az eredetileg PDP-

1-esre írt SpaceWar) Atari 2600-as verzióját azonban csak 1980-ban dobták piacra – közel húsz év után. Azóta a számítógépes játékok elképesztő fejlődésen mentek keresztül, és a miniatűr-zálási folyamat egyéb területekre is áttért, így például mai életünk egyik legfontosabb eszközére, a mobiltelefonra. Ha belegondolunk, nem is rossz ötlet, hogy analóg percekben a hordozható telefonunk képességeit használjuk szórakozásra. Nos, ebből a megfontolásból születtek meg az első mobil játékok.

A mobil játékok gyökerei

Taneli Armatott tekinthetjük a mobil játékok atyjának. Az egyik legnépszerűbb mobil játék is az ő nevéhez fűződik. Első komolyabb játéka 1997-ben, több mint 8 évvel ezelőtt jelent meg a Nokia 6110-es telefonra. Milyen is volt ez a játék? Egy kis kígyót kellett irányítanunk benne, és apró pontok elfogyasztásával kellett pontokat szereznünk, úgyelve, hogy a „táp” felszedésétől egyre hosszabbra nő a kígyónk ne kerestesse a saját farkát. Az ötlet egyszerű volt, és talán

DOOM RPG – akár a buszon is kedvünkre lövöldözhetünk

Egy kis technika

A mobil játékok egyébként JAVA nyelven írt alkalmazások, amelyek elvileg platformfüggetlenek. Elvileg... Gyakorlatilag azonban a különböző telefonokon futó játékok erősen inkompatibilisek egymással, ezért ma már külön programként fejlesztik az egyes típusokra (vagy helyesebben: telefoncsaládokra) szánt játékokat. Íme a fontosabb telefoncsaládok és kompatibilitásuk egymással:

A telefoncsaládok és kompatibilitásuk

Nokia 6230 (MIDP2.0 128x128)				
6230	3220	5140	7260	5140i
6020	6021			

Nokia 7650 (MIDP1.0 176x208)				
7650	N-Gage	N-Gage QD	3650	3660

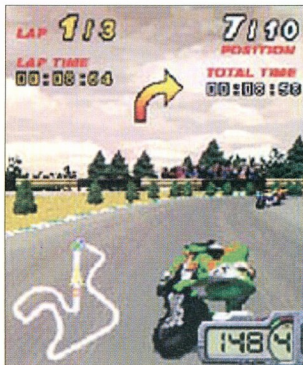
Sony Ericsson K700 (MIDP2.0 176x220)				
K700	K700i	V800	Z1010	K750
K750i	V600i	K600i	K608i	W800i
D750i				

Motorola triplét (V525) (MIDP2.0 176x208)				
C975	E398	E550	V3	V300
V500	V525	V550	V600	V620
V635	V80	V980	V400	V975
V545	V547	C980		

Sagem MyV (MyV65) (MIDP2.0 128x128)				
MyV-65	MyV-55	MyX-4	MyX-5-2	MyX-7
MyC-5-2	SG321i	MyV-56	MyX-6	

Siemens S65 (MIDP2.0 132x176)				
S65	CX65	CX75	M65	SK65
SP65	CX70	CX75		

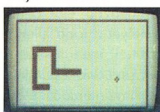
A kompatibilitás függ a telefon MIDP verziójától (a JAVA futtatási környezettől), a képernyőfelbontástól és a maximálisan használható játékméretől (kilobájtban) is. De hogy a fejlesztők számára se legyen egyszerű az élet, a processzorsebbségen és az igencsak gyakori egyéni jellemzőkön is múlik, hogy kompatibilis-e egy adott játék a kü-

Moto Racér – az egyik legjobb 3D játék

maga a készítője sem gondolta volna, hogy a játék ennyire sikeres lesz.

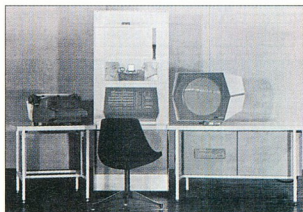
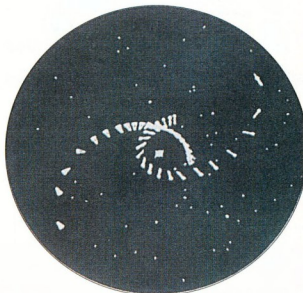
Ez volt tehát a Snake! Ráadásul az infravörös kapcsolat segítségével a mobilosok egymás ellen is küzdhettek, ami szintén jó hecc volt akkoriban. Mi sem bizonyítja jobban a játék életképességét, mint hogy 350 millió(!) Snake játékot tartalmazó Nokia telefon gyártottak mostanáig, és ezzel méltán lett a Snake az egyik legsikeresebb játék a világon. A tavalyi év elején a Nokia – mint egy tisztelgésből az ötlet előtt – egy átdolgozott 3D-s verziót is megjelentetett belőle jobb telefonjaira, persze színesebben.

Snake – ahol minden kezdődött

A mobilgyártók többé-kevésbé sikeres próbálkozásai után végül 2001-ben következett be az igazi áttörés, amikor megjelentek az első színes kijelzős mobilok és az első úgynevezett „letölthető” játékok. Innentől kezdve a telefontársaságok is kezdték megérezni a dologban rejlő üzleti lehetőségeket, és elkezdtek játékokat is árulni. A telefonok is egyre okosodtak, mind a memóriakapacitás, mind a számítási teljesítmény tekintetében, és persze a kijelzőik minősége is ugrászerű fejlődésen ment keresztül napjainkig. A trend manapság az, hogy a telefonok egyfajta mini számítógépek legyenek, rengeteg funkcióval felvértezve – gondoljunk csak például a videotelefonálásra vagy akár a webböngészésre. A mai játékok jó esetben már megpróbálják kihasználni a modern készülékek nyújtotta összes lehetőséget, a felbontás, a színvilág, a hangok és a dinamizmus tekintetében is.

lőnböző telefonokkal. Csak egyetlen kiragadott példa: sok esetben nemcsak a „családon” belül jelentkezhetnek inkompatibilitások, hanem az azonos telefontípusok között is előfordulhatnak! Jellemző példa erre a Nokia 6600, amelynek az idők folyamán több – egymással néha inkompatibilis – szoftververziója is akadt. Jó hír azonban, hogy emiatt nem nekünk kell izgulnunk, ugyanis a mobilcégek ezeket a problémákat többnyire rendszeren letesztelik.

SpaceWar és MDP-1 – nem is gondolnánk, hogy ez már játék...

Photoshop,
IMP,
Paint Shop Pro

- Fényképek javítása
- A digitális negatív
- Effektek, rétegek, kompozíciók
- Festményé alakítás
- Számítalan gyakorlati tipp

Ertesse az ITmédiabOLT-okban
magyarul meg a kiadótól!

06 (1) 888-3421, 22
www.itmediabolt.hu
terjesztes@vogelburda.hu

Döbbeten: quakezünk telefonon?

Játékok ma

Egy jobb mobil játék ma már lazán eléri egy néhai Commodore 64-es program színvonalát (jut eszembe: elég sok átirat jelent meg mostanában), sőt némely tekintetben még túl is szárnyalja azt, gondoljunk csak az egyes minőségi telefonokba épített 40 csatormós MIDI szintetizátorokra vagy a 4096, illetve 262 000 színű megjelenítésre! Az ilyen csúcs 2D-s játékok egyik – a példa kedvéért kiragadott – képviselője a *Samurai Sunset Blade*, amelyben több tucat pályán kell különféle ellenségekkel harcolnunk, szinte játéktérmi kidolgozottság mellett – ráadásul egyszerre akár 6-7 animált ellenséggel!

A másik fő csapásirányt ma a logikai játékok jelentik, amelyek szinte valamennyi tí-

Tetris – egy orosz programozó ötlete

pusa képviselteti magát, a PC-s klasszikusoktól az egészen új ötletekig.

A közeli és távoli jövő

A jövő mindenképpen a háromdimenziós megjelenítésé – már a mobilon is. A *Sony Ericsson* a *K500-K700*-as sorozatához már kidolgozott egy dedikált 3D-s platformot, amelyet a jobb alkalmazások máris előszeretettel használnak, de a *Symbian* alapú *Series 60*-as családba tartozó Nokiák is a háromdimenziós megjelenítés felé kacsingatnak (lásd pl. a *Nokia N-Gage*-et). Persze a használható poligonszám a PC-k erőműveihez képest egyelőre még eléggé limitált, ám ennek ellenére már most igen szép eredmények születnek ezen a téren. Az elmúlt év egyik nagy dobása a *DOOM 3D*-s RPG stílusú mobil adaptációja volt, és valljuk be, 4-5 évvel ezelőtt nem hittük volna, hogy hamarosan a telefonon fogunk *DOOM*-ozni!

A mobilsoftver-cégek is egyre többet költenek már játékfejlesztésre. Az egyik legnagyobb PC-s grafikai chipfejlesztő cég, az *ATI* már most egy mobiltelefonokba szánt 3D chip megvalósításán dolgozik, amely szinte hihetetlen képességekkel fogja majd felruházni a jövő telefonjait. Ez az *Imageon 2300*-as chip, amelyet már több gyártó (többek között az *LG* és a *Motorola*) is kinézett magának. Mire képes ez a chip? Sok mindenre, többek között bi- és tri-lineáris filterezésre, komplett 3D geometriai megjelenítésre, hardveres kód-effektre stb. A chip többek között 2 Mb-aját SDRAM-ot és MPEG-4 dekódert is tartalmaz.

-CsL-

Az internetes telefonálás egyre népszerűbb. Egyre többen választják ezt az új technikát a vezetékes telefonhálózaton vagy számítógépen keresztül. A Voice over IP (VoIP) hangminőségében, kényelmi szolgáltatásokban és főleg árban sokkal kedvezőbb, mint a hagyományos telefon.

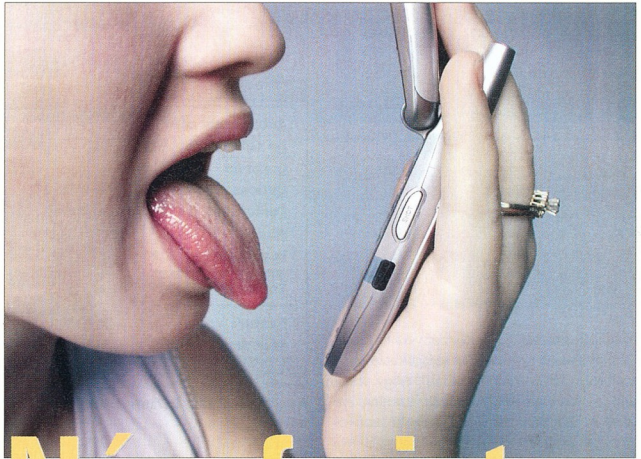
Telefonálás számítógéppel

Ahhoz, hogy számítógépről tudjunk telefonálni, elő kell fizetni egy ilyen szolgáltatásra. Több hasonló rendszer is létezik, amelyek között nincs sok eltérés. Általában mindegyik alkalmas arra, hogy két számítógép között telefonáljunk, és ezek a beszélgetések ráadásul ingyenesek is. A legtöbb VoIP szoftverrel azonban vezetékes vagy mobil számokat is elérhetünk. Ez esetben azonban már fizetnünk kell, igaz ugyan, hogy meglehetősen alacsony percdíjat.

A számítógépen keresztüli telefonáláshoz természetesen egy olyan komputerre van szükségünk, amelynek van hang ki- és bemenete, azaz lehet hozzá mikrofont és hangszórót/fejhallgatót csatlakoztatni. Az internetes telefonálás talán egyetlen hátránya, hogy helyhez, pontosabban a számítógépünkhöz vagyunk kötve. Szerencsére ez a hátrány is a múlté már: az egyre nagyobb teljesítményű, WiFi adaptert tartalmazó PDA-k is alkalmasak immár a telefonálásra.

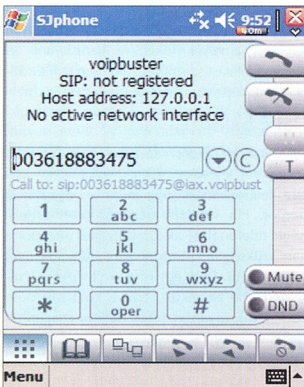
VoipBuster

Ahhoz, hogy a címben említett négy forintos percdíjjal hagyományos telefonokat hívhassunk, a VoipBuster rendszert érdemes használni, ugyanis a cikk írásának idején itt volt a legalacsonyabb a magyar vezetékes telefo-

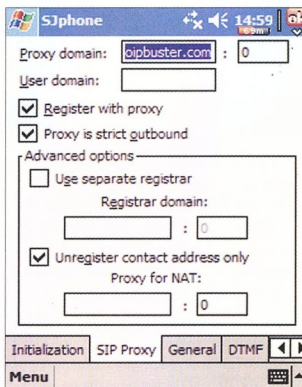

Négyforintos mobil percdíj

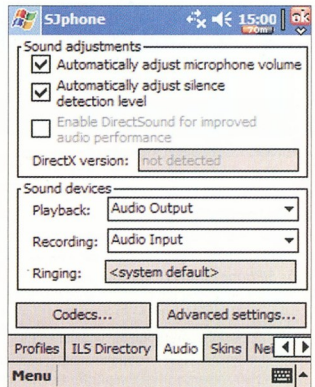
Egy kis ügyességgel és a legújabb hálózati technikák alkalmazásával meglepően olcsón telefonálhatunk utcáról, parkokból vagy étteremből.

Az SJPhone tárcsázó képernyője

Új profilt kell létrehozni a VoipBuster használatához

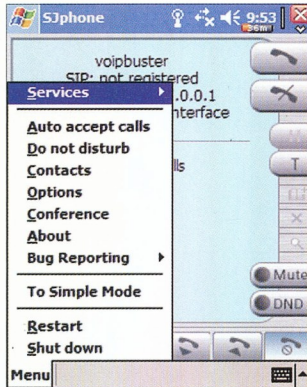

A programban elvégezhetjük a mikrofon és a hangátvitel finomhangolását

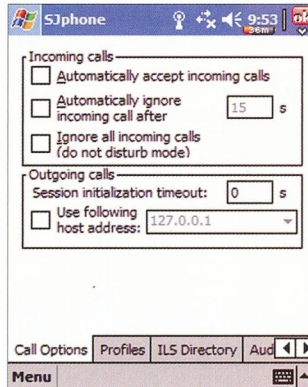
nek elérésének a díja. Percenként mindössze 1,5 eurócentért, azaz kevesebb, mint 4 forintért hívhatunk tetszőleges hazai, nem mobil számot. Az árak más szolgáltatóknál egy kicsit magasabbak, de ezek állandóan változnak, ezért érdemes időnként az újonnan induló szolgáltatásokat végignézni. Például a VoipBuster is állandóan változtatja azoknak az országoknak a listáját, amelyeket ingyen hívhatunk. A VoipBuster-előfizetést 5 vagy 10 euróval lehet feltölteni, ezt az összeget azután apránként lebeszélhetjük. Természetesen más VoipBuster-előfizetőket is hívhatunk, ebben az esetben a beszélgetések ingyenesek.

Tárcsázó PDA-ra

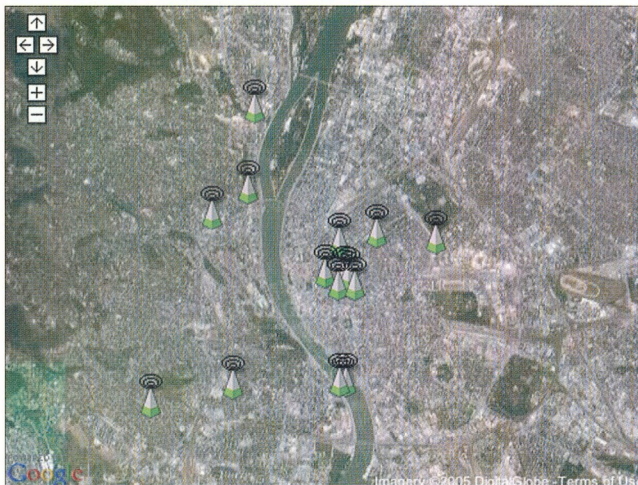
A VoipBuster saját telefonszoftvert használ. Ez ingyenesen letölthető a szolgáltató honlapjáról, az a baj azonban, hogy csak windowos változatot kínálnak. Szerencsére vannak olyan általános VoIP-kezelő szoftve-

Az SJPhone még konferenciahívásra is alkalmas

Beállíthatjuk a bejövő hívások automatikus fogadását

A HuWiCo budapesti ingyenes hotspotjai

rek, amelyeknél be lehet állítani a VoipBuster által megkívánt paramétereket, és amelyeknek más operációs rendszeren futó változata is létezik. Ilyen szoftver például az SJ Labs SJPhone elnevezésű programja, amelynek van Linux, PocketPC és Macintosh változata is.

Ha PDA-val szeretnénk az IP telefon előnyeit élvezni, akkor az SJPhone for PPC-2003 szoftverre van szükségünk. Ez és a hozzá tartozó leírás ingyenesen letölthető a www.sjlabs.com weboldáról.

Hangpróba

Csak azok a PDA-k alkalmasak IP telefonálásra, amelyek tartalmaznak beépített mikrofont és hangszórót, vagy van ilyen csatlakozási lehetőségük. A telefonáláshoz érdemes egy fülhallgatót használni, így jobban fogjuk hallani beszélgető partnerünket, és az esetleges visszhang sem fog zavarni.

A programot a szokásos módon kell a PDA-ra telepíteni, és az első elindítása után be kell állítani a VoipBuster rendszer eléréséhez szükséges paramétereket.

A PocketPC-re készült SJPhone két előre definiált profilt tartalmaz, amelyekkel a számítógépek között tudunk telefonálni. A VoipBusterhez egy új profilt kell létrehozni, és abban a következőket kell beállítani:

Proxy domain: sip.voipbuster.com :5060
 User domain: sip.voipbuster.com
 STUN Server Address: stun.voipbuster.com :3478

Ezek után meg kell mondani, hogy ezt a profilt szeretnénk használni (*Use*), és meg kell adni a VoipBuster felhasználói nevünket és jelszavunkat (*Initialize*).

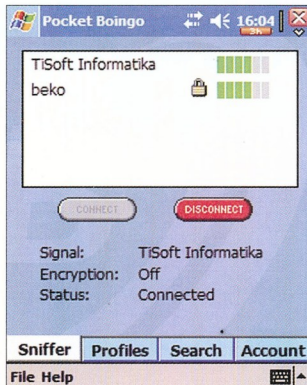
Az esetek többségében a további paraméterekkel, amelyek főként a hangátvitelt és megszólaltatást szabályozzák, nem kell törődni, az alapértelmezések jól fognak működni.

Halló háló!

Már csak egy lépés van hátra, hogy az utca közepéről felszöregessük ismerősünket – ehhez kell keresnünk egy internet-hozzáférési pontot. Ha valóban négy forintért szeretnénk telefonálni, akkor ingyenes hotspotról van szükségünk. Szerencsére elég sok ilyen lehet találni. Ezek egy része nyilvános elérési pont, de az utcán sétálva könnyen bukkanhatunk olyan vezeték nélküli magánhálózatra, amely készakarva vagy gondatlan-ságból mindenki számára hozzáférhető.

Ha taláunk egy megfelelő jelerősségű helyet, nincs más dolgunk, mint csatlakozni a hálózathoz. Ezt a PocketPC-k operációs

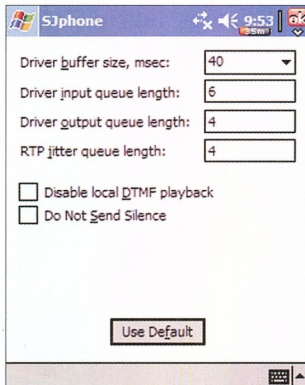
A Pocket Boingo segít a titkosítás nélküli hotspot keresésében

rendszere általában automatikusan elvégzi. Ha mégsem, akkor a felbukkanó listában megjelenő hálózat nevére kattintva kell létrehozni a kapcsolatot.

Élő internetkapcsolattal indíthatjuk is az SJPhone programot. Ha a vezeték nélküli hálózat nem használ különleges tűzfalat, akkor a szoftver bejelentkezik a VoipBuster rendszerébe, és már tárcsázhatunk is. A magyarországi vezetékes számok hívásakor a telefonszám elejét ki kell egészíteni 0036-tal és a település körzetszámával. Hasonló módon lehet mobil- és külföldi számokat is tárcsázni. Természetesen utcáról is hívhatunk másik VoipBuster-előfizetőt, ekkor a hívás ingyenes lesz.

Aki keres...

Hotspotot legkönnyebben úgy találhatunk, ha valamilyen WiFi detektor programot használunk. Ilyen például a WiFiFoFum, amelynek grafikus felülete, mint egy radarképernyő, mutatja, milyen jelerősség és milyen nevű WLAN található a közelben. Hasonló szoftver a Pocket Boingo, amelyben egy lista mellett láthatjuk a jelerősség grafikonját. Mindkét program mutatja azt is, hogy titkosítva van-e a hálózat.

Különböző hangtömrítési eljárások közül választhatunk

Egy radarképernyőn mutatja a WiFiFoFum a közelben található vezeték nélküli hálózatokat

Védett pontok

A vezeték nélküli hálózatok védelmének leghatásosabb módja, ha csak adott MAC-címmel rendelkező eszköz csatlakozását engedélyezik. Ilyen esetekben hiába örülünk,

Gödöllő drágább, mint Sydney

Ha szoftveres VoIP telefonról vezetékes számot hívunk, országonként változik a tarifa. Mivel ez nemzetközi szolgáltatás, nem kell meglepődni, hogy távoli országok városait olcsóbban érhetjük el, mint a hazaiakat. A pillanatnyi tarifa szerint például az USA, Németország, Ausztria vagy Spanyolország vezetékes számait ingyen hívhatjuk, és Ausztrália vagy Szingapúr is csak 1 eurócentbe kerül percenként.

hogy titkosítás nélküli hálózatra bukkanjunk, a csatlakozás nem fog sikerülni. Hasonló kudarcban lehet részünk akkor is, ha a hotspoton nincs beállítva DHCP szerver, így a kézi számítógépünk nem kap automatikusan érvényes IP-címet.

HuWiCo

A hazai vezeték nélküli közösség (Hungarian Wireless Community, www.huwico.hu) egyik fő célja, hogy minél több helyen lehesen ingyenes hotspotot találni. A közösség, partnereivel együtt, közel 50 hozzáférési pontot üzemeltet. Ezek döntő többsége Budapesten van, de érdekes vidéki pontokat is találhatunk listájukban. Egy másik oldalon, a Hotspotter.hu-n is könnyen megkereshetjük, hogy egy adott környéken hol találunk ingyenes hozzáférési pontot. Adatbázisuk jelenleg 215 ingyenes hotspotot tartalmaz.

Ahol nincs hotspot

Akkor sem kell lemondanunk az olcsó telefonálásról, ha nem találunk a közelünkben nyilvános hotspot-ot. Ha van a PDA-n és a mobiltelefonunkon Bluetooth csatlakozás, akkor GPRS vagy 3G hálózaton keresztül is használhatjuk az IP telefont. Ilyenkor a kézi számítógép a mobiltelefonnal kapcsolódik az internethez és így valósul meg az adatátvitel. Ebben az esetben az adatforgalom után is fizetünk kell, de még így is jobban járunk, mintha más mobil előfizetést használnánk.

Gyarmati László

MSZ EN ISO 9001: 2001 minősített gyártó és kereskedő

PrintRex
nyomatástechnika

Printrex Bt. 1141 Budapest, Fogarasi út 193.

Telefon: 222-2919 Fax: 222-3905 Email: info@printrex.hu

GARANCIA

MINŐSÉG

- Tevékenységünk:**
- ✓ lézerkasszettek és tintapatronok gyártása, felújítása
  - ✓ nyomtatók, fénymásolók, faxok forgalmazása és szervizelése
HP CANON OKI XEROX
  - ✓ üres kellékanyagok begyűjtése kedvező feltételekkel
  - ✓ irodatechnika, számítástechnikai eszközök forgalmazása
  - ✓ Jetprint® lézerkasszettek és tintapatronok forgalmazása

KÖRNYEZETVÉDELLEM

GAZDASÁGOSSÁG

MOZIZZON VELÜNK!

5 DVD* csak 2990 Ft

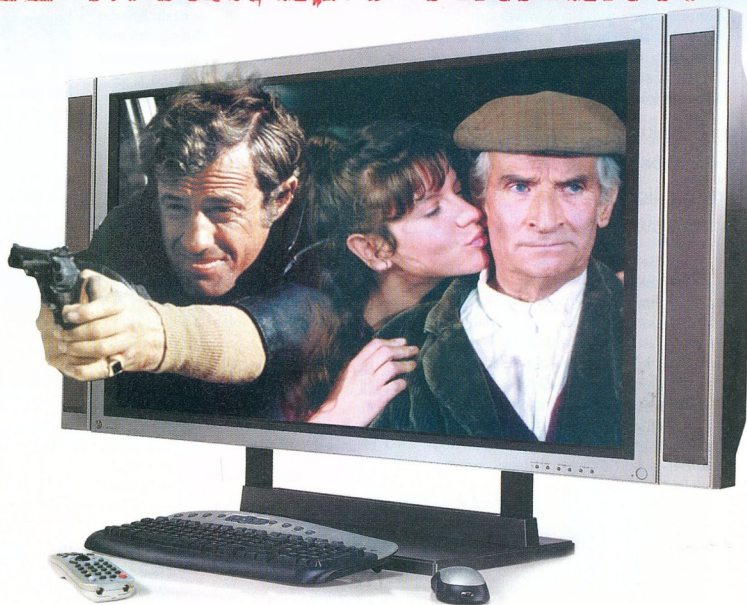
10 DVD* csak 4990 Ft

13 DVD* csak 5990 Ft!

A csomagolási és postaköltséget mi álljuk!

* A Computer Panoráma korábbi DVD-mellékletei

FILMSZTÁROK AKÁR EGY FÉL MOZIJEGY ÁRÁÉRT!

13 DB ESETÉN 460 FT/DVD!

Megrendelőszelvény

Igen, megrendelem az alábbi DVD-eket:

- Db
- Bőség (Meryl Streep)
  - Monte Cristo grófja (Richard Chamberlain)
  - Cartouche (Jean-Paul Belmondo)
  - A Brazíliai fiúk (Gregory Peck)
  - Zandalee (Nicolas Cage)
  - Félelem a város felett (Jean-Paul Belmondo)
  - Folytassa főnövér (Sidney James)

Ajánlatunk a készlet erejéig és csak 5, 10 vagy 13 db vásárlása esetén érvényes!

- Db
- Bugsy Malone (Jodie Foster)
  - New York lángokban (James Woods)
  - Káposztaleves (Louis De Funes)
  - Folytassa Henrik (Kenneth Williams)
  - Menni vagy meghalni (Terence Hill, Gene Hackman)
  - Egy zsaru (Alain Delon)

A filmek tartalmát megtalálja a www.itmediabolt.hu címen.

Számlázási név: .....

Számlázási cím: .....

Kézbesítési név: .....

Kézbesítési cím: .....

E-mail cím: ..... Telefonszám: .....

Aláírás: .....

A megrendelés beérkezését követően terhelési értesítőt küldünk.
A DVD-eket a befizetés után postázuk.

Kérjük, hogy a megrendelőszelvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 300/39)!
A DVD-eket a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen.
Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon, illetve személyesen is megvásárolhatja a filmeket az ITmédiabOLT-hálózat üzleteiben.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingakciókhoz, promócióhoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezze:

Egyszerű védelem

Mindenkinek vannak olyan adatai, amelyeket szeretne elrejtetni az illetéktelen szemek elől. Szerencsére a titkosítás nem ördögösség. Cikkünkben ennek mikéjtét mutatjuk meg, mégpedig a legnépszerűbb operációs rendszer, a Windows XP alatt.

Ha biztonságban szeretnénk tudni fájljainkat az illetéktelenek elől, a legjobb, ha titkosítást használunk. A Windows XP Pro változatát futtatva mindez nem tűnik különösebb nehézségbe: csupán ki kell használnunk az EFS, azaz a titkosító fájlrendszer nyújtotta funkciót.

A titkosítás olyan folyamat, amikor egy algoritmus segítségével a fájl tartalmából biztonságos verziót hoznak létre, amely a megfelelő kulcs alkalmazása nélkül nem nyitható. Egyes esetekben a kulcs egy jelszó, míg máskor egy személyes tanúsítvány. Az EFS esetében a fájl titkosításához használt kulcs egyben a visszafejtés eszköze is, hogy így hozzáférhessünk a tartalomhoz.

Míg az NTFS engedélyek rendszere sokat tesz a fájlok biztonságáért, a titkosítás már más szintet képvisel. Amikor a fájlokat titkosítjuk, senki – még a rendszergazda engedéllyel rendelkező személy – sem fér hozzá fájljainkhoz a megfelelő kulcs nélkül.

Hogyan működik az EFS?

Az EFS-sel titkosíthatjuk a Windows XP Pro NTFS partícióján tárolt fájlokat. Ezt a képességet a Windows XP Home-ba nem építették be. A Windows XP Pro minden egyes fájlhoz egyedi fájltitkosító kulcsot készít. A titkosítás után magát a kulcsot is titkosítja a saját fiókunk nyilvános kulcsával, és a fájl részeként tárolja. A titkosított fájl megnyitásánál a pri-

vát kulcsunk először visszafejti az egyedi fájltitkosító kulcsot, amely azután visszafejti az aktuális fájl. Így ha más felhasználó próbálja megnyitni a titkosított fájlt, az ő privát kulcsa nem tudja visszafejteni a fájltitkosító kulcsot, így képtelen hozzáférni a fájlhoz.

Szerencsére a folyamat miatt nem kell aggdódnunk: az EFS-t anélkül is használhatjuk, hogy át kellene látnunk, hogyan is működik. A Windows XP-ben ugyanis a művelet merőben egyszerű, mindenki számára könnyen kezelhető.

A fájlok titkosítása

Az EFS-sel kétféleképpen titkosíthatunk. Először is úgy, hogy a fájlokat egyenként titkosítjuk, azonban ez meglehetősen időrabló tevékenység, ha sok fájl akarunk rejtjelezni. Egyszerűbb módszer bemásolni egy mappába a kívánt fájlokat, és a mappára konfigurálni a titkosítást. Így bármelyik fájl mentjük, mozgattuk vagy másoltuk ebbe a mappába, az automatikusan titkosítva lesz.

A fájlok és mappák tartalmának titkosítása mellett a Windows XP-ben a rejtjelezett

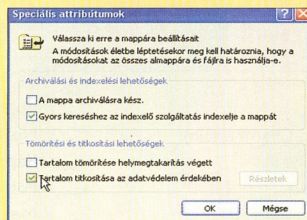
Fájlok titkosítása EFS-sel

1. Fájltitkosítás

Nyissuk meg a *Sajátgépet*, és válasszuk ki azt a mappát, ahol a titkosított fájljainkat kívánjuk tárolni. Nyomjunk jobb gombbal erre a mappára, majd válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. Az *Általános* fülön nyomjunk a *Speciális* gombra. Itt jelöljük meg a *Tartalom titkosítása az adatvédelem érdekében* jelölőnégyzetet. Végül kattintsunk az *OK* gombra.

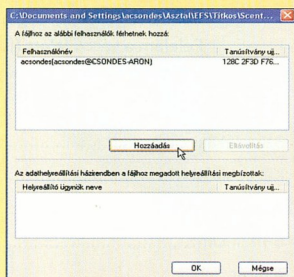
3. Egyértelmű jelszó

Amikor duplán rákattintunk az EFS-sel titkosított fájljainkra, normálisan megnyílnak. Ha viszont egy illetéktelen felhasználó szeretne hozzájuk férni, a *Hozzáférés megtagadva* hibaüzenetet kapja. A titkosított fájlokat az XP Pro zöld színnel jelzi.

2. A hozzáférés megosztása

A titkosított fájl más felhasználóval történő megosztásához nyissuk meg a *Tulajdonságok*at, majd nyomjunk a *Speciális* gombra az *Általános* fülön. Itt a *Részletek* gomb lenyomása után a *Hozzáadás* gombbal jelelhetünk ki olyan felhasználókat, akik hozzánk hasonlóan hozzáférhetnek a titkosított fájl/mappa tartalmához.

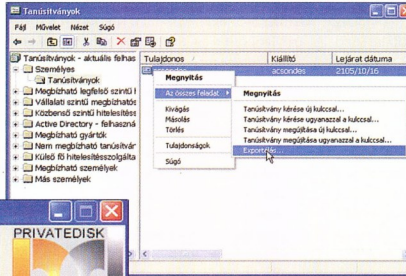
fájlokat más felhasználókkal is megoszthatjuk. Ez a lehetőség erős titkosítást kínál, többfelhasználós hozzáférés mellett. Ennek részleteit lásd keretes anyagunkban.

A kulcsok védelme

Az EFS titkosítás magas szintű védelmet kínál, azonban ha elveszítjük a felhasználói privát kulcsot, a titkosított fájloknak is bücsüt mondhatunk. Ezért mindig készítünk a tanúsítványból és a privát kulcsból biztonsá-

gi másolatot. Így ha a privát kulcs „eltűnne”, visszanyerhetjük azt a másolatból. Ennek köszönhetően az EFS által titkosított fájlok mindig hozzáférhetőek maradnak.

A tanúsítvány és a privát kulcs exportálásához nyissuk meg a *Start/Futtatás*, és gépeljük be a *certmgr.msc* parancsot. Menjünk a

A biztonság kedvéért érdemes a tanúsítványból és a privát kulcsból másolatot készíteni

Személyes mappára. A jobb gombbal kattintsunk a felhasználói nevünkkel viselő tanúsítványra, és válasszuk az *Összes feladat/Exportálás* parancsot. Kövessük a varázsló lépéseit – a privát kulcs exportálásáról sem feledkezve meg. A tanúsítványt mentjük floppyra vagy más külső eszközre. Amennyiben vissza kell állítanunk a tanúsítványt, kattintsunk a jobb gombbal a *Tanúsítványok* mappára, majd válasszuk az *Összes feladat/Importálás* parancsot. Ezután már csak meg kell határozni az elmentett tanúsítvány helyét, és követni a varázsló lépéseit.

CsönDES Áron

Titkosítás XP Home alatt

Mint a cikkünkben is említettük, a Windows XP Home nem tartalmazza az EFS-t, azonban ettől még nincs minden veszve. A *Dekart Private Disk Light* elnevezésű segédprogrammal jelszövéddé tehetjük a meghajtó egy részét, amelyhez külön meghajtójelet rendelhetünk. Ezzel ugyanolyan könnyen és hatékonyan titkosíthatunk, mintha azt az EFS-sel tennénk.

LINKSYS®
A Division of Cisco Systems, Inc.

RT31P2

WRT54GP2

PAP2

SPA3000

SPA841

SPA2100

www.linksys.hu

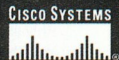
NeoPhone X
a NETTelefon

Linksys VoIP csomagok
telefonálás szélessávú internet-kapcsolaton keresztül, alacsony percdíjakkal!
A készülékek tartalmaznak egy NeoPhone kártyát is, 1000Ft lebeszélhetőséggel!

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:

AlphaSonic

AlphaSonic Kft.
1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099
www.alphasonic.hu

Hosszú szövegek felügyelete

Hosszabb szövegek – például több oldalas műszaki leírások vagy tudományos munkák – esetében a *Word* könnyen eléri teljesítmőképessége határát: az egyre csökkenő szerkesztési sebesség mellett problémák adódhatnak a mentéssel is. Extrém esetben még az is előfordulhat, hogy

nem tudjuk megnyitni a dokumentumot. Éppen ezért a terjedelmes dokumentumok esetében, mint alábbi gyakorlati útmutatónkból is kiderül, érdemes aldokumentumokkal dolgozni, amelyeket egy fődokumentumban felügyelünk. A fődokumentumnak mindenképpen tagoltnak kell lennie.

Bizonyára önök is találkoztak azzal a problémával, hogy a hosszabb dokumentumokat bizony nehézkesen kezeli a *Word*. Éppen ezért a nagyobb terjedelmű szövegek esetében biztonságosabb egy fődokumentummal és több aldokumentummal dolgozni.

1 Fődokumentum és aldokumentum

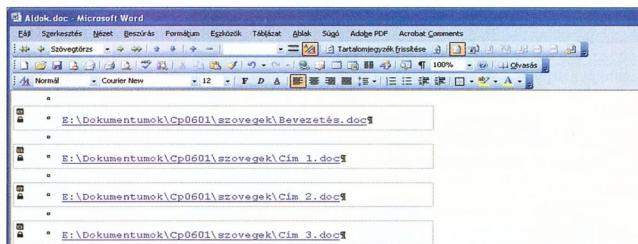
A fődokumentum létrehozását kezdjük mindjárt a tagolással. Ezt követően hozunk létre új aldokumentumokat, vagy szűrjük be már meglévő dokumentumokat a tagoláshoz.

Új fődokumentum létrehozásához váltunk át a *Word* tagolási nézetébe. Ehhez kattintsunk a *Nézet* menüpontra, majd a felbukkanó almenüben válasszuk a *Vázlat* pontot. Adjuk meg az aldokumentumok címsorait. Ügyeljünk arra, hogy minden egyes címsor megadása után megnyomjuk az *Enter* gombot.

Minden egyes címsorhoz rendeljük hozzá a *Címsor 1* stílust. Ehhez kattintsunk a *Formázás* eszköztár elején található *Stílus* mező melletti kis nyílra. Ezt követően kilistázódik az ebben a dokumentumban rendelkezésre álló összes stílus. Kattintsunk a *Címsor 1* bejegyzésre.

Aktiváljuk a *Tagolás* eszköztárban található *Fődokumentum* ikont. Jelöljük ki a címsorokat. Ezt követően kattintsunk az *Aldokumentum* létrehozása ikonra. A *Word* a fődokumentum címsorai alapján a tagolásban minden egyes aldokumentumhoz automatikusan egy fájlnévvel rendel. Így például az az aldokumentum, amely a *Bevezetés* címsorral kezdődik, *Bevezetés.doc* név alatt mentődik el.

Ezeket a dokumentumokat úgy ismerhetjük fel, hogy az *Aldokumentum becsukása* ikonra kattintunk: az aldokumentum így most hiperhivatkozásként jelennek meg. Ebben a hiperhivatkozásban felismerhetjük a pontos mentési utat, valamint az érintett aldokumentum nevét is.

Fő az áttekinthetőség

A fő- és az aldokumentumok létrehozásakor és hozzárendelésekor több különálló dokumentummal dolgozhatunk. Az áttekinthetőség érdekében alkalmazunk néhány trükköt.

A *Tagolás* eszköztárban nyomjunk az *Aldokumentumok becsukása* ikonra. Kattintsunk az egérrel a *Ctrl* billentyű nyomva tartása mellett az aldokumentum címsorára. Ezzel megnyitjuk az aldokumentumot, amely a *Word* dokumentumokhoz hasonlóan szerkeszthető. A dokumentum mentését és bezárását követően a tartalmak a főnézet tagolásában is automatikusan frissülnek.

A kívánt módosításokat közvetlenül a főnézetben is elvégezhetjük. Az *Aldokumentumok feltárása* nézetben úgy dolgozhatunk a fődokumentumban, mint egy normális dokumentum esetében. Minden egyes módosítás automatikusan továbbbitődik a megfelelő aldokumentumba.

A *Word* külön fájlokban menti el az aldokumentumokat

A fődokumentum tartja össze az összes aldokumentumot. Ezek azonban külön-külön „normális” *Word* dokumentumként szerkeszthetők.

Már létező, korábban megírt dokumentumokat is beszúrhatunk aldokumentumként a fődokumentumba.

Ügyeljünk arra, hogy a fődokumentum *Vázlat* nézetében legyünk. Kattintsunk a *Tagolás* eszköztárban található *Aldokumentum feltárása* ikonra.

A fődokumentumban kattintsunk kétszer arra a helyre, ahova szeretnénk beszúrni egy már meglévő dokumentumot. Bizonyosodjunk meg róla, hogy a már létező aldokumentumok között található üres sorra kattintunk.

Kattintsunk a *Tagolás* eszköztár *Aldokumentum bezárása* ikonjára. A most megjelenő párbeszédablakban válasszuk ki a kívánt dokumentumot.

2 Nagy terjedelmű dokumentumok optimalizálása

A tagolási nézet a dokumentumokkal végzett mindennapos munka esetében nem optimális. Az egyes aldokumentumok közötti váltogatás elég időigényes, és könnyen tortúrává válik. A tulajdonképpeni szövegszerkesztést ideális esetben a fődokumentum *Normál* vagy *Nyomatási elrendezés* nézetében érdemes elvégezni. Ehhez először is kattintsunk a *Tagolás* eszköztárban található *Aldokumentum feltárása* ikonra. Válasszuk ki a menüsorból a *Nézet* menüpontot, ennek almenüjében pedig kattintsunk a *Nyomatási elrendezés* ikonra.

Most aldokumentumaink a fődokumentum részeként és az összes létező formázással jelennek meg.

A teljes szöveg most egyetlen nagy dokumentumnak látszik, ugyanakkor ez az egyes

aldokumentumok összefoglalása. Ez azonban a dokumentum szerkesztésekor egyáltalán nem jelent különbséget. A szokásos módon módosíthatjuk, egészíthetjük ki, törölhetjük vagy formázhatjuk a szövegeket. A Word a háttérben a teljes felügyeleti munkát magára vállalja helyettünk, és a módosításokat elmenti a megfelelő dokumentumban.

Egy diplomamunka írása során egyébként az is előfordulhat, hogy néhány aldokumentum elveszti az aktualitását. Ebben az esetben váljunk meg a nem kívánatos részekről. A kitörölt részeket azonban tartjuk meg önálló dokumentumokként, ugyanis nem tudhatjuk, hogy mikor lesz mégis szükségünk ezekre a részletekre. A fődokumentumban lehetőségünk van arra,

hogy eltávolítsuk az aldokumentumokat. A töröléskor tulajdonképpen nem magát a dokumentumot töröljük, hanem csupán annak hivatkozását a fődokumentumban.

Lépjünk be a *Nézet* menüpont *Vázlat* pontjába. Kattintsunk a *Tagolás* eszköztárban található *Aldokumentumok becsukása* ikonra. Ezzel megjelenítjük az egyes aldokumentumok hiperhivatkozásait.

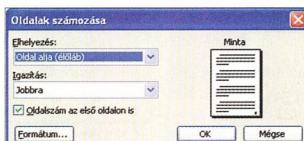
Jelöljük ki annak az aldokumentumnak a hiperhivatkozását, amelyet szeretnénk kitörölni a fődokumentumból. Ezt követően nyomjuk meg a *Del* billentyűt. A kiválasztott aldokumentumhoz vezetők hiperhivatkozás eltűnik a fődokumentumból. Mivel azonban a dokumentum még mindig létezik, szükség esetén bármikor ismét beszűrhető.

3 Közös oldalszám létrehozása

A nagy terjedelmű dokumentumokat egységes oldalszámzással kell ellátni. Amennyiben dokumentumunkat már a kezdetektől aldokumentumokat tartalmazó fődokumentumként hoztuk létre, az oldalszámzás nem jelent problémát. Amennyiben azonban egy már meglévő és oldalszámzással rendelkező dokumentumot illesztünk be a fődokumentumba, az megzavarja a közös oldalszámzást.

Mielőtt nekilátnánk a fődokumentum oldalszámzásának, ellenőrizzük, hogy az egyes aldokumentumoknak nincs-e már oldalszámzásuk. Ehhez váltsunk a fődokumentum tagolási nézetébe. Itt kattintsunk a *Tagolás* eszköztárban található *Aldokumentumok becsukása* ikonra.

Nyissuk meg egymás után az összes aldokumentumot úgy, hogy a nyomva tartott

Megadhatjuk, hogy hol helyezkedjen el az oldalszámzás

Ctrl billentyű mellett a bejegyzésekre kattintunk. Ha az aldokumentumokban oldalszámzásra bukkanunk, töröljük ki azt.

Amennyiben minden számozást eltávolítottunk, kattintsunk a fődokumentum *Tagolás* eszköztárában az *Aldokumentumok feltárása* ikonra. Ezt követően váltsunk át a *Nyomatási elrendezés* nézetre.

Most kattintsunk a *Beszűrés* menüpont

alatt található almenü *Oldalszámok* bejegyzésére.

Az *Elhelyezés* mezőben beállíthatjuk, hogy az oldalszámok az oldal tetején, élőfejen vagy az oldal alján, élőlábban helyezkedjenek-e el. Az *Igazítás* pontban megadhatjuk, hogy melyik oldalon jelenjen meg az oldalszámzás: *Balra*, *Középen*, *Jobbra*, *Belül* vagy *Kívül*. Az *Oldalszám az első oldalon is* ellenőrzőnégyzet segítségével arra utasíthatjuk a programot, hogy dokumentumunk első oldala is kapjon számozást. Az *OK* gombra kattintva dokumentumunk úgy kap oldalszámzást, mintha egyetlen dokumentumról lenne szó.

A számozást a egyes aldokumentumokban nem találjuk meg, csak a fődokumentum foglalkozik az oldalak pontos számozásával, és jeleníti meg az oldalszámokat.

cp Computer Otthon a modern világban

Szálljon be a LAN-partiba!

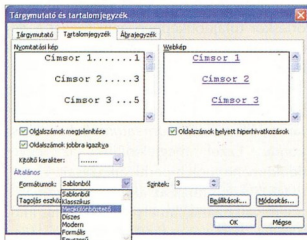
Konfigurációk, beállítások a hálózatos játékokhoz

Ára: 1245 Ft

Keresse az ITmédiabOLT-okban vagy rendelje meg a kiadótól!

☎ 06 (1) 888-3421, 22 ☎ 06 (1) 888-3499 🌐 www.itmediabolt.hu 📧 terjesztes@vogelburda.hu

4 Tartalomjegyzék automatikus létrehozása

A tartalomjegyzék létrehozásánál különféle beállítások közül választhatunk

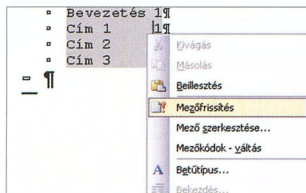
A Word minden további nélkül képes elkészíteni a tartalomjegyzéket az aldokumentumokat tartalmazó fődokumentumok számára. Már csak azt kell átgondolnunk, hogy a tartalomjegyzéket dokumentumunk elején vagy végén szeretnénk-e elhelyezni. Amennyiben a tartalomjegyzéket a dokumentum elején hozzuk létre, megeshet, hogy a tartalomjegyzéket dokumentumunk elejére a fődokumentum elejére. A tartalomjegyzéket minden esetben a fődokumentumban kell létrehozni.

Kattintsunk a fődokumentumban arra a helyre, ahol szeretnénk létrehozni a tartalomjegyzéket. Aktiváljuk a **Beszűrés** menüpontot, és válasszuk a **Hivatkozás** bejegyzést.

A most felbukkanó almenüben kattintsunk a **Tárgymutató és tartalomjegyzék** pontra. Ezt követően megjelenik az azonos nevű párbeszédablak, amelyben válasszuk a **Tartalomjegyzék** fület.

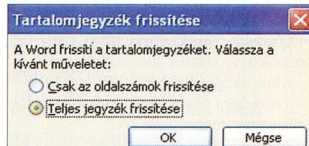
Amennyiben az oldalszámokat a tartalomjegyzékbe szeretnénk integrálni, aktiváljuk az **Oldalszámok megjelenítése** ellenőrzőmezőt. Az **Oldalszámok jobbra igazítva** beállításal az oldalszámok nem közvetlenül a címsort követően szerepelnek, hanem a lap jobb szélén. A **Kitöltő karakter** kiválasztómező segítségével meghatározhatjuk, hogy a címsor és az oldalszámok közötti üres területen szeretnénk-e kitöltő karaktereket alkalmazni, és ha igen, azok milyenek legyenek.

A szintek száma alapértelmezés szerint a 3-as értékre van beállítva. Hogy a tartalomjegyzékben az összes szintet megjelenítsük, válasszuk a **Szintek** kiválasztómezőben inkább a 9-es értéket. Az **OK** gombra kattintva létrehozhatjuk a tartalomjegyzékünket a fő-

A mezőfrissítés egyetlen kattintással

dokumentum kívánt területén. Amennyiben változtatásokat eszközöltünk dokumentumunkon, módosulhatnak az oldalszámok és a címsorok. Az is megtörténhet, hogy egyes címsorok teljesen megszűnnek, valamint hogy új címsorok bukkannak fel. Ez azonban nem okoz gondot az automatikusan létrehozott tartalomjegyzéknek.

A tartalomjegyzéket a mezőfrissítés funkcióval aktualizálhatjuk

Feltétel azonban, hogy a tartalomjegyzéket rendszeresen frissítsük. Ehhez kattintsunk a jobb egérgombbal közvetlenül a tartalomjegyzék alatt található tetszőleges helyre.

A tartalomjegyzék most szürke háttérrel jelenik meg, egy felbukkanó menü társaságában. Kattintsunk ebben a menüben a **Mezőfrissítés** parancsra, mire megjelenik a **Tartalomjegyzék frissítése** párbeszédablak.

Alapbeállítás szerint a **Csak az oldalszámok frissítése** beállítás az aktív. Ehelyett azonban válasszuk a **Teljes jegyzék frissítése** pontot. Az **OK** gombra kattintva a Word frissíti a tartalomjegyzéket.

5 Eltérő élőfej és élőláb

A szakdolgozatokban értelemszerűen több szakasszal dolgozunk. Amint egy dokumentum több szakaszra osztható, eltérő élőfejek és élőlábak illeszthetők be. A dokumentum minden szakasza saját élőfejjel és élőlábbal rendelkezhet. Amennyiben dokumentumunk több szakaszról áll, a Word ezt az élőfejet és az élőláb nézetében úgy jelzi, hogy az élőfej és az élőláb keretében az érintett szakasz számát is megjeleníti.

Amennyiben szakasztorést szeretnénk

létrehozni, először is jelöljük ki a dokumentumban azt a helyet, ahol a szakasztorést el akarjuk helyezni. Ezt követően válasszuk a

Beszűrés menüpontot, és a most megjelenő almenüben kattintsunk a **Töréspont** bejegyzésre. A most megjelenő **Töréspont beszűrés** párbeszédablakban válasszuk a **Szakasztorés** terület egyik bejegyzését. Az élőfej és élőláb nézethez aktiváljuk a **Nézet** menüpontot, és kattintsunk a felbukkanó almenü

A szakaszokat töréspontok beszűrésével választhatjuk szét

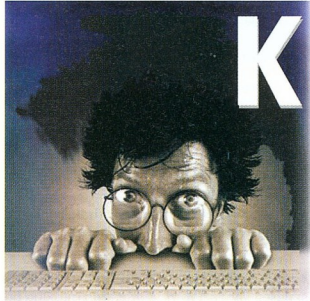
Az **Előfej** és **Élőláb** eszköztárat a **Nézet** menüben aktiválhatjuk

Előfej és **Élőláb** pontjára. A különböző szakaszok élőfejei és élőlábai között történő változtatásokhoz használjuk az **Előző megjelenítése** és a **Következő megjelenítése** gombokat.

A keret jobb oldalán láthatjuk az **Ugyanaz, mint az előző** bejegyzést. Ez a bejegyzés azt közli velünk, hogy az aktuális szakasz élőfeje és élőlábja átveszi az előző szakasz tartalmát.

Hogy az aktuális szakaszt eloldjuk az előzőtől, kattintsunk a **Csatolás előzőhöz** ikonra. Az **Előfej** és az **Élőláb** kerete fölött található **Ugyanaz, mint az előző** bejegyzést eltávolítjuk, és az adott szakaszra érvényes beállításokat adhatunk meg.

Kedves (net)naplóm!

Lehet, hogy az interneten közzétett naplók is őriznek titkokat, azonban ezek mindenki számára elérhetők. Az új naplóforma neve két szó – a *web* és a *log* – összevonásából keletkezett: a *blog* az internetböngészőkkel elérhető és olvasható hosszabb-rövidebb bejegyzéseket, képeket tartalmazó oldalakat jelenti.

Vannak köztük hagyományos naplók, amelyekben tulajdonosuk leírja, milyen érdekes és kevésbé érdekes dolgok történtek vele. Vannak olyanok is, amelyekben híreket, újdonságokat gyűjt össze készítőjük. Vannak úgynevezett *photoblogok*, ahol a szöveges bejegyzéseket képek helyettesítik. És vannak olyan netnaplók is, amelyet töb-

A naplóírás ösödők óta kedvelt foglalatosság. Van, aki csak gyerekkorában próbálkozik meg vele, és van, aki egész életén át kizárólag a naplójával osztja meg titkait. Napjainkban a kis lakattal ellátott naplókat internetes oldalak váltják fel. Ha ön is úgy dönt, hogy szívesen írna netes naplót, nos itt a remek alkalom: cikkünkben végigvezetjük e tevékenység fortélyain.

ben, közösen vezetnek. Blogot készíteni nagyon egyszerű feladat, főleg akkor, ha igénybe vesszük az egyre nagyobb számban létező blog-portálok valamelyikét. Ezek a portálok a blogok tárolása általában in-

gyenes, és elkészítésükhöz kényelmes webfelület áll rendelkezésre. Nézzük meg a gyakorlatban, hogyan hozhatunk létre és tarthatunk fenn egy blogot az egyik legreggebbi és legnépszerűbb blog-portálon.

1 A blog létrehozása

Elsőként válasszuk ki, hogy melyik blog-portálon szeretnénk üzemeltetni naplónkat. Bármelyik keresővel több száz ilyen helyet találhatunk – példáulkban a *Blogger.com*-ot használjuk majd, de a bejegyzéseinket hasonló módon más, akár hazai portálokon is elhelyezhetjük.

A www.blogger.com oldalra belépve először regisztrálnunk kell magunkat, illetve

blogunkat. Aki még nem mozog otthonosan a blogok világában, annak érdemes megnéznie egy rövid bemutatót, amelyet a *Take a quick tour* gombra kattintva lehet elérni. Ezek után mi következünk: a *Create your blog now* nyíl lépésről lépésre segít elkészíteni saját blogunkat, akkor is, ha nincsenek webszerkesztési ismereteink.

A Blogger.com kezdőoldala

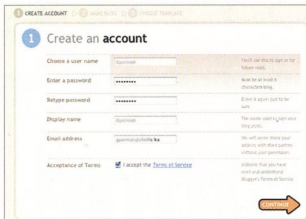
2 Névadás

A Blogger.com-on egyszerre több blogot is működteszhetünk. A folyamat ezért a felhasználói regisztrációval kezdődik. Választanunk kell egy felhasználónevet (*user name*), egy jelszót (*password*), és meg kell adnunk egy elektronikus levélcímet, amelyre a rendszer adatokat, információkat küldhet. Az ideiglenes megadott adatok nem jelennek meg a

nyilvánosság előtt, ezért még választanunk kell egy úgynevezett *Display name*-et is, amely a naplóbemjegyzéseink alá kerül majd. Ha kipipáltuk, hogy elfogadjuk a felhasználási feltételeket, mehetünk is tovább, hogy megadjuk az adatokat az első blogunkhoz.

A *Blog title* a blog tetején jelenik majd meg, ez lesz az oldal főcíme. Részben a

blog internetcímét is mi határozhatjuk meg: az URL cím minden esetben a *blogspot.com* karakterekkel végződik majd, de a név elejét nekünk kell megadnunk. Ennél a pontnál figyeljünk arra, hogy nem használhatunk helyközt, és kerüljünk kell a magyar ékezetes karaktereket is, mert ezeket nem tudja kezelni a rendszer. Ha tehát mondjuk a

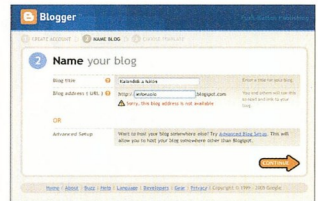
Egy személy több netnaplót is vezethet

Computer Panoráma blogját akarjuk elkészíteni, akkor a Blog title mezőbe írjuk be a *Computer Panoráma* címet, az URL-nél pedig adjuk meg a *computerpanorama* kifeje-

A blog főbb adatainak megadása

zést. Ekkor a blogot a *computerpanorama.blogspot.com* internetcímen lehet majd elérni. Azt elkerülendő, hogy szoftverrobotokkal nagyszámú blogot lehessen automati-

Érdeemes egyedi elnevezést kitalálni, hogy ne legyen már foglalt az URL cím

kusan létrehozni, egy kis ellenőrzésre is szükség van: a *Word Verification* mezőbe be kell írunk azokat a karaktereket, amelyeket egy kis képen látunk.

3 Testreszabás

Az utolsó lépésben meghatározhatjuk, hogyan nézzen ki az új netnaplónk. Több félkész weboldalszerkezet (*template*) közül választhatunk, a kis képekre kattintva pedig megnézhetjük, hogyan fest majd az oldal teljes nagyságában. A választásunktól függ, hogy milyen szerkezetben jelennek meg a naplóbjegyzéseink. Döntésünk azonban nem egy életre szól, mert később bármikor másik szerkezetet választhatunk, és a portál automatikusan átalkítja a blogot. Azért is érdemes élni a későbbi változtatás lehetősé-

A félkész blogszerkezetek között mindenki találhat kedvére valót

Kedzódhet a naplórás

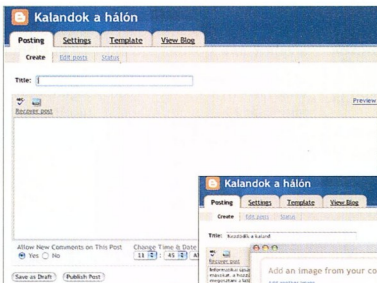
gével, mivel a blog adminisztrációs oldalán már több mintát találunk, mint amennyit a létrehozáskor felkínált a rendszer.

Ha mindent jól csináltunk, megjelenik a *Your blog has been created!* üzenet, és kezdődhet a naplórás (*Start posting*).

4 Kedves naplóm!

A naplóbjegyzések létrehozása hasonlóan egyszerű feladat. Minden bejegyzésnek (*post*) van egy címe (*title*), egy szöveges része, és tartozhat még hozzá egy vagy több kép is. Ezeket is mind egy webes felületen keresztül adhatjuk meg. Böngészőnkől függ, hogy milyen formázási lehetőségek állnak rendelkezésünkre, de az alapvető funkciókat mindegyikben megtaláljuk. A Blogger.com az *Internet Explorer 5.5+* és a *Firefox 0.9+* böngészők esetében garantálja valamennyi formázási lehetőség elérését. Ezek között találjuk a dől, vastagított és aláhúzott betűket is. További szolgáltatás, hogy a bejegyzés egyes részeihez internethivatkozásokat rendelhetünk. Csak ki kell jelölni a megfelelő szövegrészt, és a kis láncszem ikonra kattintva beírni az URL címet.

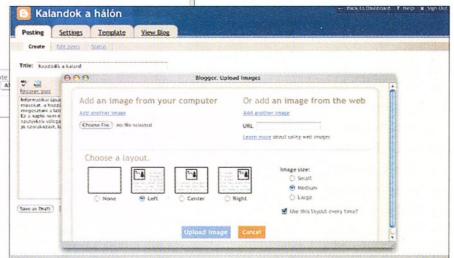
Valamennyi böngészőben képeket is hozzáadhatunk a bloghoz. Az *Add image* egy újabb ablakot nyit meg, amelyben kiválaszt-

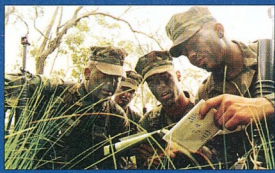
Nem minden böngészőben érhető el valamennyi formázási lehetőség

A képek átméretezéséről automatikusan gondoskodik a rendszer

hatjuk, hogy mely képet, milyen méretben és a bejegyzés mely részére szeretnénk tenni. A kép származhat a saját számítógépünkről, de megadhatunk egy internethivatkozást is. A kép feltöltésekor a rendszer gondoskodik az átméretezésről, így a bejegyzésbe csak a

Ellenőrző lista kezdő bloggereknek

☑ Regisztráljunk egy saját doménnevet, és vagy ezen a címen helyezzük el blogunkat, vagy a doménnevet automatikusan irányítsuk át a blogportálnak arra a címére, ahol netnaplónk található.

☑ Jelentkezünk be a **FeedBurner** (www.feedburner.com) ingyenes szolgáltatásra. Itt automatikusan elkészül blogunk RSS változata, amely külön URL címen érhető el, ezenkívül részletes statisztikákat kapunk látogatóinkról és azok olvasói szokásairól.

☑ Jelentjük be netnaplónkat a **Technorati** (www.technorati.com) portálra. Az itt üzemeltetett keresőrendszer sokat segít majd abban, hogy minél többben megismerjük a naplónkat.

☑ Tegyük lehetővé, hogy netnaplónk olvasói elektronikus levélben is megkaphassák bejegyzéseinket. Ennek legegyszerűbb módja, ha bejelentkezünk a szintén ingyenes **FeedBlitz** szolgáltatásra (www.feedblitz.com). Ha itt megadjuk blogunk adatait, visszakapjuk azt a HTML kódot, amelyet beilleszthetünk weboldalunkba, és a látogatóinknak csak egy kattintásába kerül, hogy e-mailben is olvassák a naplónkat.

☑ Írjunk magunkról néhány szót, mert a látogatók szeretik tudni, kinek a naplóját olvassák.

☑ Ha van rá lehetőség, tegyünk fel magunkról fényképet is. Sokkal személyesebb lesz így a netnaplónk.

☑ Adjunk meg egy elektronikus levélcímet, amelyen keresztül elérhetnek a látogatók. Igaz ugyan, hogy a naplőbejegyzésekhez is lehet megjegyzést fűzni, azonban elképzelhető, hogy olyan üzenetet akarnak küldeni a látogatók, amely nem tartozik mindenkire.

☑ Sokat segít, hogy blogunkat megismerjük, ha elektronikus leveleink automatikus aláírásába a netnaplónk címét is beillesztjük.

Your blog published successfully. (Details...)

Files published... 100%

View Blog (recommended)

Republish Older Only | Republish Entire Blog

Az új bejegyzés a blog első helyére kerül

kicsinyített változat kerül majd be. Erre rákattintva egy felbukkanó új ablakban jelenik meg a teljes méretű illusztráció. Egy bejegyzéshez több képet is feltölthetünk.

A szöveg megformázása és a kép hozzáadása után a **Preview** utasítással ellenőrizhetjük, hogyan néz majd ki a bejegyzés a netnaplónban. Mielőtt publikálnánk a bejegyzést, még két fontos beállításról kell gondoskodnunk.

5 Egy blog – két változat

A Blogger.com portálon készült blogok megjelenését kedvünk szerint alakíthatjuk. Ehhez a blog adminisztrációs oldalán a **Settings** pontot kell kiválasztani. Ezen belül alakíthatjuk ki, hogy a korábban kiválasztott sablon egyes részei mit és hogyan tartalmazzanak. Itt megadhatjuk például a blog készítőjének az adatait, fényképét és a blog elején megjelenő ismertető szöveget.

Kedvünk szerint alakíthatjuk a sablonok HTML kódját

Automatikusan elkészül a netnapló XML változata is

A **Template** oldalon választhatunk másik sablont, de a HTML programozásban jártsak itt férhetnek hozzá az oldal kódjához is. Ennek megváltoztatásával azonban csőnján

podunk. Az **Allow New Comment on This Post** funkció segítségével engedélyezhetjük vagy megtilthatjuk, hogy az olvasók megjegyzéseket fűzzenek az adott bejegyzéshez. Szintén itt adhatjuk meg, hogy milyen dátummal szerepeljen a naplóban a bejegyzés. Ez alapértelmezésben megegyezik az aktuális dátummal és idővel, de ezen változtathatunk is. A blog weboldala ugyanis időben visszafelé jeleníti meg a beírásokat, ha tehát meg akarjuk változtatni ezt a sorrendet, elegendő megváltoztatni a publikálás időpontját.

Ha mindennel készen vagyunk, kattintsunk a **Publish Post** gombra – ennek hatására hozzáadódik a netnaplónkhoz a bejegyzés, és erről egy új ablakban értesítést is kapunk.

bánjunk, mert egy rossz helyre beszúrt vagy kitörölt kód elronthatja az egész oldal szerkezetét. Ha változtatunk a forráskódon, akkor arra is figyelni kell, hogy ezek a változtatások elvesszünk, ha a sablonok közül egy másikat választunk.

A Blogger.com portálon létrehozott blog két változatban érhető el az interneten. A hagyományos weboldal-megjelenítés mellett minden blognak létezik egy úgynevezett **RSS feed** változata is. A korábban említett **Computer Panoráma** példánál maradv a blog hagyományos változata a **computerpanorama.blogspot.com**, míg az RSS változat a **computerpanorama.blogspot.com/atom.xml** címen található.

Gyarmati László

Az elmúlt év szeptemberében végre Magyarországra is megérkezett a PlayStation Portable (PSP). Azóta górcső alá vettük a kis masinát, és megállapítottuk: lehetőségeinek csak töredékét használja ki. Cikkünkben bemutatjuk az új hordozható multimédia központtal kapcsolatos legjobb tuningolási tippel és trükköket.

Az alábbiakból kiderül, hogyan lehet a PSP-re saját videókat és zenei fájlokat felvenni, azokat megnézni, hogyan telephetünk rá saját szoftvereket és építhetünk be saját készítésű háttérképeket – s mindeközben meg állt sem kell félnünk, hogy elvész a garancia. Sajnos a legújabb, 2.0-s firmware-verzió már megakadályozza idegen kódok futtatását, éppen ezért arra is adunk tippet, hogyan ellenőrizhetjük a firmware-verziót.

Videófájlok felvétele a PSP-re

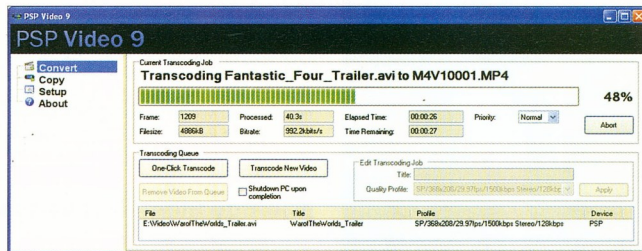
Erre lesz szükségünk:

PSP Video 9 (www.pspvideo9.com)
Pro Duo memória stick
USB-kábel (USB-A, USB-mini, USB-B)

A PSP nem csak játéka alkalmas, hirdeti a Sony. Így például saját videókat is fel lehet venni, és őközben megnézni. Amit a Sony a hirdetésben nem árul el: ehhez a konvertálóprogram külön 20 euróba kerül. De nem a CP olvasóink! Felfedeztünk az interneten egy programot, amellyel a videókat minden manapság használatos formátumból teljesen ingyen PSP-re konvertálhatjuk.

A konvertáláshoz először hozzunk létre a PSP Video 9-ben különböző profilokat 4:3 és 16:9 videókhöz. A program csak így konvertálja a fájlokat helyes oldalarányokkal. kattintsunk a programban a *Setup/Profiles* menüpontra, és ott a *New Profile*-ra. Ezután

Játékgéptu

A PSP Video 9 program segít abban, hogy videófájlokat is felvehessünk a PSP-re

a *Profile Name* alatt adjuk meg a 4:3 megnevezést. A *Video Settings*-nél válasszuk *Resolution*-nek a 320×240 értéket, a *FrameRate* legyen *29.97 fps*. A *Bitrate*-nél használjuk a *Variable* és az *512 kbps* beállításokat. Jobbra mellette jelöljük meg a *Min/Max* beállítást, és *Min. Rate*-nek írjuk be a *300* értéket, a *Max. Rate* mögé pedig *800* jön. Az *Audio Settings*-nél válasszuk a *64 kbp Bitrate*-et. Állítsuk a *Passes* alatti értéket *Two*-ra. A többi beállításnál hagyjuk meg az alapértékeket. Végül kattintsunk az *Apply*-ra.

A második profilt 16:9-es filmekhez szánták. Itt is ugyanúgy járunk el, mint a 4:3 profilnál – az egyetlen különbség: a *Video Settings* alatt *Resolution*-nek a 368×208 értéket válasszuk. Ez a beállítás a legtöbb esetben elegendő. Ezekkel az értékekkel kerék négyórányi videó fér az 1 Gb-ot meghaladó memóriára.

Most következik a tulajdonképpeni konvertálás. Kattintsunk a *Convert* gombra (jobbra fent a programablakban), nyomjuk le a *New Job* gombot, és a következő ablakban válasszuk ki a kívánt videót. A PSP Video 9 ismeri az AVI, MPEG és a VOB formátumokat. *New Job* alatt a *Quality Profile*-nél most állítsuk be a kimeneti formátumtól függően a

4:3 vagy a 16:9 profilt. A *Convert New Video*-val indíthatjuk a konvertálási folyamatot.

Az adatátvitelhez kössük össze PSP-nket USB-kábellel keresztül a PC-vel, és menjünk a PSP főmenüjében a USB-kapcsolatra. Ha a PC-programban a *Copy* fület hozzuk előre, a jobb oldalon megjelenik a PlayStation memóriára stickjének videótartalmát. A *My Computer* alatt minden konvertált filmdatát megtalálunk. Jelöljük ki a kívánt fájlokat, és kattintsunk a *Copy Video to PSP*-re. A másolás után nyomjuk le a PSP-n a kör gombot, hogy kilépjünk az USB-módból. Ha meg akarjuk nézni a videót, menjünk a nyílbillentyűvel jobbra a videó menüre, és ott válaszunk ki az X billentyűvel a memória sticket.

Saját szoftver telepítése

Erre lesz szükségünk:

IXPloit (psp-dev.1emulation.com)
Pro Duo memória stick
USB-kábel (USB-A, USB-mini, USB-B)

Egy játék a PSP-hez akár 15 ezer forintba is kerülhet. Aki nem akar ilyen sok pénzt kiadni, letölthet ingyenes szoftvereket a webről, és felteheti a PSP-re – méghozzá teljesen legálisan. Már egy sor önálló szoftverfejlesztés van a PSP-hez, például egy Nintendo-emulátor. Kész játékokat és alkalmazásokat találunk például a konsolenprofs.de/downloads oldalon.

Figyelem: a IXPloit program csak az 1.50-es PSP firmware-verzióval működik. Ezért ellenőrizzük a firmware-t a *Beállítás*

ning

sok/Rendszer/Rendszerinformációk alatt a PSP-nken. Ha jó a firmware-változatunk, akkor először csatlakoztassuk a PSP-t USB-kábelen keresztül, és állítsuk USB-módba. Ezután indítsuk el a PC-n a *KXploit* programot, és állítsuk át a nyelvet angolra, az *English-re* kattintva az *Idioma* menüben. A *Name* alatt írjuk be a program nevét; később ez fog megjelenni címként a PSP-menüben. *PBP File*-nak írjuk be a játékfájlt, amelyet le-töltöttünk az internetről. A *PSP Unit*-nál még jelöljük ki a megfelelő PSP-meghajtót, és utána nyomjuk le a *Generate Files* gombot.

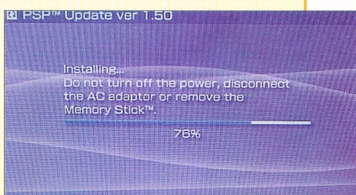
Egyes alkalmazások futtatásához még további fájlokra is szükség van, amelyeket kézzel kell átmásolnunk. Hogy melyek ezek, azt a program Readme fájlijából tudjuk meg.

PSP 2.00 downgrader

Írásunkban több helyen is jeleztük, hogy bizonyos programok csak azokon a PSP-ken futnak, amelyeken 1.50-es verziószámú operációs rendszer működik. A jelenlegi készülékek általában már újabb operációs rendszerrel kerülnek forgalomba, és ezeken nem lehet futtatni a házilag készült alkalmazásokat.

A megoldás: az operációs rendszer downgrade. A www.afterdawn.com/guides/archive/downgrade_psp_2.cfm oldalon részletes leírást olvashatunk arról, hogyan tudjuk visszaállítani a 1.50-es operációs rendszert.

Az eljáráshoz szükségünk lesz egy 32 Mbájtos Memory Stick-re, USB-kábellel, az MPH Downgrader programra és a legfontosabbra, az 1.50 Update Eboot fájlra. Ezeket az állományokat a *PSPUpdates* (www.pspupdates.com/) oldalról lehet letölteni. Ha minden hozzávaló a rendelkezésünkre áll, akkor elkezdhetjük lépésről lépésre követni a

meglehetősen hosszú leírást. Amikor minden szükséges állományt a megfelelő helyre másoltunk, következhet az update, ami esetünkben downgrade. Igaz, hogy ez hibaüzenetet fog eredményezni, azonban a PSP újraindítása és az operációs rendszer alapbeállításainak elvégzése után már nem lesz semmi gond.

Az oldal készítőivel együtt mi is hangsúlyozzuk, nincs rá semmi garancia, hogy minden PSP-n el lehet végezni ezt az eljárást.

PC GURU A szenvedélyes játékosok magazinja

Keress Magyarországon legolvasottabb játékmagazinját!

MOST 2 TELJES JÁTÉKKAL! Már az újságárusoknál!

Nyissuk meg a Windows Intézőben a memória sticket, és menjünk a **GAMESPSP** könyvtárba. Másoljuk ebbe a mappába a hiányzó adatokat. A PSP-n a játékok regiszterlapon most két további könyvtárral találunk: egyet a játékfájlokkal és egy **hibás adatok** nevűt. Ebben található a játék tulajdonképpeni állományai, ezért a PSP nem ismeri fel ezeket. Egy trükkel azonban elrejtjük ezeket a kiegészítő mappákat, s így áttekinthetőbbé tehetjük a menüképet.

Váltunk ismét USB-módra, és nyissuk meg a **GAMESPSP** könyvtárat a Windows Intézőben. Egészítsük ki az alkalmazás könyvtárának nevét, például az **SNES-t** 23 üres karakterrel, és utána még írjunk egy egyest is. A "%"-ra végződő nevű mappáknál írjunk a százalékkal elé "1-1"-t, tehát például "SNES1-1%". Nem árt azonban tudni, hogy ez a megoldás nem minden játékkal és alkalmazással működik. Ha a program ezután nem indul el, egyszerűen állítsuk vissza a változtatásokat.

Internetezzünk a PSP-vel!

Erre lesz szükségünk:
Wipeout PSP játék
WLAN hálózat

A 2-es firmware-verziótól a PSP teljes értékű webböngészőként is működik. Minden ez alatti verziójánál a böngésző csak arra szolgál, hogy frissítéseket lehessen letölteni a Sonytól. A gond: hiányzik a címsor, ahová saját választású weboldalakat írhatnánk be. Egy kis trükkkel azonban az update-modult is igazi webböngészővé tuningolhatjuk. Ehhez igazított DNS-szerveren keresztül a PSP nem a saját weboldalára megy fel, hanem egy leleményes PSP-programozóra. A **Hálózati beállítások** menüben jelöljük ki az **Infrast-**

A Konsolen Profis weboldalon számos játék csak vár arra, hogy őket letöltsük

raktúra módot. Ezután kattintsunk az **Új kapcsolat-ra** és a következő ablakban menjünk a nyíl billentyűkkel jobbra. Nyomjuk le a **Scan** gombot, ezzel elindítjuk a WLAN hálózatok keresését.

Jelöljük ki a kívánt hálózatot, majd hagyjuk jóvá a beállításokat. Menjünk a nyíl billentyűvel ismét jobbra, és írjuk be a Wlan megfelelő WEP-kódot. Egy lépésnél tovább jobbra jelöljük ki: **Speciális**. Az IP-cím beállításánál válasszuk az **automatikus-at**, és hagyjuk jóvá "X"-szel. A **DNS-beállítások** alatt jelöljük meg a **Manuálisat**, és DNS-szervernek írjuk be: "64.5.48.92". Ezután menjünk jobbra, és kattintsunk a **Proxy-Server-nél** a **Nem használ** beállításra. Ha a nyílbillentyűkkel ismét jobbra megyünk, menthetjük a kapcsolatot. Most indítsuk el a Wipeout játékot, menjünk a **Downloads** menüpontra, és ott válasszuk ki az imént létrehozott kapcsolatot. Megjelenik egy weboldal, amelyben bírhatjuk a kívánt webcímet a címsorba. A gyakran látogatott weboldalakat kedvencek-

ként jegyezhetjük be. Ehhez előzőleg regisztrálnunk kell a weboldalon, ami azonban teljesen ingyenes.

PSP-háttérképek módosítása

Erre lesz szükségünk:
PSPPersonalize (dual-scene.com)
KXploit (psp-dev.1emulation.com)
Pro Duo memória stick
USB-kábel (USB-A, USB-mini, USB-B)

Ha egy PSP megjelenése változott legyen, minden hónapban váltja a háttérzsin. Érdekes ötlet, de mi még tovább megyünk, és megmutatjuk, hogyan lehet akár saját képernyő-háttérket is beépíteni. Ehhez szükségünk lesz a **KXploit** és a **PSPPersonalize** programokra. Sajnos ezek a programok csak az 1.50 firmware-verzióval működnek.

Először készítsük el saját háttérképeinket. Ezeknek BMP kiterjesztésűeknek kell lenniük, nem lehet több mint 24 bites a színmélységük, és nem lehetnek nagyobbak 300x170 pixelnél. A fájlnéveket ahogyan igazítsuk, hogy melyik hőtáblap melyik háttérképet akarjuk látni: szeptemberre mentünk a képet "09.bmp"-ként, januárra "01.bmp" néven. Most nyissuk meg a KXploit programot, és **PBP File** alatt adjuk meg a PSPPersonalize fájlt, amelyet a "PSPPersonalize_v1. OMS1PSP-GAME PSPPersonalizeBOOT.PBP" alatt találunk. **Name**-ként adjuk meg: "PSPPersonalize". Ezután csatlakoztassuk a PSP-t az USB-kábellel, és kattintsunk a **Refresh-re**. Válasszuk ki a megfelelő meghajtót, és kattintsunk a **Generate Files** parancsra. Végül másoljuk saját képfájljainkat a memória stick gyökérkönyvtárba. A PSP-n indítsuk el az új programot, a PSPPersonalize-t, amelyet a **Játék** alatt találunk meg. Az alkalmazás egy megerősítő kérdés után telepíti az új háttérképeket.

Tetszésünk szerinti háttérrel választhatunk a hordozható PlayStationhoz

Gyarmati László

Hogy egyezzen az összeg

Az Excel táblázatok nagyon pontosan számolnak. Üzleti szempontból talán túlföntül pontosan is, és ez nem mindig jó az otthoni felhasználóknak. Cikkünkben megmutatjuk, hogyan alkalmazhatjuk megfelelően a kerekítést.

Az Excel alapbeállítás szerint 15 tizedes helyig számol. Így nagyon pontos eredményeket kapunk, amelyekre műszaki és tudományos területen szükségünk is van. Azonban amint pénzügyi matematikailag

egyleteket használunk, eltéréseket mutathatnak az Excel eredményei és a számológép, illetve a manuálisan elvégzett számolások eredményei. Bár az eltérések a tizedes vessző mögött található tartományon belül

mozognak, azonban egy jobb kontrollert ez sem engedélyezi, nem is beszélve a bankokról. Hogy miből erednek az ilyen nehézségek, és hogy miként kezelhetjük őket, azonnal megtudhatják alábbi cikkünkben.

1 Lássunk egy példát

Ha elosztunk egy számot egy másik számmal, sok esetben több tizedessel végződő értéket kapunk. A tizedes jel utáni értékek pontossága azonban pénzügyi területeken problémákhoz vezethet.

Hozzunk létre egy új Excel munkafüzetet. A *Munka1* munkalapon írjuk be az A1 cellába a 2-es számot. Ugyanezen a munkalapon az A2 cellába is írjuk be egy 2-est.

A B1 és B2 cellába írjuk be az 1,2 számot. Számoljuk ki az eredményt úgy, hogy a C1 cellában megadjuk az =A1/B1 függvényt, valamint a C2 cellában megadjuk az

=A2/B2 függvényt. Hozzuk létre a C4 cellában a =SZUM(C1:C3) függvényt, majd ezt követően nyomjuk meg az **Enter** billentyűt. Jelöljük ki a C1:C4 tartományt, majd kattintsunk a *Formázás* eszköztárban található *Pénz* ikonra.

Az eredmény pontatlannak látszik, mert az 1,67 euró plusz 1,67 euró nálunk 3,34 eurót tesz ki, az Excelnél viszont 3,33 eurót. Vagyis úgy tűnik, hogy az Excel hibásan számol. Éppen ezért a pénzügyi számításoknál csökkentenünk kell az Excel pontosságát.

Microsoft Excel - Munkafüzet1			
E3			
E4			
E5			
E6			
E7			
E8			
E9			
E10			
E11			
E12			
E13			
E14			
E15			
E16			
E17			
E18			
E19			
E20			
E21			
E22			
E23			
E24			
E25			
E26			
E27			
E28			
E29			
E30			
E31			
E32			
E33			
E34			
E35			
E36			
E37			
E38			
E39			
E40			
E41			
E42			
E43			
E44			
E45			
E46			
E47			
E48			
E49			
E50			
E51			
E52			
E53			
E54			
E55			
E56			
E57			
E58			
E59			
E60			
E61			
E62			
E63			
E64			
E65			
E66			
E67			
E68			
E69			
E70			
E71			
E72			
E73			
E74			
E75			
E76			
E77			
E78			
E79			
E80			
E81			
E82			
E83			
E84			
E85			
E86			
E87			
E88			
E89			
E90			
E91			
E92			
E93			
E94			
E95			
E96			
E97			
E98			
E99			
E100			
	A	B	C
1		2	1,2 € 1,67
2		2	1,2 € 1,67
3			
4			€ 3,33
5			

Most hibás vagy nem hibás az eredmény?

2 A számítási pontosság csökkentése

Mint az példánkban is kitűnik, némelyik számítás esetében jóval több tizedesjegy keletkezik a szükségesnél. Sajnos az sem segít, ha az ikonokon keresztül eltüntetjük a tizedesjegyeket, mivel az Excel az eltüntetett értékek ellenére továbbra is a pontos értékkel számol tovább. Az euró ikonra törté-

nő formázás sem segít, mert ez a számítási pontosságon nem változtat semmit. Így láthatóan pontatlan értékeket kapunk. Vagyis mindegyik kiszámított eredmény esetében csökkentünk a tizedesjegyek számát. Ezt egy beépített Excel függvény segítségével érhetjük el.

Váltsunk át táblázatunk D1 cellájába. Használjuk a *Beszűrés* menüpontot, majd a most megjelenő almenüben válasszuk a *Függvény* parancsot. Megjelenik a *Függvény bevezetése* párbeszédablak.

Kattintsunk a *Függvény kategóriája* területen található lista *Mind* bejegyzésére. A

függvény neve területen található listából válasszuk ki a **KERÉKÍTÉS** bejegyzést, majd kattintsunk az **OK** gombra.

A most megjelenő párbeszédablakban található **Szám** terület alatt írjuk be a következő képletet: **A1/B1**. A **Hány_számjegy** mezőben adjuk meg a 2 értéket. Ezt követően nyomjuk meg a **Kész** gombot. Eredményként az Excel ezt követően az **1,67** értéket jeleníti meg.

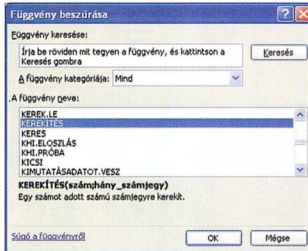
Másoljuk át a lekerekített eredményt tartalmazó képletet a **D2** cellába. Itt is az **1,67** jelenik meg eredményként. A **D4** cellában adjuk össze a két eredményt. Ehhez írjuk be az **=SZUM(D1;D3)** képletet.

A két szám összege pénzügyi szempontból pontosan **3,34 euró** tesz ki. A **KERÉKÍTÉS** függvénynek két argumentumra van szüksége: **=KERÉKÍTÉS(szám;hány_számjegy)**. Ezt a függvényt közvetlenül a kívánt cellába is beírhatjuk. Számként adjuk meg a cellahivatkozást, illetve a szükséges függvényt, ezt egy pontosvessző követi. A helyértékek számát közvetlen értéként adhatjuk meg, például **=KERÉKÍTÉS(C2;2)**.

Azt is meghatározhatjuk, hogy eredm-

nyeinket fel- vagy le akarjuk-e kerekíteni. Ehhez az Excel két további függvényt bocsát rendelkezésünkre: a **KERÉK.FEL** és a **KERÉK.LE** függvényeket. Mindkét függvény az előző pontban leírt **KERÉKÍTÉS** függvényhez hasonló felépítésű.

Először is írjuk be egy üres munkalapon az **A2** cellába a **0,327** értéket. Az **A3** cellában adjuk meg a **0,324** értéket, majd az **A4** cellába írjuk be az **1,964** számot. A jobb áttekinthettség érdekében a **B1** cellába a **FELKERE-**

A túl sok tizedes jegy ellen a kerekítés segíthet

Microsoft Excel - Munkafüzét1			
	A	B	C
1		Felkerekítés	Lekerekítés
2	0,327	0,33	0,32
3	0,324	0,33	0,32
4	1,964	1,95	1,94

Az Excel függvényeivel le-, illetve felkerekíthetünk számokat

KÍTÉS, a **C1** cellába pedig a **LEKEREKÍTÉS** szöveget.

A felkerekítési függvény képlete a következő: **=KERÉK.FEL(szám;hány_számjegy)**. Azon értéknek kiszámolásához, amelyeket fel szeretnénk kerekíteni, adjuk meg a **B2** cellában a **=KERÉK.FEL(A2;2)** képletet. Másoljuk át a képletet a **B3** és **B4** cellába.

A lekerekítéshez írjuk be az **=KERÉK.LE(szám;hány_számjegy)** függvényt. A lekerekíteni kívánt értékek kiszámításához adjuk meg a **C2** cellában az **=KERÉK.LE(A2;2)** függvényt. Másoljuk át a függvényt a **C3** és **C4** cellába is.

3 A filléres pontosság kikapcsolása

A magas értékek, mint például a cégek éves forgalmi számai esetében a tizedes értékek részletes ábrázolása inkább zavaróan hat, minthogy segítségünkre lenne, hiszen a nagy számsorok eléggé áttekinthetetlenek. Az **Egyesek**, a **Tízesek**, a **Százások** és az **Ezresek** tartományainak pontossága a számok megjelenítéséhez sok esetben tökéletesen megfelel. Itt is a **KERÉKÍTÉS** függvény siet a segítségünkre.

Először is írjuk be táblázatunk **E2** cellájába a **22555498,99** értéket. Ezt az értéket formázzuk az eszköztárban található **Pénz** ikonra kattintva.

Most gépeljük a következő címsorokat a cellákba:

F1= Egyes

G1= Tízesek

H1= Százás

I1= Ezres

Az alkalmazott függvény még mindig a következő: **=KERÉKÍTÉS(szám;hány_számjegy)**. Az az érdekes a dologban, hogy a függvény a tizedesvessző után álló értékekre vonatkozik, amennyiben pozitív számokat és a nullát használjuk. Amennyiben azonban negatív számokat adunk meg a **hány_száj-**

A tizedesvessző előtti és utáni számokat egyaránt kerekíthetjük

jegy értékeként, akkor a tizedesvessző bal oldalán található számok kerülnek lekerekítésre. Vagyis az **Egyesek**, a **Tízesek**, a **Százások** és az **Ezresek**.

A **0** érték egésze számkora kerekít (**Egyes**), a **-1** érték a **Tízesekre**, a **-2** a **Százásokra**, a **-3** pedig az **Ezresekre**. Írjuk be a következő függvényeket, majd végeztül vizsgáljuk meg a kapott eredményeket:

F2: =KERÉKÍTÉS(E2;0)

G2: =KERÉKÍTÉS(E2;-1)

H2: =KERÉKÍTÉS(E2;-2)

I2: =KERÉKÍTÉS(E2;-3)

Az **INT(szám)** függvény a kerekítés nélkül dolgozik. A függvénynek csupán egyetlen argumentumra van szüksége: a szám megadására, illetve annak a cellának a megadására, amelyből képezni szeretnénk az **INT** számot. A függvény eredményként a tizedes értékek egyszerűen eltűnnek – valójában egész száma lefelé kerekítés történi. Az **INT** függvény egy példája: az **=INT(1,99)** függvény, amelynek eredményként **1,00** értéket kapunk.

A tizedes jegyek számának kiderítése

Tudni szeretnénk, hogy hány tizedes jegyűek a táblázatban szereplő számok? Ilyen függvény sajnos nincs az Excelben. Két függvény kombinálásával azonban mégis megoldható ez a feladat. Először is a **HOSSZ** függvényre van szükségünk, amely általában egy szöveg karaktereinek a hosszát adja meg. Kevésbé ismert az a tény, hogy ez a függvény a számok hosszát is megadja. A szám hosszából azonban még nem következtethetünk a tizedes jegyek számára.

A **KERES** függvény egy karakteren belül keres ki egy karaktert. Például a tizedes vesszőt, amely után a tizedes

jegyek következnek. A két függvény kombinálásával kideríthetjük a tizedes jegyek számát.

Egy üres munkalapon először is írjuk be a következő értékeket:

A1 = 1,1

A2 = 1,11

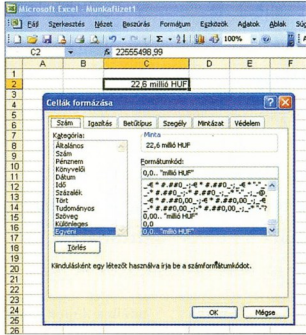
A3 = 1,111

A4 = 1,111111111111111

A **B1** cellában adjuk meg a kombinált függvényt: **=HOSSZ(A1)-KERES(„.”;A1)**. Másoljuk át ezt a függvényt a **B1** cellától egészen a **B4** celláig. Eredményként megjelenik a tizedes jegyek száma, méghozzá a tizedes jegyek ábrázolásától függetlenül.

4 Formázás Tízesként vagy Százasként

Az összegeket egyéni formátumban is megjeleníthetjük

A tizedes értékek sokaságával történő megjelenítés olykor csak a pontosság látszatát kelti, anélkül, hogy többletinformációt tartalmazna.

A 22,6 millió Ft érték például sokkal könnyebben kiolvasható, mint a 22.555.498,99 Ft. Az adekvát megjelenítéshez az Excel segítségével egyéni számformátumot hozhatunk létre.

Jelöljük ki a formázni kívánt számokat tartalmazó cellát vagy cellákat. Válasszuk ki a **Formázás** menüpárancsot, majd kattintsunk a most megjelenő almenüben a **Cellák formázása** párbeszédablak jelenik meg.

Aktiváljuk a **Szám** fület, majd a **Kategória** listába kattintva jelöljük ki az **Egyéni bejegyzés**. A **Formátumkód** mezőbe írjuk be a kö-

vetkező szöveget: **0,0,," millió HUF"**. Ezt követően kattintsunk az **OK** gombra. A kijelölt cellák máris a kívánt egyéni formátumban jelzik ki az összegeket.

Az egyéni számformátum jelei a következők jelentik:

A 0. ezrekre kerekít.

A 0. százazrekre kerekít.

A 0,00. százazrekre kerekít, és a számot tizedesvesszővel jeleníti meg.

A **millió HUF** kifejezés az Excel szövegként jeleníti meg a számok után.

A számformátum használatakor az Excel mindig megtartja az eredeti számot, és ezzel számol tovább.

Vagyis az Excel a számításoknál mindig a 22.555.498,99 értéket veszi alapul és nem a 22,6 milliót.

5 Számítási pontosság meghatározása a munkalapon

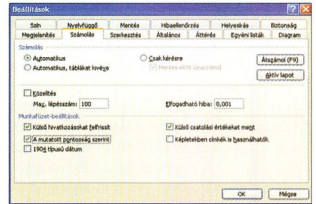
Amennyiben olyan terjedelmes számításokat szeretnénk végezni, amelyek csupán két tizedes jegyű pontosságot követelnek meg, sokat fogunk dolgozni a **KERÉKÍTÉS** függvénnyel. Azonban arra is lehetőségünk nyílik, hogy egy teljes munkalapon a kívánt „pontatlansággal” számoljunk.

Aktiváljuk az **Eszközök** menüpárancsot, és kattintsunk a most megjelenő almenüben a **Beállítások** pontra. Megjelenik az azonos nevű párbeszédablak.

Ebben a párbeszédablakban kattintsunk a **Számolás** fülre. A fül alsó részében található

a **Munkafüzet-beállítások** terület. Mielőtt meg változtatásokat eszközölnénk, győződjünk meg arról, hogy ez a pontosság valóban mindegyik munkalapon elegendő-e számunkra. Pípaljuk ki az **A mutató pontosság szerint ellenőrző** négyzetet, majd kattintsunk az **OK** gombra. Az Excel megjeleníti egy figyelmeztetést, miszerint **Az adatok véglegesen elvesztik pontosságukat**. A figyelmeztetést zárjuk be az **OK** gombra kattintva.

Mostantól az Excel minden meglévő és jövőbeni számítás két tizedes jegyű pontossággal végez.

A számolási pontosságot a teljes munkafüzetre nézve a kívánt mértékben csökkenthetjük

6 Számolás alsó és felső határokkal

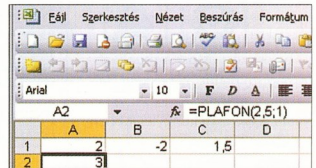
Az Excel segítségével alsó, illetve felső határokkal is számolhatunk. Szeretnénk megakadályozni, hogy számainknál tizedesjegyeket (például fillert) használjunk? A 4,42 értéknél használhatjuk a **PLAFON(4,42;0,05)** függvényt, amely az értéket 5 filleres pontossággal felfelé kerekíti. A függvényt tehát így fest: **=PLAFON(szám;pontosság)**.

A lekerekítés parancsa a következő formában írható fel: **=PADLÓ(szám;pontosság)** Itt a szám azt a számtani értéket jelenti, amelyet szeretnénk lekerekíteni. A pontosság pedig az a többszörös, amelyre kerekíteni szeretnénk. Függetlenül attól, hogy milyen előjelű a szám, lekerekítésre kerül az érték. Amennyiben a szám pontos többszöröse a pontosságnak,

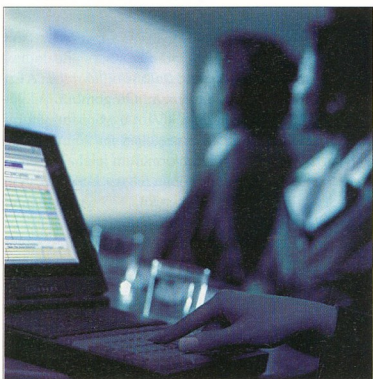
nem történik kerekítés. Hozzunk létre egy üres munkafüzetet vagy egy üres munkalapot. Az **A1** cellába írjuk be a **=PADLÓ(2,5;1)** függvényt. Ez a bejegyzés a 2,5 értéket az 1 legkisebb többszörösére kerekíti le, azaz a 2-re.

A **B1** cellába írjuk be a **=PADLÓ(-2,5;2)** függvényt. Eredményként egy hibajelentést (**#SZÁM!**) kapunk, mivel a szám negatív előjelű, míg a pontosság értéknek nincs negatív előjele. A függvény pontosan a következőképpen néz ki: **=PADLÓ(-2,5;-2)**. Most a -2,5 legkisebb többszörösére történik a kerekítés, vagyis a -2 értékre. Kisebb lépésekben is működik azonban a dolog. Adjuk meg a **C1** cellában a **=PADLÓ(1,5;0,1)** függvényt. Ez a példa az 1,5 értéket a 0,1 legkisebb többszö-

rőse kerekíti, eredményként 1,5 értéket kapunk. A felső határ kiszámításához adjuk meg az **A2** cellában a **=PLAFON(2,5;1)** függvényt. Ez a függvény a 2,5 értéket az 1 legközelebbi többszörösére kerekíti fel. Eredményként 3-at kapunk.

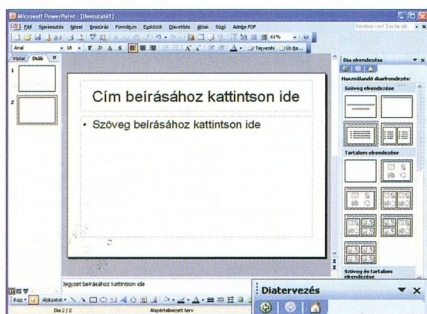
PADLÓ és PLAFON: hasznos Excel-függvény

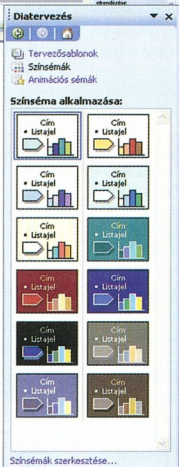
Hogy ámuljon a főnök...

Főnökünk megkért, hogy szemléltessük részlegünk múlt évi tevékenységét. Ki akarunk tenni magunkért, ezért úgy határozunk: bemutatót készítünk a PowerPointtal. Az alábbi tippek segítségével már az első próbálkozások is szép sikert hozhatnak.

1 Sablonok és színsémák használata

A legegyszerűbben és leggyorsabban úgy készíthetünk el egy PowerPoint bemutatót, ha sablonokat használunk. A sablon kiválasztásához kattintunk a PowerPoint munkaablakában a *Tervezőszablon* alapján beállításra. Amennyiben nem látható a munkaablak, kattintunk a *Fájl/Új dokumentum* parancsra. Ezt követően a képernyő jobb oldalán megjelenik a munkaablak, amelyből választjuk ki a megfelelő bejegyzést. Most a munkaablakban miniatűr képpékként láthatjuk a különböző sablonokat. Kattintunk a nekünk legjobban tetsző sablonra. A program a kiválasztott sablont fogja alkalmazni az aktuális dián.

A használni kívánt diatervezést a munkaablakban választhatjuk ki

A diákkal a következőképpen dolgozhatunk tovább: gépeljük be a kívánt szöveget, majd a *Beszűrés/Új dia* pontokon keresztül szűrjük be egy új diát a dokumentumba. Hogy bemutatónk többi diája miként alakul majd, azt is a munkaablakban keresztül határozhatjuk meg. Itt az egér segítségével választhatjuk ki a megfelelő diatervezést.

Amennyiben valamelyik sablon mellett döntöttünk, ám nem vagyunk megelégedve a színösszeállítással, módosítsuk a színsémát bemutatónk számára. Ha a munkaablakot bezártuk volna a sablon kiválasztását követően, válasszuk a *Formátum* menüből a *Diatervezés* parancsot. Kattintunk a *Diatervezés* munkaablakban a *Színsémák* bejegyzésre. Ezt követően vá-

A diatervezés során többféle színséma közül választhatunk

lasztunk ki a javasolt színsémák közül egyet. Ehhez kattintunk a megfelelő előnézeti képre.

A színsémát akkor is módosíthatjuk, ha már több diát is elkészítettünk. A módosítás minden olyan diára automatikusan vonatkozik, amelyek a szóban forgó dián alapulnak. Amennyiben a rendelkezésünkre álló színsémák egyike sem nyeri el a tetszésünket, módosítsuk a színeket úgy, hogy a munkaablak legalján található *Színsémák szerkesztése* pontra kattintunk.

A színséma színeit kiválasztásunk szerint, egyenként módosíthatjuk

A következő párbeszédablakban a dia különböző objektumai számára állíthatjuk be egymás után a színeket. Ehhez kattintunk a *Séma színei* terület alatt található bejegyzések előtti zínkockára, például a *Jelölés* bejegyzésre, majd végezetül kattintunk a *Színváltás* gombra. Az *Alkalmaz* gombra kattintva erősíthetjük meg a színmódosításunkat.

2 Diaminták szerkesztése és logó beszúrása

A céglogót az Alakzat beszúrásán keresztül illeszthetjük a diába

Amennyiben a kiválasztott sablon betűtípusa nem nyerte el a tetszésünket, állítsunk be egy másik alapértelmezett betűtípust. Hogy ez a módosítás az összes diára vonatkozzon, tehát azokra a főliákra is, amelyeket csak a későbbiek folyamán fogunk beillesz-

teni, meg kell szerkesztenünk az úgynevezett diamintát.

Ehhez válasszuk a Nézet menüben a Minta bejegyzést, majd a következő almenüben kattintsunk a Diaminta pontra. Kattintsunk például a diacímre, hogy módosítsuk a cím írásmódját. Állítsuk be a kívánt betűtípust és betűméretet. A kívánt formázásokat hasonló módon végezhetjük el. Ezek közé tartoznak a listajelek is. A listajelek fajtája és színe is módosítható. Hogy tovább dolgozhassunk a diákon, kattintsunk a Diaminta nézet eszköztárban található Minta nézet bezárása gombra. Alternatívaként a munkalap bal alsó szélén található Normál nézet ikonra is kattinthatunk.

Ha azt szeretnénk, hogy a diákon a cégünk vagy egyesületünk logója is megjelenjen, akkor építsük be azt a mintánkba. Nyissuk meg a Nézet/Minta/Diaminta pontokon keresztül bemutatónk sablonját. Kattintsunk a Nézet/Eszköztárak/Rajzolás pontokra a Rajzolás eszköztár megjelenítéséhez. Hogy cé-

Saját sablonok létrehozása

A bemutatónkat sablonként is elmenthetjük. Erre a sablonra alapozva a későbbiekben további bemutatókat hozhatunk létre. A legügyesebben úgy állíthatunk be egy sablont, ha a diamintát használjuk. Végezetül válasszuk a Fájll/Mentés másként pontot. A Fájltípus mezőben keressük ki a Tervezősablon (*.pot) listabejegyzést. Adjunk ne-

vet a mintánknak, majd zárjuk be a párbeszédablakot az OK gombra kattintva.

Amennyiben a jövőben ezen a mintán alapuló bemutatót szeretnénk létrehozni, válasszuk ki a sablont a munkaalakban. Ha ez nem jelenik meg a Legutóbb használt sablonok között, akkor kattintsunk a Felhasználható listába, és keressünk ott tovább.

3 Objektumok beszúrása

Ha azt szeretnénk, hogy bemutatónk a szöveg mellett táblázatokat és diagramokat is tartalmazzon, ezeket az Excelből is átvethetjük és beépíthetjük. Nyissuk meg a kívánt táblázatot az Excelben. Jelöljük ki a táblázatot, és nyomjuk meg a Ctrl + C billentyűkombinációt a táblázat másolásához. Most válsunk át a bemutatós programra, szúrjuk be egy új diát, és nyomjuk meg a Ctrl + V billentyűkombinációt, hogy ezzel beilleszük a táblázatot a Vágólapról.

A táblázat mérete és helyzete ezt követően tetszés szerint módosítható. Ugyanígy szerkeszthető, mint a képek esetében. A Vágólapon keresztül diagramokat is beszúrhatunk az Excelből a PowerPointba.

A bemutatóba WordArt grafikát is beszúrhatunk

TIPP

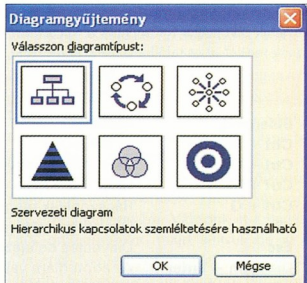
A képek méretének módosítása

Ha a beszúrt kép vagy logó mérete nem stimmel, testreszabhatjuk. Kattintással jelöljük ki a képet. Az egér mutatóját helyezzük a sarokpontok egyikére. Az egérmutató felveszi egy kettős nyíl formáját. Kattintsunk a sarokpontra, és a nyomva tartott egérgomb segítségével húzzuk a pontot befelé, így kicsinyíthetjük a képet. Amennyiben szeretnénk megtartani az oldalarányokat, a méret módosítása közben tartssuk nyomva a Shift billentyűt.

ges logónk rögtön a megfelelő méretű legyen, illesszük be azt például egy téglalapba.

Ennek létrehozásához kattintsunk a Rajzolás eszköztárban található téglalapra, és a nyomva tartott egérgomb segítségével húzzunk egy téglalapot a diamintán. Ha láthatók a téglalap fogópontjai, eltolhatjuk az egérrel. Kattintsunk a téglalapra, majd tartsuk nyomva a bal egérgombot, és helyezzük el az alakzatot valahol a dia jobb felső sarkában. Végezetül kattintsunk a jobb egérgombbal a téglalapra, majd válasszuk a felbukkanó menüben az Alakzat formázása beállítás. A Kitöltés terület alatti Szín mezőben válasszuk a Kitöltési effektusok bejegyzést.

Váltunk át a Kép fülbe, és a Képválasztás gombon keresztül szűrjük be a céglogót vagy a kívánt képet. Zárjuk be a párbeszédablakot az OK gombra kattintva.

A diagramgyűjtemény a szervezeti diagramot is tartalmazza

Hogy bemutatónkat változatosabbá tegyük, *WordArt* is beszúrhatunk. Ehhez jelenítsük meg a *Rajzolás* eszköztárat a *Nézet/Eszköztárak/Rajzolás* pontokon keresztül. Ebben az eszköztárban a katalógus megnyitáshoz kattintsunk a *WordArt beszúrása* ikonra (A). Keresünk ki egy *WordArt* stílust az egerrel, majd a következő ablakban írjuk be a kívánt szöveget. Az *OK* gombra kattintva bezárjuk a párbeszédablakot és beszúr-

juk a szöveget. Az objektum eltolásához helyezzük a kurzort a *WordArt*-ra, nyomjuk meg az egérgombot, majd nyomva tartott egérgomb mellett húzzuk a kívánt helyre.

Szervezeti diagramot vagy más diagramot szeretnénk megjeleníteni a bemutatónkban? Keresünk ki a dia számára egy új sablont. Ehhez válasszuk a *Beszúrás/Uj dia* pontot. A munkablakban most különböző diaelrendezések jelennek meg. Kattintsunk

az *Egyéb elrendezések* terület alatt található diaelözetesre, amelyen a szervezeti diagram képe található.

A szervezeti diagram létrehozásához kattintsunk kétszer a diára, majd válasszuk ki a diagramgyűjteményből a kívánt diagramtípust. Írjuk be a szöveget a szervezeti diagram dobozába. A felbukkanó menüben további dobozokat is beilleszthetünk, ami ugyancsak hasznos lehet.

4 Diaáttűnések beállítása, elemek animálása

Bemutatók diaáttűnéseinek nem kell minden esetben az összes diára vonatkoznia. Egy olyan dia számára, amelyet különösen szeretnénk kiemelni, saját diaáttűnést is választhatunk.

Ehhez válasszunk ki a bal oldali ablakrészben egy diát, amely saját áttűnést fog kapni. A *Diavetítés/Áttűnés* menüpontokon keresztül a munkablakban előlívhatjuk a rendelkezésünkre álló áttűnési típusokat. Kattintsunk a lista valamelyik bejegyzésére, ezzel szimuláljuk az áttűnést. Ezen kívül az áttűnés sebességét és a váltás módját is meghatározhatjuk. Az utóbbit azt szabja meg, hogy miként menjen végbe a váltás a következő fóliára: az egéren keresztül vagy egy meghatározott idő letelte után.

A bemutató elemeihez különféle animációkat rendelhetünk

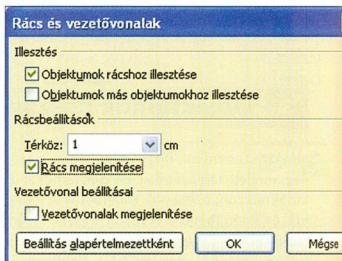
Nemcsak a diaáttűnést határozhatjuk meg, hanem az egyes elemeket is animálhatjuk a bemutatónkban, így lehetséges például egy diagram részeinek csak az egérkattintást követő megjelenítése. Az egyes elem animálásához kattintsunk a megfelelő elemre. Válasszuk ki a *Diavetítés/Egyéni animációk* menüpontokat. A munkablakban állítsuk be a kikerest elem számát az animáció. Kattintsunk a *Hatás hozzáadása* gombra, hogy meghatározzuk, miként fusson le az animáció. Válasszuk ki a rendelkezésünkre álló hatások egyikét, például a *Megjelenés/Pepita* beállítást, majd végzetül határozzuk meg, hogy mikor szeretnénk animálni a hatást. Ehhez kattintsunk mondjuk az *Indítás* alatt található *Kattintásra* beállításra.

5 Munka rácsokkal és segédvonalakkal

Ha a diáinkat szabadon szeretnénk alakítani, és nem egy előre elkészített elrendezés alapján dolgozni, akkor diáink különböző elemeit magunk is beilleszthetjük. Ezek megfelelő elrendezéséhez nagy segítséget nyújt a rács megjelenítése. A *Nézet/Rács és vezetővonalak* beállítás párbeszédablakban beállíthatjuk, hogy mekkora legyen a rácsvonalak távolsága. Kattintsunk a *Rácsbeállítások* terület alatt található *Térköz* mezőbe,

és állítsuk be az *1 cm* értéket. Végezetül aktiváljuk a *Rács megjelenítése* beállítást. Az *OK* gombra kattintva zárjuk be a párbeszédablakot, és máris láthatjuk a rácspontokat a képernyőn. A későbbiekben beillesztett minden elem pontosan hozzáigazítható ezekhez a pontokhoz.

Ha az egyes elemeket pontosan szeretnénk elhelyezni a dián, ezt a legkönnyebben a segédvonalakkal oldhatjuk meg. Az úgynevezett vezetővonalak láthatóvá tételéhez válasszuk a *Nézet* menüpont alatt található *Rács és vezetővonalak* bejegyzést. A következő párbeszédablakban aktiváljuk a *Vezetővonalak megjelenítése* ellenőrződobozt. A segédvonalak szaggatott vonalként jelennek meg munkalapunkon. A segédvonalak helyzete módosítható. Ehhez helyezzük az egér mutatóját a vízszintes vagy a függő-

A rács segíti az elemek pontosabb pozícionálását

leges segédvonalra, majd a nyomva tartott egérgomb mellett húzzuk azt a kívánt pozícióba. A vezetővonal eltolása közben a vonal aktuális helyzete megjelenik a vonalozón. Ha a megfelelő helyre húztuk a segédvonalat, a kívánt elemet úgy állíthatjuk be, hogy a segédvonalra húzzuk.

A legfontosabb billentyűkombinációk

Billentyűk	Funkció
Ctrl + N	Új bemutató
Ctrl + O	Bemutató megnyitása
Ctrl + M	Új dia beszúrása
Ctrl + G	Rácsvonalak megjelenítése
F5	Diavetítés indítása
Esc	Diavetítés befejezése
Diaszám + Enter	Az adott diára vált
Jobbra nyíl	Váltás a következő diára
Balra nyíl	Váltás az előző diára

6 Hiperhivatkozások beszúrása

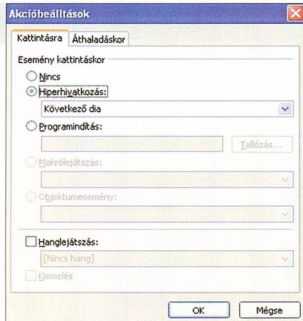
Ha egy diáról gyorsan egy másik magyarázó diára akarunk váltani, építsünk be hiperhivatkozásokat. A weboldalakhoz hasonlóan a hiperhivatkozásra kattintással előhívjuk a vele összekötött diát. A hiperhivatkozás beszúrásához jelöljük ki a diánkon a megfelelő elemet, és válasszuk a *Diavetítés* menüpont alatt található *Akcíobeállítás* pontot.

A *Kattintásra* fülön aktiváljuk a *Hiperhivatkozás* pontot és a szövegmezőben válasszuk ki mondjuk a *Következő dia* bejegyzést. Zárjuk be a nyitott ablakot az *OK* gombra kattintva. Hogy a hivatkozás valóban működik-e, úgy ellenőrizhetjük, hogy elindítjuk a bemutatót. Helyezzük az egeret egy olyan elemre, amely hiperhivatkozást tartalmaz, és ha egy kezdet látnak, akkor kattintással a hivatkozott oldalra jutunk.

Amennyiben hivatkozásos diákkal dolgozunk,

akciógombokat is használhatunk; ezen a weboldalak navigációs gombjainhoz hasonló kapcsológombokon keresztül gyorsan átválthatunk a megfelelő diára.

Aktiváljuk a diát, amelybe szeretnénk beszúrni egy ilyen gombot, és válasszuk a *Rajzolás* eszköztárban az *Alakzatok/Akcíógombok* bejegyzést. A következő almenüben kattintsunk a gombokon egyikére, például az egyik jobbra mutató nyílra. Helyezzük a kurzort a dia azon részére, amelyen szeretnénk megjeleníteni a gombot, és az egérrel nyomva tartott egérgomb mellett húzzunk fel egy kis téglalapot. A gomb beépül a diába a kívánt helyen, és a hivatkozás párbeszédablaka megjelenik a képernyőn. Itt válasszuk ki az előző pontban leírtak alapján a kívánt fóliához kötődő hivatkozást. A gomb méretét és helyzetét a későbbiekben módosíthatjuk,

A hiperhivatkozások segítségével az egyik diáról egy másikra ugorhatunk

amennyiben az egér mutatóját a kép sarokpontjaira helyezzük, és nyomva tartott gombbal a kívánt irányba húzzuk az egeret.

7 Bemutató összeállítása és publikálása a weben

Amennyiben a bemutató egyes részeit másoknak is szeretnénk megmutatni, állítsunk össze a meglévő bemutatóból egy célcsoport-orientált bemutatót. Ehhez válasszuk a *Diavetítés* menüpont alatt található *Egyéni diasorok* pontot. A következő párbeszédablakban kattintsunk a *Létrehozás* gombra, majd válasszuk ki az *A bemutató diái* listából azokat a diákat, amelyeket szeretnénk megjeleníteni a rövidített bemutatóban. Kattintsunk a kívánt diákra, majd adjuk hozzá ezeket a *Hozzáadás* gombra kattintva az új bemutatóhoz. Nevezzük el a bemutatónkat *A diasor neve* mezőben, majd zárjuk be a párbeszédablakot az *OK* gombra kattintva.

Amennyiben szeretnénk levetíteni ezt a diasort, nyissuk meg azt a bemutatót, amelyen a rövidített verzió alapul. Aktiváljuk a *Diavetítés/Egyéni diasorok* pontokat. Válasszuk ki a listából a kívánt bemutatót, majd végezzük el a kattintásunk a *Megjelenítés* gombra.

Kész bemutatóinkat többek között weboldalként is elmenthetjük. Ez különösen olyankor érdekes, amikor a bemutatót egy honlapon keresztül szeretnénk a látogatók rendelkezésére bocsátani.

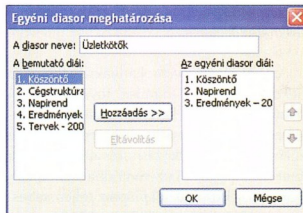
Ehhez válasszuk a *Fájl/Mentés weblapként* parancsot. Először is határozzuk meg a mentési helyet, majd ezt követően válasszuk a *Közzététel* gombot. A következő párbeszédablakban határozzuk meg, hogy a teljes bemutató vagy csak bizonyos diák kerüljenek-e elmentésre. Kattintsunk a párbeszéd-

ablak *Webes beállítások* gombjára, ha át akarjuk venni a dia-animációkat, vagy ha a bemutatónk képeit tömöríteni szeretnénk. Ha szeretnénk átvenni az animációkat, aktiváljuk az *Általános* fül alatt található *Dia animálás böngészés* közben beállítást. Zárjuk be az ablakot az *OK*, majd a *Közzététel* gombokra kattintva, végezzük el kattintásunk a *Mentés* gombra, hogy elmentsük a weboldalt a számítógépünkön. Ezután teszteljük a webes bemutatót a böngészőnkben.

A bemutatónk a vetítőgépen való megtekintéséhez a második képernyőt – az a vetítőt – be kell kötnünk a *Windows Vezérlőpultjába* és aktiválnunk kell. Ott állíthatjuk be, hogy a PC két képernyővel dolgozzon,

Nyomatás

Hogy a diákat még egyszer ellenőrizni tudjuk, az áttekinthetőség miatt nyomtassuk ki őket. Válasszuk ki a *Fájl/Nyomatás* pontokon keresztül a *nyomatás* parancsát, majd a *Mit nyomtat* területen válasszuk az *Emlékeztetők* bejegyzést. Végezzük el meghatározhatjuk, hogy hány diát szeretnénk egy oldalra nyomtatni. A megfelelő értéket a *Diák száma oldalanként* mezőben állíthatjuk be. Az *OK* gombra kattintva indítsuk el a nyomtatást. Itt akár csak a jegyzeteinket is kinyomtathatjuk.

A meglévő diákból egyéni diasorokat állíthatunk össze

miközben a monitor tölti be a főképernyő szerepét. Laptopunkon például jegyzeteket jeleníthetünk meg a fóliához, amelyek a nézők a kivétlen nem láthatnak.

Kattintsunk először is a *Windows Start* gombjára. Válasszuk a *Beállítások* bejegyzést, majd a következő almenüben válasszuk a *Vezérlőpult* pontot. Itt kattintsunk a *Megjelenítés* bejegyzésre. A következő ablakban válasszuk ki laptopunk vagy számítógépünk képernyőiként, majd állítsuk be ezt az elsődleges monitorként.

Kattintsunk a második képernyőnkre, majd aktiváljuk a *Windows* kiterjesztése opciót erre a képernyőre. Válsunk át a bemutató programunkra, majd állítsuk be itt a *Diavetítés/Vetítési beállítások* menü alatt található *Vetítés több monitoron* területen, hogy melyik monitoron jelenjen meg a bemutató. ■

Melyiket válasszuk?

A napokban készülök új gépet venni, de még mindig nem tudtam eldönteni, hogy Intel vagy AMD legyen. Ajánlották az Athlon64 3000+-t és az Intel P4 3,0 GHz Prescott processzorokat. Szerintetek melyik lenne a jobb választás? Más alternatíva?

Méréseink szerint az Athlon 64-es rendszer a játékok futtatásakor hozza igazi formáját, de más alkalmazásoknál sem marad el az Intel processzortól. A Prescott apró hátránya a társainál nagyobb fogyasztása (nagyobb tápegység és hűtő kel.

Kettő az egyben

Van egy régebbi P4-es gépem (P4 Celeron 2,1 GHz, 768 Mbájt RAM, Asus 8170 Magic videokártya). Az alaplapom 4x AGP van, és szeretnék egy új videokártyát venni. Szerinted beletehetek-e a gépembe például egy GeForce 6600-as kártyát? A gyártók honlapjait átböngészve több olyan kártyát is találtam, ahol azt írják, hogy AGP8X/AGP4X, de volt olyan is, ahol csak az AGP8X szerepelt. Te milyen kártyát ajánlanál a fenti konfigurációhoz? Más: biztonságos-e úgy a rendszer, hogy egy 250 W-os táp van a gépemben, és két merevlemez és két ODD-t (DVD-ROM-ot és CD-író) használok?

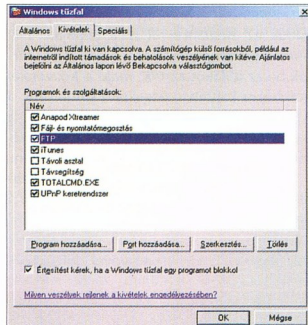
Az AGP 8X videokártyák (például a GeForce 6600 is) minden további nélkül működnek az AGP 4X kompatibilis alaplapokon is, ilyenkor felismerik, hogy csak az AGP 4X áll rendelkezésre, és át kapcsolnak az annak megfelelő üzemmódba – az újabb, AGP 8X sebességű alaplapon teljes sebességgel működnek. A GeForce 6600 mostanában elég jó vételnek tűnik az AGP-s alaplapokhoz.

A másik kérdésre a válasz: nem mindegy, hogy a 250 wattos tápegység milyen minőségű: egy 350 wattossal is fagyhat a rendszer, és egy kiváló 200 wattossal is hibátlanul működhet. A teljesítménye tehát elvileg megfelelő, de ha nagyon melegsik, esetleg instabil a rendszer, akkor nagyobbra kell cserélni. Az új videokártyához már valószínűleg nem lesz elég, helyette legalább egy 300 wattost, de inkább 350–400 wattost ajánlok.

Windows tűzfal konfigurálása

Windows XP SP2 van a gépemen, és Total Commanderrel szeretnék FTP-zni, de ha a Windows tűzfala be van

Még szerencse, hogy a Widows XP tűzfalán portokat is nyithatunk

kapcsolva, nem enged fel az FTP-re, ha viszont kikapcsolom, akkor működik. Be lehet-e állítani a tűzfal ügy, hogy engedélyezze az FTP-t, és ha igen, hol?

A legelső teendő talán az lenne, hogy nem a Windows beépített tűzfalát használjuk. Ha mégis erre van szükségünk, akkor a beállítását a Vezérlőpult/Biztonsági központ/Tűzfal beállításai/Windows Tűzfal ablakában, a Kivételek fülön találjuk. Itt hozzáadhatunk az internetet teljes joggal használó programot vagy portot. A program hozzáadásával az a baj, hogy a vírust kap, az simán átjut a tűzfalon. Ha megnyitjuk az FTP portjait (a 20-as és 21-es portot), akkor minden más program is tud majd „ef-tépezni”, így a vírusról is. Más tűzfalprogrammal könnyebb a beállítás, amely a programhoz és a portcímhez együtt tud jogosultságot rendelni.

BIOS hibakód

Egy meglehetősen furcsa élményem volt. Éppen interneteztem, amikor a monitor kikapcsolt. Megnyomtam a Reset gombot, a gép újra akart indulni, de kép nem volt. Pityvett 2-t, majd 8-at. Magától ismét újraindult, de most se kép, se pitytyegés. Ha egy ideig ki van kapcsolva, utána megint működik. A gépben Nvidia GeForce FX5200 videokártya, SoundBlaster hangkártya, ASRock K7T4A alaplap, valamint 2 GHz-es AMD processzor van. Mi lehet a baj, illetve orvosolható-e az alkatrészek cseréje nélkül?

A jobb alaplapok kézikönyvében benne van, hogy ezek a hangos BIOS hibakódok mit jelentenek (ezek az interneten is megtalálhatók). A két hosszú utáni több rövid csipogás a legtöbb esetben a videokártya, illetve a videokártya és a monitor közötti kapcsolat hibáját jelzi. Ilyen esetben érdemes ellenőrizni, hogy a videokártya jól ül-e a

Megéri előfizetni a CP-re!

PREMIUM
DVD-melléklettel

Fél évre: 7 470 Ft
Egy évre: 13 920 Ft

LIGHT
lemez melléklet nélkül

Fél évre: 5 994 Ft
Egy évre: 11 388 Ft

Előfizetne, megrendelne?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2005-ös Computer Panorámá, vagy szeretne különszámainkból, ez évi számainkból, könyveinkből vásárolni, akkor forduljon szerzési osztályunkhoz. Ungvácska tit fizethet elő akár CD-s, akár DVD-s újságunkra. Rehó Rita: 888-3421, Fehér Ildikó: 888-3422
terjesztes@vogelburda.hu
Üzletünk: www.itmediabolt.hu,
illetve Budapest VI., Teréz krt. 47.

foglalatban, rögzítése és földelése megfelelő-e. Az is lehet, hogy az alaplap valahol hozzár a házhoz, és ez okozza a hibát. Az ilyen típusú hiba biztosan hardveres, és ha a PC teljes szétszedése és összerakása után sem oldódik meg, akkor bizony csak az alkatrészek – a videokártya, a monitor vagy az alaplap – cseréje segíthet.

Ha eltűnik a kép, a Windows szabályos leállítás érdekében a gép kikapcsolásának indulásáig ismétlegessük az **Alt+F4** és **Enter** gombokat!

E-mail javítás

Az e-mail címem egy ideje minden beérkező levél megnyitáskor hibát jelez, majd a program kiírja, hogy a Scandisk segítségével javítsak. Sajnos én ehhez nem értek. Mit kellene tennem a hiba megszüntetésére?

A sajátgépben lévő C: meghajtó tulajdonságai alatt válasszuk az **Eszközköz**, majd az **Ellenőrzés** opciót. A megjelenő ablakban jelöljük be mind a két négyzetet, és a Windows kérésére indítsuk újra a gépet. A

következő indulásnál a teszt eltart egy darabig, de remélhetőleg rendbe hozza a lemezt. Mielőtt azonban elindítanánk a tesztet, mentjük el fontos adatainkat egy másik lemezre, mert már láttunk olyat, hogy a Scandisk „elvarázsolta” a fájlokat.

Nem egyszerű eset!

Kérdésem a következő: a Windows XP-ben hol tudom állítani a rendszergazda lehetőségeit, mert három felhasználó van a gépen, s mind a három rendszergazda. Arra is szükségem lenne, hogy ha én (a rendszergazda ☺) levédek egy mappát, azt más felhasználók ne láthassák. Többféle ilyen programot – például a Lock Folder XP-t, a Universal Shieldet stb. – is használtam már, de egyiket sem találtam megfelelőnek. Van más megoldás is?

Ha olyan finomságokat kell megoldanunk, hogy mindenki más-más könyvtárhoz férjen csak hozzá, akkor legelőször is a **Vezérlőpult/Mappa beállításai** ablakában keressük meg és töröljük az **Egyszerű fájlmegosztás használatát**. Ezek után bármely map-

pa tulajdonságai között ott találjuk majd a **Biztonság** fület is, ahol szabályozhatjuk, hogy melyik felhasználónak milyen jogosultságai vannak az adott könyvtárhoz. Ezzel csak az a gond, hogy ezeket minden rendszergazda módosíthatja, tehát egyedül rendszergazdaként kell használnunk az itt található **Speciális beállítások** alatti opciókat. Itt minden felhasználó általános jogait tetszés szerint megváltoztathatjuk, így módon letilthatjuk a jogosultságok megtekintését és módosítását, de meghagyhatjuk a fájlok módosítását és törlését.

DOS-programok Windows XP alatt

A számítógépemen Windows XP fut. Vannak régi lemezek, amelyeket a gép egyszerűen nem tud megnyitni. Az alábbi szöveg jelenik meg: „C:\WINDOWS\SYSTEM32\AUTO-EXEC.NT. A rendszertájl nem megfelelő a futó MS-DOS és Microsoft Windows alkalmazásához.” Ismerősökkel beszélve hallottam, hogy létezik olyan fájl, amely megoldja ezt a problémát. Honnan kaphatnám meg az említett fájlt, illetve mit kell tennem a géppemmel, hogy a régi és a számomra oly fontos lemezeket is megnézhessem?

Az **Autoexec.nt** átírása minden programnál probléma lehet, univerzális módszer pedig több is van. Az új MS-DOS partíció létrehozása és a multi-boot rendszer kialakítása nem egyszerű feladat, ennél jobb megoldást kínál a **DOSBox**, amellyel Windows XP alatt is futtathatunk DOS programokat. Mivel a DOSBox parancssoros program, több grafikus kezelőprogram is létezik hozzá, amelyek közül a **D-Defend** ajánljuk. Az alaprendszer egyébként még igen új, több hónap még, mire eléri az 1.0-s verziót. A programot legutóbb a **www.dosbox.com** címen láttuk, de a legutóbbi verzió a lemez-mellékletünk Shareware rovatában is elérhető.

Lassabb a vártnál

Van egy AMD Athlon XP 3000+-os processzorom, és a gép sajnos csak 1,3 GHz sebességűnek ismeri fel! Nemcsak a Windows, hanem alpból a gép is! Próbáltam ügyködni a BIOS-ban, de nem jött össze. Próbálkoztam az FSB átállításával is 166 megahertzre, de úgy sem működött. Az alaplapom: Gigabyte K7 Triton, nForce2. Mit tegyek?

Ilyen esetben két dolgot lehet tenni: ha garanciális a számítógép, akkor vissza kell vinni a boltba (szervizbe) és megnézetni. Ha (már) nem garanciális, netán használtan vettük, akkor meg kell

bizonyosodni arról, hogy jó processzort vásároltunk-e. Ehhez szereljük ki és nézzük meg, visszaserelősor pedig mindenképpen ügyeljünk a hűtőborda pontos és óvatos visszahelyezésére – még az is lehet, hogy ezt követően a gép jól ismeri fel a processzort. Ha a CPU jó, akkor törölni kell a BIOS beállításait a **CMOS Clear** jumperrel, a gép teljesen kikapcsolt állapotában. Ezek után hagyjunk minden CPU-val kapcsolatos beállítást automatán, és ellenőrizzük a BIOS verzióját! Ha nem támogatná a processzort, a frissítéssel pedig igen, akkor frissítsünk! Más esetekben a processzor vagy az alaplap lehet hibás.

Aktuális számunkról

Amennyiben kérdései volnának az adott lapszámmal kapcsolatban, keresse meg szerkesztőinket!

Fülöp Norbert

rfulop@vogelburda.hu

Bányai Ferenc:

fbanyi@vogelburda.hu

Nákovics László:

lnakovics@vogelburda.hu

Gond van a gépével?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek:

Köhler Zsolt: zkohler@vogelburda.hu

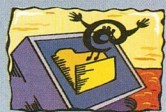
Rosta Gábor: grosta@vogelburda.hu

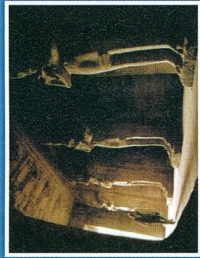
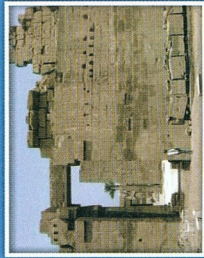
Higved Gábor: ghigved@vogelburda.hu

Kérdéseiket természetesen internetes oldalunkon (**www.ep.hu**) is feltehetik.

Várjuk leveleiket!

Hardveres és szoftveres gondjainkkal, problémáinkal, valamint az újságunk tesztszöveivel kapcsolatban leveleiket az alábbi e-mail címre várjuk: zkohler@vogelburda.hu, illetve postai úton is elküldhetik őket (Köhler Zsolt, Vogel Burda Communications Kft., 1088 Budapest, Rákóczi út 1–3.).

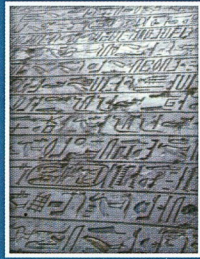
Fáraók és királyok

A Biblia nyomában
Pharaohs and Kings

David Rohl író egy olyan Egyiptomba kalauzol el bennünket, amely egyetlen utazási iroda ajánlatában sem található meg. A "Fáraók és királyok" megírása során Rohl több mint 20 év tapasztalatát és kutatói fellegét, John Woodhead régészprofesszor archeológiai bizonyítékok alapján állítja: a régészek alapvető hibákat követnek el a régészeti emlékek azonosításakor... A rejtélyek megfejtéséhez új időrendbe kell állítani a Bibliai történeteket, és új szempontok alapján kell vizsgálni a régészeti fellelkezéseket.

Egyiptomból előkerült az izraeli régészeti helyszíneken csak kevés írásos emlék maradt fenn, mígnem "beszédő Kővek", mint a faragott kőtölgény, Egyiptom ajtóinak használatának leírásai.

Rohl író szűkebbnek tartja az új történelmi időszámítás alapján az Ősözvetség és a Biblia néhai, smert történéseit újraértelmezését, Joshua megpódlja a Kánaáni, ami Jenko falainak lerombolásával kezdődik, vagy Mózes és az izraeliek kiűzbzése Egyiptomból. A legtöbb régész ezeket a történeteket csak kalandos legendáknak tekint, amelyeknek nincs köze a valósághoz...

Discovery Channel • Fáraók és Királyok - A Biblia nyomában

DISCOVERY CHANNEL

FÁRÁÓK ÉS KIRÁLYOK

A Biblia nyomában

A DVD-mellékleten:

- Az életrajzok geometriai állításai
Multimédia CO-ROM
(Teljes verzió)

- ConceptDraw Project
Project szervező
(Teljes verzió)

- Paragon Drive Backup 2004
Biztonsági mentés
a merevlemezről
(Teljes verzió)

- Mandriva 2005 Free
Telepíthető Link
(3 CD ISO formátumban)

- Mandriva Link Live 2005
Live Linux rendszer
(CD ISO formátumban)

- Net 1S
Vektorgrafika szoftver
(Teljes verzió)

Az újság tartalmából:

- Hightech otthonok - Álmaid háza
- Széles sávon ingyen
- Titkosítsa fájljait XP alatt

Tájéló Interaktív multimédia magazin

- Féli barangolás a természetben
- Debraeni sés
- A hadacsnyi barátság
- Pálos kolostoromok
- Csapesszékítés telpiana

Oldalban a www.computerchannel.hu

Computer
PANORAMA

2006/01

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XVII. évfolyam 1. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária

Főszerkesztő-helyettes: Fülöp Norbert

Felolvasó szerkesztő: Bányaai Ferenc

Főmunkatárs: Gyarmati László

Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt

Olvasószervező: Kudella Magdolna

Szerkesztők: Hígyed Gábor, Rosta Gábor

CD-/DVD-tartalom: Nákovics László

Cimlap és grafika: Szincskák László

CP Online felolvasó szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke)

E-mail címeink: keresztnévelésbetűjeveteknév@vogelburda.hu

■ Szerkesztőség: 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.

Telefon: 888-3411, fax: 888-3499

E-mail: cp@vogelburda.hu; internet: www.computerpanorama.hu

■ Kiadó: Vogel Burda Communications Kft.

■ Felelős kiadó: Carsten Garlach ügyvezető igazgató

1088 Budapest, Rákóczi út 1-3. Telefon: 888-3470

■ Kereskedelmi igazgató: Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407

E-mail: kmosolygo@vogelburda.hu

■ Terjesztés: E3 1426 Budapest, Pf.: 339

Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499

www.itmediabolt.hu E-mail: terjesztas@vogelburda.hu

■ Ügyfélszolgálat és bolt: Budapest, VI. Teréz krt. 47. (Nyugati pu.-nál)

hétfő-péntek: 9-20 óráig,

szombat-vasárnap: 9-15 óráig

Előfizetés DVD-melléklettel

Éves 19 920 Ft

Féléves 7470 Ft

Terjesztés: a Lapker Rt., az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága
1088 Budapest, Orczy tér 1.

HIRDETÉSFÉLVÉTEL

hirdetési igazgató:	rtasnadi@vogelburda.hu	Tel: 888-3443, tel/fax: 888-3495
Tasnádi Rózsa		
mediareferens:	sbalint@vogelburda.hu	Tel: 888-3451
Bálint Sámuel		
Hársányi Erika	eharsanyi@vogelburda.hu	Tel: 888-3452
Háder Judit	jhader@vogelburda.hu	Tel: 888-3426
Kuba Ilona	ikuba@vogelburda.hu	Tel: 888-3428
Németh Krisztina	knemeth@vogelburda.hu	Tel: 888-3468
Ráthóti Sarolta	sraotho@vogelburda.hu	Tel: 888-3453
Szendrey Szilvia	szendrey@vogelburda.hu	Tel: 888-3455
Tóth Zsuzsanna	zstoth@vogelburda.hu	Tel: 888-3469
online referens:	apai@vogelburda.hu	Tel: 888-3491
Pái Attila		

■ Előfizetés: az ügyfélszolgálatnál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailben: hirlepelofizetes@postata.hu; faxon: 303-3440
További információ: 06-80-444-444

MATESZ A Computer Panorámát a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja

■ A Computer Panorámát készítette:

Nyomatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető íg.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolások bármilyen formájában – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Mosaic rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, játékoknak résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb alappal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

A CP Online ajánlja

Most Ön jön! – Ossa meg velünk tapasztalatait, kérdéseit a cp.hu fórumában, és mi utánajárunk a dolognak!

Állást keresni egyike a legidegőrtőbb és legfárasztóbb dolgoknak, hiszen ahogy telik az idő, és követik egymást az elutasító levelek, úgy esik kétségbe mindinkább az ember. Szerencsére az internet némileg megkönnyíti az életünket, hiszen az apróhirdetési portálokon és a fejezdés cégek honlapjain több száz, ezer ajánlat közül válogathatunk, ha pedig megtetszett valami, csak pár mozdulat, és e-mailben elküldhetjük az életrajzunkat, hátha összejön valami.

Most arra vagyunk kíváncsiak, hogy olvasóink milyen tapasztalatokat, jó vagy rossz élményeket szereztek az internetes álláskeresés közben. Nem válaszoltak a cégek? Esetleg éppen így találta meg álmai munkahelyét? Bármiről is legyen szó, írja azt meg nekünk!

Ha kérdése lenne, esetleg csak kíváncsi valamire a témával kapcsolatban, akkor is érdemes klaviatúrát ragadnia, mert mi a legjobb hazai szakemberek segítségével próbálunk választ adni az Ön kérdéseire. Ha családott, vagy éppen ellenkezőleg, másoknak is ajánlana egy oldalt, egy fejezdést, akkor írja ezt meg nekünk.

Olvasói rovat – avagy Zsola válaszol

A cp.hu weboldal egyik legnépszerűbb szolgáltatása az Olvasói rovat, ahol hardver- és szoftverguru tesztlaborvezetőnk, Köhler Zsolt orvoslja olvasóink ügyes-bajos problémáit. Ha Önnek gondja van a gépével, és nincs, aki segítsen, akkor forduljon hozzá.

Computer Panoráma – az újság

Oldalunkon olvasóink leírhatják véleményüket és javaslataikat a Computer Panoráma magazinnal kapcsolatban, így segítségünkre lehetnek abban, hogy a lehető legjobb újságot készítsük el Önöknek.

Hardver

MIT KELL TUDNI A RAM-RÓL?

DDR, SDR, GDDR – kevés olyan alkatrésze van a számítógépünknek, amely annyi titokzatos rövidítést hozna magával, mint a memória. Miközben alapvető fontosságú és konfigurációnk sebességét is nagymértékben befolyásolja, hibás működését gyakran igen nehéz felderíteni. Cikkünkben fellebbentjük a fátylat a RAM felépítéséről, megmutatjuk, mi rejlik a hirdetések mögött, vásárlási tanácsokkal szolgálunk, és segítünk a memóriachipek hibáinak felismerésében és orvosolásában is.

Szoftver

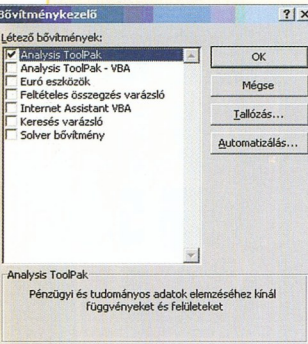
OFFICE-EXTRÁK:

REJTETT KINCSEK AZ IRODÁBAN

A Microsoft népszerű irodai alkalmazáscsomagjához egy olyan kis programgyűjtemény is jár, amelyet vajmi kevesen használnak. Pedig igen hatékony, értékes eszközökről van szó, amelyekkel feltétlenül érdemes közelebbről is megismerkedni.

Gyakorlat

DÁTUM ÉS IDŐ AZ EXCELBEN

Az Excel néhány olyan hasznos funkciót is tartalmaz, amelyekkel karbantarthatjuk a naptári adatokat és persze a pontos időt is. Amennyiben az Excelben létrehozunk egy naptárat, akkor még nem vagyunk készen, hiszen, amint az a jövő hónapban kiderül, igazán sokfelé lehet használniuk ezt a bizonyos kalendáriumot.

Gyakorlat

IPOD A POCKETPC-BÓL

Az iPodok kezelőfelülete, menürendszere vitathatatlanul a legjobb a hordozható zenelejátszók között. Egy szoftver segítségével PocketPC-ken is élvezhetjük ezt a kényelmet és egyszerűséget. Még a különleges navigációs kereket is használhatjuk a PDA érintőképernyőjén.

Kommunikáció

MINDÖRÖKKÉ GOOGLE

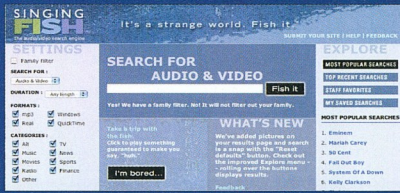
Aki használja az internetet, a Google keresőt is használja. Azt azonban kevesen tudják, hogy a Google sok más szolgáltatást is kínál. Cikkünkben több mint 40 speciális keresőt és szolgáltatást mutatunk be.

Kommunikáció

A ZENE NYOMÁBAN

Digitális zenegyűjteményünkre mindig ráér a frissítés. Ennek legjobb forrása az internet. Írásunkban bemutatjuk, milyen könyvtárakban, blogokban érdemes kutatni és milyen speciális keresőkkel találhatunk ingyenes zenei állományokat.

A pofám leszakad!

Ez egy fullos új notebook, ingyen?!

Német gyártmány?!

Ennyire szép, és ennyire könnyű?!

És még DVD-t is másolhatok vele?!

Nulla forintért már, ma haza vihetem?!

0 Ft + 5,956 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 24.41%

Intel Celeron-M mobil processzor

512MB RAM, 40GB UDMA merevlemez

8.5GB dual layer DVD író

Csak 2.8 kg!

Ez a szenzációs PHANTOM akció
a készlet erejéig érvényes.

GERICOM PHANTOM 129,900 Ft + ÁFA

Egy új notebook típus a GERICOM-tól. A PHANTOM igazán mindent tud, amit a nagyok, de más gyártókhöz képest jelentősen kedvezőbb áron. Intel Centrino technológia, legújabb generációs DVD író, bőséges memóriakapacitás.

Csatlakoztassa kényelmesen eszközeit a 4 db nagysebességű USB portra és használja a DVD írórt házi mozijának elkészítésére. A nagyméretű kijelzőn kényelmesen dolgozhat, de mégsem kell aggódnia a

gép hordozhatósága felől, hiszen mérete és tömege kategóriájában a legjobb.

Akcióknk keretében most kivételes áron megvásárolhatja vagy 0 Ft kezdőbefizetéssel részletre is elviheti.

- 15.1" TFT XGA kijelző (1024*768)
- SIS 661GX + SIS 963L chipset
- Intel® Celeron-M 360 processzor, 1400MHz / 1MB cache
- 512MB DDR RAM
- 40GB UDMA merevlemez
- 8x Double Layer 8.5GB DVD+RW DVD író meghajtó
- SIS Mirage grafikus rendszer, max: 64MB system RAM

- S-Video kimenet
- 2x Mini PCI hely
- Ethernet 10/100Mbit beépítve
- FireWire™ V1394/92 beépítve
- 4x USB 2.0 port
- AC'97 2.2 hangkártya, SPDIF 5.1 kimenet
- Sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Külső monitor, mikrofon, fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART 4400mAh akkumulátor
- 355mm * 273mm * 36mm, 2.8kg, fekete színben
- 12 hónap garanciával

Multifunkciós eszközök

- nyomtató/fax/színes szkennelő/SMS/fénymásoló funkció
- QWERTY billentyűzet
- közvetlen e-mail küldési lehetőség (scan to e-mail)
- közvetlen hálózati helyre történő szkennelési lehetőség
- directory card
- 2 év garancia

DLP és LCD televíziók

- 27", 45", 56"
- 1280x720-as felbontás
- HDTV kompatibilitás
- VGA PC bemenet
- Integrált fotókártya olvasó
- 2 év garancia

Projektorok

- DLP technológia
- kompakt kialakítás
- 3 év garancia

Mobiltelefonok

- SAGEM myX-8**
- 262.000 színes kijelző
  - 1,3 megapixeles kamera, 8x-os zoom
  - teljes multimédia
  - bluetooth, infravörös kapcsolat
  - mp3 lejátszó
  - SD kártya támogatás

Szakmai disztribútor (iroda- és vizuáltechnikai eszközök értékesítése és bérlése):

• Cobra Computer Kft. 1134. Budapest, Róbert Károly krt. 59. Tel.: (1)577-0100

Kiemelt Partnerek (iroda- és vizuáltechnika):

- Budapest - Poli Computer PC Kft. Tel.: (1)354-0898 • Budapest - Extreme Media Kft. Tel.: (1)326-2588
- Budapest - Bluefish Kft. Tel.: (1)814-1111 • Budapest - LS Computer Tel.: (1)311-5456 • Budapest - FEFO Kft. Tel.: (1)412-3581
- Tapolca - Balaton Elektronika Tel.: (87)412-564 • Debrecen - CTS Kft. Tel.: (52)521-420 • Pécs - FEFO Kft. Tel.: (72)516-316
- Szeged - FEFO Kft. Tel.: (62)550-646 • Győr - FEFO Kft. Tel.: (96)519-062

Szakmai disztribútor (kártyafüggetlen mobiltelefonok): Rightphone Kft. 1101 Budapest, Kőbányai út 49/b.

www.cobra.hu www.sagem.com

EURÓPAI TERMÉKEK